



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møteinnkalling Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Møtedato: 07.09.2026 kl. 09:30

Møtested: Bamble menighetshus

Arkivsak: 23/03635

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf: 90941717 eller e-post mt588@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste		
23/26	23/03635-1	Innkalling og saksliste
Godkjenning av protokoll		
24/26	23/03635-90	Protokoll Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 02.06.2026 - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd
Saker til behandling		
25/26	25/02625-5	Økonomirapport pr. 31.07.26
26/26	26/02036-1	Kirkevalg 2027 - Nedsetting av valgråd
27/26	23/03191-18	Permisjonssøknad bispedømmerådet
28/26	26/01707-2	Høring - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter
29/26	26/01861-2	Høring - nye regler om åpenhet og saksbehandling i Dnk - uttalelse fra Agder og Telemark bispedømmeråd
30/26	23/03191-19	Møteplaner i landets bispedømmeråd
31/26	26/01944-2	Dnk - medlemsundersøkelse 2025
32/26	26/00230-4	Orientering fra ungdomsrådet i Agder og Telemark 2025 og 2026
Orienteringssaker		
33/26	23/03959-53	Orienteringssaker 07.09.26

Kristiansand, 31.08.2026

Aslak Wegge
møtesekretær

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	110	25/02625-5	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
25/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Økonomirapport pr. 31.07.26

Vedlegg:

RegnskapAgder og Telemark bispedømmeråd pr 31.07.26 Drift

Saksorientering

1. OVERORDNET

Ved forrige rapportering ble det sagt at neste rapport ville komme pr. 30.08.26. I og med at denne datoen er så sein at ikke man vil rekke behandling i bispedømmerådet før i desember valgte vi likevel å få fram en rapport pr. 31.07. Dette selv om den inneholder noe mer periodiseringsavvik enn en rapport for august ville gjort.

Samlet for driften (budsjettgruppe 1) har Agder og Telemark bispedømme pr. 31.07.2026 et forbruk som er kr 2 979 000 lavere enn budsjettet (3,8 %).

Budsjettet er laget ut fra tildelt ramme for 2026 – jf oversikt av 30.04.2026.

Mindreforbruket i regnskapet pr 31.07.2026 er målt mot periodisert budsjett på samme tid. Dette medfører noen avvik som skyldes avvikende periodiseringer mellom regnskap og budsjett. Årsaken til mindreforbruket er i hovedsak innsparing på lønnkostnader prester.

Kostnadene på budsjettgruppe 1 så langt i året fordeler seg på 90,5 % på prestatjenesten og 9,5 % til administrasjonen.

Pr. 31.07.26 er kr 8 655 000 av tilskuddsmidlene ikke utbetalt.

2. ANALYSE AV DRIFTEN (budsjettgruppe 1 drift)

Nøkkeltall

Tall i hele tusen

Resultat pr. 31.07.2026:

Administrasjon	Prestetjenesten	Sum	Resultat i %
275	2 704	2 979	3,8 %

Utvikling i regnskapsresultatet i 2026:

	31.01	28.02	31.03	30.04	31.05	30.06	31.07
Administrasjon	111	251	262	181	193	298	275
Presteskapet	933	511	615	1 524	1 336	2 537	2 704
Totalt	1 044	762	877	1 705	1 529	2 835	2 979
Prosent av budsjett	8,1 %	2,9 %	2,2 %	3,3 %	2,3 %	4,4 %	3,8 %

Lønnsoppgjøret

Lønnsoppgjøret for 2026 er avsatt i budsjettet med 4,0 % av lønnsmassen med virkning fra 1. mai 2026.

Sentralt oppgjør med virkning fra 1. mai blir etterbetalt i september.
Lokalt oppgjør med ramme på 1 % har virkningsdato 1. oktober.

Budsjettet er foreløpig periodisert med effekt i desember 2026, men vi endrer periodiseringen når vi har kostnaden for september.

Vi tror at avviket fra avsatte midler og reelle kostnadene til lønnsoppgjøret i 2026 ikke vil være så stort.

Administrasjonen

Administrasjonsutgiftene er totalt på kr 7 100 000.

Det er benyttet kr 275 000 mindre enn budsjettet til administrasjonen. Dette er 3,7 % lavere enn budsjettet (samme prosent som pr. 30.04).

Regnskapet viser utgifter til lønn som er kr 211 000 lavere enn budsjett. Dette er grunnet i at det ikke er engasjert vikarer ved refusjoner fra NAV.

Kostnader til lokaler for administrasjonen er 109 000 kr lavere enn budsjettet.
Reisekostnadene er 56 000 kr høyere enn budsjettet. Det er mindre avvik på de andre kontoene for driftskostnader.

Prestetjenesten

Regnskapet for prestatjenesten er på kr 67 951 000.

Det er kr 2 704 000 lavere enn budsjettet (3,8 % mot 3,2 % pr 30.04.26).

Tilskuddet fra Kirkerådet på kr 1 500 000 er lagt inn i ramma. Av dette skal halvparten utbetales videre til Kristiansand Kirkelige fellesråd. De kr. 750 000 som skal overføres var budsjettet overført i juni, men ble først utbetalt i august, og gjør at mindreforbruket pr. 31.07 blir 750 000 kr høyere i regnskapet enn det reelle tallet.

De samlede lønnskostnadene til presteskapet er 1 878 000 kr lavere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak at vikarutgiftene er lavere enn innsparing ved ledige stillinger og refusjoner fra NAV.

Det er utbetalt kr 73 000 mindre enn budsjettet på tilleggslønn.
Beredskapsutbetalingene er kr 141 000 lavere enn budsjettet.

Refusjon av lønn for prest med Olavsstipend ble inntektsført med kr 190 000 i juni og juli.
Inntekten er budsjettet i august.

Det er brukt kr 544 000 mindre enn budsjettet til kurs. Reisekostnadene er 196 000 høyere enn budsjettet. Samlet er det brukt kr 110 000 mindre enn budsjettet på andre driftskostnader.

Korrigert for periodiseringsavvik er det reelle mindreforbruket for prestatjenesten ca. 1 760 000 pr. 31.07.26

3. TILSKUDD (budsjettgruppe 2)

Tilskuddene betales ut etter hvert som rapportene for 2025 kommer inn.

Det er kr 8 655 000 av tilskuddsmidlene som ikke er utbetalt.

4. DISPONIBLE MIDLER – EGENKAPITAL (balansepost)

Agder og Telemark bispedømmeråd har følgende midler som er balanseført fra tidligere år:

- Drift – budsjettgruppe 1 kr 1 437 000
- Tilskudd – budsjettgruppe 2 kr 2 180 000

Kirkerådet vedtok i KR-sak 52/21 en begrensning i bispedømmerådernes akkumulerte mindreforbruk, tilsvarende 3 % av siste års tildeling.

For Agder og Telemark tilsvarer denne 3 % -regelen kr 5 949 000 for 2026.

5. NØKKELTALL AGDER OG TELEMAR TABELLER PR: 31.07.26

Alle tall i tabellene er i hele 1000 kr.

250 Agder og Telemark bispedømmeråd – budsjettgruppe 1

Agder og Telemark	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-382	-387	-5	1,3 %	-689
Tilskudd	0	750	750	100,0 %	750
Lønn og godtgjørelser	69 521	71 609	2 088	2,9 %	134 391
Andre driftskostnader	5 912	6 058	146	2,4 %	10 438
Sum	75 051	78 030	2 979	3,8 %	144 890

250 0000 administrasjon

Agder og Telemark adm.	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-65	-37	28	-75,7 %	-60
Lønn og godtgjørelser	5 396	5 607	211	3,8 %	10 391
Andre driftskostnader	1 769	1 805	36	2,0 %	3 210
Sum	7 100	7 375	275	3,7 %	13 541

250 4000 prester

Agder og Telemark prester	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Inntekter	-317	-350	-33	9,4 %	-629
Tilskudd		750	750	100,0 %	750
Lønn og godtgjørelser	64 124	66 002	1 878	2,8 %	124 000
Andre driftskostnader	4 144	4 253	109	2,6 %	7 228
Sum	67 951	70 655	2 704	3,8 %	131 349

250 Tilskudd - budsjettgruppe 2

Agder og Telemark tilskudd	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %	Årsbudsjett
Kirkelig underv. og læring	38 575	45 599	7 024	15,4 %	46 076
Diakoni	5 556	7 187	1 631	22,7 %	7 187
Kirkemusikk i domkirken	142	142	0	0,0 %	142
Sum	44 273	52 928	8 655	16,4 %	53 405

6. PROGNOSE

Administrasjon

Det er ventet at regnskapet for administrasjonen vil gå i balanse i 2026.

Prestetjenesten

Lønnsutgiftene til prestene er 1 877 000 kr lavere enn budsjettert pr 31.07.2026.

Kostnadene til prestatjenesten blir høyere i høst, men det ønskes å styre mot et mindreforbruk på 1 500 000 kr for å styrke balansen.

Disponible midler i balansen til drift er nå på 1 437 000 kr. En noe høyere egenkapital vil gi en større fleksibilitet i seinere år.

Budsjettgruppe 2

Det planlegges å bruke hele tildelingen til tilskuddsmidler i 2026, avhengig av at rapportene som enda ikke er kommet inn fra fellesrådene også gir grunnlag for utbetaling av årets tilskudd. Det er kommet inn en del rapporter i løpet av sommeren, disse er utbetalt i august.

7. OPPSUMMERT / NESTE REGNSKAPSRAPPORT

Samlet for driften (budsjettgruppe 1) har Agder og Telemark bispedømme pr. 31.07.2026 et forbruk som er kr 2 979 000 lavere enn budsjettert (3,8 %). I dette tallet er det en del periodiseringsavvik. Det reelle mindreforbruket pr. 31.07.26 ligger på ca kr. 2 000 000

Det er noe usikkerhet knyttet til hvordan lønnsoppgjøret vil slå ut i forhold til budsjettet, men det antas at dette ikke vil være veldig avvikende, selv om det vil kunne slå ulikt ut mellom bispedømmene avhengig av ansatte massens sammensetning.

Forventet mindreforbruk ved årets slutt antas å ligge i størrelsesorden kr. 1 500 000. Det vil være bra å styre mot et mindreforbruk for å kunne styrke bufferen med tanke på å kunne håndtere framtidige svingninger.

FØ leverer neste regnskapsrapport etter avsluttet regnskap pr. 31.08.2026.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd tar regnskapsrapport pr. 31.07.26 til orientering

250 - Agder og Telemark bispedømmeråd

Regnskap pr. 31.07.2026 - drift (budsjettgruppe 1)

Driftsrapport	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Årsbudsjett
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri	-363,950	-338,581	25,369	-609,000
34xx - Tilskudd og gaveinntekter	-10,000	-22,750	-12,750	-39,000
3xxx - Andre inntekter	-7,866	-26,000	-18,134	-41,000
Sum inntekter	-381,816	-387,331	-5,515	-689,000
46xx - Tilskudd menigheter og fellesråd		750,000	750,000	750,000
Sum tilskudd mv	0	750,000	750,000	750,000
500x - Faste stillinger (inkl. feriepenges)	59,787,027	59,857,696	70,669	113,960,105
5006 - Beredskap	1,170,483	1,311,333	140,850	2,248,000
50xx - Tilleggs lønn, overtid mm	2,135,297	2,152,917	17,619	3,280,000
51xx - Midlertidige stillinger, honorarer	4,598,934	59,792	-4,539,142	113,032
53xx - Annen oppgavepliktig godtgjørelse	255,200	276,722	21,521	483,166
540x - Arbeidsgiveravgift	8,740,399	8,601,025	-139,374	16,236,471
58xx - Refusjon syke- og fødselspenges	-5,352,227		5,352,227	
599x - Refusjon lønnskostnader	-1,951,825	-885,000	1,066,825	-2,295,000
59xx - Andre personalkostnader	137,267	234,930	97,663	364,900
Sum Lønn og godtgjørelser	69,520,555	71,609,415	2,088,860	134,390,674
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	1,464,639	1,540,784	76,145	2,641,328
64xx - Leie maskiner, inventar mm	36,299	26,250	-10,049	45,000
65xx - Inventar, datautstyr, programvare mm	57,303	70,000	12,697	120,000
66xx - Vedlikehold bygninger og utstyr	13,824	14,581	757	25,000
679x - Tjenester og flytting	550,376	399,581	-150,795	735,000
6797 - Adm. bistand proster	1,118,500	1,078,000	-40,500	1,686,500
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, annonser	165,414	153,132	-12,282	262,498
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	185,773	718,081	532,308	1,281,000
69xx - Telefon, porto mv	854	581	-273	1,000
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	3,592,982	4,000,990	408,008	6,797,326
71xx - Reiser	2,309,191	2,056,824	-252,367	3,641,000
74xx - Medlemskontingent og gaver	7,966		-7,966	
77xx - Annen kostnad	2,196		-2,196	
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	2,319,353	2,056,824	-262,529	3,641,000
8xxx - Finansinntekter/kostnader	0	0	0	0
Sum Finanskostnader og overføringer	0	0	0	0
Sum	75,051,074	78,029,898	2,978,824	144,890,000



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Geir Myre	401	26/02036-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
26/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Valgråd for valget 2027 - Nedsetting av valgråd

Saksorientering

Agder og Telemark bispedømmeråd må innen desember 2026 nedsette et valgråd for bispedømmerådsvalget 2027.

Kirkevalgregelene Fastsett av Kirkemøtet 22. mars 2026. Reglene ble sist endret 22. mai 2026. § 2-3, sier dette om valgrådet:

- (1) Bispedømmerådet skal oppnevne et valgråd. Valgrådet skal styre valg til Kirkemøtet og bispedømmerådet i bispedømmet.
- (2) Valgrådet skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer.
- (3) Bispedømmerådets sekretariat fungerer som sekretariat for valgrådet.

Valgrådets oppgaver:

- Valgrådet har ansvar for at det velges en nominasjonskomité for valg av medlemmer. Nominasjonskomiteen skal bestående av ett medlem og ett varamedlem, som ikke er prest eller kirkelig ansatt, valgt fra hvert prosti i bispedømmet, ett medlem og ett varamedlem under 30 år oppnevnt av ungdomsrådet
- I samarbeid med prosten innkalle menighetsrådsleder eller et medlem fra hvert menighetsråd innen prostiet til et valgmøte. Valgmøtet kan gjennomføres samlet for hele bispedømmet.
- innkalle prestene i ordnet kirkelig stilling til ett eller flere møter hvor prestene i hvert prosti velger et medlem og et varamedlem blant prestene i sitt prosti.
- innkalle andre kirkelig ansatte til ett eller flere møter hvor de kirkelig ansatte i hvert prosti velger et medlem og et varamedlem blant de kirkelig ansatte i sitt prosti.
- Nominasjonskomiteene skal være valgt og oppnevnt innen 15. februar i valgåret.
- Valgrådet sender ut brev om nominasjon innen desember 2026.
- Godkjenne valglister
- Godkjenne eventuelle supplerte kandidater.

Valgrådets funksjon i henhold til valgreglene innebærer bl.a.

- Valgrådet skal senest 15. desember i året før valgåret, sende en oppfordring til å fremme forslag til valgene innen 15. februar i valgåret.
- Ta imot og kontrollere valglister til kirkemøte og bispedømmeråd innen frist (15. april kl 12:00)
- Valgrådet skal utarbeide en felles presentasjon av kandidatene og listen(e)
- Valgrådet tar imot og vurderer klager før eventuell videre behandling i Kirkerådet
- Valgoppgjøret skjer i Den norske kirkes valgadministrative system. Valgrådet skal godkjenne valgoppgjøret.
- Valgrådet skal informere de valgte medlemmene og varamedlemmene om valget.

[Utdypende om valgrådet, se valgregler for kirkevalget 2027](#)

Ved bispedømmekontoret er det rådgivere for kirkevalg som gjør det meste av forarbeidet og oppfølgingen for valgrådet.

Følgende har sagt ja til å være medlemmer av valgrådet for kirkevalget 2027:

Faste medlemmer:

- Per Øistein Rogstad, kirkeverge, Kvinesdal
- Trond Engnes, prost i Bamble
- Solveig Botnen Eide, pensjonist
- Alf Rose, kirkeverge i Hjartdal
- Kandidat spurt, navn fremlegges i møte

Varamedlemmer:

- Jorunn Raddum, prost i Arendal
- Terje Dammann, Kristiansand

De legges som tidligere opp til at valgrådet honoreres for møtene. Tidligere år har dette vært kr. 500.- for medlemmer og 800.- for leder. Det foreslås å auke dette til hhv kr. 750.- og 1000.-

Forslag til vedtak

1. Agder og Telemark bispedømmeråd vedtar å nedsette følgende valgråd for bispedømmerådsvalget 2027:

Faste medlemmer:

- Per Øistein Rogstad, kirkeverge, Kvinesdal
- Trond Engnes, prost i Bamble
- Solveig Botnen Eide, pensjonist
- Alf Rose, kirkeverge i Hjartdal
- Kandidat spurt, navn fremlegges i møte

Varamedlemmer:

- Jorunn Raddum, prost i Arendal
- Terje Dammann, Kristiansand

2. Valgrådet konstituerer seg selv.

3. Det innføres et honorar for medlemmer av valgrådet på kr. 750 pr. møte og kr. 1000 pr. møte for valgrådets leder. Reisekostnader for valgrådets medlemmer dekkes på vanlig måte.



DEN NORSKE KYRKJA

Agder og Telemark bispedømmeråd

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Margot Tangen	421	23/03191-18	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
27/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Permisjonssøknad bispedømmerådet

Vedlegg:

Saksprotokoll

, 24022025, Sak 5/25, Permisjonssøknad bispedømmerådet

Re_ Søknad om permisjon fra bispedømmerådet 2026

~ 23_03191-10 Bønnelista 1585772_1_1

Saksorientering

Håkon Kolstad Varhaug fra Bønnelista har sendt inn ny søknad om permisjon fra bispedømmerådet. Han ønsker permisjon ut perioden.

Han søkte også om permisjon ut perioden i februar 2025 (sak 5/25), og fikk da innvilget fritak ut året (2025). Han har ikke vært på noen møter i 2026.

Martin Birkedal er 1. vara på Bønnelista og vil da bli oppnevnt som ny fast representant for bønnelista.

Innvilget fritak vil også gjelde Kirkemøtet

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd innvilger permisjon for Håkon Kolstad Varhaug, Bønnelista, resten av valgperioden

Fra: "Håkon Kolstad Varhaug" <Hakon_kolvar@hotmail.com>
Sendt: fredag 22. mai 2026 14:42:48
Til: "Margot Tangen" <MT588@kirken.no>
Emne: Re: Søknad om permisjon fra bispedømmerådet 2026

[Ekstern avsender]

Ja, det blir ut 2027 også.
 Mvh. Håkon Kolstad Varhaug

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

From: Margot Tangen <MT588@kirken.no>
Sent: Friday, May 22, 2026 2:38:52 PM
To: Håkon Kolstad Varhaug <Hakon_kolvar@hotmail.com>
Subject: SV: Søknad om permisjon fra bispedømmerådet 2026

Da er denne mottatt, og vil behandles på møtet i september.
 For ordens skyld, mener du ut 2027?

Med vennlig hilsen

Margot Tangen

Personalrådgiver
 Agder og Telemark bispedømme
 +47 90 94 17 17



DEN NORSKE KIRKE

Mer himmel på jord | www.kirken.no/agder

Meld deg på nyhetsbrev fra Agder og Telemark bispedømme:
[Nyhetsbrev - Agder og Telemark bispedømme \(kirken.no\)](#)

Fra: Håkon Kolstad Varhaug <Hakon_kolvar@hotmail.com>
Sendt: fredag 22. mai 2026 14:28
Til: Margot Tangen <MT588@kirken.no>
Emne: Søknad om permisjon fra bispedømmerådet 2026

[Ekstern avsender]

Hei.
 Søker med dette om permisjon fra bispedømmerådet ut 2026 på grunn av personlige årsaker og livssituasjon.

Mvh. Håkon Kolstad Varhaug

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

Bønnelista

Antall stemmesedler: 2320

Nr	Navn	Antall stemmes.	Stemme-tillegg	Tilleggsst.papir	Tilleggsst.digitalt	Slenger papir	Slenger digitalt	Samlet personlig stemmetall	Ny rangering
1	Håkon Varhaug **	2320	580	154	58	21	37	3170	1
2	Martin Birkedal *	2320	580	156	61	19	34	3170	2

Rapport fra valgmodulen for opptelling og valgoppgjør ved valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet - Agder og Telemark bispedømme

Side 4 av 7

Nr	Navn	Antall stemmes.	Stemme-tillegg	Tilleggsst.papir	Tilleggsst.digitalt	Slenger papir	Slenger digitalt	Samlet personlig stemmetall	Ny rangering
3	Oskar Mæland *	2320	-	92	53	9	19	2493	3
4	Gerd Ruth Nordstrand *	2320	-	30	20	2	4	2376	5
5	Jorunn Kristine Myklevoll	2320	-	23	21	4	4	2372	
6	Arild Breda Gulbrandsen	2320	-	28	13	0	2	2363	
7	Elisabeth Landsverk *	2320	-	54	19	3	7	2403	4

**DEN NORSKE KIRKE****SAKS PROTOKOLL**

Arkivsak-dok. 23/03191
 Arkivkode
 Saksbehandler Margot Tangen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	24.02.2025	5/25

Permisjonssøknad bispedømmerådet

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 har behandlet saken i møte 24.02.2025 sak 5/25

Møtebehandling**Omforent forslag til vedtak fremkommet i møte.**

- Agder og Telemark bispedømmeråd innvilger permisjon for Håkon Kolstad Varhaug ut 2025.

Votering

Ved votering ble omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

- Agder og Telemark bispedømmeråd innvilger permisjon for Håkon Kolstad Varhaug ut 2025.



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Trine H Syvertsen	635	26/01707-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
28/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Høring - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

Vedlegg:

kr 37_26 høring - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

26_01707-1 Regelforslag - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

1737789_1_1

26_01707-1 Høringsnotat - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

1737788_1_1

26_01707-1 Høring - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter 1737787_1_1

Saksorientering

Kirkemøtet 2026 vedtok i sak 9/26 å opprette en kategorialmenighet for samer i pite- og lulesamisk språkområde. Før menigheten kan opprettes må det vedtas regler for denne, og forslag til regler skal legges frem for Kirkemøtet 2027.

Samisk kirkeråd har i møte 27. april 2026 behandlet et utkast til regler og gitt innspill til Kirkerådets saksbehandling. Innspillene fra Samisk kirkeråd er søkt innarbeidet i høringsnotatet og regelforslaget.

Forslag til regelverk er sendt på høring med frist 25.september 2026. Ettersom dette er en regelsak, blir den sendt ut til alle bispedømmeråd og til et utvalg menighetsråd og kirkelige fellesråd.

Høringsinstansene inviteres til å kommentere helheten i forslaget, og til å komme med kommentarer til hver enkelt paragraf.

Høringen skal besvares elektronisk i eget høringsskjema. I høringsskjemaet er det gitt mulighet til å kommentere på følgende:

- Har du/dere kommentarer til helheten i forslaget?
- Kommentar til §1: Formål
- Kommentar til §2: Menighetsråd
- Kommentar til §3: Kirkelig betjening
- Kommentar til §4: Tilsyn
- Kommentar til §5: Medlemsregister
- Kommentar til §6: Medlemskap og stemmerett
- Kommentar til §7: Valg og sammensetning av menighetsråd

- Kommentar til §8: Formene for menighetsrådets virksomhet
- Kommentar til §9: Menighetsrådets oppgaver
- Kommentar til §10: Menighetsmøtet
- Kommentar til §11: Tilsetting og arbeidsgiveransvar
- Kommentar til §12: Mindre endringer
- Kommentar til §13: Ikrafttredelse

I arbeidet med utarbeidelse av reglene for samisk menighet i pite- og lulesamisk område har man benyttet anledningen til å gjøre en viss forenkling og omstrukturering av reglene for Saemien åålmege. Det som er sendt på høring er derfor både forslag til regelverk for samisk menighet i pite- og lulesamisk område, og et noe endret regelverk for Saemien åålmege.

Vurdering:

Det er gjort et godt arbeid med å omstrukturere dagens regler om ordning for Saemien åålmege, og å utarbeide regler for Sáme tjoaggulvis. Det er videre gitt gode begrunnelser i Kirkerådets høringsnotat 4.6.26 til de enkelte paragrafene.

I §8 som gjelder formene for menighetsrådets virksomhet er kun lulesamisk representant nevnt, men det korrekte for en kategorialmenighet som skal favne både pitesamer og lulesamer bør være at det står *pite-* og lulesamisk representant. Det er ellers noen små språklige uteglemmelser som bør rettes opp.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd har følgende høringssvar til regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter:

Har du/dere kommentarer til helheten i forslaget?

Agder og Telemark bispedømmeråd slutter seg til forslaget til regelverk for samisk menighet i pite- og lulesamisk område, og til de forenklinger og omstruktureringer som er foreslått i reglene for Saemien åålmege. Agder og Telemark slutter seg til de begrunnelsene som ligger i Kirkerådets høringsnotat.

Agder og Telemark bispedømmeråd har følgende merknader til enkelte paragrafer:

Kommentar til §4: Tilsyn:

Agder og Telemark bispedømmeråd har følgende merknad: Sør-Hålogaland biskop fører tilsyn *med* Sáme tjoaggulvis ...

Kommentar til §8: Formene for menighetsrådets virksomhet:

Agder og Telemark bispedømmeråd slutter seg til forslaget slik det foreligger, men med følgende tilleggssforslag: Den særskilt valgte *pite-* og lulesamiske representanten ...

Kommentar til §11: Tilsetting og arbeidsgiveransvar:

Et komma bør settes inn etter «én annen arbeidsgiverrepresentant».

Kommentar til §12: Mindre endringer:

Forslag til endringer legges frem *for* ...

Kommentar til §13: Ikrafttredelse:

Forslag til ny §13 for Saemien åålmege bør gjennomgå noe for språkvask.



DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet

KR 37/26

Stavanger

Referanser: KM 10/26, SKR 5/26

Arkivsak: 26/01104-1

Høringsnotat - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter
Regelforslag - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

Høring - regler om ordning for samiske kategorialmenigheter

Sammendrag

Kirkemøtet vedtok i april 2026 å opprette en kategorialmenighet for samer i pite- og lulesamisk språkområde. Opprettelsen trer i kraft fra den tid Kirkerådet bestemmer. Før menigheten kan opprettes, må det vedtas regler for den, og Kirkemøtet har bedt Kirkerådet fremme forslag til regler for kategorialmenigheten til Kirkemøtet i 2027.

Vedlagte høringsnotat med tilhørende regelforslag foreslås sendt på høring.

Forslag til vedtak

Kirkerådet sender vedlagte høringsnotat og regelforslag på høring.

Saksorientering

Kirkemøtet vedtok i april 2026 å opprette en kategorialmenighet for samer i pite- og lulesamisk språkområde. Opprettelsen trer i kraft fra den tid Kirkerådet bestemmer.

Før menigheten kan opprettes, må det vedtas regler for den, og Kirkemøtet har bedt Kirkerådet fremme forslag til regler for kategorialmenigheten til Kirkemøtet i 2027. Kirkerådet foreslår at de nye reglene skal være mest mulig like tilsvarende regler for samisk menighet i sørsamisk språkområde – Saemien åålmege. Det innebærer at det også blir foreslått noen endringer for Saemien åålmege. Forslaget er derfor å vedta to nye regelsett, ett for hver av de to samiske kategorialmenighetene. I regelforslaget er disse regelforslagene satt opp side ved side.

Forslaget sendes på høring med høringsfrist 25. september 2026. Ettersom dette er en regelsak, blir den sendt ut til alle bispedømmeråd og til et utvalg menighetsråd og kirkelige fellesråd, deriblant alle menighetsråd og fellesråd i Nord-Hålogaland bispedømme og menighetsråd fellesråd som tilhører sørsamisk språkområde. Andre berørte instanser er:

- Lulesamisk kirkelivsprosjekt
- Salten pitesamiske forening
- Arran – lulesamisk senter
- Samisk kirkeråd
- Hamarøy kommune
- Beiarn kommune
- Bodø kommune
- Sametinget
- De teologiske utdanningsinstitusjonene
- Hovedorganisasjonen KA
- Spir Profesjonsforbundet for prester, diakoner, kateketer og pedagoger
- Fagforbundet Teologene

Samisk kirkeråd har i møte 27. april 2026 behandlet et utkast til regler og gitt innspill til Kirkerådets saksbehandling. Samisk kirkeråd traff følgende vedtak:

1. Samisk kirkeråd tar saken til orientering.
2. Samisk kirkeråd støtter at Kirkerådet sender saken om regler om ordning for samiske kategorialmenigheter på høring.
3. Samisk kirkeråd har følgende innspill til høringsutkastet og videre saksbehandling:
 - a. Samisk kirkeråd ber om at bestemmelsene i kirkeordningen, som angår samisk kirkeliv, gjenspeiles i regelverket for samiske kategorialmenigheter.
 - b. Samisk kirkeråd ber Kirkerådet tydeliggjøre hvordan samisk selvbestemmelse ivaretas i regelverket, blant annet når det gjelder representasjon, mandat, økonomi, tilsettinger, språk og forholdet til øvrige kirkelige organer.
 - c. Samisk kirkeråd ber Kirkerådet tydeliggjøre hvordan kategorialmenighetene både skal være menigheter for samer med

tilknytning til sine språkområder, og ressurser for lokalmenigheter som skal betjene samer i andre deler av landet.

- d. Samisk kirkeråd legger til grunn at regelverket evalueres etter fem år.

Innspillene fra Samisk kirkeråd er søkt innarbeidet i høringsnotatet og regelforslaget.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Saken har ingen vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for Kirkerådet. Utsending og behandling av høringen blir gjort av Kirkerådets sekretariat.

Økonomiske og administrative konsekvenser av opprettelsen av pite- og lulesamisk menighet fremgår av prinsippsaken til Kirkemøtet 2026.

Regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

Dagens regler om ordning for Saemien Aålmege	Forslag til nye regler om ordning for Saemien aålmege	Forslag til regler om ordning for Sáme tjoaggulvis
§ 1. Formål Formålet med reglene er å etablere en særskilt ordning med en samisk menighet i sørsamisk språkområde for å fremme sørsamisk kirkeliv. Menighetens navn er Saemien Aålmege.	§ 1. Formål Formålet med reglene er å etablere en særskilt ordning med en samisk menighet i sørsamisk språkområde for å fremme sørsamisk kirkeliv. Menighetens navn er Saemien aålmege.	§ 1. Formål Formålet med reglene er å etablere en særskilt ordning med en samisk menighet i pite- og lulesamisk språkområde for å fremme pite- og lulesamisk kirkeliv. Menighetens navn er Sáme tjoaggulvis.
§ 2. Menighetsråd Det velges et menighetsråd for den samiske menigheten i sørsamisk språkområde. Menighetsrådets navn er Saemien Aålmegeaerie.	§ 2. Menighetsråd Det velges et menighetsråd for den samiske menigheten i sørsamisk språkområde. Menighetsrådets navn er Saemien aålmegeaerie.	§ 2. Menighetsråd Det velges et menighetsråd for den samiske menigheten i pite- og lulesamisk språkområde. Menighetsrådets navn er Sáme tjoaggulvisråde.
§ 3. Kirkelig betjening Den særskilte kirkelige betjeningen av sørsamer i og utenfor sørsamisk språkområde skjer ved presten for sørsamer, som leder prestetjenesten i området og sørger for nødvendig samordning med menighetens øvrige virksomhet, diakon og eventuelle øvrige stillinger i rettssubjektet Den norske kirke med arbeidsoppgaver knyttet til sørsamisk kirkeliv.	§ 3. Kirkelig betjening Den særskilte kirkelige betjeningen av sørsamer i og utenfor sørsamisk språkområde skjer ved presten for sørsamer, som leder prestetjenesten i området og sørger for nødvendig samordning med menighetens øvrige virksomhet, daglig leder, stillinger knyttet til diakoni og kirkelig undervisning og eventuelle øvrige stillinger i rettssubjektet Den norske kirke med arbeidsoppgaver knyttet til sørsamisk kirkeliv.	§ 3. Kirkelig betjening Den særskilte kirkelige betjeningen av pite- og lulesamer i og utenfor pite- og lulesamisk språkområde skjer ved presten for pite- og lulesamer, som leder prestetjenesten i området og sørger for nødvendig samordning med menighetens øvrige virksomhet, daglig leder, stillinger knyttet til diakoni og kirkelig undervisning og eventuelle øvrige stillinger i rettssubjektet Den norske kirke med arbeidsoppgaver knyttet til pite- og lulesamisk kirkeliv.

Commented [JM1]: Punktum!

§ 4. Tilsyn Nidaros biskop fører tilsyn med Saemien Åålmege, herunder menighetsråd, prest og øvrige tilsatte, i samsvar med bestemmelser gitt i kirkeordningen og tjenesteordning for biskoper. Der det sørsamiske språkområdet ligger i et annet bispedømme, skal tilsynet utøves i samråd med biskopen i det aktuelle bispedømmet.	§ 4. Tilsyn Nidaros biskop fører tilsyn med Saemien åålmege, herunder menighetsråd, prest og øvrige tilsatte, i samsvar med bestemmelser gitt i kirkeordningen og tjenesteordning for biskoper. Der det sørsamiske språkområdet ligger i et annet bispedømme, skal tilsynet utøves i samråd med biskopen i det aktuelle bispedømmet.	§ 4. Tilsyn Sør-Hålogaland biskop fører tilsyn Sáme tjoaggulvis, herunder menighetsråd, prest og øvrige tilsatte, i samsvar med bestemmelser gitt i kirkeordningen og tjenesteordning for biskoper.
§ 5. Medlemsregister Kirkerådet fører medlemsregister for menigheten i samarbeid med menighetsrådet.	§ 5. Medlemsregister Kirkerådet fører medlemsregister for menigheten i samarbeid med menighetsrådet.	§ 5. Medlemsregister Kirkerådet fører medlemsregister for menigheten i samarbeid med menighetsrådet.
§ 6. Medlemskap og stemmerett Et medlem av Den norske kirke kan også registreres som medlem av den samiske menigheten i sørsamisk språkområde/Saemien Åålmege hvis vedkommende: a) regner seg som same eller er gift, partner eller samboer med en same og er bosatt i sørsamisk språkområde eller b) regner seg som sørsame eller er gift, partner eller samboer med en sørsame og er bosatt utenfor sørsamisk språkområde eller	§ 6. Medlemskap og stemmerett Et medlem av Den norske kirke kan også registreres som medlem av den samiske menigheten i sørsamisk språkområde/Saemien åålmege hvis vedkommende: a) regner seg som same eller er gift, partner eller samboer med en same og er bosatt i sørsamisk språkområde eller b) regner seg som sørsame eller er gift, partner eller samboer med en sørsame og er bosatt utenfor sørsamisk språkområde eller	§ 6. Medlemskap og stemmerett Et medlem av Den norske kirke kan også registreres som medlem av den samiske menigheten i pite- og lulesamisk språkområde hvis vedkommende: a) regner seg som same eller er gift, partner eller samboer med en same og er bosatt i pite- eller lulesamisk språkområde eller b) regner seg som pite- eller lulesame eller er gift, partner eller samboer med en pite-, eller lulesame og er bosatt utenfor pite- eller lulesamisk språkområde eller

c) har foreldre som er medlem i sørsamisk menighet eller d) har annen tilknytning til sørsamisk kirkeliv ut fra nærmere kriterier bestemt av menighetsrådet. Nidaros bispedømmeråd avgjør i tvilstilfeller om en person fyller vilkårene for å bli medlem. Medlemmer som har kirkelig stemmerett, kan stemme ved valg av menighetsråd og under menighetsmøte. Medlemskap i menigheten innebærer ingen begrensninger i rettigheter og plikter medlemmene har i det sokn der de er bosatt.	c) har foreldre som er medlem i sørsamisk menighet eller d) har annen tilknytning til sørsamisk kirkeliv ut fra nærmere kriterier bestemt av menighetsrådet. Samisk kirkeråd avgjør i tvilstilfeller om en person fyller vilkårene for å bli medlem. Medlemmer som har kirkelig stemmerett, kan stemme ved valg av menighetsråd og under menighetsmøte. Medlemskap i menigheten innebærer ingen begrensninger i rettigheter og plikter medlemmene har i det soknet der de er bosatt.	c) har foreldre som er medlem i pite- og lulesamisk menighet eller d) har annen tilknytning til pite- eller lulesamisk kirkeliv ut fra nærmere kriterier bestemt av menighetsrådet. Samisk kirkeråd avgjør i tvilstilfeller om en person fyller vilkårene for å bli medlem. Medlemmer som har kirkelig stemmerett, kan stemme ved valg av menighetsråd og under menighetsmøte. Medlemskap i menigheten innebærer ingen begrensninger i rettigheter og plikter medlemmene har i det soknet der de er bosatt.
§ 7. Valg og sammensetning av menighetsråd Saemien åålmegearaerie – menighetsrådet for den samiske menigheten i sørsamisk språkområde, består av prest for sørsamisk språkområde og sørsamepresten og 4 andre medlemmer. Flertallet i menighetsrådet skal være samer som kan skrives inn i samemantallet, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 2-6. Bestemmelsene i kirkeordningen § 9 og § 10 og regler for valg av	§ 7. Valg og sammensetning av menighetsråd Saemien åålmegearaerie – menighetsrådet for den samiske menigheten i sørsamisk språkområde, består av prest for sørsamisk språkområde og minst fire andre medlemmer som oppfyller medlemsvilkårene i § 6. Bestemmelsene i kirkeordningen § 9 og § 10 og regler for valg av	§ 7. Valg og sammensetning av menighetsråd Sáme tjoaggulvisráde – menighetsrådet for den samiske menigheten i pite- og lulesamisk språkområde, består av prest for pite- og lulesamisk språkområde og minst fire andre medlemmer som oppfyller medlemsvilkårene i § 6. Bestemmelsene i kirkeordningen § 9 og § 10 og regler for valg av

menighetsråd i kirkevalgreglene gjelder så langt de passer.	menighetsråd i kirkevalgreglene gjelder så langt de passer.	menighetsråd i kirkevalgreglene gjelder så langt de passer.
§ 9. Formene for menighetsrådets virksomhet¹ Kirkeordningen § 11 § 16 og bestemmelsene om formene for menighetsrådets virksomhet gitt av Kirkemøtet, gjelder så langt de passer. Den særskilt valgte sørsamiske representanten i Nidaros bispedømmeråd og i Samisk kirkeråd har møte- og talerett i rådet. Menighetsrådet kan opprette underutvalg for geografisk avgrensede områder innen det sørsamiske området. Menighetsrådet skal ha en daglig leder av virksomheten. Utskrift av møteboken sendes til Samisk kirkeråd og bispedømmerådene i Nidaros, Hamar og Sør-Hålogaland.	§ 8. Formene for menighetsrådets virksomhet Kirkeordningen § 11 og regler om formene for menighetsrådets virksomhet gjelder så langt de passer. Den særskilt valgte sørsamiske representanten i Nidaros bispedømmeråd og i Samisk kirkeråd har møte- og talerett i rådet. Menighetsrådet kan opprette underutvalg for geografisk avgrensede områder innen det sørsamiske området. Menighetsrådet skal ha en daglig leder av virksomheten. Utskrift av møteboken sendes til Samisk kirkeråd og bispedømmerådene i Nidaros, Hamar og Sør-Hålogaland.	§ 8. Formene for menighetsrådets virksomhet Kirkeordningen § 11 og regler om formene for menighetsrådets virksomhet gjelder så langt de passer. Den særskilt valgte lulesamiske representanten i Sør-Hålogaland bispedømmeråd og i Samisk kirkeråd har møte- og talerett i rådet. Menighetsrådet kan opprette underutvalg for geografisk avgrensede områder innen det pite- og lulesamiske området. Menighetsrådet skal ha en daglig leder av virksomheten. Utskrift av møteboken sendes til Samisk kirkeråd og bispedømmerådet i Sør-Hålogaland.
§ 8. Menighetsrådets oppgaver Kirkeordningen § 12 til § 14 om menighetsrådet og menighetsmøtet ² og § 17 om kirkelig fellesråd gjelder så langt de passer. Bestemmelser i gudstjenestebøkene og regler for bruk av kirken gjelder	§ 9. Menighetsrådets oppgaver Kirkeordningen § 12 om menighetsrådets oppgaver gjelder så langt den passer. Bestemmelser i gudstjenestebøkene og regler om bruk av kirken gjelder	§ 9. Menighetsrådets oppgaver Kirkeordningen § 12 om menighetsrådets oppgaver gjelder så langt den passer. Bestemmelser i gudstjenestebøkene og regler om bruk av kirken gjelder

¹ Paragrafene 8 og 9 har byttet plass i forslaget til revidert regelverk, slik at de kommer i samme rekkefølge som i kirkeordningen.

² Her foreligger det en dobbel henvisning, siden menighetsmøtet er behandlet i § 10

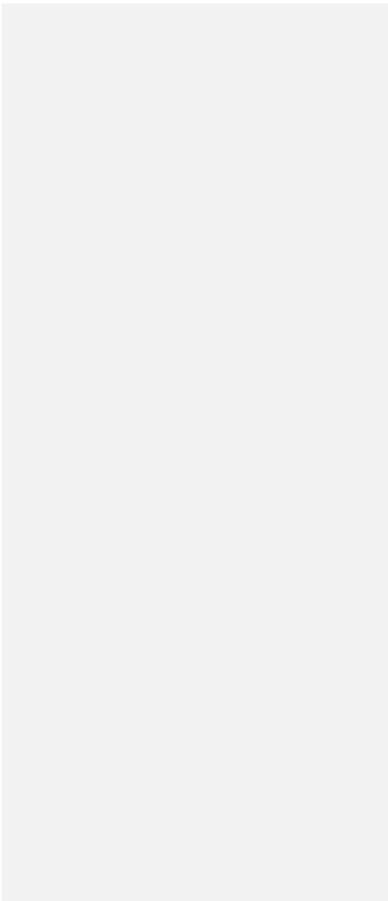
Commented [JM2]: endre

tilsvarende så langt de passer. Menighetsrådet treffer avgjørelser og opptrer på vegne av menigheten når det etter lov, forskrift eller i bestemmelsene her ikke fremgår at myndigheten er lagt til et annet organ. Menighetsrådet fremmer forslag overfor bispedømmerådet om opprettelse og nedleggelse av stillinger innen det sørsamiske arbeidsfeltet.³ Nidaros bispedømmerråd tilsetter sørsameprest og utøver sammen med biskopen arbeidsgiveransvaret etter vanlige regler. Biskopen leder prestatjenesten, jf. tjenesteordning for biskop. Nidaros bispedømmerråd tilsetter og har arbeidsgiveransvar for diakon, daglig leder og eventuelle øvrige stillinger i rettssubjektet Den norske kirke med arbeidsoppgaver knyttet til sørsamisk kirkeliv. Arbeidsgivermyndighet for disse kan delegeres til menighetsrådet, med unntak av tilsettings- og sanksjonsmyndigheten. Menighetsrådet gir uttalelse i forbindelse med tilsetting av personell i rettssubjektet Den norske kirke knyttet til kirkelig betjening av sørsamer, fremmer søknader om finansiering av tiltak og virksomhet innenfor sørsamisk kirkeliv og avgir for øvrig uttalelse når	tilsvarende så langt de passer. Menighetsrådet treffer avgjørelser og opptrer på vegne av menigheten når ikke annet er bestemt. Menighetsrådet fremmer forslag overfor bispedømmerådet om opprettelse og nedleggelse av stillinger innen det sørsamiske arbeidsfeltet. Menighetsrådet gir uttalelse i forbindelse med tilsettinger i rettssubjektet Den norske kirke knyttet til kirkelig betjening av sørsamer.	tilsvarende så langt de passer. Menighetsrådet treffer avgjørelser og opptrer på vegne av menigheten når ikke annet er bestemt. Menighetsrådet fremmer forslag overfor bispedømmerådet om opprettelse og nedleggelse av stillinger innen det pite- og lulesamiske arbeidsfeltet. Menighetsrådet gir uttalelse i forbindelse med tilsettinger i rettssubjektet Den norske kirke knyttet til kirkelig betjening av pite- og lulesamer.
---	---	---

³ Se under, i § 11 i forslagene, for de neste avsnittene.

departement eller annen kirkelig myndighet ber om det, eller når menighetsrådet av eget tiltak ønsker å uttale seg. Bispedømmerådet har budsjett- og økonomiansvar for virksomheten. Myndigheten kan delegeres til menighetsrådet. Menighetsrådet foreslår budsjett for rådets virksomhet.	Bispedømmerådet har budsjett- og økonomiansvar for virksomheten. Myndigheten kan delegeres til menighetsrådet. Menighetsrådet foreslår budsjett for rådets virksomhet.	Bispedømmerådet har budsjett- og økonomiansvar for virksomheten. Myndigheten kan delegeres til menighetsrådet. Menighetsrådet foreslår budsjett for rådets virksomhet.
§ 10. Menighetsmøtet Kirkeordningen § 13 og § 14 og regler om formene for menighetsmøtets virksomhet gjelder tilsvarende så langt de passer. Avstemning i menighetsmøtet kan skje per post i saker der menighetsrådet bestemmer det.	§ 10. Menighetsmøtet Kirkeordningen § 13 og § 14 og regler om formene for menighetsmøtets virksomhet gjelder tilsvarende så langt de passer. Avstemning i menighetsmøtet kan skje per post eller digitalt i saker der menighetsrådet bestemmer det.	§ 10. Menighetsmøtet Kirkeordningen § 13 og § 14 og regler om formene for menighetsmøtets virksomhet gjelder tilsvarende så langt de passer. Avstemning i menighetsmøtet kan skje per post eller digitalt i saker der menighetsrådet bestemmer det.
	§ 11. Tilsetting og arbeidsgiveransvar Nidaros bispedømmeråd tilsetter prest for sørsamisk språkområde og utøver sammen med biskopen arbeidsgiveransvaret etter gjeldende regler. Nidaros bispedømmeråd tilsetter og har arbeidsgiveransvaret for øvrige stillinger i rettssubjektet Den norske kirke med arbeidsoppgaver knyttet til sørsamisk kirkeliv. Arbeidsgiverfunksjoner for disse kan delegeres til menighetsrådet, med	§ 11. Tilsetting og arbeidsgiveransvar Sør-Hålogaland bispedømmeråd tilsetter prest for pite- og lulesamisk språkområde og utøver sammen med biskopen arbeidsgiveransvaret etter gjeldende regler. Sør-Hålogaland bispedømmeråd tilsetter og har arbeidsgiveransvaret for øvrige stillinger i rettssubjektet Den norske kirke med arbeidsoppgaver knyttet til pite- og lulesamisk kirkeliv. Arbeidsgiverfunksjoner for disse kan delegeres til menighetsrådet, med

	unntak av tilsetting, suspensjon og avskjed. Tilsettinger skjer i henhold til personalreglement for Den norske kirke så langt det passer. Ved tilsetting av prest oppnevner biskopen en prost til tilsettingsrådet, som også avgir forslag til tilsetting. Ved tilsetting av øvrige medarbeidere består tilsettingsrådet av stiftsdirektøren eller den denne gir fullmakt, én annen arbeidsgiverrepresentant, én representant for Saemien åålmegeaerie og én representant for arbeidstakerne i kategorialmenigheten. Nærmeste foresatte er innstillende myndighet. Hvis nærmeste foresatte er medlem av tilsettingsrådet, avgir vedkommende i stedet forslag om tilsetting.	unntak av tilsetting, suspensjon og avskjed. Tilsettinger skjer i henhold til personalreglement for Den norske kirke så langt det passer. Ved tilsetting av prest oppnevner biskopen en prost til tilsettingsrådet, som også avgir forslag til tilsetting. Ved tilsetting av øvrige medarbeidere består tilsettingsrådet av stiftsdirektøren eller den denne gir fullmakt, én annen arbeidsgiverrepresentant én representant for Sáme tjoaggulvisráde og én representant for arbeidstakerne i kategorialmenigheten. Nærmeste foresatte er innstillende myndighet. Hvis nærmeste foresatte er medlem av tilsettingsrådet, avgir vedkommende i stedet forslag om tilsetting.
	§ 12. Mindre endringer Kirkerådet kan vedta mindre endringer i reglene. Forslag til endringer legges frem for Saemien åålmegeaerie før endelig vedtak.	§ 12. Mindre endringer Kirkerådet kan vedta mindre endringer i reglene. Forslag til endringer legges frem Sáme tjoaggulvisráde før endelig vedtak.
§ 11. Ikrafttredelse Reglene trer i kraft straks.	§ 13. Ikrafttredelse Reglene trer i kraft fra det tidspunktet Kirkerådet bestemmer. Fra samme tid oppheves regler 11. april 2024. om ordning for Saemien Åålmege av	§ 13. Ikrafttredelse Reglene trer i kraft fra det tidspunktet Kirkerådet bestemmer.





DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høring – regler om ordninger for samiske katedralmenigheter

Høringsnotat 4. juni 2026. Høringsfrist: 25. september 2026

Kirkemøtet vedtok i mars 2026 å opprette en katedralmenighet for samer i pite- og lulesamisk språkområde. Opprettelsen trer i kraft fra den tid Kirkerådet bestemmer. Før menigheten kan opprettes, må det vedtas regler for den, og Kirkemøtet har bedt Kirkerådet fremme forslag til regler for katedralmenigheten til Kirkemøtet i 2027.

Kirkerådet foreslår at de nye reglene skal være mest mulig like reglene for den samiske menigheten i sørsamisk språkområde – Saemien åålmege. Det innebærer at det også blir foreslått noen endringer i dagens regler for Saemien Åålmege. Dette gjelder særlig nærmere regler for tilsetting i katedralmenighetene.

Bakgrunn

Samisk utvalg, som leverte sin utredning *Hvordan kan man styrke samisk kirkeliv i Den norske kirke?* i mars 2024, foreslo å opprette en katedralmenighet for lulesamisk og pitesamisk språkområde. I utredningen fremheves det at et kirkelivsprosjekt for lulesamisk kirkeliv i Hamarøy har vært viktig for å berede grunnen for en permanent ordning. I utdyping av forslaget og konsekvensene av det, heter det i rapporten fra Samisk utvalg:

Utvalget foreslår at det etableres en katedralmenighet i lulesamisk og pitesamisk språkområde. (...) I likhet med katedralmenigheten i sørsamisk område, som omfatter alle samer som er bosatt i eller med tilknytning til det sørsamiske språkområdet, bør en katedralmenighet i lulesamisk og pitesamisk språkområde kunne omfatte alle samer som er bosatt i eller med tilknytning til de språkområdene.

Utvalget foreslo videre at den nye menigheten bør ha samme bemanning og struktur som Saemien åålmege, dvs. fire stillinger¹ og et menighetsråd med fem faste medlemmer.

Forslaget fra Samisk utvalg ble fulgt opp av Sør-Hålogaland bispedømmeråd, som er ansvarlig for oppfølgingen av lulesamisk kirkelivsprosjekt og har fulgt det tett. Bispedømmerådets vurdering er at prosjektet har avdekket et stort behov for en egen katedralmenighet som ramme for arbeidet med lulesamisk kirkeliv innenfor Den norske kirke. Bispedømmerådet skriver i henvendelsen til Kirkerådet:

[S]iden oppstarten av prosjektet i 2021 [har det] vært en betydelig økning i antall forespørsler etter kirkelige tjenester med samisk innhold og språk. Det gjelder både dåp, begravelser, vielser og konfirmasjon. Spesielt interessant er det at det stadig oftere ytres ønske om større samisk medvirkning slik at

¹ Pr juni 2026

rommet for den samiske tros- og livsforståelsen blir større. Bispedømmerrådet påpeker at en framtidig lulesamisk kategorialmenighet vil sikre at lulesamer, uavhengig av bosted, kan delta i alle sider av lulesamisk kirkeliv uten å måtte gi avkall på retten til selvbestemmelse og selvrepresentasjon.

Bispedømmerrådet skriver videre:

Situasjonen for pitesamer, enten de er bosatt i det tradisjonelle pitesamiske området eller andre steder, er ikke annerledes enn for lulesamer. Gjennom samtaler med daglig leder for den pitesamiske stiftelsen Sállto bidumsáame guovdátj, Stig Morten Kristensen, er det etablert et samarbeid mellom de to språkområdene som vil innebære at en framtidig lulesamisk kategorialmenighet også vil inkludere pitesamene. Det betyr at det nå jobbes for å få etablert en pite-, og lulesamisk kategorialmenighet. Språklig og kulturelt er det mye som forener og ligger til rette for et godt samarbeid mellom de to språkgruppene.

En viktig uttalt begrunnelse for å opprette en kategorialmenighet for pite- og lulesamer har vært behovet for samisk med- og selvbestemmelse, noe som er knyttet til forståelsen av urfolksrettigheter. Bispedømmerrådet pekte på at den nåværende valgordningen til menighetsråd ikke kan sikre samisk selvrepresentasjon og (tilstrekkelig) medbestemmelse i menighetsrådet, og at dette er i konflikt med demokratiske prinsipper og urfolksrettigheter. Videre vil en kategorialmenighet kunne betjene pite- og lulesamer som lever spredt utenfor kjerneområdet. Saemien Áálmege er fremhevet som et forbilde

Lulesamisk kirkelivsprosjekt har også gjort et viktig arbeid for å berede grunnen for en kategorialmenighet. Bispedømmerrådet peker på at det er en risiko for at mange av de resultatene som prosjektet har drevet frem, kan forsvinne dersom det blir et opphold i virksomheten før den eventuelt kan gjøres permanent.

Saken ble sendt på høring høsten 2025 og høringsinstansene gav en unison tilslutning til forslaget om en kategorialmenighet. Et prinsippvedtak om å opprette en kategorialmenighet for samer i pite- og lulesamisk språkområde ble så vedtatt av Kirkemøtet i mars 2026.

Forslag til regelverk

Det følger av kirkeordningen § 3 at Kirkemøtet fastsetter særskilt ordning for kategorialmenigheter. Saemien áálmege er derfor i dag regulert gjennom *regler om ordning for Saemien Áálmege*. I høringsnotatet til saken om opprettelse av en ny kategorialmenighet fremholdt Kirkerådet at det beste vil være at det innføres en parallell eller felles regulering av begge disse menighetene. En viktig begrunnelse for dette er at det blir like ordninger for gjennomføringen av valgene i samiske kategorialmenigheter, for å unngå en unødvendig kompleksitet knyttet til gjennomføring av disse valgene. Dette synet fikk støtte i høringen. Særlig understreket Samisk kirkeråd at det bør sikres like ordninger for samiske kategorialmenigheter.

Saemien åålmege ble opprettet på permanent basis i 2015, etter at menigheten hadde fungert som en forsøksordning opprettet av kirkedepartementet i 2009. Menigheten er finansiert av rettssubjektet Den norske kirke ved Nidaros bispedømme. Reglene for menigheten fastsetter at den skal ha et menighetsråd og en kirkelig betjening som består av prest for sørsamisk språkområde samt diakon og eventuelle øvrige stillinger knyttet til sørsamisk kirkeliv. Det er forutsatt at alle stillingene er lønnet av rettssubjektet Den norske kirke. Staben i Saemien åålmege består i dag av prest, diakonimedarbeider, menighetspedagog og daglig leder for menighetsrådets virksomhet. Alle medarbeiderne har rettssubjektet Den norske kirke ved Nidaros bispedømmeråd som arbeidsgiver, men arbeidsgivermyndigheten kan delegeres til menighetsrådet, med unntak av tilsettingsmyndighet og vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed.

Sør-Hålogaland bispedømmeråd sendte i juni 2025 Kirkerådet et utkast til regler for pite- og lulesamisk kategorialmenighet som bygger på reglene for Saemien åålmege. Kirkerådet er enig i at reglene for Saemien åålmege i det store og hele også er godt tilpasset en kategorialmenighet for pite- og lulesamer. Kirkerådet foreslår derfor at det gis nær tilsvarende regler for denne, som bygger videre på utkastet fra Sør-Hålogaland bispedømmeråd. Kirkerådet foreslår også at regelverket utvides noe ved at det gis egne særregler for tilsetting av prest og andre ansatte i kategorialmenighetene. Bestemmelser om dette foreslås gitt i en egen paragraf. For at regelverket her skal bli likt for begge menighetene, foreslås det at disse bestemmelsene også tas inn i regler om ordning for Saemien åålmege.

Kirkerådet har også benyttet anledningen til å foreta en viss forenkling og omstrukturering av regler om Saemien åålmege. Det er også gjort noen mindre endringer av innholdsmessig art. Det som nå sendes på høring er derfor både forslag til et nytt regelverk for samisk menighet i pite- og lulesamisk område og endret regelverk for Saemien åålmege.

En vesentlig side ved ønsket om å opprette en ny kategorialmenighet har vært ønsket om selvbestemmelse for samisk kirkeliv også på lokalt plan. Kirkemøtet vedtok i 2026 (KM 10/26) en ny paragraf 36b i kirkeordningen hvor det bl.a. heter:

Kirkelige organer skal legge til rette for at samisk språk og kultur, selvbestemmelse og medvirkning i kirkedemokratiet sikres og utvikles i kirken.

Denne bestemmelsen er ment å understreke og forsterke dagens status for samisk kirkeliv i Den norske kirke. I saksforberedelsen til saken pekte Kirkerådet på ulike organer som i dag ivaretar samisk selvbestemmelse. På lokalt plan gjelder dette Indre Finnmark prosti, Saemien åålmege og den nye kategorialmenigheten for pite- og lulesamisk språkområde. Kirkerådet presiserte også følgende:

Kirkerådet presiserer at disse organene er en del av Den norske kirkes struktur, og at selvbestemmelse i denne sammenheng dermed skal forstås innenfor rammen av både den myndigheten og de begrensningene som kirkeordningen generelt gir til ulike kirkelige organer. Selvbestemmelse innebærer slik ikke en oppbygging av en parallell styringskanal i kirken.

I tilretteleggingen av forslaget til nye og reviderte regler for samiske kategorialmenigheter har det også vært viktig for Kirkerådet å følge opp vedtaket fra i år om samisk selvbestemmelse, innenfor de rammene som finnes i kirkeordningen. Disse rammene innebærer blant annet at den sørsamiske kategorialmenigheten i dag ikke er et eget rettssubjekt. I trossamfunnsloven er det nevnt to rettssubjekter, soknet og Den norske kirke. Kategorialmenigheter er ikke nevnt blant dem, og de samiske kategorialmenighetene er derfor ikke foreslått som egne rettssubjekter.² Det innebærer at kategorialmenigheten ikke kan ha rettslig handleevne, det vil si til at de selv kan ha rettigheter og forpliktelser, være part i avtaler eller ha partsstilling overfor domstoler og andre myndigheter. De vil dermed ikke kunne inngå arbeidsavtaler, herunder ha formelt arbeidsgiveransvar eller økonomiansvar.

Kirkerådet ønsker imidlertid at selvbestemmelse kan ivaretas gjennom at det legges til rette for ordninger som gjør at kategorialmenighetene gjennom delegering av myndighet og regler for tilsetting i praksis får en selvstendig stilling til å styre kategorialmenigheten.

Kommentar til de enkelte paragrafene:

Til § 1: Denne bestemmelsen etablerer grunnlaget for en særlig ordning med en samisk menighet for å fremme henholdsvis sørsamisk og pite- og lulesamisk kirkeliv innenfor de respektive språkområdene. Menighetene skal også være ressurser for lokalmenigheter som skal betjene henholdsvis sørsamer, lulesamer og pitesamer i andre deler av landet.

Paragrafen bestemmer også navnet på menigheten. Kirkerådet mener det mest nærliggende at pite- og lulesamisk menighet følger betegnelsen på sørsamisk, men dagens navn Saemien åålmege kan mest nærliggende oversettes som «Samisk menighet». For pite- og lulesamisk kategorialmenighet vil da den tilsvarende betegnelsen være Sáme tjoaggulvis.

Når det nå skal etableres ytterligere en samisk kategorialmenighet, kan det være grunn til å vurdere om menighetene bør gis en mer fullstendig betegnelse også på samisk. For sørsamisk menighet vil det da bli: «Saemien åålmege áarjelsaemien gieledajvesne», på norsk «Samisk menighet i sørsamisk språkområde». For pite- og lulesamisk menighet, blir betegnelsen «Sáme tjoaggulvis bidum- ja julevsáame giellaguovlon», på norsk «Samisk menighet i pite- og lulesamisk språkområde». Argumenter mot en endring for sørsamisk er at dagens navn er godt innarbeidet og at et lengre og mer fullstendig navn vil bli unødig omstendelig. Det vil også gjelde for den nye kategorialmenigheten. Kirkerådet foreslår derfor å beholde dagens navn Saemien åålmege og at den nye menigheten får en tilsvarende betegnelse. I tråd med

² De døvekirkelige kategorialmenighetene er i dag rettssubjekter, med særlig bakgrunn i eierskap til døvekirkene. De har likevel en annen status enn soknet, først og fremst ved at de (i motsetning til soknene) kan gå konkurs.

normen for andre organer i Den norske kirke, foreslås det at bare første ordet i navnet har stor bokstav i de nye reglene.³

Til § 2: Et valgt menighetsråd er menighetens styringsorgan, jf. kirkeordningen § 36a. Prest for henholdsvis sørsamer og pite- og lulesamer sørger for samordning mellom prestedtjenesten og den øvrige virksomheten, jf. § 3. Paragrafen er uforandret fra dagens regler for Saemien Åålmege.

Paragrafen bestemmer også det samiske navnet på menighetsrådet. Navnet her vil være avhengig av hva som blir bestemt som navn på menigheten i § 1.

Til § 3: Menigheten er gjennom denne bestemmelsen sikret en minimumsbetjening. Dagens regler om ordning for Saemien Åålmege nevner her bare prest og diakon spesifikt. I realiteten har menigheten i dag fire ansatte. Det er prest, diakoniarbeider, trosopplærer og daglig leder. I prosjektet for lulesamisk menighet er det i dag også fire medarbeidere. Det forutsettes senere i dagens regelverk (§ 9) at menigheten skal ha en daglig leder, og erfaringen fra både Saemien Åålmege og det lulesamiske kirkelivsprosjektet viser at det er nødvendig med en stilling innen kirkelig undervisning. Imidlertid kan det være grunn til å ikke nevne selve stillingsbetegnelsene konkret. Det vil da være opp til den enkelte kategorialmenigheten å bestemme hva som skal være funksjonstittelen på hver av stillingene, og om denne skal være på det aktuelle samiske språk. Kirkerådet foreslår derfor at det står «stillinger knyttet til diakoni og kirkelig undervisning». Kirkerådet understreker videre at det ikke er en forutsetning at alle er fulle stillinger. Regelverket åpner videre for at det også kan opprettes andre stillinger knyttet til samisk kirkeliv. Hverken Saemien Åålmege eller lulesamisk kirkelivsprosjekt har i dag egne stillinger innen kirkemusikk. Stillinger for dette er derfor ikke presisert i regelforslaget, men Kirkerådet antar at egne kirkemusikkstillinger vil kunne vokse frem som et behov.

Til § 4: Denne bestemmelsen bestemmer hvilken av biskopene som har tilsyn med kategorialmenigheten. Dette korresponderer med det bispedømmet hvor den samiske gruppen er representert i bispedømmerådet. Dersom det skal føres tilsyn utenfor bispedømmets grenser, skjer det i samråd med vedkommende biskop der. Kirkerådet legger til grunn at dette i utgangspunktet bare er aktuelt for sørsamene, som har sitt språkområde spredt over flere bispedømmer.

Til § 5: Bestemmelsen er uforandret fra dagens regler.

Til § 6: Medlemskap i Den norske kirke er i utgangspunktet knyttet til et geografisk sokn. Reglene for kategorialmenighetene åpner for at medlemskapet i en samisk kategorialmenighet kan komme i tillegg til og ikke i stedet for soknetilknytningen. Det innebærer blant annet at man er stemmeberettiget både i den lokale soknemenigheten og i kategorialmenigheten.

³ Dette er en norm i moderne norsk. Kirkerådet har innhentet råd om normer i samisk Sámi Giellagáldu, som skal behandle saken og komme tilbake med et endelig svar.

Grunnlaget for medlemskap i de samiske kategorialmenighetene tar utgangspunkt i tilsvarende regler i sameloven § 2-6, nemlig at personer som *regner seg* (sameloven: «oppfatter seg selv») som same, kan registreres som medlem. Det samme gjelder vedkommendes ektefelle, partner, samboer eller barn. I tillegg kan menighetsrådet sette kriterier som utvider kretsen av dem som kan bli medlemmer. Innenfor det aktuelle språkområdet (henholdsvis sørsamisk og pite- og lulesamisk) kan alle med samisk tilknytning bli medlemmer. Utenfor språkområdet gjelder medlemskap dem som regner seg som henholdsvis sørsame eller pitesame eller lulesame. Til forskjell fra Sametingets valgmanntall stilles det ikke krav om samisk som hjemmespråk for en selv eller foreldre, besteforeldre eller oldeforeldre. Medlemskriteriet er dermed noe videre enn for registrering i Sametingets valgmanntall.

I tvilstilfeller avgjør Samisk kirkeråd om en person oppfyller vilkårene for medlemskap. I dagens regler for Saemien Åålmege er det Nidaros bispedømmeråd som avgjør dette. Denne bestemmelsen er foreslått endret utfra en betraktning av samisk selvbestemmelse, og det er foreslått at dette blir ivaretatt av Samisk kirkeråd.

Til § 7: Sammensetningen av menighetsrådet bygger på de vanlige reglene i kirkeordningen. Det innebærer at menighetsmøtet bestemmer om antallet valgte medlemmer i tillegg til presten skal være fire, seks, åtte eller ti. Dette er en endring fra dagens regler om Saemien Åålmege, hvor antall valgte medlemmer er fastsatt i reglene.

I dagens regler for Saemien Åålmege er valgbarheten for flertallet i menighetsrådet knyttet til om vedkommende kan skrives inn i Sametingets valgmanntall. Kirkerådet mener dette er en kompliserende regel. I andre sammenhenger i det kirkelige regelverket er det i alminnelighet sammenheng mellom hvem som har stemmerett og hvem som er valgbare. En ordning hvor noen vil være valgbare til noen av plassene, mens flertallet er forbeholdt personer som kan skrives inn i valgmanntallet, vil kunne medføre at velgernes preferanser overstyres av reglene. Kirkerådet foreslår derfor at alle som er registrert som medlemmer av kategorialmenigheten, også er valgbare til menighetsrådet. I nominasjonsprosessen kan likevel menighetsrådets nominasjonskomité søke å ivareta tilsvarende hensyn som i dagens regler.

Øvrige bestemmelser i kirkeordningen §§ 9 og 10, samt bestemmelsene om menighetsråd i kirkevalgreglene, gjelder så langt det passer.

Til § 8: Paragrafen er foreslått flyttet før menighetsrådets oppgaver, i tråd med rekkefølgen i kirkeordningen.

Paragrafen bygger på kirkeordningen § 11, og har tatt inn en bestemmelse om at rådet skal ha en daglig leder. Det foreslås videreført fra nåværende regler for Saemien Åålmege at den særskilt valgte samiske representanten i bispedømmerådet har møte- og talerett, men ikke er medlem av menighetsrådet.

Til § 9: Bestemmelsene i denne paragrafen er tilpasning av tilsvarende bestemmelser i kirkeordningen § 12 samt de liturgiske ordningene med tilhørende alminnelige bestemmelser. Henvisningen til § 17 i dagens regler for Saemien Åålmege er tatt ut,

da oppgavene til kirkelig fellesråd delvis blir ivaretatt av bispedømmerådet og delvis ikke er relevante for kategorialmenigheten. Bispedømmerådets budsjett- og økonomiansvar, som et stykke på vei kan sammenlignes med en fellesrådsfunksjon, kan delegeres til menighetsrådet, og Kirkerådet legger til grunn at en slik delegering er normalordningen.

Bestemmelsene om tilsetting og arbeidsgivermyndighet som står i dagens regler for Saemien Åålmege, er flyttet til § 11 i forslaget.

Til § 10: Paragrafen videreføres i hovedsak fra dagens ordning for Saemien Åålmege, med én endring: Der det tidligere het at avstemning i menighetsmøtet kan skje per post i saker der menighetsrådet treffer bestemmelse om det, foreslår Kirkerådet at det legges til at slike avstemninger også kan skje digitalt. Det er i tråd med formålet om å sikre et digitaliseringsvennlig regelverk.

Til § 11: Tilsetting og arbeidsgiveransvar for de som er ansatt i kategorialmenigheten, følger vanlige regler i rettssubjektet Den norske kirke så langt det passer. Det betyr at bispedømmerådet, ved tilsettingsrådet, tilsetter alle medarbeidere. Biskopen utøver arbeidsgivers styringsrett over presten, på linje med de øvrige prestene, med det unntaket at presten i samisk kategorialmenighet ikke tilhører et prosti og dermed er direkte underlagt biskopen. Biskopen vil likevel kunne delegere arbeidsgiverfunksjoner til en prost etter tjenesteordning for biskoper § 15 første ledd. For de øvrige ansatte er stiftsdirektør øverste leder, men den daglige ledelsen kan delegeres til menighetsrådet ved daglig leder eller direkte til daglig leder.

Kirkerådet foreslår at tilsetting skjer i henhold til personalreglement for rettssubjektet Den norske kirke, med noen tilpasninger i §§ 8 og 10 om tilsettingsrådets sammensetning. Ved tilsetting av prest oppnevner biskopen en prost som går inn i de oppgavene som prost har i personalreglementet. Ved tilsetting av både prest og øvrige medarbeidere kan stiftsdirektøren gi en annen fullmakt til å opptre på sine vegne. Kirkerådet foreslår at det bør tilstrebes at representanter for menigheten er i flertall i tilsettingsrådet, og at rådet bør settes sammen slik at en oppnår dette. Daglig leder bør derfor vanligvis alltid være medlem av tilsettingsrådet og, med unntak av for tilsetting av prest, være den som foreslår hvem som skal tilsettes. Ved tilsetting av daglig leder, bør stiftsdirektøren vanligvis peke på presten for henholdsvis sørsamisk og pite- og lulesamisk språkområde som den andre representanten for arbeidsgiver. For andre enn prest, skal representanten for de ansatte også være pekt ut blant de ansatte i kategorialmenigheten.

Personalreglementet skal etter hovedavtalen drøftes med arbeidstakerorganisasjonene. Selv om den foreslåtte paragrafen ligger utenfor personalreglementet som sådan, legger Kirkerådet til grunn at bestemmelsene innholdsmessig likevel skal drøftes med arbeidstakerorganisasjonene i forkant av at Kirkemøtet vedtar reglene.

Til § 12. Kirkerådet erfarer fra tid til annen at det vil kunne være behov for å vedta mindre endringer i regelverkene, uten at det bør anses nødvendig at saken behandles

som regelsak i Kirkemøtet. I tråd med den alminnelige praksisen knyttet til regler fastsatt av Kirkemøtet, foreslås det derfor å ta inn en bestemmelse om at Kirkerådet kan vedta mindre endringer i reglene. For å sikre samisk medvirkning, foreslås det å ta inn en saksbehandlingsregel om at forslag til endringer legges frem for menighetsrådet før endelig vedtak.

Til § 13. Kirkemøtet har vedtatt at opprettelsen av kategorialmenigheten for samer i pitesamisk og lulesamisk språkområde trer i kraft fra den tid Kirkerådet bestemmer. Dette foreslås derfor også tatt inn i reglene her.

Konsekvenser for andre regelverk

Den sørsamiske representanten i Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd velges i dag av medlemmene av Saemien åålmege etter kirkevalgreglene, mens den lulesamiske representanten i Sør-Hålogaland bispedømmeråd velges av Samisk kirkelig valgmøte etter regler om Samisk kirkelig valgmøte. Det vil ikke være mulig å vedta eventuelle endringer i disse ordningene før kirkevalget i 2027. Kirkerådet tar sikte på å komme tilbake med forslag til eventuelle endringer knyttet til dette, i samråd med Samisk kirkeråd, i før kirkevalget i 2031.

Oppstart og overgangsordninger

I saksforberedelsen til prinsippvedtaket om å opprette en samisk kategorialmenighet i pite- og lulesamisk område i Kirkemøtet understreket Kirkerådet at regelverk og andre rammebetingelser må være på plass og det må gjennomføres valg av menighetsråd før menigheten formelt kan opprettes. En viktig rammebetingelse for valg er at det må opprettes et medlemsregister som også vil være et valgmanntall for kategorialmenigheten.

Kirkerådet konkluderte derfor med at et realistisk tidspunkt for den formelle opprettelsen av menigheten vil være 1. januar 2028. Av praktiske og tekniske grunner vil det ikke være aktuelt å koble valg i den nye kategorialmenigheten direkte til kirkevalget i 2027. Kirkerådet ser for seg at valget av det første menighetsrådet vil skje etter en forenklet ordning, for eksempel at valget blir gjennomført på et menighetsmøte. Dette er i tråd med kirkevalgreglenes ordning for suppleringsvalg. Det innebærer også at valget av menighetsråd i Saemien åålmege vil gjennomføres i tråd med gjeldende ordning.



DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Høringsinstanser

Dato: 04.06.2026

Vår ref: 26/01104-2 jm782

Deres ref:

Høring - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

Kirkemøtet vedtok i mars 2026 å opprette en kategorialmenighet for samer i pite- og lulesamisk språkområde. Opprettelsen trer i kraft fra den tid Kirkerådet bestemmer. Før menigheten kan opprettes, må det vedtas regler for den, og Kirkemøtet har bedt Kirkerådet fremme forslag til regler for kategorialmenigheten til Kirkemøtet i 2027.

Kirkerådet foreslår at de nye reglene skal være mest mulig like tilsvarende regler for samisk menighet i sørsamisk språkområde – Saemien Åålmege. Det innebærer at det også blir foreslått noen endringer i regler om ordning for Saemien Åålmege.

Det vedlagte høringsnotatet presenterer det nye og det reviderte regelverket og begrunnelsen for dem. Høringsinstansene inviteres til å kommentere helheten i forslaget og til å komme med kommentarer til hver enkelt paragraf.

Dette brevet sendes til et utvalg av menighetsråd og kirkelige fellesråd i alle bispedømmer, foruten et antall sentrale instanser. Alle andre, både kirkelige råd og enkeltpersoner som ønsker det, kan også avgi svar.

Høringen besvares elektronisk i følgende [høringsskjema](#). Høringsfristen er **25. september 2026**

Høringsdokumentet og dette brevet blir publisert på [Høringer fra Kirkerådet - Kirkerådet](#). Her blir også høringssvarene publisert, etter at høringen er ferdig.

Kirkerådet gjør også oppmerksom på at lulesamisk kirkelivsprosjektet har presentert et alternativt forslag til regelverk, som er sendt til Kirkerådet like i forkant av høringen. Dette forslaget vil også være tilgjengelig på høringssiden.

Med vennlig hilsen

Ole Edvard Wold-Reitan
direktør

Jørund Østland Midttun
seniorrådgiver kirkerett

Postadresse:
Postboks 799 Sentrum
0106 Oslo

E-post: post.kirkeradet@kirken.no
Web: kirken.no
Org.nr. 818 066 872

Telefon: 23 08 12 00

Saksbehandler:
Jørund Østland Midttun

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsnotat - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

Regelforslag - regler om ordninger for samiske kategorialmenigheter

,



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	500	26/01861-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
29/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Høring - nye regler om åpenhet og saksbehandling i Dnk - uttalelse fra Agder og Telemark bispedømmeråd

Vedlegg:

Høring - Nye regler om åpenhet og saksbehandling i Den norske kirke
Høringsnotat

Saksorientering

Kirkemøtet 2026 vedtok i sak KM 11/26 Den norske kirkes forhold til det offentligrettslige regelverket å be Kirkerådet komme tilbake til Kirkemøtet med en regelsak med forslag til regler om saksbehandling og åpenhet som skal avløse forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kirkelige organer. Det er denne saken Kirkerådet nå har sendt på høring. Høringsfristen er satt til 25. september 2026.

Bakgrunn

Ved ikraftsettingen av trossamfunnsloven i 2021 forsvant lovbestemmelsen om at forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer i arkivlova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer. Dette var et ledd i prosessen med å skille Den norske kirke fra staten og det offentlige.

I kirkeordning for Den norske kirke § 42 valgte Kirkemøtet å fastsette en bestemmelse om at forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer i arkivlova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer. Disse reglene har derfor ikke status som lov, men gjelder som internt regelverk i Den norske kirke.

Samtidig er det klart at Den norske kirkes organer ikke lenger er offentlige forvaltningsorganer i forvaltningslovens forstand. De ansatte i kirken er ikke offentlig ansatte, men skal rettslig behandles som ansatte i privat virksomhet.

Som et ledd i forberedelsene av en slik sak til Kirkemøtet, har Kirkerådet i høringsnotatet utarbeidet et forslag til regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke og tilhørende endringer i kirkeordningen og øvrig kirkelig regelverk.

Kirkerådet har lagt vekt på å utarbeide et forslag som skal forstås og praktiseres på ulike nivåer i kirken. Kirkerådet har videre lagt vekt på å videreføre prinsippene som ligger til grunn for forvaltningsloven og offentleglova, samtidig som reglene forenkles og tilpasses til

saksbehandlingen i kirkelige organer. Reglene skal også bidra til kostnadseffektivitet i saksbehandlingen. Videre har det vært et viktig hensyn å legge til rette for at reglene kan ivareta omdømmet og tilliten til Den norske kirke som en grunnlovsfestet folkekirke.

Om forslaget

Det foreslås å presisere i reglene at de gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer der ikke forvaltningsloven og offentleglova gjelder direkte. Bakgrunnen for dette er at noen kirkelige organer i enkelte tilfeller vil treffe enkeltvedtak eller fastsette forskrifter i forvaltningslovens forstand. Det gjelder først og fremst vedtak i gravplassforvaltningen. Ved behandling av enkeltvedtak og forskrifter i gravplassforvaltningen, følger det av forvaltningsloven og offentleglova selv at disse lovene gjelder. Da vil ikke regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke gjelde for de aktuelle sakene.

Videre foreslås det å presisere at reglene ikke gjelder når noe annet er bestemt i annet regelverk fastsatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

Det vises til det vedlagte høringsnotatet for de konkrete forslagene som foreslåes, og de gjengis derfor ikke her.

Stiftsdirektør mener det er positivt at man forsøker å forenkle regelverk. Med relativt små administrasjoner kan det i mange tilfeller være krevende å forvalte et regelverk som er dimensjonert for en annen virkelighet.

Høringen

Forslaget er ledsaget av 10 ulike spørsmål som det inviteres til å gi tilbakemelding på. Svaret skal så leveres i et digitalt skjema i etterkant.

Spørsmålene og forslag til svar i *skravert*;

1. Er det andre temaer eller områder enn de som er tatt med i forslaget som bør reguleres?

Saksfeltet synes godt ivaretatt. Så vil endringer over tid kunne føre til komplettering av regelverket.

2. Er det regler i forslaget som er unødvendige å ha med eller som er tilstrekkelig ivaretatt i annet regelverk?

Generelt bør det vurderes om regelverket kan forenkles og kortes ned ytterligere. Det er fortsatt ganske omfattende.

3. Er det noen av de foreslåtte reglene som bør være mer detaljert, eller på annen måte inneholde ytterligere presiseringer?

Nei, detaljeringsnivået bør ikke økes.

4. Er det noen av de foreslåtte reglene som på andre måter bør endres for å forbedre saksbehandlingen i kirkelige organer, eller for bedre å ivareta hensynet til kirkens medlemmer eller offentligheten?

Det bør vurderes på nytt i hvilken utstrekning det skal være klageadgang på ting. Dette er svært tidkrevende for administrasjonene.

5. Er det regler i forslaget som er vanskelige å forstå?

Ikke nødvendigvis, men det er fortsatt nokså detaljert og omfattende. Er det nødvendig, eller kan det nedjusteres ytterligere? Hvor mye regler må man ha?

6. Er det regler i forslaget som i praksis vil gjøre saksbehandlingen eller arbeidet med åpenhet vanskeligere i de kirkelige organene?

Nei, men det kunne muligens vært enda mer forenklet

7. Er det deler av forslaget som er særlig vanskelige for de som fortsatt må følge forvaltningsloven og offentleglova som gravplassmyndighet?

Ikke aktuelt for bispedømmerådet

- 8. Hvordan vil det at den offentlige reguleringen erstattes med et eget regelverk for åpenhet og saksbehandling i kirkelige organer ha betydning for samarbeidet med kommunen?**

Ingen betydning

- 9. Har dere innspill til forslaget om regler for hvordan høringer i Den norske kirke skal gjennomføres??**

Støtter den rasjonelle tilnærmingen som åpner for skjønn slik at ikke kirkelige organer blir utmattet av høringer.

- 10. Har dere andre kommentarer eller forslag knyttet til bestemmelsene i forslaget?**

Det er viktig at man i sluttbehandlingen av forslaget holder fokuset på å forenkle. De administrative ressursene i Kirkerådet og på bispedømmekontorene er kraftig redusert siste år, og man må derfor ikke holde seg med et regelverk som genererer unødig arbeid «selvpålagt». Viktig at dette fokuset ikke forsvinner i innspurten i det godes hensikt.

Forslag til vedtak

Agder og Telemark bispedømmeråd slutter seg til forslag til høringsuttalelse slik det fremkommer gjennom svarforslagene til hvert spørsmål i saksutredningen ovenfor.



DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet

Til høringsinstansene

Dato: 11.06.2026

Vår ref: 26/01581-1 tr992

Deres ref:

Høring - Nye regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke

Kirkemøtet 2026 vedtok i sak KM 11/26 *Den norske kirkes forhold til det offentligrettslige regelverket* å be Kirkerådet komme tilbake til Kirkemøtet med en regelsak med forslag til regler om saksbehandling og åpenhet som skal avløse forvaltningslovens og offentliglovas anvendelse i kirkelige organer. Kirkemøtet ga også Kirkerådet føringer for utformingen av reglene.

I det vedlagte høringsnotatet har Kirkerådet utarbeidet et forslag til nye regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke og nødvendige endringer i kirkeordningen og annet kirkelig regelverk. Kirkerådet foreslår også å fjerne klageadgangen ved krav om innsyn, og klageadgangen ved oppsigelse, suspensjon og avskjed som følger av personalreglementet for Den norske kirke.

Alle som ønsker det kan svare på høringen, som er offentlig tilgjengelig på [Kirken.no](https://kirken.no)

Høringen er sendt til bispedømmeråd, organisasjoner og samarbeidspartnere. Høringen blir også sendt et utvalg menighetsråd og fellesråd. Alle menighetsråd og fellesråd som ønsker det kan svare på høringen, selv om de ikke har fått den tilsendt. Det samme gjelder enkeltpersoner og organisasjoner.

Høringsfristen er satt til 25. september 2026.

Vi ber om at de som skal svare på høringen benytter seg av skjemaet nedenfor:

[Høringsskjema: Nye regler for saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke – Fyll ut skjema](#)

Postadresse:

E-post:
Web:
Org.nr.:

Telefon:
Telefaks:

Saksbehandler
Trond Rakkestad

Høringsspørsmål

Alle kommentarer, innspill og forslag er velkommen. For å gjøre arbeidet med høringen lettere har vi satt opp enkelte spørsmål dere kan svare på. Det er ikke nødvendig å svare på alle, og dere har også anledning til å skrive inn kommentarer og forslag som ikke er omfattet av spørsmålene.

1. Er det andre temaer eller områder enn de som er tatt med i forslaget som bør reguleres?
2. Er det regler i forslaget som er unødvendige å ha med eller som er tilstrekkelig ivare tatt i annet regelverk?
3. Er det noen av de foreslåtte reglene som bør være mer detaljert, eller på annen måte inneholde ytterligere presiseringer?
4. Er det noen av de foreslåtte reglene som på andre måter bør endres for å forbedre saksbehandlingen i kirkelige organer, eller for bedre å ivareta hensynet til kirkens medlemmer eller offentligheten?
5. Er det regler i forslaget som er vanskelige å forstå?
6. Er det regler i forslaget som i praksis vil gjøre saksbehandlingen eller arbeidet med åpenhet vanskeligere i de kirkelige organene?
7. Er det deler av forslaget som er særlig vanskelige for de som fortsatt må følge forvaltningsloven og offentleglova som gravplassmyndighet?
8. Hvordan vil det at den offentlige reguleringen erstattes med et eget regelverk for åpenhet og saksbehandling i kirkelige organer ha betydning for samarbeidet med kommunen?
9. Har dere innspill til forslaget om regler for hvordan høringer i Den norske kirke skal gjennomføres??
10. Har dere andre kommentarer eller forslag knyttet til bestemmelsene i forslaget?

Med vennlig hilsen

Ole Edvard Wold-Reitan
direktør

Trond Rakkestad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsnotat - regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke m.m.

**DEN NORSKE KIRKE**

Kirkerådet

Høring – regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke m.m.

Høringsnotat 19. juni 2026. Høringsfrist: 25. september 2026

Sammendrag

Frem til 31. desember 2020 gjaldt forvaltningsloven, offentleglova og reglene om offentlige organer i arkivlova for den virksomhet som drives av kirkelige organer som følge av kirkeloven. Fra 1. januar 2021 forsvant lovbestemmelsen som fastsatte dette, men Kirkemøtet valgte å videreføre at de nevnte lovene skulle gjelde for den virksomhet som drives av kirkelige organer som internt regelverk i Den norske kirke.

Etter noen års erfaring med praktiseringen av bestemmelsene som internt regelverk i Den norske kirke, har Kirkemøtet i 2026 bedt Kirkerådet komme tilbake til Kirkemøtet med en regelsak med forslag til regler om saksbehandling og åpenhet som skal avløse forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kirkelige organer. Prinsippene som ligger til grunn for det offentlige regelverket skal videreføres i Den norske kirkes regler for saksbehandling og åpenhet. Kirkemøtet har også gitt nærmere føringer om hvilke bestemmelser et slikt nytt regelverk bør inneholde.

I dette høringsnotatet har Kirkerådet utarbeidet et forslag til nye regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke og nødvendige endringer i kirkeordningen og annet kirkelig regelverk. Kirkerådet foreslår også å fjerne klageadgangen ved krav om innsyn, og klageadgangen ved oppsigelse, suspensjon og avskjed som følger av personalreglementet for Den norske kirke.

Innhold

Sammendrag.....	1
1. Innledning og bakgrunn	4
2. Formålsbestemmelse og overordnede prinsipper	6
2.1 Formålsbestemmelse	6
2.2 Overordnede prinsipper for saksbehandlingen.....	6
2.3 Virkeområde	7
2.4 Definisjoner.....	7
2.5 Delegering.....	7
3. Regler om habilitet	8
3.1 Innledning med anbefaling av løsning	8
3.2 Omtale av den nye forvaltningsloven – herunder en ny særregel om rollekombinasjon	10
3.3 Språklige tilpasninger	12
3.4. Tillegg til ordlyden i forvaltningsloven – dagens to særregler i § 42 tredje ledd ...	12
3.5 Andre tilpasninger – enkelte utelatelser	14
4. Taushetsplikt	15
4.1 Innledning om taushetsplikt	15
4.2 Forslag om videreføring av taushetspliktsreglene	16
4.3 Unntak fra taushetsplikten	17
4.4 Informasjon om taushetsplikten og oppbevaring av taushetsbelagte opplysninger	19
5. Saksforberedelse ved individuelle avgjørelser – krav til saksbehandling og avgjørelser	20
5.1 Saksbehandling.....	20
5.2 Partsinnsyn	21
6. Klage og omgjøring	22
6.1 Forslag til regler om klagesaksbehandlingen	22
6.2 Omgjøring	23
6.3 Ugyldighet	23
6.4 Forslag om å fjerne klageadgang ved avslag på krav om innsyn	24
7. Krav til journalføring og dokumentasjon.....	25

8.	Regler om åpenhet og innsyn samt unntak fra innsynsrett	25
8.1	Åpenhet	25
8.2	Personopplysninger etter personvernforordningen	26
8.3	Unntak fra innsyn.....	26
8.4	Unntak for personalsaker	28
8.5	Saksbehandling i innsynssaker	29
9.	Gjennomføring av involveringsprosesser ved fastsettelse av kirkelig regelverk (høringer)	29
10.	Avsluttende bestemmelser.....	30
11.	Endringer i kirkeordningen og andre kirkelige regler.....	31
11.1	Endringer i kirkeordningen	31
11.2	Endringer i personalreglement for Den norske kirke	32
11.3	Endringer i regler om Den norske kirkes klagenemnd	34
11.4	Endringer i regler om bruk av kirkene.....	34
11.5	Endringer i tjenesteordning for biskoper	38
11.6	Endringer i Kirkemøtets forretningsorden	38
11.7	Endringer i Instruks for Kirkerådets arbeid	39
11.8	Regler om godkjenning av personer til prestestillinger på bakgrunn av særlige kvalifikasjoner.....	39
12.	Gravplassmyndighet og anskaffelsesregelverket	39
12.1	Forvaltningsloven og offentleglova gjelder som lov for gravplassmyndigheten...39	
12.2	Anskaffelsesregelverket	40
13.	Økonomiske og administrative konsekvenser	40
14.	Forslag til regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke.....	41
15.	Forslag til endringer i kirkeordningen og annet kirkelig regelverk	49

1. Innledning og bakgrunn

Ved ikraftsettingen av trossamfunnsloven i 2021 forsvant *louvbestemmelsen* om at forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer i arkivlova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer. Dette var et ledd i prosessen med å skille Den norske kirke fra staten og det offentlige.

I kirkeordning for Den norske kirke § 42 valgte Kirkemøtet å fastsette en bestemmelse om at forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer i arkivlova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer. Disse reglene har derfor ikke status som *lov*, men gjelder som *internt regelverk* i Den norske kirke.

Samtidig er det klart at Den norske kirkes organer ikke lenger er offentlige forvaltningsorganer i forvaltningslovens forstand. De ansatte i kirken er ikke offentlig ansatte, men skal rettslig behandles som ansatte i privat virksomhet.

Forvaltningsloven og offentleglova er utarbeidet for saksbehandlingen innenfor den offentlige forvaltningen, ikke for saksbehandlingen i et kirkesamfunn. Reglene har som et viktig formål å regulere saksbehandlingen ved offentlig myndighetsutøvelse overfor borgerne. Når offentleglova skal følges som et internt regelverk, og ikke som lov, reiser det særlige spørsmål i relasjonen til personopplysningsloven og personvernforordningen.

Det oppstår ofte store tolkningsproblemer når reglene som gjelder for den offentlige forvaltningen skal anvendes av kirkelige organer. Mange saksbehandlere må da benytte tid og ressurser på å finne frem i et komplisert fagområde, eller de er avhengige av hjelp fra andre. Saksbehandlingen kan også i seg selv bli unødvendig komplisert når saksbehandler er usikker på reglenes innhold. Det er ikke gitt at hensikten med reglene blir ivaretatt best gjennom dagens system med å anvende offentligrettslige regler i den kirkelige forvaltningen. Enklere og mer tilpassede regler vil gjøre det lettere for saksbehandlere i hele trossamfunnet å orientere seg i regelverket, kjenne de riktige bestemmelsene, forstå innholdet og anvende dem riktig.

Det er forventninger til at Den norske kirke som folkekirke er åpen og transparent i beslutningsprosesser og ivaretar rettssikkerhet for medlemmer og ansatte. Når for eksempel vigslede medarbeidere blir fratatt vigslingsfullmaktene, er det viktig at kirken har saksbehandlingsregler som sikrer kontradiksjon og forsvarlig saksbehandling.

Utredningen *Den norske kirkes selvforståelse og rolle i det livssynsåpne samfunnet* (2024) har anbefalt Kirkerådet å «vurdere hvilke lover og offentlige regelverk Den norske kirke skal pålegge seg selv å følge». Det har også blitt vedtatt en ny forvaltningslov i 2025, som foreløpig er ventet at vil tre i kraft fra 1. juli 2027.

På denne bakgrunnen behandlet Kirkemøtet 2026 en sak om *Den norske kirkes forhold til det offentligrettslige regelverket* (sak KM 11/26). Kirkemøtet 2026 traff bl.a. følgende vedtak:

1. Kirkemøtet ber Kirkerådet komme tilbake til Kirkemøtet med en regelsak med forslag til regler om saksbehandling og åpenhet som skal avløse forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kirkelige organer. Prinsippene som ligger til grunn for det offentlige regelverket skal videreføres i Den norske kirkes regler for saksbehandling og åpenhet. Reglene skal blant annet inneholde bestemmelser om
 - a. formålsbestemmelse og overordnede prinsipper
 - b. regler om habilitet
 - c. taushetsplikt
 - d. krav til saksforberedelse og vedtak
 - i. veiledningsplikt
 - ii. krav til forsvarlig utredning
 - iii. krav til skriftlighet
 - iv. krav til begrunnelse
 - e. klagesaksbehandling
 - f. krav til journalføring og dokumentasjon
 - g. hovedregel om innsyn og åpenhet
 - h. unntak fra innsynsrett
 1. delegering av oppgaver mellom kirkelige organer
 - j. gjennomføring av involveringsprosesser ved fastsettelse av kirkelig regelverk (høringer)

Som et ledd i forberedelsene av en slik sak til Kirkemøtet, har Kirkerådet i dette høringsnotatet utarbeidet et forslag til regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke og tilhørende endringer i kirkeordningen og øvrig kirkelig regelverk.

Kirkerådet har lagt vekt på å utarbeide et forslag som skal forstås og praktiseres på ulike nivåer i kirken. Kirkerådet har videre lagt vekt på å videreføre prinsippene som ligger til grunn for forvaltningsloven og offentleglova, samtidig som reglene forenkles og tilpasses til saksbehandlingen i kirkelige organer. Reglene skal også bidra til kostnadseffektivitet i saksbehandlingen. Videre har det vært et viktig hensyn å legge til rette for at reglene kan ivareta omdømmet og tilliten til Den norske kirke som en grunnlovsfestet folkekirke.

I arbeidet med høringen er det også tatt hensyn til det digitaliseringsarbeidet som gjøres i kirken. Det er viktig at reglene så langt det er mulig er teknologinøytrale og digitaliseringsvennlige. Det innebærer at reglene, både i innhold og utforming må være slik at de ikke er til hinder for digitalisering og mulig automatisering. Slik

saksbehandlingen i kirkelige organer praktiseres i dag, oppstår det sjelden problemer knyttet til dette. Det er likevel viktig å ta dette hensynet med i vurderingen når nye regler skal utformes. For eksempel er det ikke regulert i hvilken form enkeltpersoner kan kommunisere med kirkelige organer. Et annet eksempel er at det i reglene om innsyn er tatt høyde for at prosessen rundt journalføring og innsynsbehandling i fremtiden ytterligere kan digitaliseres, eller til en viss grad automatiseres.

Høringsspørsmål

1. Er det andre temaer eller områder enn de foreslåtte som bør reguleres?
2. Er det regler i forslaget som er unødvendige å ha med eller som er tilstrekkelig ivare tatt i annet regelverk?
3. Er det noen av de foreslåtte reglene som bør være mer detaljert, eller på annen måte inneholde ytterligere presiseringer?
4. Er det noen av de foreslåtte reglene som på andre måter bør endres for å forbedre saksbehandlingen i kirkelige organer, eller for bedre å ivareta hensynet til kirkens medlemmer eller offentligheten?
5. Er det regler i forslaget som er vanskelige å forstå?
6. Er det regler i forslaget som i praksis vil gjøre saksbehandlingen eller arbeidet med åpenhet vanskeligere i de kirkelige organene?
7. Er det deler av forslaget som er særlig vanskelige for de som fortsatt må følge forvaltningsloven og offentleglova som gravplassmyndighet?
8. Hvordan vil det at den offentlige reguleringen erstattes med et eget regelverk for åpenhet og saksbehandling i kirkelige organer ha betydning for samarbeidet med kommunen?
9. Har dere innspill til forslaget om hvordan høringer skal gjennomføres?
10. Har dere andre kommentarer eller forslag knyttet til bestemmelsene i forslaget?

2. Formålsbestemmelse og overordnede prinsipper

2.1 Formålsbestemmelse

Forvaltningsloven og offentleglova har spesifikt angitte formål knyttet til offentlig forvaltning. I forslaget til egne regler for Den norske kirke er det tatt inn en felles formålsparagraf i § 1-1. Her er de viktigste hensynene bak regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i kirken gjengitt. Bestemmelsen er viktig for å vise til de verdier som arbeidet i kirkelige organer bygger på.

2.2 Overordnede prinsipper for saksbehandlingen

De overordnede reglene er til en viss grad en konkretisering av enkelte sider ved formålet med reglene. Bestemmelsen i forslaget til § 1-2 peker på prinsipper for saksbehandling som alltid skal anvendes uavhengig av om enkeltregler for saksbehandling gjelder i det enkelte tilfellet. Sammen med formålet tar disse overordnede prinsippene opp i seg hovedinnholdet fra det som omtales som god

forvaltningsskikk. Dette er i dag til en viss grad ulovfestede prinsipper og forventninger som stilles til forvaltningen, for eksempel om åpenhet og saklighet i saksbehandlingen. Bestemmelsen i forslaget til § 1-2 vil kunne omtales som god kirkelig forvaltningsskikk.

2.3 Virkeområde

Det foreslås å presisere i reglene at de gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer der ikke forvaltningsloven og offentleglova gjelder direkte. Bakgrunnen for dette er at noen kirkelige organer i enkelte tilfeller vil treffe enkeltvedtak eller fastsette forskrifter i forvaltningslovens forstand. Det gjelder først og fremst vedtak i gravplassforvaltningen. Ved behandling av enkeltvedtak og forskrifter i gravplassforvaltningen, følger det av forvaltningsloven og offentleglova selv at disse lovene gjelder. Da vil ikke regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke gjelde for de aktuelle sakene.

Videre foreslås det å presisere at reglene ikke gjelder når noe annet er bestemt i annet regelverk fastsatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet. Dette følger samme logikk som forholdet mellom forvaltningsloven og særlovgivningen. For eksempel foreslås det en alminnelig klagefrist i disse reglene på tre uker, mens kirkevalgreglene har særregler om en klagefrist på sju dager.

2.4 Definisjoner

I det innledende kapitlet foreslås det også å definere enkelte begreper som brukes gjennomgående i regelverket. Forvaltningsloven inneholder tilsvarende definisjonsparagraf. Se regelforslaget til § 1-4.

2.5 Delegering

Kirkemøtet har forutsatt at det nye regelverket skal inneholde regler om delegering av oppgaver mellom kirkelige organer.

Det har tidligere vært lagt til grunn at Den norske kirke har vært omfattet av den ulovfestede delegeringslæren med tanke på hva slags oppgaver som kan delegeres fra et kirkelig organ til et annet organ, såkalt ekstern delegering. Kongen og departementene kan delegere myndighet til underordnede organer uten nærmere hjemmel, mens delegering fra forvaltningsorganer under departementene og videre til underordnede organer krever at det følger av lov, forskrift eller beslutning av overordnet organ.

Ved endringene med ny trossamfunnslov og kirkeordningen fra 1. januar 2021, legger Kirkerådet til grunn at også den ulovfestede delegeringslæren ble videreført for Den norske kirkes del. Kirkerådet legger til grunn at der Kirkemøtet har tildelt et organ en bestemt myndighet, bør det fortsatt kreves en positiv delegeringshjemmel for at dette organet skal kunne delegere den aktuelle myndigheten til et annet kirkelig organ.

Den nye forvaltningsloven fra 2025 inneholder et eget kapittel om delegering, der de alminnelige reglene om delegering av myndighet lovfestes. Når Kirkemøtet skal behandle nye regler som skal erstatte forvaltningsloven, kan det derfor være hensiktsmessig å vurdere spørsmålet om delegering av oppgaver mellom kirkelige organer nærmere. På den annen side vil forslaget til regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke handle om saksbehandlingen, og ikke myndighetsforhold mellom kirkelige organer. Kirkeordningen § 28 fastsetter blant annet at Kirkemøtet kan delegere sin myndighet til Bispemøtet, bispedømmerådene, biskopene, prostene og til Den norske kirkes klagenemnd. Det følger også av § 26 andre ledd at Kirkerådet kan delegere oppgaver til bispedømmerådet.

Kirkerådet vurderer derfor at det bør skilles mellom de reglene som gjelder for delegering av oppgaver mellom kirkelige organer, som bør følge av kirkeordningen, og de reglene som knytter seg til saksbehandling knyttet til delegeringen av myndighet. Kirkerådet vurderer at denne saken ikke bør gå inn på myndighetsforhold knyttet til rammene for delegering, og foreslår derfor heller ingen endringer i bestemmelsene om delegering i kirkeordningen.

Når det gjelder bestemmelser knyttet til saksbehandling, følger det i dag av ulovfestet rett at et forvaltningsorgan som delegerer myndighet, kan gi instruks om hvordan myndigheten skal utøves, og at en delegering når som helst kan tekkes tilbake. Etter Kirkerådets vurdering, kan det være et poeng å presisere at dette også vil gjelde der et kirkelig organ delegerer myndighet etter kirkeordningen eller annet kirkelig regelverk. Se forslaget til § 1-5, som svarer til forvaltningsloven 2025 § 22 andre ledd.

3. Regler om habilitet

3.1 Innledning med anbefaling av løsning

Inhabilitet brukes som betegnelse på situasjoner der en person ikke bør behandle eller ha befatning med en sak fordi det foreligger omstendigheter som gir vedkommende en særlig og nær tilknytning til saken. Også for kirkelig ansatte eller rådsmedlemmer oppstår jevnlig situasjoner der det er en problemstilling om vedkommende er for nært knyttet til en konkret sak til å kunne ha befatning med den. Slik tilknytning kan være direkte, altså for egen del, eller mer indirekte via andre som står vedkommende nær. Som alle andre større organisasjoner har derfor også Den norske kirke behov for generelle regler som klargjør når enkeltpersoner er inhabile til å behandle en sak – være seg til å treffe avgjørelse i saken eller til å forberede avgjørelsen. Det siste omtales gjerne som å *tilrettelegge grunnlaget for* avgjørelsen.

I saksorienteringen i den ovenfor nevnte saken for Kirkemøtet i år viste Kirkerådet til at begrunnelsen for eller hensynet bak å ha habilitetsregler blant annet er å sikre tillit til saksbehandlingen i kirkelige organer. Kirkerådet påpekte derfor at Den norske kirke *må* ha regler om habilitet. Denne tilliten er knyttet til at avgjørelser blir truffet

på et saklig og objektivt grunnlag. Andre hensyn som habilitetsreglene skal ivareta, er at de skal sørge for at det blir truffet korrekte avgjørelser. Reglene skal også bidra til å beskytte beslutningstakerne mot at det sås tvil om deres upartiskhet eller troverdighet.

Dette er bakgrunnen for at det i Kirkemøtets vedtak i saken inngikk at de nye saksbehandlingsreglene skal inneholde regler om habilitet. Spørsmålet er derfor ikke om kirken skal ha habilitetsregler, men *hvilke* regler dette skal være.

I Kirkemøtets vedtak heter det at *prinsippene* som ligger til grunn for det offentlige regelverket skal videreføres i Den norske kirkes regler for saksbehandling, åpenhet og innsyn. Samtidig er en hovedinnretning i saken å erstatte henvisningen til forvaltningsloven i kirkeordningen § 42 med *egne* kirkelige saksbehandlingsregler som er særskilt tilpasset Den norske kirke som organisasjon. Ved reguleringen av hvilke forhold som skal tilsi at en enkeltperson er inhabil i en sak, er derfor denne saken en anledning til å vurdere om det for kirkelige organer i større eller mindre grad skal gjelde *andre* løsninger om habilitet enn de som følger av forvaltningsloven. Dette blir på samme måte som for de øvrige reglene i forvaltningsloven. Men som det vil fremgå nedenfor, anbefaler Kirkerådet en løsning for regulering av habilitet som i noe større grad enn for øvrige spørsmål anvender forvaltningslovens ordlyd.

Kirkerådet mener dagens løsning med en *henvisning* til forvaltningslovens habilitetsregler ikke bør videreføres. Kirkerådet anbefaler isteden en løsning som i all hovedsak bygger på *de samme formuleringene* som i forvaltningsloven. Med hensyn til reglenes *innhold* svarer løsningen derfor *nær* fullt ut til dagens situasjon, også hensyntatt de de nokså få endringer den nye forvaltningsloven inneholder. Forskjellen er at istedenfor en henvisning til forvaltningslovens regler, vil forvaltningslovens ordlyd om inhabilitet som det klare utgangspunktet bli tatt uendret inn i det kirkelige regelverket. Men siden dette utgangspunktet ikke foreslås å gjelde fullt ut, vil en annen forskjell være at det kan og bør gjøres enkelte *tilpasninger*.

Slike tilpasninger sammenliknet med forvaltningslovens ordlyd vil dels være rent språklige – uten å innebære noen realitetsendring, kun gi en mer dekkende beskrivelse. Dels vil tilpasningene ha innholdsmessig karakter. Det siste vil være i form av enkelte *utelatelser* eller *tillegg* sammenliknet med ordlyden i forvaltningsloven. Siden Kirkerådet foreslår å *videreføre de særregler* som i dag gjelder og som ikke følger av den *nye* forvaltningsloven, vil disse særreglene da utgjøre et tillegg til forvaltningslovens regler. Også *andre* innholdsmessige endringer vil kunne vurderes med den anbefalte løsningen.

Fordelen med den anbefalte løsningen fremfor dagens henvisningsløsning er tredelt. For det første vil den som vist muliggjøre noen tilpasninger for å fange opp at den kirkelige organisasjonen ikke tilsvarende stat eller kommune, jf. pkt. 1. Behovet for

tilpasninger gjør seg gjeldende der habilitetsreglene i forvaltningsloven ikke fullt ut passer. Et eksempel av rent språklig karakter er at begrepet *forvaltningsorgan* vil kunne erstattes med *kirkelig organ*. Da slipper vi å underforstå dette. Begrepet kirkelig organ er benyttet gjennomgående i det foreslåtte regelverket.

Den andre fordelen er at det forenkler rettsanvendelsen ved at den som skal anvende habilitetsreglene, slipper å slå opp også i forvaltningsloven. Det ville blitt konsekvensen dersom det i de kirkelige reglene for eksempel het at *om habilitet gjelder reglene i forvaltningsloven kapittel 4*, eventuelt presisert til «så langt de passer». Kirkemøtekomiteen vurderte, men anbefalte ikke en slik

alternativ løsning som bygger på en henvisningsteknikk. En slik løsning vil innebære at det kirkelige regelverket *henviser til og gjør enkeltbestemmelser i forvaltningslov og offentleglova gjeldende* for arbeidet i kirkelige organer, *etter en vurdering av at bestemmelsene fortsatt passer*. På bakgrunn av saksorienteringen, vurderer komiteen at det er mer hensiktsmessig å utarbeide et eget helhetlig kirkelig regelverk i tråd med forslaget til vedtak (kursivert her).

Bakgrunnen for at dette nevnes her vedrørende habilitetsreglene, er nettopp fordi det foreliggende forslaget legger seg så *tett opp til* formuleringene i forvaltningslovens bestemmelser. Allikevel er den foreslåtte løsningen hensiktsmessig *også* for habilitetsreglenes del, fordi den muliggjør at det blir tilstrekkelig å forholde seg til ett regelverk, de kirkelige saksbehandlingsreglene. Endelig gjør Den norske kirke habilitetsreglene mer til *sine egne* når de tas direkte inn det kirkelige regelverket. Dette er et hovedanliggende med denne saken. Kirkerådet viser også til at Norges Idrettsforbund har valgt samme løsning i sine vedtekter.

Kirkerådet anbefaler altså at det nye regelverket inneholder habilitetsregler som bygger på ordlyden i den nye forvaltningsloven, med de nødvendige språklige og innholdsmessige tilpasninger.

3.2 Omtale av den nye forvaltningsloven – herunder en ny særregel om rollekombinasjon

Reglene om habilitet er gitt i den nye forvaltningslovens kapittel 4, som består av de fem paragrafene 25 til 29. Som nevnt viderefører den nye forvaltningsloven i all hovedsak de velkjente habilitetsreglene i loven fra 1967. Det er primært tale om fremstillingsmessige endringer ved at bestemmelsene er redigert og bygget opp på en delvis ny måte. Det er altså få materielle endringer. Kirkerådet skal bare omtale de viktigste endringene.

Den nye lovens § 29 omhandler blant annet hvem som skal avgjøre habilitetsspørsmålet, og paragrafen erstatter for dette spørsmålet dagens § 8. Her er det nytt at en part ikke lenger kan kreve at den spørsmålet om habilitet gjelder, skal *måtte* overlate spørsmålet til en overordnet. En annen sak er at dersom det – trass i at loven ikke lenger har en slik innebygget automatikk – anmodes av en part, bør det vurderes om det er grunn til å overlate spørsmålet til en overordnet. For øvrig vil dette, som i dag, særlig være aktuelt der spørsmålet byr på tvil. Lovens forarbeider omtaler dette som at det *fremstår som tvilsomt* om personen er inhabil eller ikke.

Det er en større endring ved den nye loven at det også i *kollegiale organer* – ikke bare i hierarkiske – som utgangspunkt skal være vedkommende selv som tar stilling til egen inhabilitet, ikke organet som i dag. Men dersom det medlemmet habilitetsspørsmålet gjelder – altså det potensielt inhabile medlemmet – ønsker det, skal organet avgjøre spørsmålet slik som i dag. Det samme gjelder der organets leder ønsker dette. Se her i begge tilfeller lovens formulering «finner grunn til det». Dette vil typisk kunne være aktuelt der det aktuelle habilitetsspørsmålet byr på tvil, jf. også ovenfor.

Kirkerådet mener begge endringene er ønskelige også for kirkens del. Det samme gjelder en annen endring, som vedrører de materielle reglene, altså om *når* det skal foreligge inhabilitet. Om forhold som regulerer automatisk inhabilitet i § 26, lyder fjerde ledd første punktum slik:

En person i klageinstansen er inhabil hvis vedkommende har truffet avgjørelsen i saken i underinstansen.

Denne bestemmelsen inneholder en særregel om automatisk inhabilitet som innebærer en modifikasjon av det klare utgangspunktet i dag om at gjentatt behandling av samme sak ikke skal lede til inhabilitet. Slike gjentatt behandling eller *rollekombinasjon* kan skyldes både fastsatte administrative ordninger, men kan også bestå i mer tilfeldige rollekombinasjoner. Den nye regelen omfatter et bestemt typetilfelle av rollekombinasjon og er begrunnet i hensynet til en reell toinstansbehandling.

Det følger av ordlyden at bestemmelsen ikke omfatter at vedkommende har forberedt avgjørelsen i førsteinstansen, kun truffet avgjørelsen. Her går de tilsvarende bestemmelsene i kommuneloven lenger, ved at de også omfatter den som har vært med på å *forberede* vedtaket, jf. denne lovens § 11-10 tredje ledd og § 13-3 andre ledd for henholdsvis folkevalgte og ansatte. I tillegg omfatter disse habilitetsbestemmelsene forberedelsen av saken for *klageinstansen* – i betydningen å delta når *førsteinstansen* skal forberede klagesaken for klageinstansen. Forvaltningslovens bestemmelse derimot omfatter ikke dette. Det betyr at den som har truffet avgjørelse i saken i førsteinstansen, etter bestemmelsen i forvaltningsloven ikke vil være inhabil til å delta i *førsteinstansens* forberedelse av klagesaken for klageinstansen.

Kirkerådet anbefaler her den løsningen som følger av forvaltningsloven, jf. forslaget til § 2-2 fjerde ledd.

3.3 Språklige tilpasninger

Av rent språklige tilpasninger er allerede nevnt at et forvaltningsorgan må erstattes med et kirkelig organ. I utkastet til § 2-5 andre ledd er offentlige interesser erstattet med kirkelige interesser. I forslaget til § 2-6 fjerde ledd andre punktum er Kongen erstattet med Kirkerådet, sml. lovens § 29 ved samme ledd. Se også nedenfor under utelatelser om denne bestemmelsen.

Slik som 1967-loven benytter også den nye forvaltningsloven uttrykket *å tilrettelegge grunnlaget for* en avgjørelse. Dette er en velkjent formulering, som i dag også er benyttet i særregelen i kirkeordningen § 42 tredje ledd bokstav b, jf. der *tilretteleggelsen av grunnlaget for*. På samme måte som i kommunelovens særregler omtalt nedenfor anbefaler Kirkerådet at vi isteden benytter formuleringen *å forberede*. Dette er ikke ment som noen materiell endring sammenliknet med forvaltningslovens uttrykk, men det fremstår som en lettere tilgjengelig uttrykksmåte. Det betyr at avgrensningen av det foreslåtte uttrykket – både ved grensedragningen oppad mot *å treffe* avgjørelse i saken og nedad mot befatning med saken som faller utenfor det loven er ment å omfatte – blir som ved lovens uttrykk.

3.4. Tillegg til ordlyden i forvaltningsloven – dagens to særregler i § 42 tredje ledd

Dagens to særregler i kirkeordningen § 42 tredje ledd følger ikke av forvaltningsloven, men bygger på regler i kommuneloven. Reglene lyder slik:

- a. Ugildhet inntreffer ikke ved valg til tillitsverv eller ved fastsetting av godtgjøring o.l. for slike verv.
- b. Kirkelig tilsatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som ugild når saken behandles i et kirkelig organ. Biskopen regnes ikke som kirkelig tilsatt i forhold til denne bestemmelse. Det samme gjelder prost og annen prest som enten i kraft av sin stilling eller etter oppnevning av biskopen er medlem av et organ for soknet.

Heller ikke den nye forvaltningsloven inneholder tilsvarende regler. Begge disse særreglene foreslås innholdsmessig videreført. De er nyttige og blir ofte anvendt.

Den første særregelen i kirkeordningen viderefører kirkelovens ordlyd, som bygget på den tidligere kommuneloven av 1992 § 40 nr. 3 bokstav a. Den lød slik: «Inhabilitet inntreffer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastsetting av godtgjøring o.l. for slike verv.» Denne bestemmelsen er videreført i dagens kommunelov § 11-10 fjerde ledd, nå med slik ordlyd: «En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv, eller når det skal fastsettes godtgjøring o.l. for slike verv.»

Kirkerådet foreslår at denne regelen videreføres i de kirkelige saksbehandlingsreglene med en ordlyd som bygger på den nye kommuneloven. Se forslaget til ordlyd i § 2-4.

Også den andre særregelen i kirkeordningen viderefører en tilsvarende bestemmelse i kirkeloven. Ordlyden bygger på og svarer til den tidligere kommuneloven § 40 nr. 3 bokstav b. Det fremgår av ordlyden i kirkeordningen og i nevnte forbilde at det dreier seg om en habilitetsregel for henholdsvis et *medlem* av et kirkelig organ (et kirkelig rådsmedlem) og et medlem i et kommunalt eller fylkeskommunalt organ, jf. for førstnevnte «når saken behandles i et kirkelig organ». Den gjelder altså *ikke* for vedkommende person i egenskap av *ansatt*. Dette virkeområdet kommer pedagogisk bedre frem i den nye kommuneloven, uten at den aktuelle bestemmelsen innebærer en realitetsendring sammenliknet med den tidligere lovens bestemmelse. I den nye kommuneloven gjelder § 11-10 for folkevalgte, og andre ledd lyder slik:

En folkevalgt som har vært med på å forberede eller treffe vedtak i en sak som ansatt i kommunen eller fylkeskommunen, er inhabil til senere å behandle den samme saken i et folkevalgt organ i henholdsvis kommunen eller fylkeskommunen.

Kirkerådet foreslår at det gis en bestemmelse som med de nødvendige tilpasninger bygger på denne ordlyden. Bestemmelsen foreslås tatt inn i § 2-2 femte ledd, altså som et *tilleggsledd* til ordlyden i forvaltningsloven § 26 om automatisk inhabilitet. Det foreslås slik ordlyd:

Et medlem av et kirkelig organ som har vært med på å forberede eller treffe avgjørelse i en sak som ansatt i kirken, er inhabil til senere å behandle den samme saken i et kirkelig organ.

På samme måte som forslaget til § 2-2 fjerde ledd omtalt ovenfor, omhandler dette forslaget om automatisk inhabilitet en bestemt type *rollekombinasjon*.

Selv om dagens formulering i kirkeordningen om at vedkommende *alltid* er inhabil ikke er tatt med, innebærer forslaget en innholdsmessig videreføring av dagens bestemmelse. Det samme gjelder endringen fra uttrykket *medvirket ved* til *vært med på*. Endringen fra *tilretteleggelsen av grunnlaget for* i dagens bestemmelse til *å forberede*, svarer til den gjennomgående språklige endringen som er omtalt ovenfor under språklige tilpasninger.

I tillegg foreslås en uendret videreføring av *unntaket* fra denne regelen om automatisk inhabilitet. Se i dag kirkeordningen § 42 tredje ledd bokstav b andre og tredje punktum. Dette unntaket gjelder for biskop og prost eller annen prest som enten i kraft av sin stilling eller etter oppnevning av biskopen er medlem av menighetsrådet eller kirkelig fellesråd. Som i dag skal dette unntaket fra særregelen gjelde generelt, altså etter sin ordlyd. Men dette unntaket fra regelen om automatisk

inhabilitet er ikke til hinder for at det kan foreligge inhabilitet etter de øvrige habilitetsreglene i §§ 2-2 og 2-3.

3.5 Andre tilpasninger – enkelte utelatelser

I forslaget til § 2-2 fjerde ledd er lovens § 26 fjerde ledd *andre punktum* tatt ut fordi det vedrører forholdet mellom Kongen og departementene. Det er derfor ikke relevant.

I forslaget til § 2-6 fjerde ledd om stedfortreder for den inhabile og overføring av selve saken til et annet, sideordnet organ, er *lovens* bestemmelse om overføring av saken til et *overordnet* organ ikke tatt med. Se lovens § 29 fjerde ledd andre punktum som lyder slik:

I særlige tilfeller kan Kongen beslutte at saken skal overføres til et sideordnet eller overordnet forvaltningsorgan.

Her foreslås som nevnt Kirkerådet å tre inn i Kongens sted.

Den norske kirke er ikke bygget opp på en måte som gjør at de kirkelige organene står i et generelt over- eller underordningsforhold til hverandre. Dette er en side ved eller følge av at den kirkelige rådsstrukturen ikke er hierarkisk. Dette betyr at vi kun kan sies å ha overordnede kirkelige organ der et organ har delegert en oppgave til et annet eller der det er innført en klageordning. Derimot er biskopen som organ generelt er overordnet prostens som organ.

I tilfellet med et klageorgan vil det være uheldig om Kirkerådet overfører selve saken til klageorganet. Da ville vi mistet muligheten til en reell toinstansbehandling av den aktuelle saken.

Videre er det ikke noe behov for at Kirkerådet skal kunne overføre en sak *fra* det organet som har fått en oppgave delegert til seg, *til* det organet som har delegert oppgaven. Ved delegering kan det organet som har delegert oppgaven, *selv* trekke delegeringen tilbake, både i enkeltsaker og generelt, jf. forslaget til § 1-5 andre punktum. Der det er Kirkerådet som har delegert en oppgave til bispedømmerådet, vil derfor Kirkerådet uansett kunne ta oppgaven tilbake.

En står da igjen med tilfellene der en prost er tildelt en oppgave *uten* at det er tale om en delegert myndighet fra biskopen eller eventuelt fra andre. Her vil Kirkerådet etter forslaget kunne overføre saken til en *annen* prost, som er et sideordnet organ av den inhabile prostens, men ikke til biskopen. For å forenkle bestemmelsen åpnes det ikke for at *Kirkerådet* i slike tilfeller skal kunne overføre en sak fra prostens til biskopen. Der prostens er inhabil vil biskopen uansett kunne oppnevne en stedfortreder, typisk da en annen prost.

Kirkerådet viser til at utfordringer med inhabilitet i første rekke bør løses i form av utpeking eller oppnevning av en stedfortreder – ikke en overføring av selve saken som er til behandling. Og innenfor hierarkiske organer vil saken til og med ofte kunne legges til en annen person også *uten* en formell oppnevning av stedfortreder.

Kirkerådet legger til grunn at Kirkerådet ikke vil kunne beslutte å overføre en enkeltsak *fra* et organ for et sokn – verken til et organ for et *annet* sokn eller til et organ for rettssubjektet Den norske kirke. Det må antas at en slik sperre er en konsekvens av trossamfunnsloven § 12 tredje ledd. Det Kirkemøtet ikke har adgang til, kan heller ikke Kirkerådet gjøre. Forslaget til § 2-6 fjerde ledd *andre punktum* er derfor avgrenset til organ for det nasjonale kirkelige rettssubjektet. Det foreslås slik ordlyd i § 2-6 fjerde ledd *andre punktum*:

I særlige tilfeller kan Kirkerådet beslutte at en sak innenfor rettssubjektet Den norske kirke skal overføres til et sideordnet kirkelig organ.

Det er da nødvendigvis siktet til en eventuell overføring til et sideordnet organ innenfor det samme rettssubjektet.

Kirkerådet vil senere vurdere om forslaget til § 2-6 fjerde ledd av pedagogisk hensyn skilles ut som en egen paragraf nummer 2-7, da dette leddet tematisk omhandler noe annet enn de tre første leddene, jf. «mv.» til slutt i tittelen til § 2-6.

4. Taushetsplikt

4.1 Innledning om taushetsplikt

Ved at kirkeordningen § 42 har fastsatt at forvaltningsloven gjelder for den virksomheten som drives av kirkelige organer, har alle ansatte og personer med verv i Den norske kirke i dag taushetsplikt, jf. kirkeordningen § 42, jf. forvaltningsloven § 13. At dette er en intern taushetsplikt, innebærer at brudd på taushetsplikten ikke er knyttet til straffetrussel etter straffeloven. Samtidig kan brudd på taushetsplikten sanksjoneres med arbeidsrettslige sanksjoner, tap av vigslingsfullmakter eller vedtak om at et rådsmedlem skal tre ut av rådet. En krenkende opplysning som urettmessig deles, kan også møtes med erstatningsansvar.

Prester i Den norske kirke er i tillegg underlagt en profesjonsbestemt taushetsplikt for hemmeligheter som er betrodd dem i anledning av stillingen etter straffeloven § 211. Barne- og familiedepartementet har foreslått å regulere en profesjonsbestemt taushetsplikt for «prester, religiøse ledere eller personer med tilsvarende funksjoner» i trossamfunnsloven.¹ Det vil gjelde som en lovbestemt taushetsplikt som vil gjelde uavhengig av forslaget i høringsnotatet her.

¹ Se Barne- og familiedepartementets [høringsnotat 18. august 2025 om taushetsplikt i trossamfunnsloven mv.](#)

Kirkerådet vurderer at det vil være viktig å sikre at også andre enn de som er omfattet av den profesjonsbestemte taushetsplikten, omfattes av taushetspliktregler fastsatt av Kirkemøtet.

Taushetspliktsreglene skal blant annet beskytte tillitsforholdet mellom den kirkelig ansatte som har taushetsplikt og konfidenter, medlemmer og andre som har kontakt med Den norske kirke.

4.2 Forslag om videreføring av taushetspliktsreglene

Kirkerådet foreslår å videreføre bestemmelser om at enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et kirkelig organ, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om noens personlige forhold og om forretningshemmeligheter vedkommende får vite om i forbindelse med tjenesten eller arbeidet. Kirkerådet vurderer at dette med bør gjøres etter mønster fra forvaltningsloven 2025.

At opplysninger om noens personlige forhold er taushetsbelagte, er en innarbeidet regel. For å gi de som anvender regelverket, veiledning om hva *noens personlige forhold* betyr, foreslår Kirkerådet å ta inn et ledd som gir noe nærmere veiledning: Som personlige forhold regnes opplysninger som det er vanlig å ville holde for seg selv, herunder opplysninger som gjelder en persons egenskaper eller utførte handlinger som er egnet til å karakterisere en person.

At en opplysning regnes som en personopplysning etter personopplysningsloven, medfører ikke at den også må regnes som en opplysning om «personlige forhold» etter taushetspliktsreglene. Det må derfor gjøres én vurdering av om opplysningene er taushetsbelagte etter taushetspliktsreglene, og én annen vurdering av om opplysningene kan deles i tråd med personvernforordningen. Dette foreslås videreført.

I forvaltningsloven er det definert noen opplysninger som ikke regnes som noens personlige forhold, og dermed ikke er omfattet av taushetsplikten. Forvaltningsloven gir som lov et annet behandlingsgrunnlag for behandling av personopplysninger enn det kirkens interne regelverk kan gi. Kirkerådet mener derfor at kirkens regler bør ha noen flere begrensninger på hva som skal være omfattet av taushetsplikten om noens personlige forhold enn det forvaltningsloven gir. Kirkerådet foreslår å presisere at taushetsplikten ikke omfatter navn, bosted, kontakthinformatjon, sivilstand, yrke, arbeidsgiver eller arbeidssted med mindre opplysningene avslører forhold som må anses som personlige. Det sistnevnte vil for eksempel være bostedsinformasjon hvis det avslører opphold i fengsel, på sykehus eller lignende. Tilsvarende foreslår Kirkerådet at taushetsplikten heller ikke bør omfatte opplysninger som er allment kjent eller alminnelig tilgjengelige. Den sistnevnte formuleringen er en formulering som er brukt i annet regelverk om taushetsplikt, blant annet advokatloven § 32 og forslaget til regler om presters mv. taushetsplikt i trossamfunnsloven i nevnte høringsnotat.

4.3 Unntak fra taushetsplikten

Taushetsplikten er ikke absolutt. Etter gjeldende regler finnes det unntak, og vil det også gjøre i forslaget til nye regler. Forslaget til unntak er inspirert av tilsvarende unntak etter forvaltningsloven 2025, men det er ikke alle unntakene som passer så godt for kirkelige organer. Det er derfor søkt tilpasset og forenklet til en kirkelig situasjon.

Unntak når det er pålagt etter lov

Noen lovregler gir enkeltpersoner plikt til å handle eller gi opplysninger uten hinder av taushetsplikt. Det gjelder blant annet avvergingsplikten etter straffeloven § 196 og hjelpeplikten etter straffeloven § 287 og opplysningsplikt etter sivilbeskyttelsesloven § 28 h. For å understreke at taushetsplikten etter disse reglene er underordnet lov, foreslås det å ta inn unntak av pedagogiske grunner i § 3-4 første ledd bokstav a.

Unntak etter samtykke, deling med de det gjelder, deling med partene og deres representanter, deling for å oppnå formålet

Kirkerådet foreslår at de gjeldende unntakene om deling etter samtykke, deling med de opplysningene gjelder, deling med partene og deres representanter og deling for å oppnå det formålet opplysningene er gitt eller innhentet for, bør videreføres, se § 3-4 første ledd bokstav b, c, d og e.

Deling innenfor samme stab eller det kirkelige organet eller med andre innen trossamfunnet

Kirkerådet foreslår å videreføre den adgangen man har til å dele opplysninger så langt det er nødvendig for veiledning, til bruk i saker som ligner, eller for arkivering, utsending av avgjørelse og tilsvarende praktiske gjøremål internt som i dag følger av bestemmelsen om taushetsplikt etter forvaltningsloven. For å tilpasse denne adgangen til kirken, foreslår Kirkerådet at det skal være mulig å dele opplysninger innenfor samme stab eller det kirkelige organet eller med andre innen trossamfunnet.

Kirkerådet understreker likevel at opplysninger kun kan deles så langt det er nødvendig, og at deling av personopplysninger forutsetter behandlingsgrunnlag etter personvernforordningen, se nedenfor.

Deling av opplysninger om en persons forbindelse med organet

Det foreslås også å presisere at taushetsplikten ikke er til hinder for opplysninger om en persons forbindelse med organet og om avgjørelser som er truffet, deles med andre kirkelige organer så langt det er nødvendig. Dette spørsmålet må alltid ses i sammenheng med vurderingene av grunnlaget for deling av personopplysninger etter personvernforordningen, se nedenfor.

Anmeldelse

Det vil i enkelte tilfeller være aktuelt for et kirkelig organ å anmelde eller gi opplysninger om lovbrudd til offentlige myndigheter. Det kan for eksempel være i

forbindelse med trusler mot ansatte eller lignende. I slike tilfeller bør det fremgå tydelig av reglene at det er mulig å anmelde eller gi opplysninger om lovbruddet til offentlige myndigheter uten hinder av den kirkelige taushetsplikten. Dette svarer til en tilsvarende regel i forvaltningsloven. For å understreke at det må en viss terskel til, foreslås det å presisere at vilkåret for å anmelde eller gi slike opplysninger er at «det er ønskelig av viktige allmenne hensyn». Se forslaget til § 3-4 første ledd bokstav f.

Anonymisering

Anonymiserte opplysninger, dvs. opplysninger som ikke kan knyttes til en identifisert eller identifiserbar fysisk person, eller personopplysninger som er blitt anonymisert på en slik måte at den registrerte ikke lenger kan identifiseres, vil i utgangspunktet ikke være omfattet av taushetsplikten eller av prinsipper om behandling av personopplysninger i personvernforordningens forstand. Det er derfor ikke egentlig snakk om et unntak fra taushetsplikten, siden det ikke er omfattet av taushetsplikten.

Det er likevel et spørsmål om reglene bør reflektere det faktum at opplysninger som er anonymiserte, kan deles, slik at de som leser reglene kan få veiledning om dette ved å lese ordlyden. Kirkerådet viser til at helsepersonelloven inneholder en slik bestemmelse, og foreslår en tilsvarende bestemmelse i § 3-4 første ledd bokstav g.² Kirkerådet understreker at anonymitet innebærer et strengt krav om at identifikasjon ikke skal være mulig, verken direkte eller indirekte.

Når det er nødvendig for å unngå fare for liv eller helse

Formuleringen om at taushetsplikten ikke er til hinder for å dele opplysningene med andre «så langt det er nødvendig for å unngå fare for liv eller helse» er en videreføring av et unntak i gjeldende regler, som Kirkerådet også i annen sammenheng har vurdert at vil være hensiktsmessig at fremgår av selve regelen.

Melding til barnevernstjenesten

Kirkerådet har tidligere tatt til orde for at det regler om *presters mv.* taushetsplikt bør utformes med et unntak som gir en rett til å melde til barnevernet når vilkårene i barnevernsloven § 13-2 er oppfylt. Kirkerådet foreslår dette også for taushetsplikten etter disse reglene. Forslaget gir de som er underlagt taushetsplikten en adgang, men ikke plikt, til å melde fra til barneverntjenesten uten at det blir ansett som brudd på taushetsplikten. Kirkerådet legger her størst vekt på hensynet til å beskytte barnet det gjelder.

Deling av opplysninger om en død person

Kirkerådet foreslår å fastsette et unntak som muliggjør deling av opplysninger om en død person deles dersom tungtveiende grunner taler for det. Dette svarer til forvaltningsloven 2025 og en tilsvarende bestemmelse i helsepersonelloven, som også vil kunne være aktuell for de som er underlagt kirkelig taushetsplikt.

² Se til sammenligning helsepersonelloven § 23 første ledd bokstav c (slik den lyder fra 1. juli 2026).

Forskning og statistisk bearbeiding

Forvaltningsloven inneholder detaljerte regler om unntak fra taushetsplikt for opplysninger til bruk for forskning og taushetspliktsregler for forskning. Også knyttet til den kirkelige virksomheten, kan det være ønskelig å åpne for at forskere på nærmere vilkår får tilgang til å forske på opplysninger som ellers ville vært underlagt taushetsplikt. Kirkerådet foreslår derfor å gi en hjemmel til at Kirkerådet uten hinder av taushetsplikten etter reglene her kan gi tillatelse til at et kirkelig organ deler taushetsbelagte opplysninger til bruk i forskning eller statistisk bearbeiding. Kirkerådet vil kunne fastsette nærmere vilkår i den forbindelse, og det kan inngås nærmere avtaler om taushetsplikt eller databehandleravtaler der det er nødvendig ut fra opplysningene det gjelder. Kirkerådet antar at det er hensiktsmessig å ha en slik åpning i regelverket.

Forholdsmessighetsvurdering

I likhet med et prinsipp i forvaltningsloven 2025 § 34 andre ledd, foreslår Kirkerådet at selv om det foreligger et unntak, kan opplysninger likevel ikke deles hvis det er uforholdsmessig overfor den som opplysningene gjelder.

Personopplysninger og forholdet til personvernforordningen

Mange av opplysningene som er underlagt taushetsplikt etter forslaget til regler, vil også være personopplysninger i personvernforordningens forstand. For å kunne behandle personopplysninger, følger det av lovgivningen at man har et behandlingsgrunnlag. Det gjelder også ved behandling av personopplysninger som i utgangspunktet ikke vil være underlagt taushetsplikt etter unntaksreglene. For å sikre at personvernreglene overholdes, foreslår Kirkerådet en bestemmelse som slår fast at personopplysninger som er omfattet av personvernforordningen bare kan deles dersom også vilkårene i personvernforordningen er oppfylt, se forslaget til § 3-4 tredje ledd.

Bortfall av taushetsplikt

Det foreslås ikke bortfall av taushetsplikt, slik det finnes regler om etter forvaltningsloven. Det innebærer at taushetsplikten vil gjelde for all fremtid. Det innebærer at eventuelle unntak fra taushetsplikten må vurderes ut fra forslaget til § 3-4.

4.4 Informasjon om taushetsplikten og oppbevaring av taushetsbelagte opplysninger

Det er et viktig prinsipp at de som er underlagt taushetsplikten, også må være kjent med den. Etter mønster fra forvaltningsloven foreslås det derfor i § 3-5 å fastsette dette som en plikt som ligger til det enkelte kirkelige organet.

Når Kirkemøtet slik som i dette tilfellet fastsetter et internt regelverk for trossamfunnet Den norske kirke, vil det være bindende for kirkelige organer og for medlemmer av Den norske kirke. For de kirkelige ansatte vil taushetsplikten også inngå som en del av arbeidsavtalen med den kirkelige arbeidsgiveren. Det vil typisk være tatt inn en bestemmelse om at «Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for

[den kirkelige arbeidsgiveren] er bundet av de regler om taushetsplikt som til enhver tid gjelder i virksomheten eller særskilt for stillingen» i arbeidsavtalen. Det samme gjelder når det inngås en oppdragsavtale. For å tydeliggjøre at også kirkelige ansatte, uavhengig av kirkelig medlemskap, vil være underlagt reglene om taushetsplikt her, antar Kirkerådet at det vil være hensiktsmessig å ta inn en bestemmelse som understreker at når det kirkelige organet inngår arbeidsavtale eller oppdragsavtale, skal det i avtalen opplyses om at arbeidstakeren eller oppdragstakeren blir omfattet av taushetsplikten etter disse regler. Dette blir da en del av arbeidsavtalen, som en forpliktelse arbeidstakeren må følge.

Det foreslås også å ta inn en bestemmelse om at det kirkelige organet også bør inngå skriftlig avtale med andre som utfører tjeneste for organet, om at de vil overholde taushetspliktsreglene.

Kirkerådet foreslår i § 3-6 også en plikt til å sørge for trygg lagring av taushetsbelagte opplysninger i tråd med gjeldende regler om personvern og arkivering i lov eller regler gitt i medhold av lov eller i kirkelig regelverk.

5. Saksforberedelse ved individuelle avgjørelser – krav til saksbehandling og avgjørelser

5.1 Saksbehandling

Også kapittel 4 i reglene bygger på forvaltningslovens system. I forvaltningsloven er det stilt opp særlig krav til saksforberedelsen og avgjørelsene i saker som gjelder utøvelse av offentlig myndighet og der avgjørelsene er bestemmende for noens rettigheter og plikter. Dette er betegnet som enkeltvedtak i forvaltningsloven. Enkeltvedtaksbegrepet er ikke direkte overførbart til virksomheten i kirkelige organer. Det er likevel hensiktsmessig å skille ut den type avgjørelser hvor det skal stilles spesifikke krav til saksbehandlingen. Kirkerådet foreslår at dette skal betegnes som individuelle avgjørelser. Begrepet er definert i forslaget til § 1-4 etter mønster av forvaltningsloven § 7 første ledd.

Eksempler på avgjørelser hvor disse reglene må følges, er enkelte saker knyttet til kirkebygg, avgjørelser om stemmerett og valgbarhet, innsynssaker og saker om tap av vigslingsfullmakter. I enkelte regelverk er det eksplisitt uttalt at visse avgjørelser er å *anse som* individuelle avgjørelser. Se regler om bruk av kirkene § 9, med omtale nedenfor i kapittel 11.4 av et forslag til endret ordlyd. Her er dette da ment som en pedagogisk begrunnet presisering, der Kirkerådet legger til grunn at det samme vil følge av forslaget til § 1-4.

Uavhengig av om en sak er å anse som en individuell avgjørelse eller ikke, skal de grunnleggende prinsippene i § 1-2 om forsvarlig saksbehandling alltid følges.

De kravene som stilles i reglenes kapittel 4, er i hovedsak de samme som gjelder for saksforberedelse i saker om enkeltvedtak i forvaltningen. Det er veiledningsplikt, utredningsplikt, skriftlighet og begrunnelse. Disse er sentrale krav for å ivareta hensynet til god kirkelig forvaltningsskikk.

I de nye reglene er den del sentrale begreper videreført fra forvaltningsloven. Det er for eksempel kravet om at en sak skal være forsvarlig utredet. Hva som ligger i forsvarlig utredet, må som i dag bygge på de samme vurderingene som følger av forvaltningsloven. Et annet sentralt krav er retten til kontradiksjon. Det innebærer at den som er part i saken skal får seg forelagt alle relevant opplysninger i saken, og ha mulighet til å uttale seg om dette for å ivareta sine interesser i saken. Disse bestemmelsene er noe forenklet og omstrukturert, men vil i saksbehandlingen i kirkelige organer gi den samme grunnleggende rettssikkerhet som forvaltningsloven.

Kravet om en skriftlig begrunnelse, og kravet til hva en begrunnelse skal inneholde er særlig viktig i Den norske kirke, all den tid det ikke foreligger en generell klageadgang. Det er derfor avgjørende at den personen en individuell avgjørelse gjelder, får en grundig og forståelig forklaring på hva et vedtak går ut på, hvilke regler som eventuelt gjelder og hvilke opplysninger som er lagt til grunn. Derfor er dette tatt forholdsvis detaljert med i forslaget til § 4-5.

Felles for reglene om forsvarlig utredning og krav til begrunnelse er at omfanget også skal vurderes. Det er en nødvendig begrensning for å sikre en effektiv saksbehandling uten at det går på bekostning av viktige hensyn for den det gjelder.

5.2 Partsinnsyn

Kravene til forsvarlig utredning og kontradiksjon suppleres i de foreslåtte reglene med egne regler om partsinnsyn. På samme måten som i forvaltningsloven har en part i en sak en utvidet rett til innsyn. Dette er nødvendig for at en part skal kunne ivareta sine interesser og kontrollere at saksbehandlingsreglene er fulgt.

Den offentlige forvaltningen er omfattet både av forvaltningsloven og offentleglova. Disse lovene har hvert sitt sett med regler om innsyn og presiseringer av unntak. Når Kirkerådet nå foreslår at det for saksbehandling i kirkelige organer skal være ett sett med regler, er det hensiktsmessig å se disse i sammenheng. Løsningen er at det for partsinnsynet legges til grunn at de generelle reglene om offentlig innsyn også gjelder for sakens parter. I de eksisterende reglene er unntakene i stor grad sammenfallende, og det er derfor unødvendig å ha to likelydende sett med unntak.

Partsinnsynet skiller seg fra det offentlige innsynet først og fremst ved at særlige unntak som gjelder interne dokumenter, ikke gjelder fullt ut. I forslaget til § 4-6 er det tatt inn de særskilte reglene som skal styrke partsinnsynet. De viktigste bestemmelsene fra forvaltningslovens partsinnsyn er her innarbeidet som et tillegg til

kapitlet om offentlig innsyn. At reglene her er samlet, vil gjøre det lettere for de som skal bruke regelverket å gjøre de riktige vurderingene.

6. Klage og omgjøring

6.1 Forslag til regler om klagesaksbehandlingen

I dagens regler er utgangspunktet at det ikke foreligger en klagerett på vedtak truffet av kirkelige organer, med mindre det er særskilt bestemt. Dette følger av kirkeordningen § 42 andre ledd. Det er begrunnet i at den kirkelige rådsstrukturen ikke er hierarkisk i den forstand at de kirkelige rådene står i et generelt over- eller underordningsforhold til hverandre. Dette utgangspunktet er foreslått videreført i § 5-1 i de nye reglene. De eksisterende klageadgangene som for eksempel gjelder enkelte kirkebyggsaker, tap av vigslingsfullmakter og enkelte valgsaker endres ikke. Unntak her er forlagene om å fjerne klageadgangen på avslag om innsyn og klage på vedtak om oppsigelse, avskjed og suspensjon. Se nærmere om disse forslagene i kapittel 6.4 om klage på innsyn og kapittel 11.2 om endringer i personalreglementet.

Også forslagene til regler om klagesaksbehandling bygger på forvaltningslovens regler. Det foreslås at reglene for klagesaksbehandling samles i kapittel 5 for å sikre en enhetlig behandling av klager uavhengig av sakstype og klageorgan. Regler om sakskostnader er ikke ansett som relevante for kirken, og de er derfor utelatt.

Det er satt en felles klagefrist på tre uker for alle klager. Det er den samme fristen som gjelder i forvaltningsloven. Det er ikke foreslått å ta inn detaljerte reguleringer av praktisering av klagefristen. Det vil være opp til de aktuelle kirkelige organene å vurdere slike spørsmål. Det er heller ikke tatt inn detaljerte krav til utforming av klage. Kirkerådet anser ikke dette som nødvendig. Det er relativt få saker hvor det eksisterer en adgang til å klage, og det er ikke nødvendig å sette opp formelle skranker som kan gjøre det vanskeligere å fremme en klage.

Klagen skal sendes til det kirkelige organet som har truffet avgjørelsen, jf. forslaget til § 5-2 første ledd. Dette organet skal vurdere klagen og gjøre de nødvendige undersøkelser. Før saken eventuelt sendes til klageorganet, må organet selv vurdere om avgjørelsen skal endres eller oppheves. I så fall skal saken ikke sendes videre til klageorganet. Også dette svarer til forvaltningslovens system.

På samme måte som organet som har truffet avgjørelsen, skal også klageorganet vurdere om saken skal avvises. Hvis saken ikke avvises, skal den tas opp til behandling. Når saken behandles i klageorganet, har det kompetanse til å prøve alle sider av saken, ikke bare de konkrete forholdene det er klaget over. Klageorganet har *tre muligheter* når saken skal avgjøres. Det kan *opphæve* avgjørelsen og sende saken tilbake til behandling i det kirkelige organet som opprinnelig behandlet saken. Da skal organet gjennomføre en ny fullstendig saksbehandling. Parten vil da også få klagerett på en eventuell ny avgjørelse.

Klageorganet kan alternativt treffe en *ny avgjørelse*. Avgjørelsen i klageorganet kan da enten bekrefte det opprinnelige vedtaket, eller det kan helt eller delvis gi et annet resultat. Begge deler regnes som å treffe «ny avgjørelse». I så fall er saken endelig avgjort ved klageorganets avgjørelse.

En begrensning i klageorganets kompetanse er foreslått videreført fra forvaltningsloven. En avgjørelse kan i utgangspunktet ikke endres til skade for klager. I forvaltningsloven kan dette likevel gjøres når hensyn til andre privatpersoner eller offentlige interesser tilsier det. For å tilpasse dette til saksbehandling i kirkelige organer foreslås det i § 5-3 andre ledd at det som skal vurderes, er hensynet til kirkelige eller private interesser.

6.2 Omgjøring

I tillegg til å kunne omgjøre en avgjørelse som et ledd i klagebehandlingen, skal et kirkelig organ i enkelte tilfeller kunne omgjøre en avgjørelse av eget tiltak. I § 5-4 foreslås det en forenklet versjon av de omgjøringsreglene som gjelder i forvaltningen. Omgjøring kan bare gjøres dersom det ikke er til skade for noen som er berørt, eller den som er part i saken bryter betingelser eller forutsetninger som ligger til grunn for avgjørelsen. Dette kan for eksempel gjøres når organet selv ser at de ikke har fulgt saksbehandlingsreglene, eller en part ikke følger de betingelsene som er satt for en tillatelse.

6.3 Ugyldighet

Kirkerådet har vurdert om det er nødvendig å ta inn en bestemmelse om ugyldighet. I forvaltningen kan det være flere grunner til at et vedtak er ugyldig. Det kan for eksempel bero på manglende hjemmel, feil i faktum eller feil i saksbehandlingen. Ugyldighet kan gi et selvstendig grunnlag til å endre et vedtak, også til ugunst for den det gjelder.

Kirkelige organer er som omtalt ovenfor, gitt adgang til å omgjøre sine egne avgjørelser på visse vilkår. Ut over dette er det usikkert om det er behov for en bestemmelse om ugyldighet og en adgang til å endre avgjørelser truffet av kirkelige organer har noen hensikt.

Det er ikke klart om en bestemmelse som for eksempel åpner for en endring til skade for den det gjelder, er tilstrekkelig til å gripe inn i en eventuell legitim rett eller forventning hos en privat part. Avtalerettslige vurderinger om rett og legitimasjon til å forplikte kirken vil kunne være avgjørende for hvor langt endringskompetansen til et kirkelig organ strekker seg. Kirkerådet foreslår derfor ikke å ta inn en bestemmelse om ugyldighet i forslaget.

6.4 Forslag om å fjerne klageadgang ved avslag på krav om innsyn

Som gjort rede for i dette høringsnotatets kapittel 8 er prinsippene i offentleglova videreført i forslaget til regler kapittel 6 om åpenhet og innsyn. Forslaget er på de fleste områdene en videreføring av de av offentleglovas bestemmelser som er relevante for saksbehandling i kirkelige organer, uten vesentlige endringer.

Offentleglova har en generell klageadgang. Alle avgjørelser kan påklages til det forvaltningsorganet som er nærmest overordnet det organet som har fattet vedtaket. I Den norske kirke foreligger det ikke noe generelt over- og underordningsforhold som i forvaltningen, jf. ovenfor i kapittel 6.1. Det er derfor ikke en generell klageadgang når det gjelder saksbehandling i kirkelige organer. En særlig klageadgang for saker om avslag på innsyn er tatt inn i kirkeordningen § 42 andre ledd. Her bestemmes det at vedtak etter offentleglova som er truffet av menighetsrådet eller kirkelig fellesråd, kan påklages til bispedømmerådet. Vedtak etter offentleglova som er truffet av bispedømmerådet, kan påklages til Kirkerådet. Vedtak etter offentleglova som er truffet av Kirkerådet, kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

Denne brede klageordningen bryter med den organiseringen som ellers legges til grunn i saksbehandling i kirkelige organer, ved at den for disse sakstypene etablerer et særskilt over- og underordningsforhold mellom kirkelig fellesråd, menighetsråd og bispedømmerådet, og mellom bispedømmerådet og Kirkerådet.

Klagesaker etter offentleglova kan være svært arbeids- og tidskrevende. Særlig der hvor enkeltopplysninger kan unntas, vil arbeidet med sladding og fremstilling av sladdede dokumenter være krevende. De fleste klagenesom blir behandlet, fører ikke frem. Det tilsier at de som gjør vurderingene av innsynskrav i første instans gjør forsvarlige og korrekte vurderinger i tråd med det som klageinstansene senere kommer til. Det er etter Kirkerådets vurdering ikke en god prioritering av ressurser å benytte så stor saksbehandlingsskapasitet på saker som gir lite tilleggsverdi, verken for de kirkelige organene eller for enkeltpersoner og medier som krever innsyn.

I forslaget til nye regler om åpenhet og innsyn er flere regler tydeliggjort og forenklet. De bestemmelsene som er relevante for saksbehandlingen i kirkelige organer, er samlet i ett kapittel. Forholdet mellom innsynsreglene og personvernbestemmelsene er gjort rede for og tydeliggjort i reglene. De ulike særbestemmelsene som ikke kan komme til anvendelse, er ikke videreført fra offentleglova. Disse endringene vil etter Kirkerådets oppfatning bidra til å styrke innsynsarbeidet langt mer enn å videreføre den generelle klageordningen. De nye reglene gjør det enklere og tydeligere både for de som skal kreve innsyn, og de som skal behandle kravene hvilke regler som gjelder, og hvilke vurderinger som skal gjøres.

Kirkerådet mener det bør være en enhetlig og likeartet organisering av saksbehandling i kirkelige organer uten generelle klageordninger for enkelte sakstyper. Fjerning av klageordningen i innsynssaker vil bidra til mer effektiv bruk av

ressurser, uten at det i vesentlig grad går ut over de hensynene reglene om åpenhet og innsyn er ment å ivareta. Kirkerådet foreslår derfor å ikke videreføre adgangen til å klage på avslag på innsynskrav i kirkeordningen § 42 andre ledd.

7. Krav til journalføring og dokumentasjon

For å kunne legge til rette for innsyn er det viktig at det kirkelige organet registrerer og gjør tilgjengelig korrespondanse til og fra organet. I praksis gjøres dette ved at det føres en offentlig tilgjengelig journal. Dette er i tråd med praksis og de regler som gjelder i dag. Journalen skal i utgangspunktet også inneholde oversikt over dokumenter som kan unntas fra innsyn. Opplysninger som er underlagt taushetsplikt, eller som etter personvernforordningen ikke kan offentliggjøres, skal ikke inngå i journal. Det foreslås derfor at det tas inn en bestemmelse om hvilke opplysninger dette gjelder. Krav til dokumentasjon og oppbevaring følger for øvrig av reglene i arkivlova og regler fastsatt i medhold av arkivlova, som er gjort gjeldende for kirkelige organer gjennom kirkeordningen. Disse reglene er ikke til vurdering i denne saken, men er noe Kirkerådet vil vurdere behov for endringer i på et senere tidspunkt.

8. Regler om åpenhet og innsyn samt unntak fra innsynsrett

8.1 Åpenhet

Klare regler som stiller krav til åpenhet om saksbehandlingen i kirkelige organer, er særlig viktig blant annet for å ivareta tilliten til Den norske kirke.

Kirkerådet foreslår derfor at regler om åpenhet og innsyn i det alt vesentligste videreføres i det nye regelverket. Hovedregelen om åpenhet og innsyn er at enhver kan kreve innsyn. Dette viktige prinsippet er foreslått tatt inn i § 6-1. Skal det gjøres unntak fra dette må det følge av lov, som for eksempel personopplysningsloven, eller det må anvendes et konkret angitt unntak i §§ 6-8 til 6-11.

Praktiseringen av innsyn etter reglene i offentleglova er for mange saksbehandlere utfordrende ikke minst på grunn av at mange av reglene er tilpasset forvaltningens organisering og offentlige organers saksbehandling, og ikke den kirkelige organiseringen.

Forslaget til nye regler om åpenhet og innsyn tilsvarer i hovedsak de samme bestemmelsene som i offentleglova. Bestemmelser som gjelder spesielle sider av forvaltningen er utelatt og en del begreper er endret. Det gjelder for eksempel regler som regulerer forholdet mellom departementer, eller unntak fra innsyn for dokumenter som gjelder Sametinget og kongehuset. Det er også gjort noen forenklinger som i praksis vil gjøre saksbehandlingen enklere og mer effektiv. Blant annet er reglene om gratis innsyn videreført med utgangspunkt i hovedregelen, uten

detaljerte unntak og tilleggsvilkår. Det er ikke foreslått noen nye regler som svekker retten til innsyn i saksbehandlingen i de kirkelige organene.

8.2 Personopplysninger etter personvernforordningen

Det er en vesentlig forskjell mellom reglene om åpenhet og innsyn i kirkelige organer og i den offentlige forvaltningen. Der offentliglova i seg selv gir forvaltningen et lovgrunnlag for å utlevere enkelte personopplysninger, må kirkelige organer vurdere om dette er i tråd med personopplysningsreglene. Den norske kirke vil alltid måtte sette personvernreglene foran eventuelle interne regler om innsyn. Dette er gjeldende rett også i dag, men det er krevende å vurdere disse to ulike regelverkene i sammenheng. I det regelverket som er foreslått, er hovedtrekkene i de vurderinger som må gjøres, tatt inn i regelverket og tilpasset til kirkelig virksomhet. Reglene om behandlingsgrunnlag i personvernforordningen er tatt inn som henvisninger til de aktuelle bestemmelsene. Dette skal gjøre det tydelig at det gjelder et særskilt krav om innsyn i personopplysninger, og hvor de relevante reglene finnes.

Målet med å behandle forholdet mellom åpenhet og personvern samlet i reglene kapittel 6 er at det skal være enklere å forstå både for de som bruker regelverket, og de som ønsker innsyn.

8.3 Unntak fra innsyn

De unntakene som er foreslått tilsvarende de unntakene i offentliglova som i dag benyttes. Det er to hovedgrupper av unntak. Det ene er opplysninger som alltid skal unntas fra innsyn. Dette er opplysninger som er underlagt taushetsplikt og i tilfelle for Den norske kirke opplysninger som organet ikke har behandlingsgrunnlag etter personvernforordningen til å gi innsyn i.

Den andre gruppen unntak er der hvor organet etter en vurdering kan avslå innsyn. Det er viktig å merke seg at dette er *kan* regler. Utgangspunktet skal alltid være åpenhet. Det må gjøres en konkret vurdering av dokumentet eller enkeltopplysninger før innsyn avslås. Det betyr at det gjøres en vurdering av om det foreligger behov som taler for at innsyn ikke skal gis. Dersom organet finner at innsyn kan avslås må det gjøres en vurdering av såkalt merinnsyn. Det innebærer at behovet for unntak avveies mot de hensynene som taler for innsyn og åpenhet. Dette prinsippet fra offentlig forvaltning videreføres i § 6-4.

Paragraf 6-9 inneholder de konkrete unntakene som kan legges til grunn i vurderingen av innsyns krav i saksbehandlingen. Paragrafen viderefører de viktigste unntakene som i dag følger av offentliglova. Forlaget benytter til en stor grad formuleringer som er hentet fra offentliglova. Det er samtidig foreslått flere forenklinger og tilpasninger. Videre er begrepsbruken tilpasset saksbehandlingen i kirkelige organer. Når de formuleringene som er brukt er like, eller tilnærmet like

offentleglova, betyr det at praksis fra offentliglova vil kunne være relevant når det er vanskelig grensetilfeller.

Det mest praktiske unntaket gjelder interne dokumenter. Her er unntaket formulert på samme måte som i offentliglova, med unntak av at enkelte spesialtilpasninger til offentlig forvaltning som at saker til statsråd og presedenskort er utelatt.

Offentliglova har noen særlige bestemmelser om innsyn i sakspapirer til møter i kommunale og fylkeskommunale organer. Disse reglene lar seg ikke lett overføre til kirkelige organer, og har heller ikke vært gjeldende for kirkelige organer. Når det gjelder møter i kirkelige organer er det praksis for at det er åpenhet om møteinnkallinger, sakslister og sakspapirer med mindre det er særlige grunner for å unnta enkeltopplysninger eller dokumenter. Kirkerådet legger til grunn at denne praksisen videreføres.

Offentliglova inneholder flere bestemmelser om unntak for dokumenter utvekslet mellom offentlige organer, særlig såkalte underliggende organer. Dette lar seg vanskelig overføre direkte til kirkelige organer som ikke har det samme interne over- og underordningsforholdet. Den norske kirke består av rådsorganer som ikke står i et generelt over- og underordningsforhold til hverandre. Likevel er det saker og sammenhenger hvor hele trossamfunnet opptrer samlet som en aktør. I arbeid med slike saker vil det i enkelte tilfeller være behov for å kunne unnta dokumenter utvekslet mellom kirkelige organer som interne. Dette vil bare gjelde i tilfeller hvor dokumentet er utarbeidet eller mottatt for egen intern saksforberedelse i et av de kirkelige organene. Dessuten stilles det krav om at det å gi innsyn vil kunne svekke interne avgjørelsesprosesser. Unntaket vil gjør det mulig å innhente og utveksle informasjon mellom kirkelige organer for eksempel i en varslingssak, uten at det åpner for innsyn i detaljene i saken.

Unntak for dokumenter om hvordan det kirkelige organet bør stille seg i en sak, eller dokument som er utarbeidet eller mottatt som part i en sak for en domstol, vil gjøre det mulig å unnta fortrolig kommunikasjon med for eksempel advokat eller annen rådgiver. Dette er tilsvarende dagens regel om det samme i offentliglova.

Den norske kirke er medlem i en rekke private nasjonale og internasjonale organisasjoner. Arbeidet i slik organisasjoner er normalt regulert privatrettslig. Det kan innebære at dokumenter blir delt internt under forutsetning om at de ikke skal gjøres offentlige. Det vil for eksempel kunne gjelde opplysninger fra møter i styrende organer i økumeniske organisasjoner. I enkelte sammenhenger vil det derfor være behov for å unnta dokumenter som er en del av arbeidet i slike organisasjoner. Slikt unntak kan likevel bare gjøres når det er nødvendig av hensyn til arbeidet i organisasjonen. Tilsvarende bestemmelser i offentliglova er særlig rettet mot Norges utenrikspolitiske interesser og er ikke direkte overførbare.

Unntaket for opplysninger som må unntas for en forsvarlig gjennomføring av økonomi-, lønns- eller personalforvaltningen er en snever unntaksbestemmelse. Den vil i hovedsak være aktuell når det gjelder å beskytte informasjon i forbindelse med forhandlinger ut over det som følger av reglene ellers. Bestemmelsen stiller, i likhet med tilsvarende bestemmelse i offentleglova, krav om at det må være nødvendig med unntak fra innsyn. Det innebærer at det må foreligge en nokså konkret fare for at innsyn vil kunne skade interessene til det kirkelige organet det gjelder. Den mulige skaden må være av et visst omfang og en viss alvorlighet. Det er også viktig å merke seg at dette unntaket gjelder enkeltopplysninger og ikke hele dokumenter. I utgangspunktet vil denne bestemmelsen gi anledning til å sladde enkelte opplysninger i dokumenter som det for øvrig skal gis innsyn i.

Ettersom Den norske kirke er omfattet av reglene om offentlige anskaffelser, foreslås det at offentleglovas spesialregel om unntak for tilbud og protokoll underveis i en anskaffelsesprosess tas inn i de nye reglene.

Tilsvarende tar forslaget inn en bestemmelse om unntak av opplysninger når innsyn vil lette gjennomføring av straffbare handlinger eller utsette noen for fare. En slik unntakshjemmel finnes også i offentleglova og er viktig når det er snakk om sikkerhet for ansatte, frivillige og deltakere i ulike sammenhenger.

I tillegg til bestemmelsene om unntak i § 6-9 første til sjuende ledd, er det forslått i åttende ledd at innsyn i enkelte situasjoner kan utsettes. Dette gjelder dokumenter det i utgangspunktet ikke er adgang til å unnta fra innsyn. Det kan være situasjoner hvor den en sak gjelder bør få beskjed før opplysningene blir offentlige, for eksempel ved tilsetninger. Det kan også være tilfeller hvor det planlegges et arrangement for å publisere en sak. I slike tilfeller kan innsyn utsettes. Den som har krevd det skal få innsyn automatisk når betingelsene for utsatt innsyn ikke lenger er til stede. Offentleglova har en tilsvarende regel.

Det er i de ulike unntakshjemlene angitt om det er hele dokumentet, eller bare enkelte opplysninger i dokumentet det skal gis innsyn i. Dersom det kun er opplysninger som kan unntas, skal disse sladdes fra det aktuelle dokumentet før innsyn gis. I noen tilfeller vil dokumentet etter sladding kunne gi misvisende inntrykk av innholdet, eller det som gjenstår av dokumentet ikke har noe reelt innhold. Det kan også være urimelig arbeidskrevende å skille ut enkeltopplysninger som ikke skal gis ut. Kirkerådet foreslår i § 6-5 at det i slike tilfeller er mulig å unnta resten av innholdet, slik at hele dokumentet blir unntatt innsyn. Dette er en direkte videreføring av det som i dag gjelder i offentleglova.

8.4 Unntak for personalsaker

For å sikre tillit til tilsettingsprosessene i Den norske kirke er det ønskelig med åpenhet og offentlighet i en del opplysninger også i slike saker. I forslag til § 6-10 om

tilsettingssaker er de samme reglene som gjelder for tilsettingssaker i det offentlige om søkerlister og unntak fra disse tatt inn. Videre er en spesialbestemmelse om at nominasjonsvedtak og resultat av avstemning ved tilsetting av biskop tatt med. Dette var tidligere en del av offentliglova, men ble tatt ut når kirken ikke lenger var en del av offentlig forvaltning. Regelen har uansett vært betraktet som gjeldende rett, og det er derfor naturlig at den tas inn i forslaget til nye regler. For øvrig er innsyn i tilsettingssaker for de som er søkere ivaretatt i reglen om partsinnsyn i tilsettingssaker i personalreglement for Den norske kirke.

8.5 Saksbehandling i innsynssaker

Reglene for behandling av innsynskrav er i hovedsak de samme som gjelder etter offentliglova. Bestemmelsene om gratis innsyn, hvordan et krav skal avgrenses, hvem som skal behandle kravet og hvordan det skal besvares bygger på offentliglova, men er noe forenklet og tilpasset kirkelige organer.

9. Gjennomføring av involveringsprosesser ved fastsettelse av kirkelig regelverk (høringer)

Forvaltningsloven fastsetter at det skal gjennomføres en høring før regler blir fastsatt, endres eller oppheves. Organet kan likevel unnlate høring hvis det ikke er praktisk mulig fordi rask avgjørelse i saken er nødvendig, hvis høring kan vanskeliggjøre gjennomføringen av reglene eller svekke dens effektivitet eller hvis høring er åpenbart unødvendig. I praksis innebærer dette at det kirkelige regelverket, som hovedregel må sendes på høring. Dette er bakgrunnen for at Kirkerådet årlig sender flere saker på høring til menighetsråd, kirkelige fellelråd, bispedømmeråd og andre berørte instanser.

Høringsinstituttet er begrunnet i hensynet til demokrati, hvor de som blir berørt av regelvedtak, får mulighet til å bli involvert før vedtaket fattes. Høringer fremmer også kvalitet i beslutningene.

Lokale og regionale kirkelige organer vil i begrenset grad fastsette regler som er omfattet av reglene her. Kirkelig fellelråd fastsetter forskrift om gravplassvedtekter etter gravplassloven, men disse er omfattet av forvaltningslovens saksbehandlingsregler. Kirkelig fellelråd fastsetter også regler om betaling for benyttelse av kirken til andre formål eller kirkelige handlinger utenfor gudstjeneste etter kirkeordningen § 22 andre ledd, men Kirkerådet legger til grunn at dette ikke bør være omfattet av regler om krav til høring. Kirkerådet legger også til grunn at bispedømmerådene heller ikke fastsetter regler hvor det er behov for høring.

Til forskjell fra de lokale og regionale kirkelige organene, fastsetter nasjonale kirkelige organer som Kirkemøtet, Kirkerådet og Bispemøtet fra tid til annen regler som har betydning for sokn, ansatte og medlemmer. Etter dagens regler sendes slike

regler i alminnelighet på høring til berørte instanser. Kirkerådet er kjent med at flere menighetsråd og kirkelige fellesråd opplever høringer som en ekstra arbeidsbelastning, og enkelte karakteriserer det som en høringstretthet i kirken. Samtidig er det vanskelig å se for seg at kirkelig regelverk som er bindende for blant annet soknets organer, og fastsettes av Kirkemøtet, ikke blir gjenstand for en forutgående involveringsprosess, før regelverket fastsettes.

Kirkerådet foreslår at det videreføres en plikt om at det nasjonale kirkelige organet som skal fastsette regler, skal sørge for at reglene er forsvarlig utredet.

Kirkerådet foreslår også en forenklet bestemmelse om høring av forslag til regler, hvor det fastsettes at det skal gjennomføres en høring før et nasjonalt kirkelig organ fastsetter et regelsett. Det foreslås å fastsette at høringen skal legges ut på kirken.no og være åpen for innspill fra alle. Det vil sikre at alle har mulighet til å gi innspill, uavhengig av om de på ulike måter har blitt spurt direkte om å avgi uttalelse. For å forenkle sammenlignet med dagens regler, foreslås det å fastsette at det for øvrig vil være opp til det kirkelige organet å bestemme hvordan høringen skal gjennomføres, samt sette høringsfrist.

En kan for eksempel se for seg at Kirkerådet gjennomfører en involverende prosess får innspill fra berørte instanser som *Hovedorganisasjonen KA, Norges Kirkevergelag, Nettverk for kirkelig fellesrådsledere* før Kirkerådets behandling av høringsdokumentet. I noen saker vil en slik involveringsprosess kunne erstatte dagens ordning for høringer, hvor et høringsnotat skal sendes til berørte instanser. I tillegg det være en regel som åpner for at også andre får anledning til å gi innspill, uavhengig av om de har blitt spurt direkte. Forslaget til nye regler inneholder altså noen minimumsbestemmelser, samtidig som den gir stor fleksibilitet til de nasjonale organene til å komme frem til en hensiktsmessig høringsprosess for den enkelte sak.

Det foreslås også å videreføre mulighetene til å unnlate høring hvis det ikke er praktisk mulig eller høring er åpenbart unødvendig.

På denne bakgrunn foreslår Kirkerådet et kapittel 7 om saksbehandling ved fastsettelse av regler som et nasjonalt organ har myndighet til å fastsette.

10. Avsluttende bestemmelser

Det er vanlig at regler fastsatt av Kirkemøtet inneholder en bestemmelse om at Kirkerådet har myndighet til å vedta mindre endringer i reglene. Kirkerådet foreslår det også i disse reglene, se forslag til § 8-1.

Kirkerådet foreslår å overlate til Kirkerådet å fastsette datoen for ikrafttredelse av regelverket. Kirkerådet tar sikte på at reglene vil tre i kraft fra 1. juli 2027 eller 1. januar 2028. Spørsmålet må blant annet vurderes i sammenheng med når forvaltningsloven 2025 trer i kraft, og hvor lang tid det bør gå for å sikre opplæring mv. i de nye reglene.

11. Endringer i kirkeordningen og andre kirkelige regler

11.1 Endringer i kirkeordningen

I dag er det kirkeordningen § 42 som er hovedbestemmelsen som fastsetter at forvaltningsloven og offentleglova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer. I tillegg er forvaltningsloven nevnt i kirkeordningen §§ 20 andre ledd og 23 femte og sjette ledd og offentleglova og klage på oppsigelse, suspensjon og avskjed nevnt i kirkeordningen § 33.

Kirkeordningen § 42 første ledd fastsetter at forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer, men at saker om ansettelse, oppsigelse og andre personalsaker kun er omfattet av forvaltningsloven kapittel II og III. Siden de nye reglene skal avløse bestemmelsene om forvaltningsloven og offentleglova, foreslår Kirkerådet at det tas inn en innledende bestemmelse i første ledd om at Kirkemøtet fastsetter regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn for kirkelige organer. Siden spørsmålet om *arkivlovas* anvendelse i kirkelige organer vil vurderes i neste omgang, foreslår Kirkerådet at det inntil videre fastsettes et eget ledd som viderefører at regler om offentlige organer i arkivlova skal gjelde for den virksomhet som drives av kirkelige organer. Dette er et spørsmål Kirkerådet vil kommet tilbake til når Kirkerådet får kapasitet til det.

Av kirkeordningen § 42 andre ledd følger det at vedtak i et kirkelig organ ikke kan påklages med mindre annet er særskilt bestemt. Samtidig bestemmes det særskilt at vedtak etter offentleglova kan påklages. Disse bestemmelsene bør etter Kirkerådets vurdering behandles i regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke, og ikke i kirkeordningen. Se kapittel 6, inkludert forslaget om å fjerne klageadgangen ved avslag på krav om innsyn i pkt. 6.4.

Kirkeordningen § 42 tredje ledd inneholder særregler om habilitet. Når det fastsettes egne regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke, er det naturlig å behandle særreglene i § 42 tredje ledd samlet med øvrige habilitetsregler. Kirkerådet foreslår derfor at disse reglene innarbeides i regelforslaget og at leddet kan oppheves fra § 42. Se regelforslaget i kapittel 4.

Etter kirkeordningen §§ 20 andre ledd og 23 femte og sjette ledd må biskopen godkjenne henholdsvis avhending av og påhefte av bruksretter på kirkene etter den første bestemmelsen og ved nedlegging av og tiltak ut over vanlig vedlikehold av kirke etter de to andre bestemmelsene. For samtlige disposisjoner og tiltak er det presisert at «Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak». Kirkerådet foreslår å oppheve denne henvisningen, siden forvaltningsloven ikke lenger skal følges. Biskopens vedtak i alle disse tilfellene vil etter Kirkerådets vurdering komme inn under definisjonen av individuelle avgjørelser

i regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke. Kirkerådet vurderer likevel at det ikke er nødvendig å presisere dette direkte i kirkeordningen.

Det følger av kirkeordningen § 33 om klagenemndas oppgaver at klagenemnda avgjør klager på Kirkerådets vedtak om avslag på innsynskrav etter offentleglova. Som følge av forslaget til nye regler, må denne bestemmelsen oppheves eller endres. Kirkerådet foreslår å oppheve reglene om klageadgang ved innsynskrav etter offentleglova, se kapittel 6.4. Kirkerådet foreslår derfor å oppheve denne bestemmelsen. I første ledd bokstav b står det at klagenemnda «avgjør klager på vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed i de saker der det er bestemt av Kirkemøtet». Etter personalreglementet er det kun direktør i Kirkerådet som tilsettes av Kirkerådet selv, og hvor vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed kan påklages til klagenemnda. Kirkerådet viser til forslaget om at klageadgang på vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed er foreslått avviklet. Kirkerådet mener uansett at det ikke bør være klageadgang på Kirkerådets vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed på Kirkerådets direktør. I lys at Kirkerådets direktør er øverste administrative leder i Kirkerådet, og det tillitsforholdet som er nødvendig mellom direktør og Kirkerådet, tilsier det at Kirkerådet der vilkårene er oppfylt, bør kunne gå til oppsigelse, suspensjon eller avskjed uten at et annet organ skal kunne overprøve Kirkerådets avgjørelse.

Kirkerådet foreslår derfor at § 33 første ledd bokstav b og d oppheves.

11.2 Endringer i personalreglement for Den norske kirke

Personalreglement for Den norske kirke gjelder for rettssubjektet Den norske kirke, og ikke for soknets organer. Endringene som foreslås her, gjelder derfor ikke for soknets organer. Personalreglementet har flere henvisninger til forvaltningsloven og offentleglova. Som følge av at forvaltningsloven og offentleglova ikke lenger skal anvendes, må disse henvisningene endres. I utgangspunktet er henvisningene erstattet med henvisninger til tilsvarende bestemmelser i de nye reglene om saksbehandling, åpenhet og innsyn, uten at det har noen konsekvenser for innholdet.

Ettersom reglene om saksbehandling, åpenhet og innsyn tas inn i et felles regelverk og det i utgangspunktet er noen dobbelte henvisninger, kan enkelte henvisninger strykes helt, som for eksempel i § 15.

I tillegg til henvisningene til forvaltningsloven og offentleglova inneholder § 3 i personalreglementet en henvisning til *kapittel 5 i forskrift 15. desember 2006 nr. 1456 til forvaltningsloven (forvaltningslovforskriften)*. Kapittel 5 i forvaltningslovforskriften inneholder regler om *partsinnsyn i saker om tilsetting i den offentlige forvaltning*. Dette partsinnsynet er mer detaljert regulert enn det generelle partsinnsynet. Innsynet er en forutsetning for at en part i en tilsettingssak skal kunne ivareta sine interesser, blant annet når det gjelder praktiseringen av

kvalifikasjonsprinsippet. Personalreglementet fastslår at dette skal gjelde for tilsetninger i rettssubjektet Den norske kirke. For å videreføre dette foreslår Kirkerådet at det materielle innholdet i forvaltningslovforskriftens kapittel 5 tas inn som nye paragrafer i personalreglementets kapittel om tilsetting. Enkelte bestemmelser som ikke passer utenfor offentlig forvaltning, er utelatt, og bestemmelsene er satt opp noe forenklet i to paragrafer.

Kirkerådet mener at det å skrive inn innholdet i reglene gjør dem lettere tilgjengelig for de som skal bruke dem, samtidig som det gjør det lettere for søkere å gjøre seg kjent med sine rettigheter. Dette vil styrke praktiseringen av partsinnsynet i tilsettingssaker.

Adgangen til å klage på vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed.

I den offentlige forvaltningen er det en generell klageadgang på enkeltvedtak fattet av de ulike myndighetsorganer. Hensynene bak en slik klageadgang er blant annet å ivareta borgernes rettigheter overfor myndighetene og bidra til en enhetlig utøving av statens makt. Saker om ansettelse og oppsigelser i staten regnes som forvaltningsvedtak. I hvilken grad klageadgangen gjelder avgjørelser i personalsaker, varierer.

En slik generell klageadgang eksisterer ikke i trossamfunnet eller rettssubjektet Den norske kirke. En av årsakene til dette er som nevnt at det ikke er et generelt under- og overordningsforhold mellom de kirkelige rådsorganene. Det er likevel bestemt i personalreglementet at det skal være adgang til å klage over vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed.

Bortsett fra de forvaltningsorganer som selv har bestemt at det skal være klageadgang i personalsaker, er det ikke vanlig at flere organer behandler slike saker i en organisasjon. Det ligger i all hovedsak til arbeidsgivers styringsrett, med de strenge begrensninger som følger av arbeidsmiljøloven og tariffavtaler. Enkelte andre regler kan også komme inn, som for eksempel diskrimineringsforbud og personvernbestemmelser. Dette er ansett som tilstrekkelig for å ivareta rettssikkerheten og interessene til arbeidstakere i hele arbeidslivet utenfor statsforvaltningen. Forvaltningen har andre sikringsbestemmelser i statsansatteloven.

Statsansatte har rett til å klage over vedtak om oppsigelse, ordensstraff, suspensjon eller avskjed til et overordnet organ. Samtidig er det begrensninger i adgangen til å få alle deler av vedtaket prøvet i retten.

Det er ofte kompliserte avveiiinger og sensitive forhold som inngår i for eksempel en sak om avskjed. Det kan stilles spørsmål om slike saker er egnet for behandling i et valgt organ som et bispedømmeråd, som er et klageorgan ved oppsigelse, suspensjon og avskjed for prester.

Arbeidsmiljøloven har omfattende prosessregler for slike situasjoner med krav om drøftinger, regler om forhandlinger direkte med arbeidsgiver og klare retningslinjer for hvordan slike avgjørelser kan angripes rettslig. Reglene om klageadgang gir et parallelt spor for klage og søksmål for de tilfellene der en arbeidstaker motsetter seg oppsigelse eller avskjed. I tillegg til klageretten har nemlig arbeidstakeren en rett etter arbeidsmiljøloven til å kreve forhandlinger og reise søksmål.

Da Den norske kirke gikk ut av staten fra 1. januar 2017, valgte Kirkemøtet å videreføre en klageadgang. Denne ordningen har fungert i perioden etter, men erfaringene med praktiseringen av ordningen viser at det er vanskelig å se at det er tilstrekkelige spesielle hensyn i kirken som tilsier at det fortsatt bør gjelde et så komplisert og resurskrevende regelverk omkring klagebehandling i personalsaker kirken. Kirkerådet vurderer at de generelle reglene som følger av arbeidsmiljølovens bestemmelser ivaretar hensynet til å verne arbeidstaker på en god måte, gjennom rett til å kreve forhandlinger og reise søksmål. Kirkerådet foreslår derfor å oppheve klageadgangen ved oppsigelse, suspensjon og avskjed ved å oppheve § 24 i personalreglementet.

11.3 Endringer i regler om Den norske kirkes klagenemnd

Den norske kirkes klagenemnd avgjør i dag enkelte klager der det er særskilt bestemt at klagenemnda er klageorgan etter kirkeordningen § 33. I regler om Den norske kirkes klagenemnd § 3 vises det til forvaltningsloven og offentleglova. I § 4 vises det også til særregelen som finnes om dette i kirkeordningen § 42 tredje ledd ved spørsmål om habilitet. Kirkerådet foreslår å bytte henvisningene til de nye reglene.

11.4 Endringer i regler om bruk av kirkene

Innledning

Regler om bruk av kirkene inneholder enkelte henvisninger til forvaltningsloven. Det er derfor behov for å endre de aktuelle bestemmelsene. Disse bestemmelsene må ses i sammenheng med de klageregler som er innført knyttet til menighetsrådets avgjørelser om bruk av kirkene – både avgjørelse om egen bruk etter § 5 og avgjørelser om utlån etter §§ 7 og 8. Utlån omfatter også utleie, jf. reglene § 3 bokstav e.

Endringer i § 9

Henvisningene til forvaltningsloven knytter seg også menighetsrådets egen saksbehandling ved avgjørelser om *utlån* av kirkene. Dette er § 9 i reglenes kapittel 3, som i dag lyder slik:

§ 9. Saksbehandling

Menighetsrådets avgjørelser etter § 7 og § 8 anses som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2. Saksbehandlingen skal skje i samsvar med forvaltningsloven kapittel IV og V.

Her foreslår Kirkerådet følgende nye ordlyd:

§ 9. Saksbehandling

Menighetsrådets avgjørelser etter § 7 og § 8 anses som individuelle avgjørelser etter regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke § 1-4 første ledd, og saksbehandlingen skal skje i samsvar med kapittel 4 i reglene der.

Merknader om forskjellen mellom menighetsrådets egen bruk etter kapittel 2 og utlån etter kapittel 3

Saksbehandlingsreglene i kapittel 4 er avgrenset til å gjelde for individuelle avgjørelser, men også reglene i kapittel 5 om klage vil *normalt* forutsette at det er tale om slike avgjørelser. Men Kirkerådet legger til grunn at menighetsrådets avgjørelser om *egen bruk* av kirkene etter regler om bruk av kirkene § 5 – det vil si bruk som skjer i regi av menighetsrådet – *ikke* blir å anse som individuelle avgjørelser. Heller ikke etter dagens regler *anses* disse avgjørelsene som enkeltvedtak eller *fingeres* de å være det.

Forskjellen mellom reglene i kapittel 2 og 3 ser en også ved at førstnevnte omtaler *avgjørelser* og sistnevnte *vedtak*. Sistnevnte anses eller fingeres i dag som enkeltvedtak. Og da reglene ble gitt i 2015, kan det tenkes at de også etter forvaltningsloven sammenholdt med kirkeloven § 38 var å *regne som* enkeltvedtak.

Dette er bakgrunnen for at reglene i kapittel 3 om menighetsrådets egen bruk av kirkene i dag ikke har en tilsvarende bestemmelse som den i § 9, der det i dag altså vises til forvaltningslovens bestemmelser i kapittel IV og V om saksforberedelse og blant annet utforming av vedtaket. Disse to kapitlene i loven gjelder for enkeltvedtak.

Kirkerådet foreslår derfor ikke tatt inn en ny bestemmelse i *kapittel 2* som svarer til § 9 i kapittel 3.

At menighetsrådet i dag kan omgjøre sin avgjørelse om *egen bruk* av kirken, springer i dag derfor *ikke* ut av forvaltningsloven § 35, jf. kirkeordningen § 42 første ledd. Se tilsvarende nedenfor om at § 6 femte ledd viser til reglene om *klage* i forvaltningsloven kapittel VI, ikke også dette kapitlets regler om *omgjøring*. I og med at det ikke foreligger noen part som avgjørelsen «retter seg mot eller direkte tilgodeser», *passer* ikke ordlyden i § 35. Men det er selvsagt at menighetsrådet har en slik omgjøringsadgang. Det har derimot ikke biskopen, på samme måte som biskopen i dag heller ikke har dette etter § 10 ved utlån, jf. nedenfor under omtalen av § 10.

Endringer i § 6

Om klage på menighetsrådets avgjørelser etter § 5 om egen bruk av kirken – som kun gjelder menighetsrådet avgjørelser *om å bruke* kirken, ikke avgjørelser om *ikke* å bruke kirken – heter det i § 6 tredje til femte ledd:

Klagefristen er tre uker. Fristen løper fra det tidspunktet den klageberettigede har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til avgjørelsen.

Klagen har ikke oppsettende virkning med mindre dette blir bestemt av menighetsrådet eller biskopen.

For øvrig gjelder reglene om klage i forvaltningsloven kapittel VI.

Kirkerådet viser til at klagefristen på tre uker også svarer til den generelle klagefristen foreslått i saksbehandlingsreglene § 5-1 tredje ledd. Selv om saksbehandlingsreglene i kapittel 5 om klage normalt forutsetter at det er tale om en individuell avgjørelse, vil de komme til anvendelse også på vedtak etter regler om bruk av kirkene § 5. Men siden klagereglene som utgangspunkt for friststarten viser til når «avgjørelsen kom frem til parten», er det *behov* for bestemmelsen ovenfor i § 6 tredje ledd. Der er det jo ikke tale om noen part avgjørelsen skal komme frem til.

Formuleringen «fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til avgjørelsen» svarer til dagens forvaltningslov § 29 andre ledd, jf. også den nye lovens § 63 andre ledd. Den kan videreføres. Det foreslås etter dette ingen endring i § 6 tredje ledd.

Kirkerådet foreslår å endre fjerde ledd slik at uttrykket *oppsettende virkning* erstattes med *utsatt iverksetting*. Dette svarer til uttrykksmåten både i den nye og den gamle forvaltningsloven.

I femte ledd må henvisningen til forvaltningslovens kapittel VI om klage erstattes med en henvisning til kapittel 5 i de nye saksbehandlingsreglene. Kapitlet omhandler både det organet som har truffet den påklagende avgjørelsen og klageorganet, jf. henholdsvis §§ 5-2 samt 5-4 om førstnevnte og § 5-3 om sistnevnte.

Som nevnt viser femte ledd til reglene om *klage* i forvaltningsloven kapittel VI, ikke også til dette kapitlets regler om *omgjøring*. At menighetsrådet i dag kan omgjøre sitt eget vedtak, er som nevnt ikke forankret i forvaltningsloven § 35, jf. kirkeordningen § 42 første ledd *eller* gjennom henvisningen til forvaltningsloven i regler om bruk av kirkene § 6 femte ledd.

Kirkerådet mener det betyr lite om det ved en revidering av femte ledd vises til hele kapittel 5 eller kun til de tre første paragrafene. Ulempen ved å vise til hele kapitlet – også til § 5-4 i – er at ordlyden i § 5-4 ikke passer på menighetsrådets avgjørelse, slik heller ikke forvaltningsloven § 35 gjør, jf. ovenfor. Dette tilsier at det enten må vises kapittel 5 *så langt det passer* eller kun til de tre første paragrafene. Siden en slik reservasjon *kun* knytter seg til § 5-4, er det mer opplysende å velge det første alternativet. Det følger av ordlyden i § 5-4 at *biskopen* ikke ville ha myndighet til omgjøring etter denne bestemmelsen.

Endringer i § 10

Menighetsrådets saksbehandling ved utlån er allerede omtalt innledningsvis, jf. ovenfor om § 9.

Slik lyder i dag § 10:

§ 10. Klage og omgjøring

Menighetsrådets vedtak etter § 7 og § 8 kan påklages til biskopen. Biskopens avgjørelse av klagen kan ikke påklages.

Klageberettiget er, foruten de som har søkt om å få låne kirken, ethvert medlem av menighetsrådet samt andre med rettslig klageinteresse.

Klagefristen er tre uker. Fristen løper fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til den klageberettigede eller han på annen måte har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket.

For øvrig gjelder reglene om klage og omgjøring i forvaltningsloven kapittel VI.

Det er ikke behov for å endre første ledd.

I andre ledd svarer formuleringen «andre med rettslig klageinteresse» til den som er benyttet i forvaltningsloven § 28. Her foreslår Kirkerådet å endre formuleringen til «andre som i vesentlig grad berøres av vedtaket», jf. formuleringen i den nye forvaltningsloven § 61 første ledd bokstav b.

Lovens bokstav b og c, der sistnevnte omfatter foreninger og stiftelser som på nærmere vilkår er berørt, er ment å erstatte dagens formulering «annen med rettslig klageinteresse» uten at det er ment å innebære noen realitetsendring. Kirkerådet antar at det ikke er behov for å ta med en tilsvarende formulering som i bokstav c, og foreslår at det ikke gjøres. Allikevel er ikke forslaget til endring ment å endre kretsen av klageberettigede.

Tredje ledd om klagefrist og fristberegning bygger på formuleringene i forvaltningsloven § 29 første og andre ledd, jf. også henvisningen i fjerde ledd til lovens kapittel VI, der § 29 inngår. Bakgrunnen for å ta med også «eller han på annen måte har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket», er for slik å fange opp også de som *ikke* har søkt om å få låne kirken, altså selve parten. Her er det jo ikke tale om noen part avgjørelsen skal komme frem til, sml. ordlyden i saksbehandlingsreglene § 5-1 tredje ledd.

For å fange opp begge kategoriene av klageberettigede foreslår Kirkerådet dels å bygge på ordlyden i § 5-1 tredje ledd, dels å beholde siste del av dagens ordlyd. Den svarer til den nye forvaltningsloven § 63 andre ledd som erstatter dagens § 29 andre ledd. Siden det i § 10 fjerde ledd skal vises til klagereglene i saksbehandlingsreglene kapittel 5, er det ønskelig å legge seg tett opp til ordlyden i § 5-1. Allikevel kan «fra underretning om» beholdes. I forslaget vil «parten» som nevnt svare til den som har søkt om å få låne kirken.

Ordlyden i tredje foreslås da å lyde slik:

Klagefristen er tre uker. Fristen løper fra underretning om avgjørelsen kom frem til parten eller den klageberettigede på annen måte har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til avgjørelsen.

I fjerde ledd er det tilstrekkelig å endre henvisningen til forvaltningsloven med de nye saksbehandlingsreglenes kapittel 5.

Tittelen til § 10 kan beholde ordet *omgjøring*. Det følger som allerede nevnt av ordlyden i § 5-4 at det kun vil være menighetsrådet som kan omgjøre vedtaket uten at

det foreligger klage. Kirkerådet har tidligere lagt til grunn at biskopen heller ikke i dag vil kunne omgjøre menighetsrådets avgjørelse av eget tiltak.

11.5 Endringer i tjenesteordning for biskoper

I tjenesteordning for biskoper § 13 foreslår Kirkerådet at henvisningen til forvaltningsloven erstattes med en henvisning til *regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke*. Se forslaget til § 13.

I den aktuelle paragrafen er det også en henvisning til at klageadgangen må være uttømt før vedkommende kan reise eventuelt søksmål for å prøve lovligheten av vedtaket. Kirkerådet vurderer at Den norske kirke ikke kan avgrense denne søksmålsadgangen etter at kirkeloven ble opphevet fra 1. januar 2021, og foreslår derfor at siste del av setningen oppheves.

11.6 Endringer i Kirkemøtets forretningsorden

Kirkemøtets forretningsorden § 8-1 viser til at bestemmelsene om i forvaltningsloven og offentliglova gjelder for Kirkemøtet. Denne bestemmelsen må endres eller oppheves når forvaltningsloven og offentliglova ikke lenger gjøres gjeldende for Kirkemøtet. Det følger av virkeområdet til regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke at reglene også vil gjelde for Kirkemøtet. Kirkerådet vurderer derfor at det ikke er nødvendig å ha en egen henvisningsbestemmelse om at regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke skal gjelde for Kirkemøtet. Kirkerådet foreslår derfor å oppheve § 8-1.

Kirkerådet foreslår også noen språklige endringer i § 2-4. Denne paragrafen har overskriften *saker som angår forskrifter og annet regelverk*. Her er det gjort et språklig skille mellom *forskrifter*, forstått som forskrifter i forvaltningslovens forstand, og annet regelverk, dvs. regelverk som ikke er forskrifter i forvaltningslovens forstand. Kirkemøtet vil i alminnelighet ikke lenger fastsette forskrifter i forvaltningslovens forstand, hverken etter forvaltningsloven eller etter det interne regelverket for Den norske kirke. Forskrift vil dessuten være omfattet av et mer generelt begrep om *regelsaker*. Dette tilsier at reglene ikke lenger benytter ordet forskrift, men forenkles til å gjelde regelsaker.

Kirkerådet foreslår at «så godt opplyst som mulig» erstattes med «forsvarlig utredet». Dette er en formulering som tilsvarende utredningsplikten i § 17 i forvaltningsloven 1967. Regelen er videreført i ny forvaltningslov 2025 § 44, men med en litt annen ordlyd. Kirkerådet foreslår også å forenkle bestemmelsen ved å slå fast at endringsforslag oversendes regelkomiteen for behandling, i stedet for å presisere at det gjelder endringsforslag som fremmes i plenum. Endringsforslaget inneholder ingen innholdsmessige endringer.

11.7 Endringer i Instruks for Kirkerådets arbeid

I *Instruks for Kirkerådets arbeid* er det vist til Kirkerådets medlemmer og daglige leder er underlagt habilitetsreglene og taushetspliktsreglene i forvaltningsloven og kirkeordningen. Det foreslås derfor å oppdatere henvisningene til det nye regelverket.

11.8 Regler om godkjenning av personer til prestestillinger på bakgrunn av særlige kvalifikasjoner

I *regler om godkjenning av personer til prestestillinger på bakgrunn av særlige kvalifikasjoner* § 5 er det vist til forvaltningsloven og forvaltningslovens bestemmelser om klage på enkeltvedtak. Det foreslås derfor å oppdatere henvisningene til det nye regelverket.

12. Gravplassmyndighet og anskaffelsesregelverket

12.1 Forvaltningsloven og offentleglova gjelder som lov for gravplassmyndigheten

Selv om forvaltningsloven primært gjelder som internt regelverk i Den norske kirke, følger det av forvaltningsloven selv at den gjelder private rettssubjekter i saker der de fatter enkeltvedtak eller utferdiger forskrift. For Den norske kirkes del fatter soknet ved kirkelig fellesråd eller menighetsråd med fellesrådsfunksjoner enkeltvedtak i gravplassforvaltningen og utferdiger forskrift om gravplassvedtekter etter gravplassloven. I disse tilfellene gjelder forvaltningsloven som lov. Som lokal gravplassmyndighet treffer også kirkelig fellesråd avgjørelser etter offentleglova, jf. offentleglova § 2 første ledd første punktum bokstav b. I disse tilfellene er statsforvalteren klageinstans, jf. offentlegforskrifta § 11 femte ledd. Dette vil ikke påvirkes av forslaget til endringer i kirkeordningen og om regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke.

Med nye regler for åpenhet og saksbehandling i kirkelige organer vil de fellesrådene som også har ansvar for gravplassmyndigheten måtte forholde seg til to ulike regelsett for to ulike deler av sin virksomhet. Til en viss grad er dette også tilfelle i dag. Som omtalt tidligere må lovene tolkes og praktiseres som lov for gravplassforvaltningen, mens den øvrige virksomheten følger lovene som internt regelverk i tråd med kirkeordningen § 42. Det er ikke mulig å si sikkert hvilken effekt den foreslåtte endringen vil ha. På den ene siden kan det være krevende med to helt ulike regelverk å forholde seg til. På den annen side vil det ikke lenger være like vanskelig grenseoppganger, og det vil ikke være nødvendig å tolke den samme bestemmelsen på to ulike måter.

Det vil uansett være nødvendig med veiledning og bistand for å sørge for at kirkelige organer som også har gravplassforvaltning forstår og kan praktisere dette riktig.

Dette vil kanskje særlig være en utfordring i mindre fellesråd, eller fellesråd hvor gravplassforvaltningen utgjør en stor del av virksomheten.

12.2 Anskaffelsesregelverket

Lov og forskrift om offentlige anskaffelser gjelder også for offentligrettslige organer. Hvilke organer som anses som offentligrettslige organer, følger av anskaffelsesforskriften § 1-2 andre ledd. Et organ som er «opprettet for å tjene allmennhetens behov og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter», som «er et selvstendig rettssubjekt» og som blant annet «hovedsakelig er finansiert av offentlige myndigheter eller andre offentligrettslige organer» anses som et offentligrettslig organ. Kirkerådet legger til grunn at soknene og Den norske kirke fortsatt er omfattet av omfattet av virkeområdet til regelverket om offentlige anskaffelser som et offentligrettslig organ. Regelverket om offentlige anskaffelser ligger derfor utenfor rammene av denne saken, siden dette ikke er et selvpålagt regelverk, men noe som følger av tolkningen av loven selv.

13. Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene skal gi en effektivisering av saksbehandlingen i kirkelige organer. Regler som er enkle, tydelige og tilpasset kirkelig virksomhet vil bidra til dette på flere måter.

Klare regler som er tydelig kommunisert skaper realistiske og relevante forventninger hos medlemmer, samarbeidspartnere, organisasjonene, media og andre aktører. Dette vil for eksempel kunne senke konfliktnivået og skape økt tillit til kirken i saker hvor eksterne aktører forventer at kirken skal oppfylle alle krav som kan stilles til et offentlig forvaltningsorgan.

I dag må saksbehandlere bruke tid på å sette seg inn i kompliserte og ofte ukjente regler, og selv gjøre en innsats for å vurdere hvilke regler som er relevante og skal følges i en aktuell sak. Med et forenklet og tilpasset regelverk vil saksbehandlere på alle nivåer lettere kunne avgjøre hvilke regler som gjelder og følge dem. Kirkerådet legger til grunn at den største virkningen trolig vil være at innsynssaker blir lettere å behandle. Når det gjelder saksbehandlingsreglene generelt, vil det nok først og fremst ha en virkning at reglene gir tydeligere føringer for hvordan store og kompliserte saker skal behandles, for eksempel klagesaker. Dette vil redusere ressursbruken internt, og trolig redusere behovet for å anskaffe ekstern kompetanse som både er tidkrevende og kostbart.

14. Forslag til regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke

Kapittel 1. Formål, virkeområde og andre overordnede bestemmelser

§ 1-1. Formål

Formålet med reglene er å sikre åpenhet, gjennomsiktighet, effektivitet, tillit til kirkelige organer og ivareta rettssikkerhet.

§ 1-2. Overordnede prinsipper for saksbehandlingen

Reglene skal bidra til at saksbehandlingen i kirkelige organer er forsvarlig og at avgjørelser bygger på et saklig og objektivt grunnlag, ikke er vilkårlige og at kirkelige organer unngår usaklig forskjellsbehandling.

§ 1-3. Virkeområde

- (1) Reglene gjelder for den virksomheten som drives av kirkelige organer der ikke forvaltningsloven og offentleglova gjelder direkte.
- (2) Reglene gjelder når ikke annet er bestemt i annet regelverk fastsatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

§ 1-4. Definisjoner

- (1) Med individuelle avgjørelser menes avgjørelser som er bestemmende for rettigheter eller plikter til én eller flere bestemte fysiske eller juridiske personer.
- (2) Som part regnes den som en avgjørelse retter seg mot, eller som saken ellers direkte gjelder.
- (3) Med dokument menes en logisk avgrenset informasjonsmengde lagret på et medium for senere lesing, lytting, framvisning, overføring eller lignende som er opprettet av eller innkommet til det kirkelige organet.

§ 1-5. Følgene av delegering

Et kirkelig organ som delegerer myndighet etter kirkeordningen eller annet kirkelig regelverk, kan gi instruks om hvordan myndigheten skal utøves. En delegering kan når som helst trekkes tilbake.

Kapittel 2. Habilitet

§ 2-1. Hva inhabilitet innebærer

- (1) Enhver som utfører arbeid eller oppdrag for et kirkelig organ, skal avstå fra å forberede eller treffe avgjørelse i en sak der en tilknytning til saken gjør vedkommende inhabil etter §§ 2-2 eller 2-3.
- (2) Når en person er inhabil, kan heller ikke en direkte underordnet i samme kirkelig organ treffe avgjørelse i saken. Den underordnede kan likevel forberede avgjørelsen.

§ 2-2. Forhold som fører til inhabilitet uten videre

- (1) Den som selv er part i saken, er inhabil.
- (2) En person er inhabil hvis en part i saken er vedkommendes

- a. nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer, eller nåværende forlovede
 - b. slektning i rett opp- eller nedstigende linje eller en slik slektnings ektefelle, samboer eller forlovede
 - c. søsken eller søskens ektefelle, samboer eller forlovede
 - d. ektefelles, forlovedes eller samboers søsken eller slektning i rett opp- eller nedstigende linje
 - e. fosterbarn eller fosterforelder
 - f. stebarn eller steforelder.
- (3) En person er inhabil når vedkommende
- a. er eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken ble innledet
 - b. har ledende stilling eller verv i styret eller bedriftsforsamlingen i et foretak, en sammenslutning eller en stiftelse som er part i saken.
- Et varamedlem omfattes av bokstav b når vedkommende har deltatt i styrets behandling av saken.
- (4) En person i klageorganet er inhabil hvis vedkommende har truffet avgjørelsen i saken i førsteinstansen.
- (5) Et medlem av et kirkelig organ som har vært med på å forberede eller treffe avgjørelse i en sak som ansatt i kirken, er inhabil til senere å behandle den samme saken i et kirkelig organ. Biskopen regnes ikke som ansatt i forhold til denne bestemmelsen. Det samme gjelder prost og annen prest som enten i kraft av sin stilling eller etter oppnevning av biskopen er medlem av et organ for soknet.

§ 2-3. Inhabilitet etter en konkret vurdering

- (1) En person er inhabil når det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet.
- (2) I habilitetsvurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære en særlig fordel eller ulempe for personen selv eller noen vedkommende har en nær personlig tilknytning til, og i den forbindelse hvor nær tilknytningen er, hva slags og hvor stor fordel eller ulempe det er snakk om, og hvor sannsynlig det er at fordelene eller ulempen vil inntre.

§ 2-4. Unntak ved valg til tillitsvern og fastsetting av godtgjøring o.l.

Et medlem av et kirkelig organ er ikke inhabil når det skal velges personer til tillitsverv, eller når det skal fastsettes godtgjøring o.l. for slike verv.

§ 2-5. Behandling av saken til tross for inhabilitet

- (1) Hvis en utsettelse vil være til vesentlig ulempe, kan den som er inhabil, forberede og treffe foreløpig avgjørelse i saken.
- (2) Den som er inhabil, kan forberede og treffe avgjørelse i saken hvis det er åpenbart at tilknytningen til saken eller partene ikke kan ha betydning for avgjørelsen og verken kirkelige eller private interesser tilsier at den inhabile skal vike sete.

§ 2-6. Avgjørelse av habilitetsspørsmålet mv.

- (1) Habilitetsspørsmålet skal vurderes så snart en person blir kjent med forhold som kan ha betydning for vedkommendes habilitet.
- (2) Den enkelte skal ta stilling til sin egen habilitet. Dersom den habilitetsspørsmålet gjelder, finner grunn til det, skal avgjørelsen likevel treffes av en overordnet. I kollegiale organer skal avgjørelsen treffes av organet dersom lederen eller det

medlemmet habilitetsspørsmålet gjelder, finner grunn til det. I slike tilfeller skal avgjørelsen treffes uten at det aktuelle medlemmet deltar.

- (3) Hvis et kollegialt organ skal vurdere habiliteten til flere medlemmer i samme sak, skal ingen av dem delta ved avgjørelsen om egen eller andres habilitet. Hvis det er nødvendig for at organet skal være vedtaksført, skal likevel alle møtende medlemmer delta.
- (4) Om nødvendig skal det oppnevnes eller velges en stedfortreder for den inhabile. I særlige tilfeller kan Kirkerådet beslutte at en sak innenfor rettssubjektet Den norske kirke skal overføres til et sideordnet kirkelig organ.

Kapittel 3. Taushetsplikt

§ 3-1. Hva taushetsplikt innebærer

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et kirkelig organ, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til taushetsbelagte opplysninger vedkommende får vite om i forbindelse med tjenesten eller arbeidet. Taushetsbelagte opplysninger kan heller ikke utnyttes for private formål. Taushetsplikten gjelder også etter at tjenesten eller arbeidet er avsluttet.

§ 3-2. Taushetsplikt om personlige forhold

- (1) Opplysninger om noens personlige forhold er taushetsbelagte etter disse reglene.
- (2) Som personlige forhold regnes opplysninger som det er vanlig å ville holde for seg selv, herunder opplysninger som gjelder en persons egenskaper eller utførte handlinger som er egnet til å karakterisere en person.
- (3) Taushetsplikten omfatter ikke navn, bosted, kontaktinformasjon, sivilstand, yrke, arbeidsgiver eller arbeidssted, med mindre opplysningene avslører forhold som må anses som personlige. Taushetsplikten omfatter heller ikke opplysninger som er allment kjent eller alminnelig tilgjengelige.

§ 3-3. Taushetsplikt om forretningshemmeligheter

- (1) Opplysninger om forretningshemmeligheter er taushetsbelagte etter disse reglene.
- (2) Med forretningshemmeligheter menes forretningsstrategier, forretningsidéer, fremgangsmåter, produksjonsmetoder eller andre opplysninger om drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den opplysningene angår.
- (3) Opplysninger om en virksomhets administrative forhold og alminnelige økonomiske forhold utgjør ikke forretningshemmeligheter etter denne paragrafen.

§ 3-4. Unntak fra taushetsplikt

- (1) Taushetsplikten etter § 3-1 er ikke til hinder for at
 - a. opplysninger deles når det er pålagt etter lov
 - b. opplysninger deles etter samtykke fra den det gjelder
 - c. opplysninger deles med den de gjelder
 - d. opplysningene i en sak deles med sakens parter eller deres representanter
 - e. opplysninger deles for å oppnå det formålet de er gitt eller innhentet for
 - f. opplysninger deles innenfor samme stab eller det kirkelige organet eller med andre innen trossamfunnet så langt det er nødvendig for veiledning,

til bruk i saker som ligner, eller for arkivering, utsending av avgjørelse og tilsvarende praktiske gjøremål

- g. at opplysninger om en persons forbindelse med organet og om avgjørelser som er truffet, deles med andre kirkelige organer så langt det er nødvendig
 - h. et kirkelig organ anmelder eller gir opplysninger om lovbrudd til offentlige myndigheter, dersom det er ønskelig av viktige allmenne hensyn
 - i. opplysninger deles når behovet for beskyttelse må anses ivaretatt ved at individualiserende kjennetegn er utelatt
 - j. opplysninger deles med andre så langt det er nødvendig for å unngå fare for liv eller helse
 - k. en melder til barnevernstjenesten dersom vilkårene i barnevernsloven § 13-2 første ledd er oppfylt
 - l. opplysninger om en død person deles dersom tungtveiende grunner taler for det.
- (2) Kirkerådet kan uten hinder av taushetsplikten etter reglene her gi tillatelse til at et kirkelig organ deler taushetsbelagte opplysninger til bruk i forskning eller statistisk bearbeiding.
- (3) Opplysninger som er taushetsbelagt etter § 3-2, kan likevel ikke deles etter første ledd hvis det er uforholdsmessig overfor den som opplysningene gjelder.
- (4) Personopplysninger som er omfattet av personvernforordningen, kan bare deles etter første, andre eller tredje ledd dersom også vilkårene i personvernforordningen er oppfylt.

§ 3-5. Informasjon om taushetsplikt

- (1) Det kirkelige organet skal sørge for at taushetsplikten blir kjent for dem det gjelder.
- (2) Når det kirkelige organet inngår arbeidsavtale eller oppdragsavtale, skal det i avtalen opplyses om at arbeidstakeren eller oppdragstakeren blir omfattet av taushetsplikten etter disse regler.
- (3) Det kirkelige organet bør også inngå skriftlig avtale med andre som utfører tjeneste for organet, om at de vil overholde reglene.

§ 3-6. Oppbevaring av taushetsbelagte opplysninger

Det kirkelige organet skal sørge for trygg lagring av taushetsbelagte opplysninger i tråd med gjeldende regler om personvern og arkivering i lov eller i regler gitt i medhold av lov eller i kirkelig regelverk, og dokumentere tiltakene som er gjennomført for å sikre dette.

Kapittel 4. Saksforberedelse ved individuelle avgjørelser

§ 4-1. Når reglene gjelder

Reglene i dette kapitlet gjelder bare for individuelle avgjørelser.

§ 4-2. Veiledningsplikt

- (1) Det kirkelige organet skal gi veiledning om regler og saksgang innenfor sitt saksområde. Veiledningen skal tjene til å gi parter og andre mulighet til å ivareta sine interesser.
- (2) Omfanget av veiledningen skal tilpasses sakens viktighet, den enkeltes behov og det kirkelige organets kapasitet.

§ 4-3. Utredning av saken

- (1) Det kirkelige organet skal sørge for at saken er forsvarlig utredet før det tas en avgjørelse.
- (2) Utredningens omfang skal tilpasses sakens karakter og hensynet til forsvarlig ressursbruk.
- (3) En part skal ha anledning til å uttale seg og legge frem relevant informasjon for det kirkelige organet før det tas en avgjørelse.

§ 4-4. Skriftlighet

Den individuelle avgjørelsen skal være skriftlig.

§ 4-5. Begrunnelse

- (1) Den individuelle avgjørelsen skal være begrunnet.
- (2) Begrunnelsen skal tjene til å forklare sakens utfall for parten. I begrunnelsen skal det opplyses om
 - a. hvilke faktiske omstendigheter som har hatt betydning for sakens utfall
 - b. hvilke regler avgjørelsen bygger på, og i nødvendig utstrekning hva reglene går ut på
 - c. hvilke hensyn det kirkelige organet særlig har lagt vekt på i sin vurdering.
- (3) Begrunnelsens omfang skal tilpasses avgjørelsens betydning.

§ 4-6. Partsinnsyn

- (1) Den som er part i en sak, har rett til innsyn i sakens dokumenter etter reglene i kapittel 6.
- (2) I tillegg har den som er part, rett til innsyn i følgende opplysninger i interne dokumenter omfattet av unntaket i § 6-9 første ledd
 - a. faktiske opplysninger som har betydning for avgjørelsen og ikke finnes i et annet dokument som parten har tilgang til
 - b. opplysninger som gjelder parten selv.
- (3) Den som er part, har likevel ikke rett til innsyn etter andre ledd i
 - a. opplysninger som er omfattet av taushetsplikt, med mindre det har vesentlig betydning for parten å gjøre seg kjent med opplysningene
 - b. dersom det av hensyn til partens helse eller forholdet til personer som står parten nær, må anses utilrådelig at parten får kjennskap til opplysningene
 - c. opplysningene kan identifisere en kilde til en opplysning, hvis tungtveiende grunner taler for at kilden ikke bør gjøres kjent for parten.

Kapittel 5. Klage og omgjøring

§ 5-1. Klage

- (1) En avgjørelse truffet av et kirkelig organ kan ikke påklages med mindre annet er særskilt bestemt.
- (2) For behandling av klagesaker gjelder kapittel 4 så langt det passer.
- (3) Der det finnes klageadgang, er fristen for å klage tre uker etter at avgjørelsen kom frem til parten. I særlige tilfeller kan det kirkelige organet som har fattet avgjørelsen, eller klageorganet forlenge fristen.

§ 5-2. Klagebehandling

- (1) Klagen skal sendes til det kirkelige organet som har truffet avgjørelsen.

- (2) Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, skal det kirkelige organet avvise klagen.
- (3) Det kirkelige organet skal gjennomføre de undersøkelser som klagen gir grunn til, og vurdere om avgjørelsen i saken skal endres eller oppheves.
- (4) Hvis det kirkelige organet opprettholder sin avgjørelse, skal det forberede saken for klageorganet og oversende den for behandling der.

§ 5-3. Klageorganets kompetanse

- (1) Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, skal klageorganet avvise saken.
- (2) Klageorganet skal se til at saken er forsvarlig utredet før den treffer sin avgjørelse. Klageorganet kan prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter. Det skal vurdere synspunktene klageren kommer med.
- (3) Klageorganet kan ikke endre avgjørelsen til skade for klageren med mindre klagerens interesser må vike for hensynet til kirkelige eller andre private interesser.
- (4) Klageorganet kan treffe en ny avgjørelse i saken eller oppheve avgjørelsen og sende saken tilbake for hel eller delvis ny behandling.

§ 5-4. Omgjøring

Det kirkelige organet som har truffet en avgjørelse, kan omgjøre sin egen avgjørelse uten at det foreligger en klage dersom endringen ikke er til skade for noen avgjørelsen gjelder, eller hvis parten bryter vilkår i avgjørelsen eller sentrale forutsetninger for avgjørelsen svikter og omgjøringen ikke er uforholdsmessig.

Kapittel 6. Åpenhet og innsyn

§ 6-1. Hovedregel om innsyn

Enhver kan kreve innsyn i saksdokumenter, journaler og liknende registre hos et kirkelig organ, med mindre annet følger av lov eller regler gitt i medhold av lov eller av reglene her.

§ 6-2. Personopplysninger

- (1) Det kirkelige organet må ha et behandlingsgrunnlag i personvernlovgivningen for å gi innsyn i personopplysninger.
- (2) Behandlingsgrunnlaget må følge av personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav a) til f).
- (3) For sensitive personopplysninger, blant annet opplysninger om religion, må behandlingsgrunnlaget følge av personvernforordningen artikkel 9 nr. 2 og 3 eller personopplysningsloven §§ 6, 7 og 9.
- (4) Når det gis innsyn i personopplysninger som er regulert av personvernlovgivningen, skal organet opplyse hvilket behandlingsgrunnlag det har.

§ 6-3. Behandling av innsynskrav

- (1) Krav om innsyn avgjøres av det kirkelige organet som oppbevarer dokumentet.
- (2) Innsynskravet må gjelde et bestemt dokument, dokumenter i en bestemt sak eller i rimelig utstrekning saker av en bestemt art.
- (3) Innsynskrav skal besvares skriftlig, og avslag skal begrunnes.

- (4) Innsyn kan gis ved adgang til å lese dokumentet der det oppbevares, eller i form av kopi.

§ 6-4. Merinnsyn

Selv om det er anledning til å gjøre unntak fra innsyn, skal det kirkelige organet likevel vurdere å gi helt eller delvis innsyn. Det kirkelige organet bør gi innsyn dersom hensynet til innsyn og åpenhet veier tyngre enn behovet for unntak.

§6-5. Unntak for resten av dokumentet

Når deler av et dokument unntas fra innsyn, kan det gjøres unntak også for resten av dokumentet dersom

- a. resten vil gi et klart misvisende inntrykk av innholdet,
- b. det vil være urimelig arbeidskrevende å skille ut resten, eller
- c. de unntatte opplysningene er den vesentligste delen av dokumentet.

§ 6-6. Gratis innsyn

- (1) Det kirkelige organet skal som hovedregel ikke ta betalt for å gi innsyn.
- (2) Et kirkelig organ kan likevel kreve betaling for faktiske kostnader organet har til kopiering der det totale omfanget gjør det rimelig. I vurderingen kan det tas hensyn til om samme person krever innsyn flere ganger i samme sak.

§ 6-7. Journal

- (1) Kirkelige organer skal føre journal for å legge til rette for offentlig innsyn.
- (2) Kirkelige organer kan gjøre journaler og dokumenter allment tilgjengelige på internett.
- (3) Følgende skal ikke gjøres tilgjengelig på internett:
 - a. Opplysninger som er taushetsbelagte etter lov eller kirkens interne regler, og i alle tilfelle personnummer, fødselsnummer og nummer med tilsvarende funksjon.
 - b. Personopplysninger som ikke kan offentliggjøres etter personvernforordningen.

§ 6-8. Opplysninger som skal unntas fra innsyn

Følgende skal alltid unntas fra innsyn:

- a. Opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter lov eller regler gitt i medhold av lov eller etter kapittel 3 i disse reglene.
- b. Personopplysninger som det kirkelige organet ikke har behandlingsgrunnlag for å gi innsyn i, jf. § 6-2.

§ 6-9. Dokumenter og opplysninger som kan unntas fra innsyn

- (1) Det kirkelige organet kan unnta dokument
 - a. som det kirkelige organet har utarbeidet for sin egen interne saksforberedelse. Dette gjelder ikke dersom dokumentet inneholder en endelig avgjørelse i en sak.
 - b. utvekslet med andre kirkelige organer til bruk i et av de kirkelige organenes egen interne saksforberedelse, dersom det er nødvendig for å sikre forsvarlige avgjørelsesprosesser
 - c. som inneholder råd om hvordan det bør stille seg i en sak, eller dokument som er utarbeidet eller mottatt som part i en sak for en domstol

- d. som er utvekslet med private eller internasjonale organisasjoner kirken er medlem av dersom det er nødvendig av hensyn til arbeidet i organisasjonen.
- (2) Det kirkelige organet kan unnta opplysninger
 - a. når det er nødvendig for en forsvarlig gjennomføring av økonomi-, lønns- eller personalforvaltningen til det kirkelige organet.
 - b. når innsyn kan lette gjennomføringen av straffbare handlinger eller utsette noen for fare.
- (3) Det kirkelige organet kan unnta tilbud og protokoll etter reglene om offentlige anskaffelser frem til valget av leverandør er tatt.
- (4) Det kirkelige organet kan utsette innsyn i et dokument til det har kommet frem til den det gjelder, eller offentliggjøringen har funnet sted, dersom vesentlige hensyn tilsier det.

§ 6-10. Unntak for tilsettingssaker

- (1) Det kirkelige organet kan unnta dokument i tilsettingssaker.
- (2) Unntaket gjelder ikke søkerlister. Det kirkelige organet skal umiddelbart etter at søknadsfristen er gått ut, sette opp en søkerliste som skal inneholde navn, alder, stilling eller yrkestittel og bostad- eller arbeidskommune for hver søker. Det skal fremgå av søkerlisten hvor mange søkere det var på stillingen og hvilket kjønn de har.
- (3) Det kan gjøres unntak for opplysninger om en søker dersom vedkommende selv ber om det. Ved vurderingen av om det skal gjøres slikt unntak skal det legges vekt på om det knytter seg særlig offentlig interesse til stillingen. I utlysingen skal det opplyses om at opplysninger om søkeren kan bli offentliggjort selv om søkeren har bedt om ikke å bli ført opp på søkerlista. Dersom søkeren ikke unntas fra søkerlisten skal søkeren varsles om det.
- (4) Unntaket i første ledd gjelder ikke nominasjonsvedtak og resultat av avstemning ved tilsetting av biskop.

§ 6-11. Unntak for anskaffelsessaker

Det kirkelige organet kan unnta tilbud og protokoll etter reglene om offentlige anskaffelser frem til valget av leverandør er tatt.

Kapittel 7. Saksbehandling ved fastsettelse av regler

§ 7-1. Utredning av regler

Før et nasjonalt kirkelig organ fastsetter regler, skal det sørge for at saken er forsvarlig utredet. Omfanget av utredningen skal tilpasses sakens betydning og behovet for en rask avgjørelse.

§ 7-2. Høring av forslag til regler

- (1) Før et nasjonalt kirkelig organ fastsetter et regelsett, skal det gjennomføres en høring. Høringer skal være åpne for innspill fra alle. Høringen blir lagt ut på kirken.no. Det kirkelige organet bestemmer for øvrig hvordan høringen gjennomføres, og skal sette en frist for å gi uttalelse.
- (2) Det kirkelige organet kan unnlate høring hvis
 - a. det ikke er praktisk mulig fordi rask avgjørelse i saken er nødvendig
 - b. høring er åpenbart unødvendig.

Kapittel 8. Avsluttende bestemmelser

§ 8-1. Mindre endringer

Kirkerådet kan vedta mindre endringer i reglene.

§ 8-2. Ikrafttredelse

Kirkerådet fastsetter når reglene trer i kraft.

15. Forslag til endringer i kirkeordningen og annet kirkelig regelverk

I kirkeordning for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 20 andre ledd skal lyde:

Kirker kan ikke avhendes, pantsettes eller påheftes bruksretter. Biskopen kan likevel samtykke i avhending og påhefte av bruksretter når særlige grunner tilsier det. Det kan stilles vilkår for slik godkjenning. ~~Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak.~~ Biskopens vedtak i saker om avhending av kirker kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling. I saker om påhefte av bruksretter skal Kirkerådet gi retningslinjer for saksbehandlingen.

§ 23 femte og sjette ledd skal lyde:

Nedlegging av kirke skal godkjennes av biskopen. ~~Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak.~~ Biskopens vedtak kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling.

Tiltak ut over vanlig vedlikehold av kirke skal godkjennes av biskopen. ~~Bestemmelsene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kommer til anvendelse på biskopens vedtak.~~ Biskopens vedtak kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd, og Kirkerådet kan gi retningslinjer for biskopens og klagenemndas saksbehandling.

§ 33 første ledd skal lyde:

§ 33. Klagenemndas oppgaver

Klagenemnda

- a. avgjør klager etter kirkeordningen § 10 fjerde og femte ledd, § 20 andre ledd, § 23 femte og sjette ledd og § 39 tredje ledd

- b. ~~avgjør klager på vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed i de saker der det er bestemt av Kirkemøtet,~~
- c. treffer vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed av biskop
- d. ~~avgjør klager på Kirkerådets vedtak om avslag på innsynskrav etter offentleglova og~~
- e. utfører for øvrig de oppgaver den er pålagt av Kirkemøtet.

§ 42 skal lyde:

§ 42. Saksbehandlingsregler for kirkelige organer og forholdet mellom kirkeordningen og annet kirkelig regelverk

Kirkemøtet fastsetter regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn for kirkelige organer.

Regler om offentlige organer i arkivlova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer.

Forvaltningsloven, offentleglova og regler om offentlige organer i arkivlova gjelder for den virksomhet som drives av kirkelige organer. For saker om ansettelse, oppsigelse eller andre personalsaker kommer likevel bare forvaltningsloven kapittel II og III til anvendelse.

Vedtak i et kirkelig organ kan ikke påklages med mindre annet er særskilt bestemt. Vedtak etter offentleglova som er truffet av menighetsrådet eller kirkelig fellesråd, kan påklages til bispedømmerådet. Vedtak etter offentleglova som er truffet av bispedømmerådet, kan påklages til Kirkerådet. Vedtak etter offentleglova som er truffet av Kirkerådet, kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

Om ugildhet gjelder reglene i forvaltningsloven kapittel II, med følgende særregler:

- i. *Ugildhet inntreffer ikke ved valg til tillitsverv eller ved fastsetting av godtgjøring o.l. for slike verv.*
- ii. *Kirkelig tilsatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som ugild når saken behandles i et kirkelig organ. Biskopen regnes ikke som kirkelig tilsatt i forhold til denne bestemmelse. Det samme gjelder prost og annen prest som enten i kraft av sin stilling eller etter oppnevning av biskopen er medlem av et organ for soknet.*

Bestemmelsene i kirkeordningen skal ved motstrid gå foran bestemmelser i annet regelverk fastsatt av Kirkemøtet eller annet kirkelig organ.

I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 2-4 skal lyde:

§ 2-4. Regelsaker Saker som angår forskrifter og annet regelverk

Kirkemøtet skal påse at *regelsaker som angår forskrifter og annet regelverk*, er forsvarlig utredet så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Regelsaker-Saker som angår forskrifter og annet regelverk, inkludert liturgisaker, behandles direkte i plenum. Kirkerådet oppnevner saksordfører for slike saker. Endringsforslag *som fremmes i plenum*, oversendes en regelkomité for nærmere behandling etter § 3-6.

§ 8-1 oppheves. Nåværende § 8-2 blir ny § 8-1.

I regler om Den norske kirkes klagenemnd gjøres følgende endringer:

§ 3. Alminnelige bestemmelser om klagenemndas arbeid

Regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke gjelder for klagenemndas arbeid. Forvaltningsloven og offentleglova gjelder for klagenemndas arbeid, jf. kirkeordningen § 42.

De nærmere bestemmelsene som gjelder for Kirkerådet om møteprinsippet, møteoffentlighet, vedtaksførhet og avstemninger gjelder så langt de passer også for klagenemndas arbeid.

En part har rett til å redegjøre for sitt syn skriftlig.

Ut over det som følger av *regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke forvaltningsloven § 11d og § 12*, skal en part ha adgang til å møte personlig og med fullmektig for å redegjøre muntlig for sitt syn overfor klagenemnda.

Klagenemnda kan selv gi utfyllende bestemmelser om saksbehandlingen.

§ 4. Administrative forhold

En eller flere tilsatte i Kirkerådets sekretariat utfører sekretariatsfunksjoner for klagenemnda.

Den som utfører sekretariatsfunksjoner for klagenemnda, er direkte underordnet nemnda og skal følge de retningslinjer og pålegg denne gir.

Ved spørsmålet om *inhabilitet ugildhet* for den som utfører sekretariatsfunksjoner for klagenemnda, gjelder *regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke kapittel 2 kirkeordningen § 42 tredje ledd*.

I regler om bruk av kirkene gjøres følgende endringer:

§ 6 fjerde og femte ledd skal lyde:

Klagen *medfører* ~~har~~ ikke *utsatt iverksetting av avgjørelsen oppsettende virkning* med mindre dette blir bestemt av menighetsrådet eller biskopen.

For øvrig gjelder reglene om klage i *regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke §§ 5-1 til 5-3 forvaltningsloven kapittel VI*.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Saksbehandling

Menighetsrådets avgjørelser etter § 7 og § 8 anses som *individuelle avgjørelser etter regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke § 1-4 første ledd, enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2. og saksbehandlingen skal skje i samsvar med kapittel 4 i reglene der forvaltningsloven kapittel IV og V.*

§ 10 andre til fjerde ledd skal lyde:

Klageberettiget er, foruten de som har søkt om å få låne kirken, ethvert medlem av menighetsrådet samt andre som *i vesentlig grad berøres av avgjørelsen med rettslig klageinteresse.*

Klagefristen er tre uker. Fristen løper fra ~~det tidspunktet underretning om avgjørelsen kom frem til parten vedtaket er kommet frem til den klageberettigede eller den klageberettigede har på annen måte har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til avgjørelsen vedtaket.~~

For øvrig gjelder reglene om klage og omgjøring i *regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke kapittel 5 forvaltningsloven kapittel VI.*

I tjenesteordning for biskoper gjøres følgende endringer:

§ 13 andre og tredje ledd skal lyde:

Biskopen treffer vedtak i medhold av kirkeordningen § 39 tredje ledd om å frata prest, kateket, kantor og diakon i Den norske kirke retten til å utføre vigslet tjeneste i Den norske kirke dersom denne har gjort seg skyldig i grovt pliktbrudd eller annet vesentlig brudd på vigslingsforpliktelsene. Vedtaket skal presisere om tapet gjelder for alltid eller for en begrenset tid. I sistnevnte tilfelle kan vedtaket sette vilkår for gjenerverv etter den fastsatte tapstid. Bestemmelsene om *individuelle avgjørelser i regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke kommer til anvendelse enkeltvedtak i forvaltningsloven kapittel IV og V kommer til anvendelse.*

Biskopens vedtak etter annet ledd kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd. *Forvaltningsloven kapittel VI Regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke kommer til anvendelse.* Biskopens vedtak skal inneholde en opplysning om klageadgangen *og at denne må være uttømt før vedkommende kan reise eventuelt søksmål for å prøve lovligheten av vedtaket.*

I personalreglement for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Om saksbehandling i personalsaker

Regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke kommer til anvendelse med unntak av § 4-5 og kapittel 5.

§ 3. Om forvaltningslovens anvendelse i enkelte personalsaker
Forvaltningsloven kommer til anvendelse som bestemt i kirkeordningen § 42.1 I tillegg kommer reglene om enkeltvedtak til anvendelse ved avgjørelser i de personalsaker som er nevnt i forvaltningsloven § 2 annet ledd første punktum. Forvaltningsloven § 3 annet ledd annet punktum gis tilsvarende anvendelse, likeledes kapittel 5 i forskrift 15. desember 2006 nr. 1456 til forvaltningsloven (forvaltningsløyforskriften).

§ 5 andre ledd bokstav k skal lyde:

k. offentlig søkerliste og om muligheten til å anmode om unntak, jf.
offentleglova § 25 annet ledd regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke § 6-10 tredje ledd.

§ 11 første ledd første punktum skal lyde:

Etter utløpet av søknadsfristen skal det snarest settes opp utvidet liste over søkere i samsvar med *forvaltningsløyforskriften § 15 i § YY.*

§ 11 andre ledd skal lyde:

Det skal også snarest settes opp offentlig søkerliste i samsvar med
offentleglova § 25 annet ledd regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke § 6-10 andre og tredje ledd.

§ 15 tredje ledd oppheves

Ved spørsmål om søkeres adgang til innsyn i innstillingen eller forslaget, anvendes forvaltningsløyforskriften § 19, jf. personalreglementet § 3.

§ 23 tredje ledd skal lyde:

Før vedtak treffes i sak etter første ledd skal vedkommende arbeidstaker —
tillegg til sine rettigheter etter forvaltningsloven— gis anledning til å forklare seg muntlig for tilsettende myndighet.

§ 24 oppheves.

~~§ 24. Klage over oppsigelse, suspensjon og avskjed~~

Med unntak for vedtak som angår biskoper, kan oppsigelse, suspensjon eller avskjed påklages i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser om klage på enkeltvedtak.

Bispedømmerådet selv er klageinstans for vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed truffet av tilsettingsråd i bispedømmet.

Kirkerådet selv er klageinstans for vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed truffet av bispedømmerådet.

Kirkerådet selv er klageinstans for vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed truffet av tilsettingsråd i Kirkerådet.

Kirkerådet selv er klageinstans for vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed truffet av tilsettingsråd i Bispemøtet eller Bispemøtet.

Den norske kirkes klagenemnd er klageinstans for vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed truffet av Kirkerådet i første instans.

Klagen fremsettes skriftlig for tilsettende myndighet. Ut over det som følger av forvaltningsloven §§ 11 d og 12 skal en part ha adgang til å møte personlig og med fullmektig for å redegjøre muntlig for sitt syn overfor klageinstansen.

Nye paragrafer i Del V Tilsetting skal lyde:

§ XX. Partens rett til opplysninger om seg selv

(1) I saker om tilsetting gjelder ikke reglene i regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke § 4-6.

(2) En part i en sak om tilsetting har rett til å gjøre seg kjent med de deler av et dokument som inneholder opplysninger (faktiske opplysninger og vurderinger) om parten selv. Dette gjelder likevel ikke vurderinger som er gjort eller gitt av:

- a. tilsettingsorganet eller innstillingsmyndigheten eller noen som forbereder saken for disse eller uttaler seg i egenskap av særlig rådgiver eller sakkyndig for dem
- b. partens nåværende eller tidligere arbeidsgiver eller overordnet eller noen som har handlet på vegne av disse
- c. partens nåværende eller tidligere oppdragsgiver eller i særlige tilfeller person som parten har hatt nær yrkesmessig kontakt med.

(3) En part i en sak om tilsetting har rett til å gjøre seg kjent med skriftlig referat som gjengir hva parten selv har sagt i intervju eller annen samtale i forberedelsen av tilsettingssaken. En part har ikke krav på å gjøre seg kjent med de vurderinger som er kommet frem i forbindelse med intervjuet eller samtalen.

§ YY. Partens rett til å gjøre seg kjent med opplysninger om andre søkere i en sak om tilsetting

(1) En part har rett til å gjøre seg kjent med

- a. samtlige øvrige søkeres navn og alder og fullstendige opplysninger om deres utdanning og praksis. Slike opplysninger kan det kirkelige organet sammenfatte i en utvidet søkerliste.
- b. hvem som er innstilt til stillingen og den rekkefølgen de er innstilt i.
- c. søknadene fra søkere som er innstilt til eller tilsatt i stillingen, og vedlegg til disse søknadene.
- d. deler av dokumenter som inneholder faktiske opplysninger om søkere som er blitt innstilt, og om den søker som er tilsatt i stillingen. Slike opplysninger kan likevel holdes tilbake dersom de er uten betydning for avgjørelsen.

- e. om det foreligger dissens blant medlemmene av innstillingsmyndigheten, og i tilfelle hvor mange stemmer hver av de innstilte søkerne har fått.
- (2) Dersom skriftlig referat som gjengir hva en søker som er innstilt til eller tilsatt i stillingen har sagt i intervju eller annen samtale, inneholder nye opplysninger eller anførsler av betydning for saken, har parten også rett til å gjøre seg kjent med disse. En part har ikke krav på å gjøre seg kjent med de vurderinger som er kommet frem i forbindelse med intervjuet eller samtalen.
- (3) En part har ikke krav på å få gjøre seg kjent med dokument som inneholder den begrunnelse som innstillingsmyndigheten har gitt for innstillingen. Dette gjelder likevel ikke deler som inneholder nye faktiske opplysninger eller anførsler av betydning for saken.

Det vil bli gjort nødvendige endringer i paragrafnummereringen som følge av oppheving og vedtakelse av paragrafer.

I Instruks for Kirkerådets arbeid gjøres følgende endringer:

Punkt 8 skal lyde:

8. Inhabilitet og taushetsplikt

Kirkerådets medlemmer og daglige leder er underlagt habilitetsreglene og taushetspliktsreglene i regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke kapittel 2 og 3. i forvaltningsloven kapittel II og kirkeordningen § 42 tredje ledd. Kirkerådets medlemmer har taushetsplikt om noens personlige forhold og forretningshemmeligheter etter forvaltningsloven § 13, jf. kirkeordningen § 42 første ledd.

I regler om godkjenning av personer til prestestillinger på bakgrunn av særlige kvalifikasjoner gjøres følgende endringer:

§ 5 tredje og fjerde ledd skal lyde:

~~Forvaltningsloven~~ Regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirke gjelder for nemndas saksbehandling.

Evalueringsnemndas vedtak kan påklages etter regler om saksbehandling, åpenhet og innsyn i Den norske kirkes bestemmelser om klageforvaltningslovens bestemmelser om klage på enkeltvedtak. Klageretten ligger hos den biskopen som har søkt på vegne av vedkommende person.



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Margot Tangen	421	23/03191-19	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
30/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Møteplaner i landets bispedømmeråd

Vedlegg:

Saksprotokoll

, 02062026, Sak 16/26, Møtedatoer i bispedømmerådet 2027

Møteplaner Bispedømmeråd

Saksorientering

Bispedømmerådet har bedt om en oppstilling av hvordan andre bispedømmeråd sine møteplaner ser ut, jfr. sak 16/26 i møte 02.06.26. vedtakets pkt. 2;

Administrasjonen bes komme tilbake til rådet med en sak som viser hvordan andre bispedømmeråd gjennomfører sin møteaktivitet.

Antall møter er ulikt i de ulike bispedømmene, men ligger et sted mellom 4 og 7 i tillegg til kirkemøtet (2026).

Vedlagt oversikt over møtehyppighet i 2026, og det vi har funnet for 2027. Oversikten er hentet fra nettsider, og i kontakt med noen bispedømmer. Ca. halvparten av bispedømmene har ikke gått ut med møtedatoer for 2027 enda.

Det er ikke gjort noen ytterligere vurderinger, da stiftsdirektør i utgangspunktet oppfattet bestillingen som at rådet ønsket en oversikt som grunnlag for samtale i rådet.

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering. Bispedømmerådet vil gjøre en ny vurdering av møtefrekvens når møteplan for 2028 skal legges.

**DEN NORSKE KIRKE****SAKS PROTOKOLL**

Arkivsak-dok. 26/00933
 Arkivkode
 Saksbehandler Aslak Wegge

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	02.06.2026	16/26

Møtedatoer i bispedømmerådet 2027

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027 har behandlet saken i møte 02.06.2026 sak 16/26

Møtebehandling

Omforent tilleggsforslag i møte;

- Administrasjonen bes komme tilbake til rådet med en sak som viser hvordan andre bispedømmeråd gjennomfører sin møteaktivitet.

Votering

Ved votering ble forslag til vedtak, med omforent forslag til tilleggspunkt, enstemmig vedtatt.

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027s vedtak

1. Som møtedatoer for Agder og Telemark bispedømmeråd 2027 fastsettes;
 - Tirsdag 9. februar (Telemark?)
 - (12.- 15. mars, Kirkemøtet)
 - Tirsdag 1. juni
 - Mandag 27. september
 - Onsdag 1. desember
2. Administrasjonen bes komme tilbake til rådet med en sak som viser hvordan andre bispedømmeråd gjennomfører sin møteaktivitet.

Bispedømme	Ordinære møter		Ordinære møter		Annet
	2026	I tillegg 2026	2027	I tillegg 2027	
Oslo	4	Kirkemøte og samråd	4	Kirkemøte og samråd og kurs for nytt bispedømmeråd	
Agder og Telemark	4	Kirkemøte og samråd	4	Kirkemøte og samråd	
Nord Hålogaland	5 (2 digitale)				Neste møte 8. september
Sør Hålogaland	5 (1 digitalt)	Kirkemøte og samråd. Tre av møtene er to-dagers med prostibesøk	5	Kirkemøte. To av møtene er to-dagers med prostibesøk	5 møter i året. 2 vår og 3 høst. + digitale om nødvendig.
Tunsberg	5				Neste møte 17. september
Stavanger	6	Kirkemøte	6		
Borg	6	Kirkemøte			5-6 møter i året
Nidaros	7	Kirkemøte	7		
Hamar	7	Kirkemøte og samråd			
Møre	7 (3 digitale)	Kirkemøte og samråd			
Björgvin	7				Vanligvis 5 i året



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	026	26/01944-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
31/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Dnk - medlemsundersøkelse 2025

Vedlegg:

Dnk - medlemsundersøkelse 2025 - nasjonal rapport

Saksorientering

Dnk har de senere årene kjørt medlemsundersøkelser annethvert år. En slik undersøkelse ble sist gjennomført på tampen av 2025, og resultatene tilgjengeliggjort på nyåret 2026. Det er ikke utarbeidet en egen rapport for Agder og Telemark bispedømme.

Rapporten legges fram for bispedømmerådet til orientering.

Forslag til vedtak

Rapport «Medlemsundersøkelse Dnk 2025» tas til orientering



Opinion:

MEDLEMSUNDERSØKELSE 2025

Gjennomført av Opinion på oppdrag for Den norske kirke

Maria Rosness // maria@opinion.no // januar 2026

INNHold

OM RAPPORTEN	3
OM SEGMENTENE	4
HOVEDFUNN	8
1 INNTRYKK AV DEN NORSKE KIRKE	9
2 DELTAKELSE	15
3 KONTAKT MED KIRKEN	34
4 HOLDNINGER TIL KIRKEBYGGET	44
5 EGEN TRO	48
6 TRO I DET OFFENTLIGE ROM	61
7 KIRKEN OG MEG	65
8 KIRKEN OG SAMFUNNET	86
9 KIRKENS DELTAKELSE I DEN OFFENTLIGE SAMTALEN	98
UTVALGSBESKRIVELSE	105



OM RAPPORTEN

FORMÅL

Medlemsundersøkelsen gjennomføres annet hvert år av Opinion på oppdrag for Den norske kirke. Undersøkelsens formål er å kartlegge Den norske kirkes medlemmers deltakelse, holdninger til og forhold til Den norske kirke.

METODE OG GJENNOMFØRING

Undersøkelsens metode er selvutfylling av webskjema. Respondentene har blitt rekruttert fra et prerekuttert befolkningspanel.

Datainnsamlingen ble gjennomført i desember 2025.

Det ble totalt gjennomført 5966 intervjuer blant medlemmer.

MÅLGRUPPE

Målgruppen ble identifisert gjennom et screeningspørsmål om hvorvidt en er medlem i Den norske kirke.

Målgruppen utgjør 57 % av bruttoutvalget, og tilsvarer totalt 5966 intervjuer. For nærmere utvalgsbeskrivelse, se side 106 til 108.

Utvalget har blitt vektet for kjønn, alder og bispedømme i henhold til oppdatert befolkningsstatistikk.

Feilmarginene varierer mellom 0,6 – 1,3 avhengig av prosentfordeling. For feilmarginer per bispedømme, se side 7.

RESULTATER OG TOLKNING

Alle resultater i denne undersøkelsen er oppgitt i prosent med mindre annet er notert.

Desimalavrunding gjør at totalen ikke alltid er summert til 100.

SEGMENTER

I undersøkelsen presenteres resultater for alle medlemmer, per bispedømme og for Den norske kirkes segmenter.

Segmentene er rekonstruert og bygger på en tidligere analyse Opinion har gjennomført for Den norske kirke. Analysen som ligger til grunn er en Latent Class Analyse.

Les mer om segmentene på side 4 og 5.

KONTAKTPERSONER

Den norske kirke

Anders Emil Kaldhol | Kommunikasjonsrådgiver
e: ak547@kirken.no | m: 988 01 428

Opinion

Maria Rosness | Rådgiver
e: maria@opinion.no | m: 928 44 107



OM SEGMENTENE

I forbindelse med arbeidet med den nye kommunikasjonsstrategien i 2023-24, ble det gjennomført en segmenteringsanalyse for å identifisere ulike segmenter i medlemsmassen.

SEGMENTENE

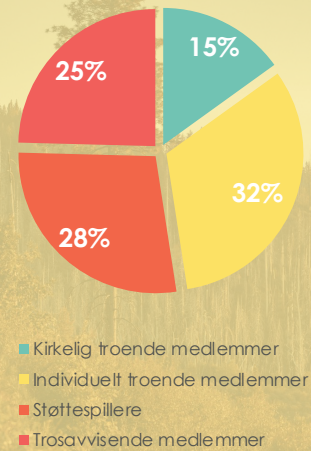
Det har blitt identifisert fire ulike segmenter blant medlemmene:

- Kirkelig troende medlemmer
- Individuelt troende medlemmer
- Støttespillere
- Trosavvisende medlemmer

Hvis du ønsker å lese mer om segmentene for å bli litt bedre kjent med dem, kan du finne rapporten i Ressursbanken [her](#).

OM ANALYSETEKNIKKEN

For å identifisere segmentene, ble det benyttet en Latent Class Analyse (LCA). Dette er en godt egnet analyseteknikk som identifiserer mønstre i datasettet, og grupperer data som har likest mønster. LCA finner med andre ord sammenhenger på tvers av ulike typer spørsmål og svaralternativer. Modellen analyserer distribusjonen av data og bruker sannsynlighetsberegning for å dele respondenter inn i grupper. Dette gjør at modellen ser mønstre og sammenhenger på tvers av spørsmål, umulig for et menneske å identifisere selv.



OM SEGMENTENE

HVORDAN ER DE NYE SEGMENTENE ANNERLEDES FRA GRØNN, GUL OG GRØNN GRUPPE?

Tidligere har Den norske kirke benyttet en annen modell som deler medlemsmassen inn i tre grupper, basert på grad av deltakelse i kirken og tro. Modellen krysset variablene mot hverandre og dannet de tre gruppene:

- **Rød:** Avvisende til tro, besøker sjelden eller aldri kirken.
- **Gul:** Åpen for tro og/eller besøker kirken

flere ganger i året.

- **Grønn:** Troende, besøker kirken ofte.

Et positivt trekk ved de nye segmentene, er at segmentene plasserer medlemmene ut ifra viktige holdningsmessige nyanser den tidligere modellen ikke gjorde. Særlig ser vi på skillet mellom de individuelle troende og støttemedlemmene – de som er positive til kirken, bruker den mindre enn de kirkelige troende, og i varierende grad er troende.

Nedenfor vises en korrelasjonsanalyse vi har gjort av de tidligere gruppene og de nye segmentene. Her ser vi at det er en viss korrelasjon mellom gruppene, som gjør de gjenkjennelige.

Rød gruppe korrelerer med de trosavvisende, og til en viss grad Støttespillere. Videre ser vi at gul gruppe korrelerer med individuelt troende, og i en viss grad Støttespillere. Grønn gruppe korrelerer med kirkelig troende medlemmer.

KORRELASJONSANALYSE AV GAMLE OG NYE SEGMENTER

KORRELASJONSKOEFFESIENTER	RØD GRUPPE	GUL GRUPPE	GRØNN GRUPPE
TROSAVVISENDE MEDLEMMER	0.58	-0.01	-0.13
STØTTESPILLERE	0.15	0.34	-0.07
INDIVIDUELT TROENDE MEDLEMMER	-0.03	0.41	0.12
KIRKELIG TROENDE MEDLEMMER	-0.13	0.00	0.61

Hvordan lese tabellen: Tallene vist i tabellen er korrelasjonskoeffisienter. De går fra +1 til -1.

+1 = positiv korrelasjon, verdiene samvarierer i samme retning.

0 = ingen korrelasjon.

-1 = negativ korrelasjon, verdiene samvarierer i motsatt retning.

FEILMARGINER

Alle undersøkelser er beheftet med feilmarginer. Feilmarginene knytter seg i hovedsak til statistisk usikkerhet. Dette er utvalgsskjevheter, som medfører at utvalget ikke er identisk med universet eller målgruppen. Ulikheter kan knytte seg til bestemte kjennetegn eller adferd.

Feilmarginene ved ulike utvalgsstørrelser og prosentresultat ved 95 % signifikansnivå er vist i tabellen til høyre.

Ved en base på 6000 (n=6000) kan vi med 95% sannsynlighet si at det riktige resultatet ligger innenfor ± 0,6 og ± 1,3 prosentpoeng, avhengig av prosentresultatets størrelse. Usikkerheten er størst ved et prosentresultat på 50 % og minst ved prosentresultater på 5 % / 95 %.

	Prosentresultat									
	5,0 %	10,0 %	15,0 %	20,0 %	25,0 %	30,0 %	35,0 %	40,0 %	45,0 %	50,0 %
Utvalgsstørrelse										
100	4,3 %	5,9 %	7,0 %	7,8 %	8,5 %	9,0 %	9,3 %	9,6 %	9,8 %	9,8 %
150	3,5 %	4,8 %	5,7 %	6,4 %	6,9 %	7,3 %	7,6 %	7,8 %	8,0 %	8,0 %
200	3,0 %	4,2 %	4,9 %	5,5 %	6,0 %	6,4 %	6,6 %	6,8 %	6,9 %	6,9 %
250	2,7 %	3,7 %	4,4 %	5,0 %	5,4 %	5,7 %	5,9 %	6,1 %	6,2 %	6,2 %
300	2,5 %	3,4 %	4,0 %	4,5 %	4,9 %	5,2 %	5,4 %	5,5 %	5,6 %	5,7 %
400	2,1 %	2,9 %	3,5 %	3,9 %	4,2 %	4,5 %	4,7 %	4,8 %	4,9 %	4,9 %
500	1,9 %	2,6 %	3,1 %	3,5 %	3,8 %	4,0 %	4,2 %	4,3 %	4,4 %	4,4 %
600	1,7 %	2,4 %	2,9 %	3,2 %	3,5 %	3,7 %	3,8 %	3,9 %	4,0 %	4,0 %
700	1,6 %	2,2 %	2,6 %	3,0 %	3,2 %	3,4 %	3,5 %	3,6 %	3,7 %	3,7 %
800	1,5 %	2,1 %	2,5 %	2,8 %	3,0 %	3,2 %	3,3 %	3,4 %	3,4 %	3,5 %
900	1,4 %	2,0 %	2,3 %	2,6 %	2,8 %	3,0 %	3,1 %	3,2 %	3,3 %	3,3 %
1000	1,4 %	1,9 %	2,2 %	2,5 %	2,7 %	2,8 %	3,0 %	3,0 %	3,1 %	3,1 %
6000	0,6 %	0,8 %	0,9 %	1,0 %	1,1 %	1,2 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %



FEILMARGINER

Bispedømme	Utvalgsstørrelse	Prosentresultat									
		5,0 %	10,0 %	15,0 %	20,0 %	25,0 %	30,0 %	35,0 %	40,0 %	45,0 %	50,0 %
OSLO	1000	1,4 %	1,9 %	2,2 %	2,5 %	2,7 %	2,8 %	3,0 %	3,0 %	3,1 %	3,1 %
BORG	1000	1,4 %	1,9 %	2,2 %	2,5 %	2,7 %	2,8 %	3,0 %	3,0 %	3,1 %	3,1 %
HAMAR	500	1,9 %	2,6 %	3,1 %	3,5 %	3,8 %	4,0 %	4,2 %	4,3 %	4,4 %	4,4 %
TUNSBERG	750	1,6 %	2,1 %	2,6 %	2,9 %	3,1 %	3,3 %	3,4 %	3,5 %	3,6 %	3,6 %
AGDER OG TELEMARK	270	2,6 %	3,6 %	4,3 %	4,8 %	5,2 %	5,5 %	5,7 %	5,8 %	5,9 %	6,0 %
STAVANGER	500	1,9 %	2,6 %	3,1 %	3,5 %	3,8 %	4,0 %	4,2 %	4,3 %	4,4 %	4,4 %
BJØRGVIN	390	2,2 %	3,0 %	3,5 %	4,0 %	4,3 %	4,5 %	4,7 %	4,9 %	4,9 %	5,0 %
MØRE	500	1,9 %	2,6 %	3,1 %	3,5 %	3,8 %	4,0 %	4,2 %	4,3 %	4,4 %	4,4 %
NIDAROS	750	1,6 %	2,1 %	2,6 %	2,9 %	3,1 %	3,3 %	3,4 %	3,5 %	3,6 %	3,6 %
SØR-HÅLOGALAND	150	3,5 %	4,8 %	5,7 %	6,4 %	6,9 %	7,3 %	7,6 %	7,8 %	8,0 %	8,0 %
NORD-HÅLOGALAND	150	3,5 %	4,8 %	5,7 %	6,4 %	6,9 %	7,3 %	7,6 %	7,8 %	8,0 %	8,0 %



HOVEDFUNN

INNTRYKK OG DELTAKELSE

Befolkningen har et godt, om noe svakt, inntrykk: 36 prosent har et godt inntrykk, og 38 prosent har verken godt eller dårlig inntrykk av Den norske kirke. 19 prosent har et dårlig inntrykk. Det er klare forskjeller mellom medlemmer og ikke-medlemmer: over halvparten av medlemmer har et godt inntrykk, mens 16 prosent av ikke-medlemmer har et godt inntrykk. 35 prosent av ikke-medlemmer har et dårlig inntrykk.

Blant medlemmer har deltakelsen vært stabil siden 2023, hvorav 82 prosent har deltatt på arrangement i kirken i løpet av de siste tolv månedene. Samtidig ser vi at det er en signifikant økning i andelen som ønsker kirkelig konfirmasjon (69 prosent) og kirkelig vielse (62 prosent).

EGEN TRO OG TILKNYTNING

Sammenlignet med 2023, ser vi at det nå er færre som oppgir at de tror på Gud. Det er nå to av ti som er så sikre som de kan på at Gud ikke finnes. Samtidig faller andelen som er sikre på at Gud finnes, og det er en økning blant de usikre. Blant segmentene er det kun de kirkelig

troende som fremstår sikre i sin tro – de individuelle troende er mindre sikre, og Støttespillere er ikke utpreget troende, men åpne.

Overordnet ser vi at eldre deltar mer, føler sterkere tilknytning og oftere er enig i verdiutsagnene sammenlignet med yngre. Kvinner er mer positive enn menn på de fleste områder – fra kirkebesøk til engasjement i sosiale spørsmål.

Yngre uttrykker større usikkerhet i sin tro, de har svakere kontakt med kirken og lavere tilhørighet. Samtidig viser de interesse for eksistensielle og åndelige spørsmål, men søker ofte mening utenfor kirken.

Mange forbinder kirken med ro, refleksjon og tradisjon mer enn aktiv tro.

DEN NORSKE KIRKES ROLLE I SAMFUNNET

Et betydelig flertall av medlemmene har et positivt syn på DNKs rolle i samfunnet, og vektlegger kirken som samlende ved kriser og store livshendelser, som fellesskapsbærer og kulturforvalter.

I situasjoner der flest medlemmer mener DNK er samfunnsnyttig, er når kirken støtter mennesker som er i sorg, og gir rammer for viktige livshendelser, som dåp, bryllup og begravelser.

Et flertall blant medlemmene er også tydelige på at kristendommen skal ha en sentral plass i samfunnet. Blant annet ser vi at åtte av ti medlemmer mener det er viktig at unge lærer om kristendommen, og sju av ti mener det er bra for samfunnet at noen tror.

Videre er det verdt å merke seg at unge peker seg ut når det kommer til ønsket om å lære mer om kristendommen. Sammenlignet med eldre er det større andeler som mener det er spennende å lære om det mystiske i kristen tro, og én av tre ønsker å lære mer om kristen tro.

Medlemmene ønsker at kirken skal være en tydelig stemme i spørsmål om kristne verdier, inkludering og mangfold – områder som styrker kirkens relevans og samfunnsrolle. Vi ser på en annen side at færre ønsker at kirken uttaler seg om spørsmål av mer politisk karakter.



1 INNTRYKK AV DEN NORSKE KIRKE



BEFOLKNINGEN

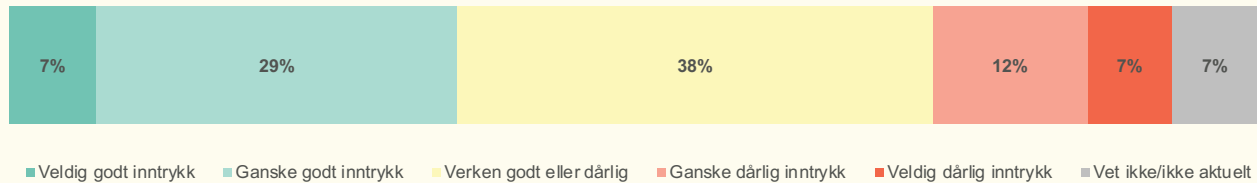
INNTRYKK AV DEN NORSKE KIRKE

KOMMENTAR

36 prosent i befolkningen har et godt inntrykk av Den norske kirke.

Kvinner har dette i noe større grad enn menn, med henholdsvis 37 og 34 prosent.

Andelen er størst blant aldersgruppen over 50 år, hvor nesten halvparten har et godt inntrykk. Det er også høyere andeler i Hamar og Møre, der rundt fire av ti uttrykker et positivt syn på kirken.



n = 10531

Har du et godt eller dårlig inntrykk av følgende virksomheter, organisasjoner og institusjoner? Den norske kirke

10



ALLE MEDLEMMER

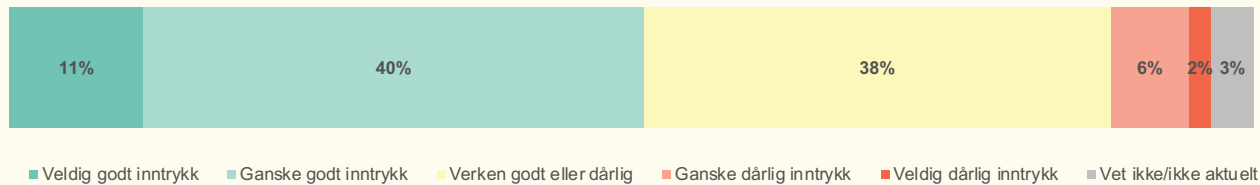
INNTRYKK AV DEN NORSKE KIRKE

KOMMENTAR

Blant medlemmene har 51 prosent et godt inntrykk av Den norske kirke.

Det er ingen signifikante forskjeller mellom kjønn eller bispedømmer.

Eldre, særlig de over 50 år, skiller seg imidlertid ut, der 57 prosent har et positivt inntrykk av kirken.



n = 5966

Har du et godt eller dårlig inntrykk av følgende virksomheter, organisasjoner og institusjoner? Den norske kirke

11



IKKE-MEDLEMMER

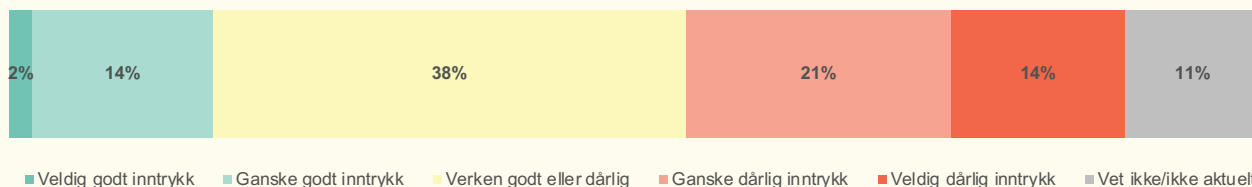
INNTRYKK AV DEN NORSKE KIRKE

KOMMENTAR

Blant ikke-medlemmer har 16 prosent et godt inntrykk av Den norske kirke.

Det er ingen signifikante forskjeller mellom kjønn eller bispedømmer.

Blant aldersgrupper, er det en overvekt av eldre i aldersgruppen 60+, der én av fem uttrykker et positivt inntrykk.



n = 4057

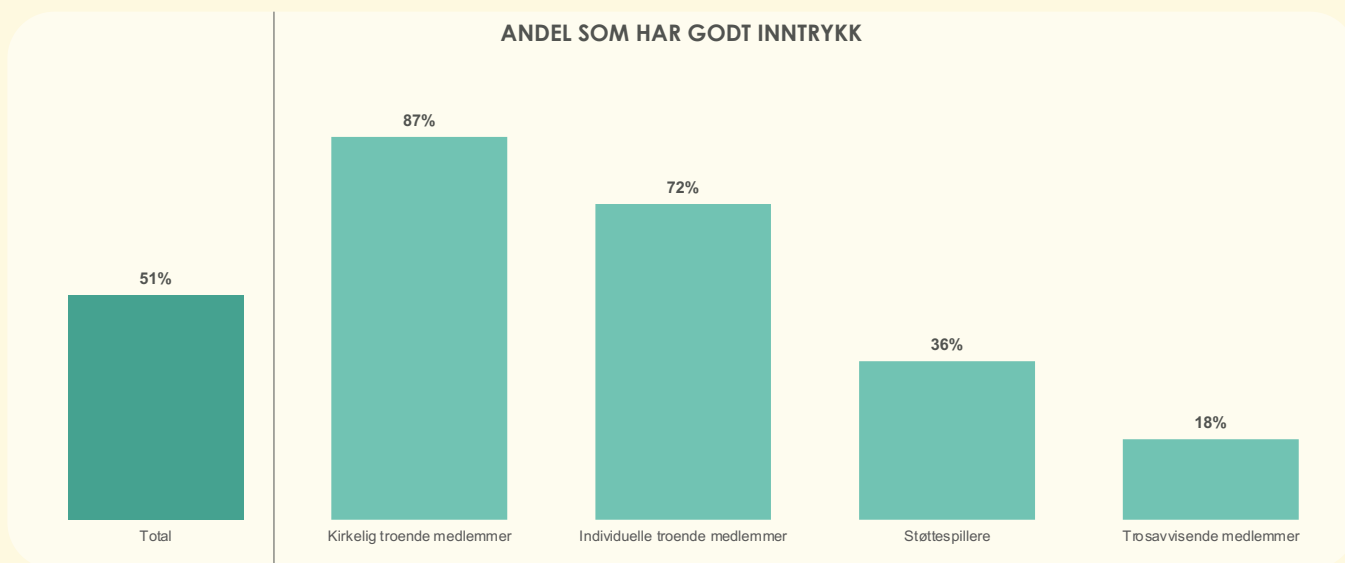
Har du et godt eller dårlig inntrykk av følgende virksomheter, organisasjoner og institusjoner? Den norske kirke

12



SEGMENTER

INNTRYKK AV DEN NORSKE KIRKE



n = 5966

Har du et godt eller dårlig inntrykk av følgende virksomheter, organisasjoner og institusjoner? Den norske kirke

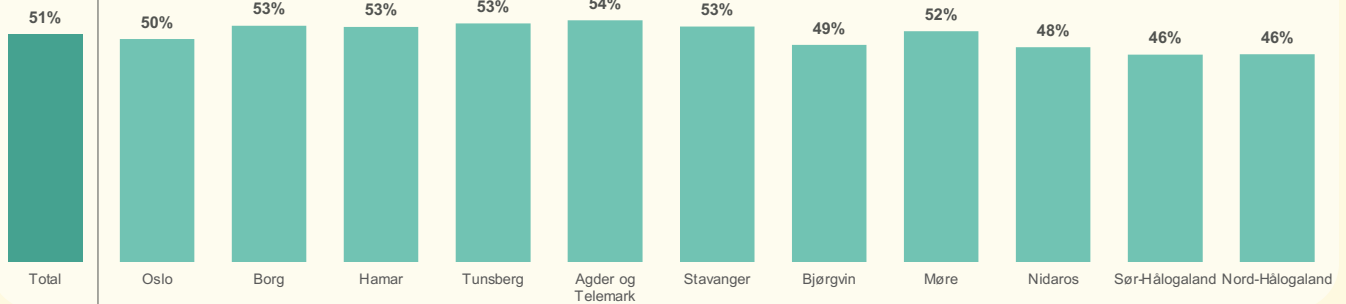
13



BISPEDØMMER

INNTRYKK AV DEN NORSKE KIRKE

ANDEL SOM HAR GODT INNTRYKK



n = 5966

Har du et godt eller dårlig inntrykk av følgende virksomheter, organisasjoner og institusjoner? Den norske kirke

14



2 DELTAKELSE



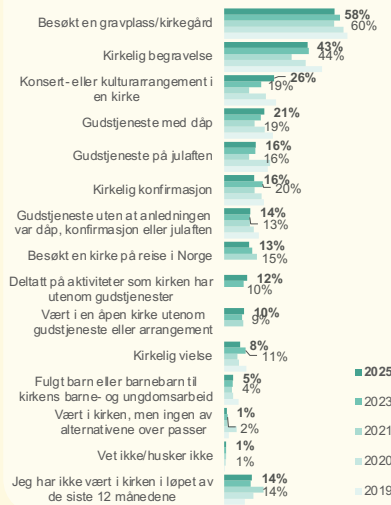
ALLE MEDLEMMER

DELTAKELSE SISTE TOLV MÅNEDER

DELTAGELSE 2025



DELTAGELSE 2019-2025



KOMMENTAR

Sammenlignet med 2023 ser vi en tydelig økning i andelen som har deltatt på konsert- eller kulturarrangement i en kirke, fra 19 til 26 prosent. Det er også en mindre økning i andelen som har deltatt på gudstjeneste med dåp (fra 19 til 21 prosent) og i aktiviteter utenom gudstjeneste (fra 10 til 12 prosent).

Aldersmessig er det tydelige forskjeller. Unge voksne mellom 15 og 29 år deltar i større grad på gudstjenester på julaften, mens aldersgruppen 15–49 år i større grad har deltatt på gudstjeneste med dåp og kirkelig vielse.

Eldre over 50 år skiller seg ut med høyere deltakelse i de fleste kategorier — særlig besøk på gravplass, begravelser, konserter og kulturarrangementer, vanlige gudstjenester, aktiviteter utenom gudstjeneste og kirkebesøk under reiser i Norge.

Kvinner besøker kirken oftere enn menn.

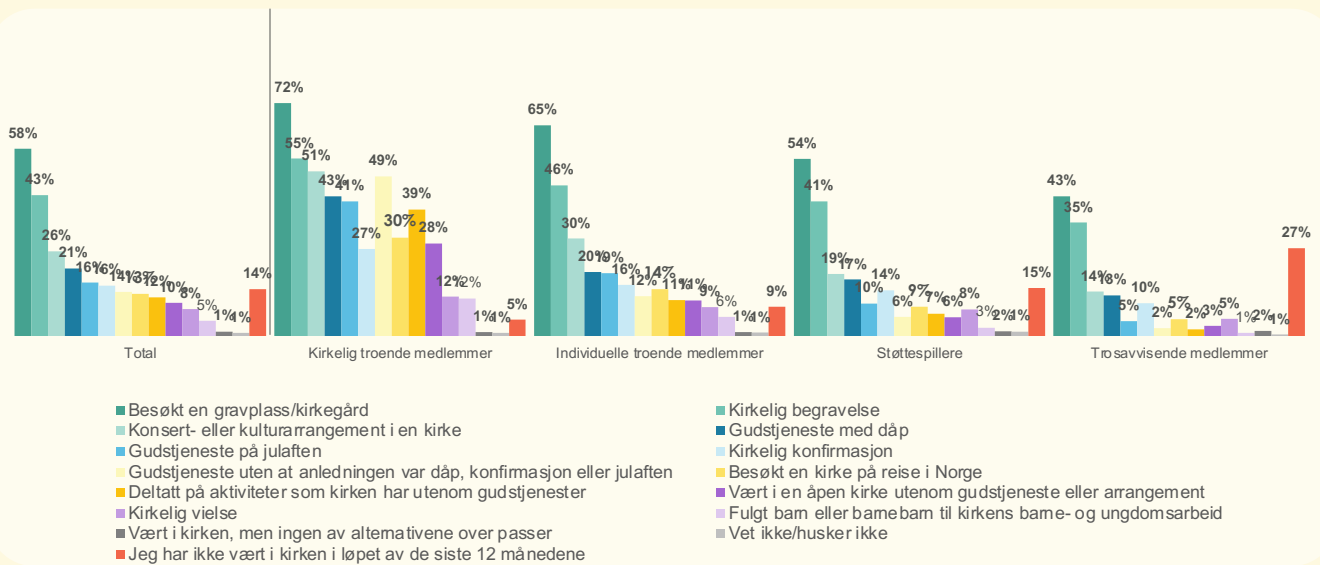
n = 5966 I løpet av de siste 12 månedene, har du deltatt på noe av følgende?

16



SEGMENTER

DELTAKELSE SISTE TOLV MÅNEDER



n = 5966

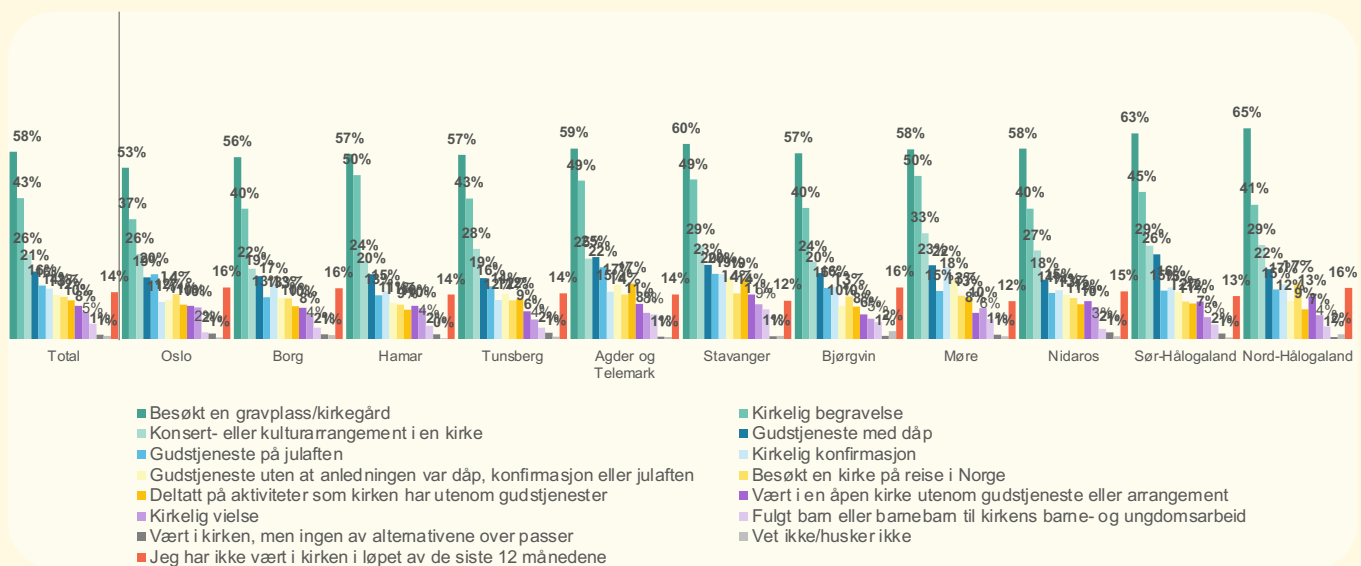
I løpet av de siste 12 månedene, har du deltatt på noe av følgende?

17



BISPEDØMMER

DELTAKELSE SISTE TOLV MÅNEDER



n = 5966

I løpet av de siste 12 månedene, har du deltatt på noe av følgende?

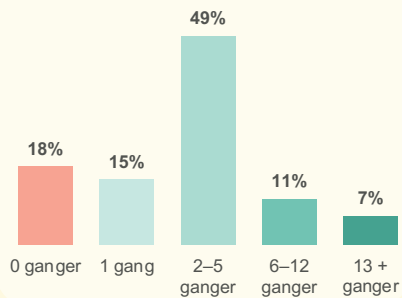
18



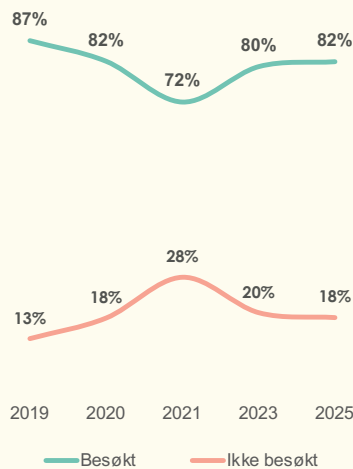
ALLE MEDLEMMER

HAR DU BESØKT DEN NORSKE KIRKE SISTE TOLV MÅNEDER?

FREKVENNS AV KIRKEBESØK 2025



KIRKEBESØK 2019-2025



KOMMENTAR

Andelen som har besøkt kirken er stabil fra 2023.

Kvinner besøker kirken oftere enn menn, med henholdsvis 85 og 78 prosent.

Deltakelsen er høyest blant dem over 60 år, der 86 prosent har besøkt kirken det siste året. Også i Møre er andelen høy, på 86 prosent.

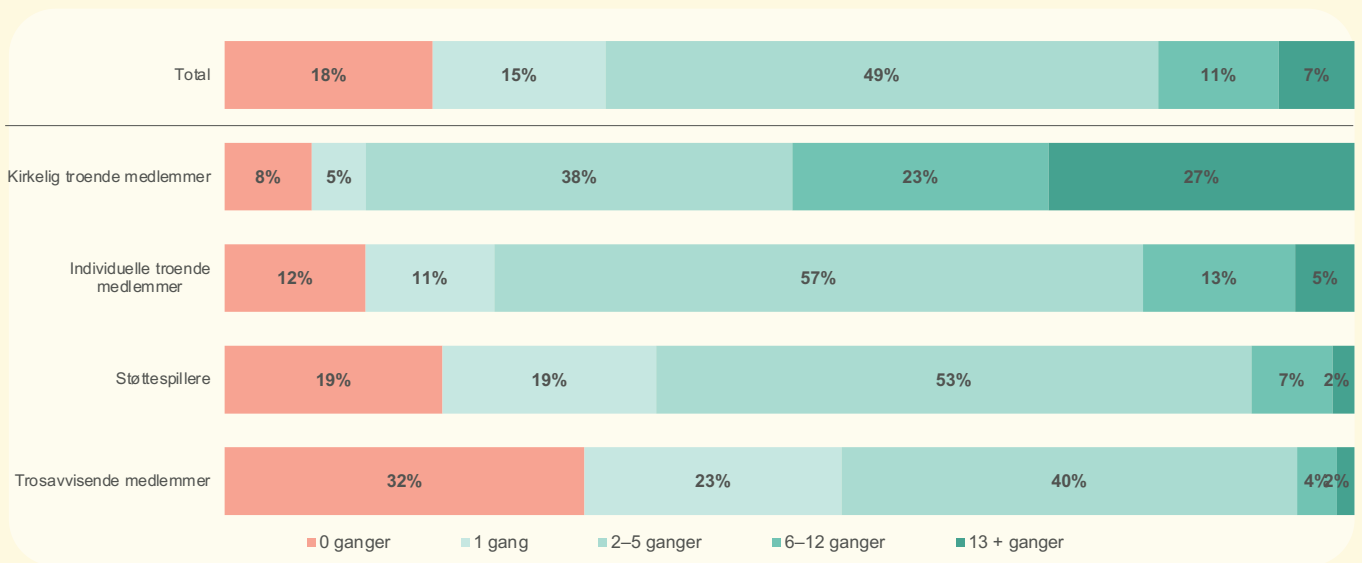
n = 5966

Hvor mange ganger har du besøkt Den norske kirke de siste 12 månedene? Regn med alle former for besøk, slik som gudstjenester, konserter, kulturarrangement, korøvelser, besøk på kirkegård'eller andre aktiviteter



SEGMENTER

HAR DU BESØKT DEN NORSKE KIRKE SISTE TOLV MÅNEDER?



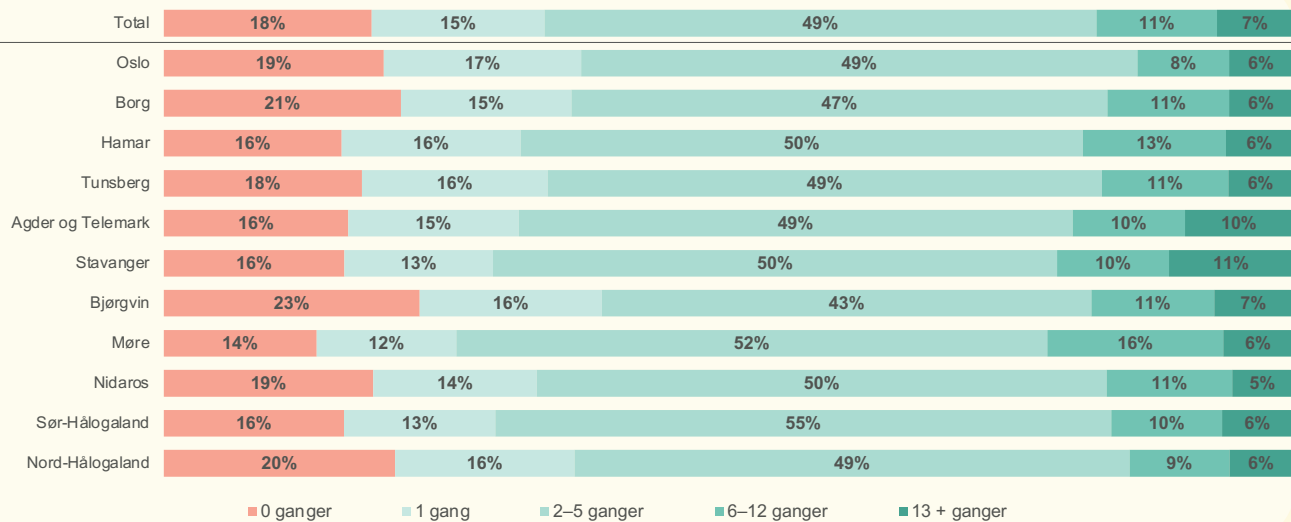
n = 5966

Hvor mange ganger har du besøkt Den norske kirke de siste 12 månedene? Regn med alle former for besøk, slik som gudstjenester, konserter, kulturarrangement, korøvelser, besøk på kirkegård eller andre aktiviteter



BISPEDØMME

HAR DU BESØKT DEN NORSKE KIRKE SISTE TOLV MÅNEDER?



n = 5966

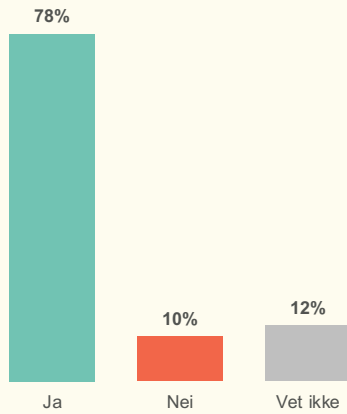
Hvor mange ganger har du besøkt Den norske kirke de siste 12 månedene? Regn med alle former for besøk, slik som gudstjenester, konserter, kulturarrangement, korøvelser, besøk på kirkegård eller andre aktiviteter



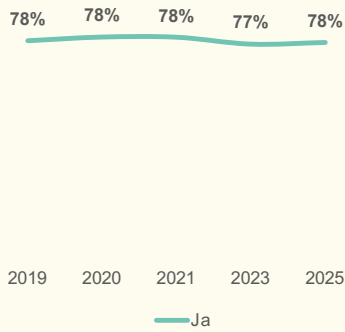
ALLE MEDLEMMER

DÅP

DÅP 2025



DÅP 2019-2025



KOMMENTAR

Andelen som ville døpt barnet sitt, er stabil sammenlignet med 2023.

Det er høyest oppslutning i Møre og Nidaros, der henholdsvis 82 og 81 prosent sier at de ville døpt barnet. I Oslo er andelen lavere, med sju av ti.

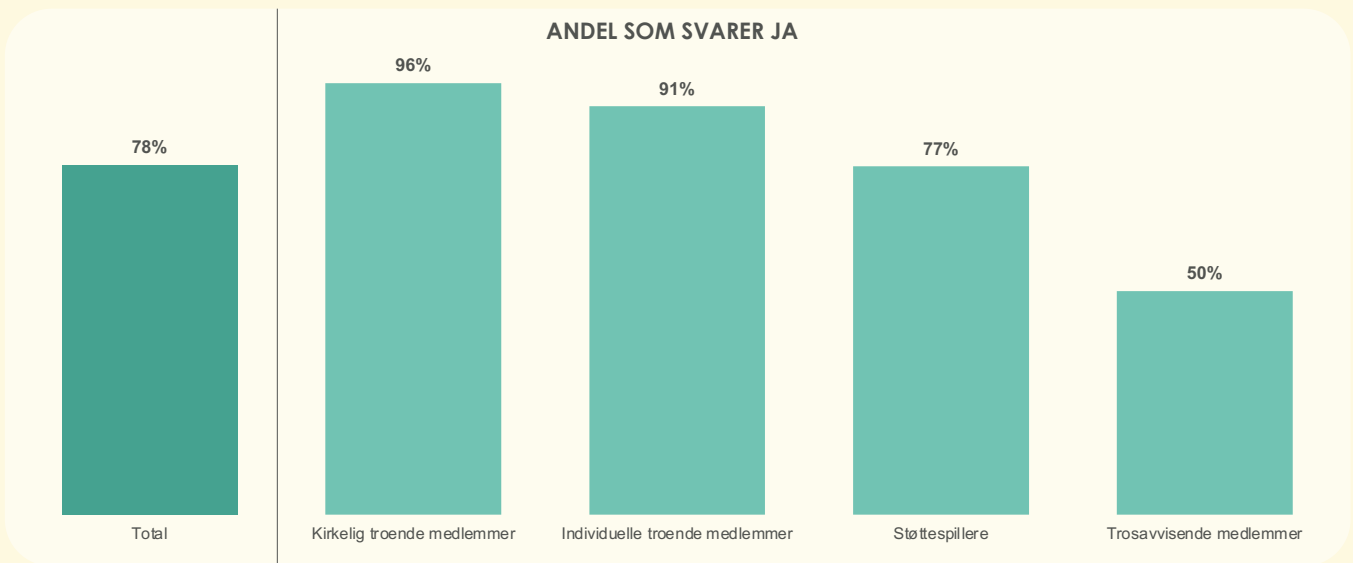
Eldre, særlig de over 50 år, skiller seg ut – åtte av ti i denne gruppen ville døpt barnet sitt.

Det er ingen signifikante forskjeller mellom kjønn.

n = 5966

Dersom du hadde fått et barn nå, ville du døpt barnet?



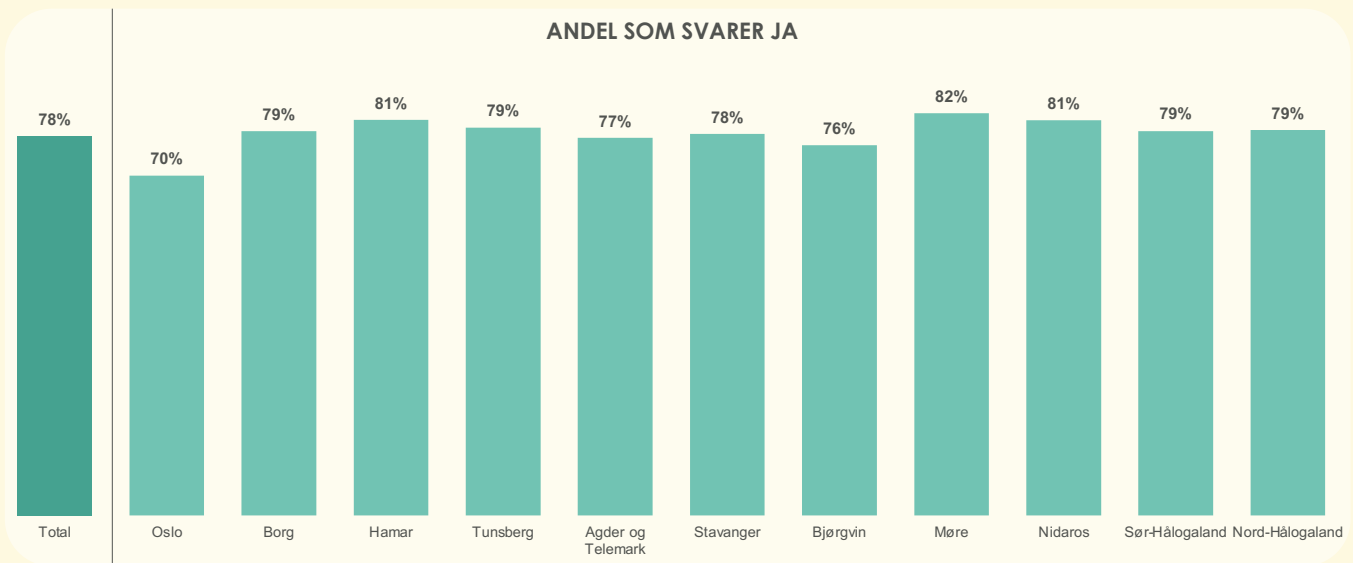
SEGMENTER
DÅP

n = 5966

Dersom du hadde fått et barn nå, ville du døpt barnet?

23



BISPEDØMMER
DÅP

n = 5966

Dersom du hadde fått et barn nå, ville du døpt barnet?

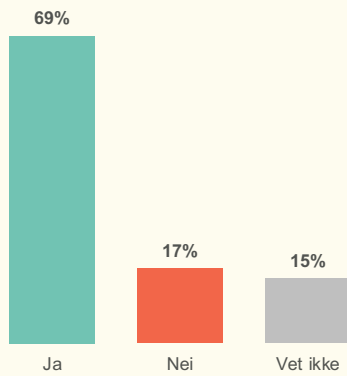
24



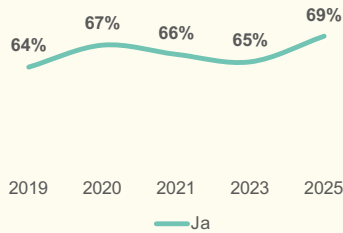
ALLE MEDLEMMER

KONFIRMASJON

KONFIRMASJON 2025



KONFIRMASJON 2019-2025



KOMMENTAR

Det er en signifikant økning i andelen som ville konfirmert seg kirkelig fra 2023 til 2025.

Andelen er høyest i Møre med 77 prosent, mens den er lavere i Oslo med 59 prosent.

I aldersgruppen 30–49 år er andelen også lavere, på 64 prosent.

Det er ingen signifikante forskjeller mellom kjønn.

n = 5966

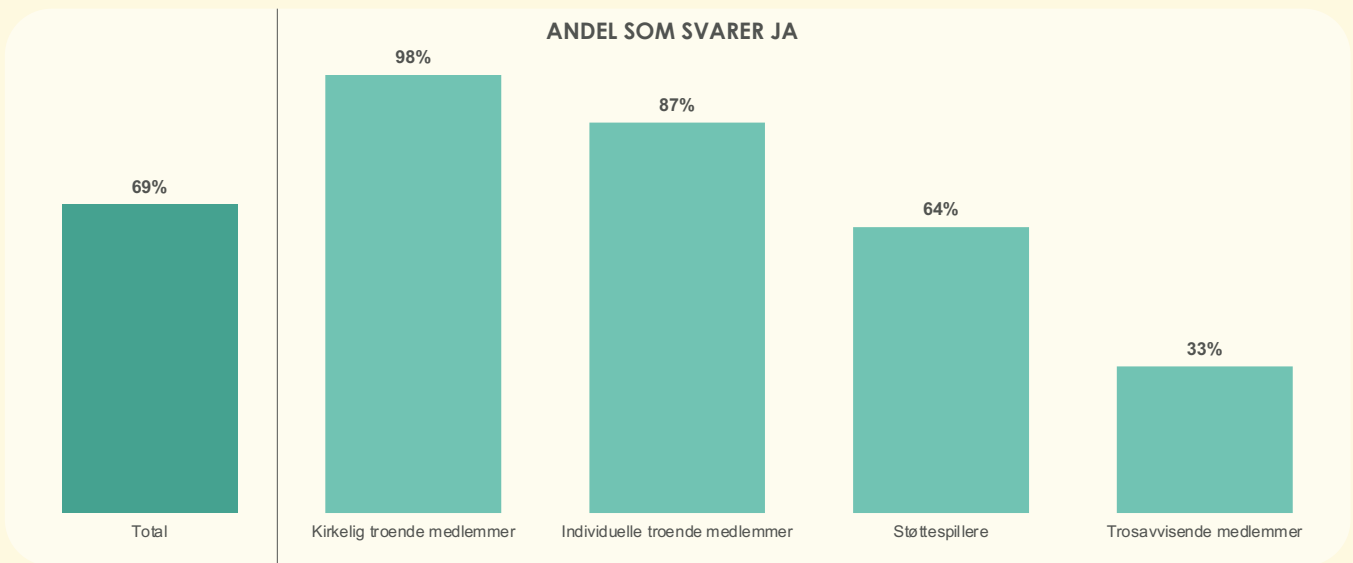
Dersom du skulle bli konfirmert nå, ville du valgt kirkelig konfirmasjon?

25



SEGMENTER

KONFIRMASJON



n = 5966

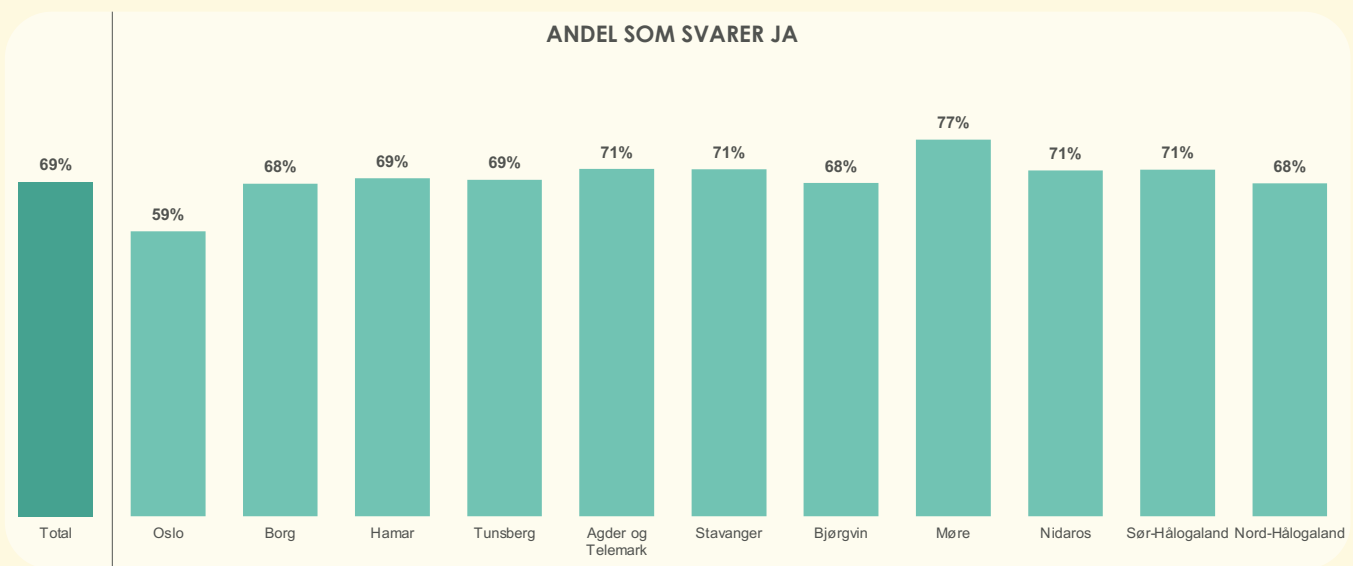
Dersom du skulle bli confirmert nå, ville du valgt kirkelig konfirmasjon?

26



BISPEDØMMER

KONFIRMASJON



n = 5966

Dersom du skulle bli confirmert nå, ville du valgt kirkelig konfirmasjon?

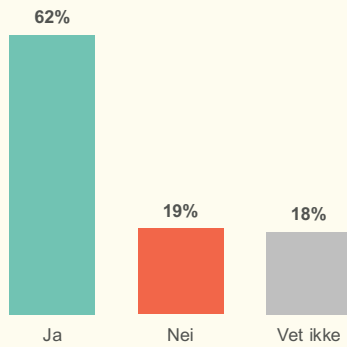
27



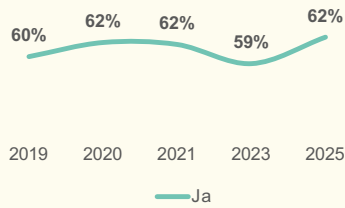
ALLE MEDLEMMER

VIELSE

VIELSE 2025



VIELSE 2019-2025



KOMMENTAR

Andelen som ville hatt en kirkelig vielse har økt signifikant fra 2023 til 2025, og er nå tilbake på samme nivå som i 2021.

Særlig gjelder dette den yngste aldersgruppen, 15–29 år, der 74 prosent svarer at de ville valgt kirkelig vielse.

I Oslo er andelen noe lavere.

Det er ingen signifikante forskjeller mellom kjønn.

n = 5966

Hvis du skulle giftet deg nå, ville du hatt en kirkelig vielse?

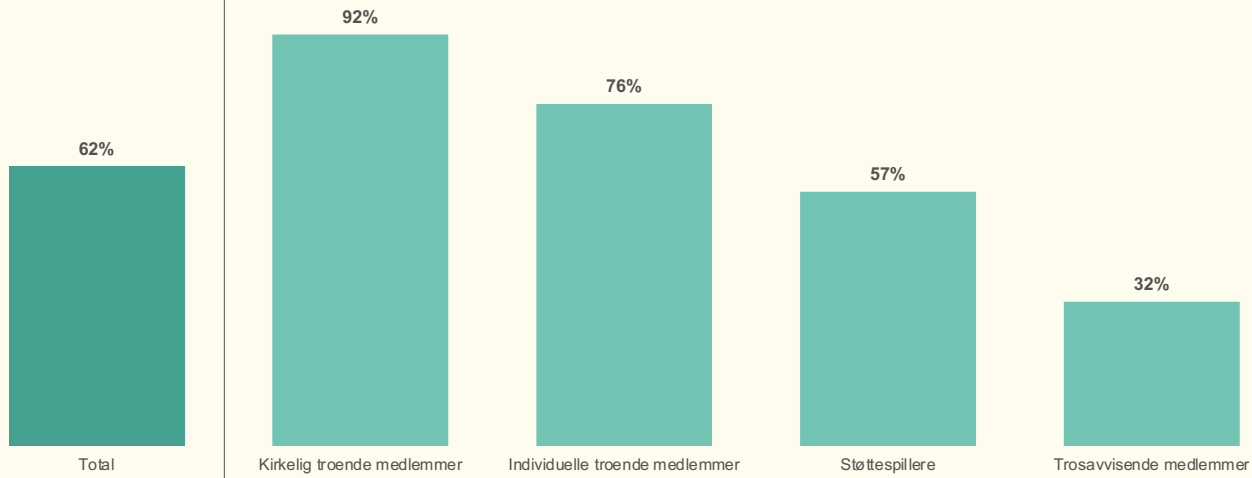
28



SEGMENTER

VIELSE

ANDEL SOM SVARER JA



n = 5966

Hvis du skulle giftet deg nå, ville du hatt en kirkelig vielse?

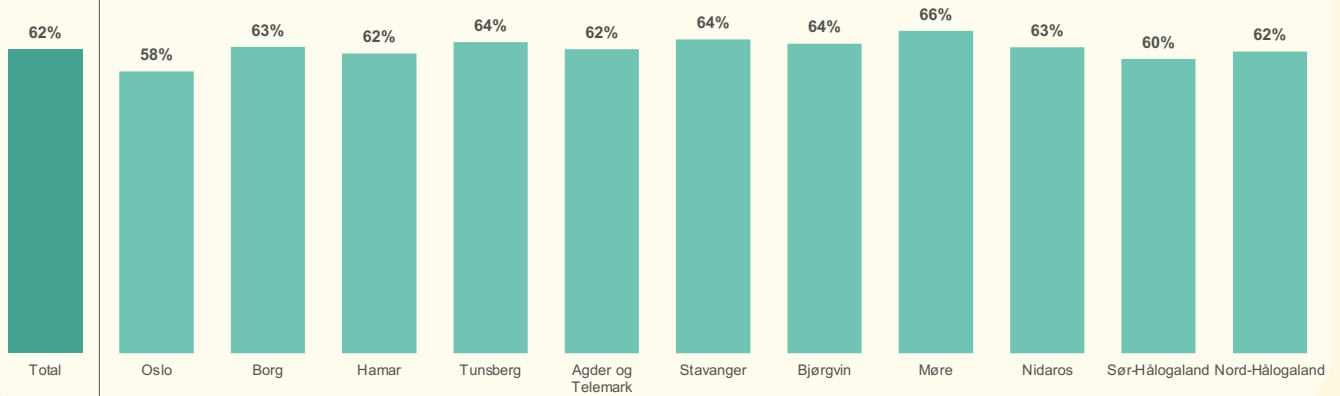
29



BISPEDØMMER

VIELSE

ANDEL SOM SVARER JA



n = 5966

Hvis du skulle giftet deg nå, ville du hatt en kirkelig vielse?

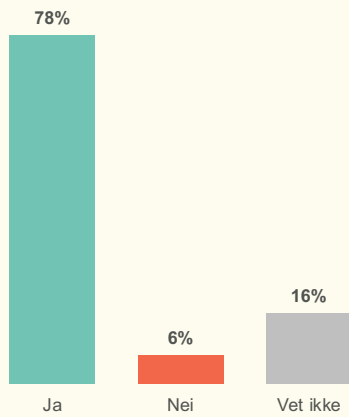
30



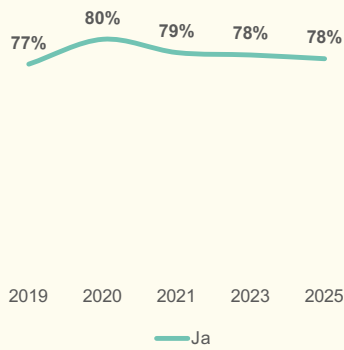
ALLE MEDLEMMER

BEGRAVELSE

BEGRAVELSE 2025



BEGRAVELSE 2019-2025



KOMMENTAR

Andelen som ønsker seg en kirkelig begravelse er stabil.

Ønsket er noe sterkere blant dem over 60 år, der 81 prosent sier de ønsker dette, mens andelen er lavere i Oslo.

Det er ingen signifikante forskjeller mellom kjønn.

n = 5966

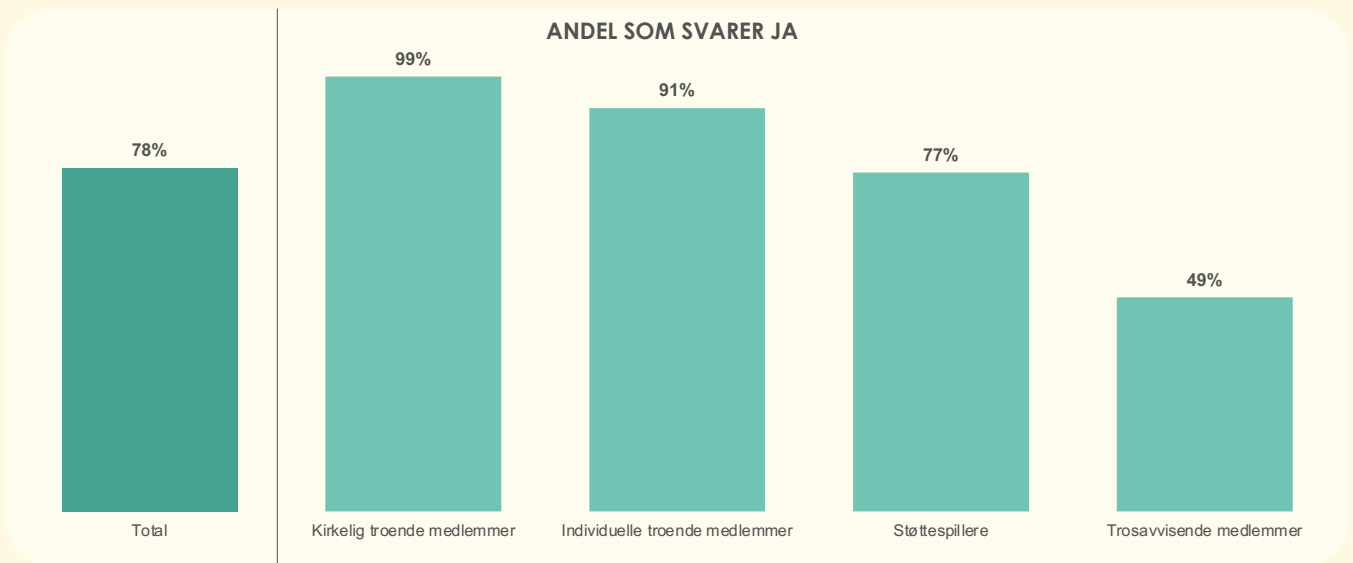
Når du en gang skal gravlegges, vil du ønske en kirkelig begravelse?

31



SEGMENTER

BEGRAVELSE



n = 5966

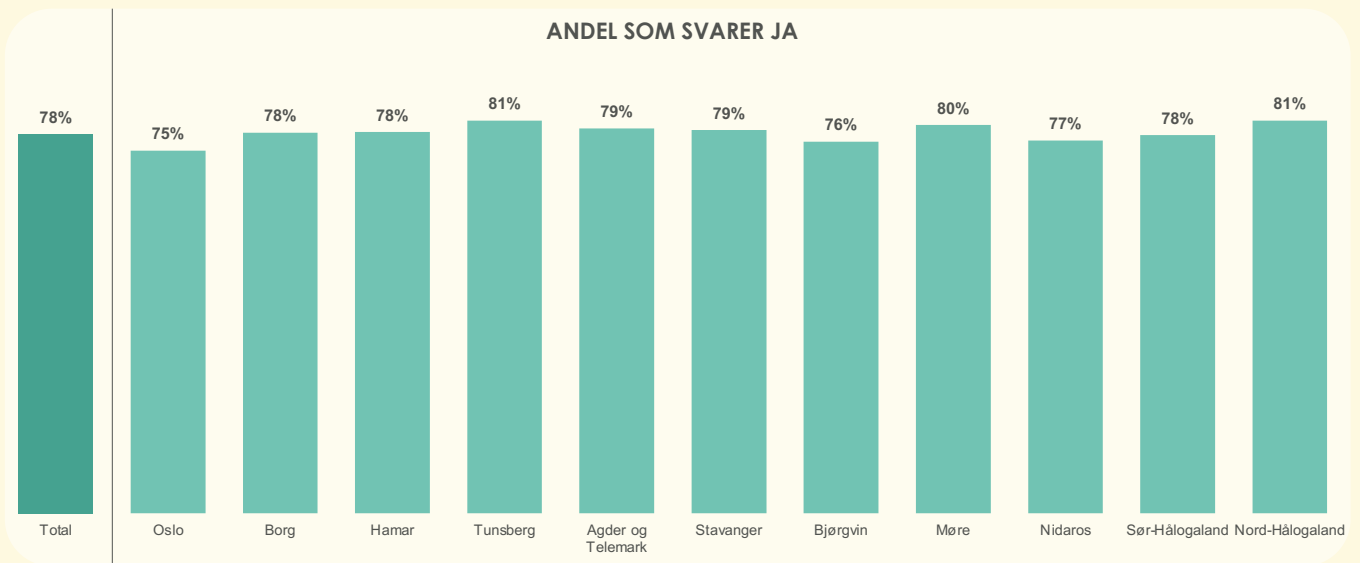
Når du en gang skal gravlegges, vil du ønske en kirkelig begravelse?

32



BISPEDØMMER

BEGRAVELSE



n = 5966

Når du en gang skal gravlegges, vil du ønske en kirkelig begravelse?

33

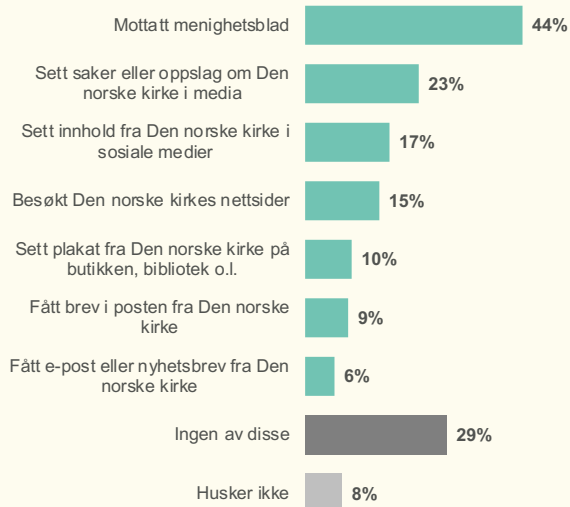




3 KONTAKT MED KIRKEN

ALLE MEDLEMMER

KONTAKT MED KIRKEN



KOMMENTAR

44 prosent av medlemmene har mottatt menighetsblad de siste 12 månedene.

Andelen er høyere i Hamar, Agder og Telemark samt Bjørgvin, mens den er lavere i Oslo, Møre, Sør- og Nord-Hålogaland.

Kvinner har i større grad enn menn besøkt Den norske kirkes nettsider (18 mot 13 prosent) og sett innhold fra DNK i sosiale medier (20 mot 14 prosent).

Eldre over 50 år har generelt mer kontakt med kirken enn yngre aldersgrupper.

n = 5966

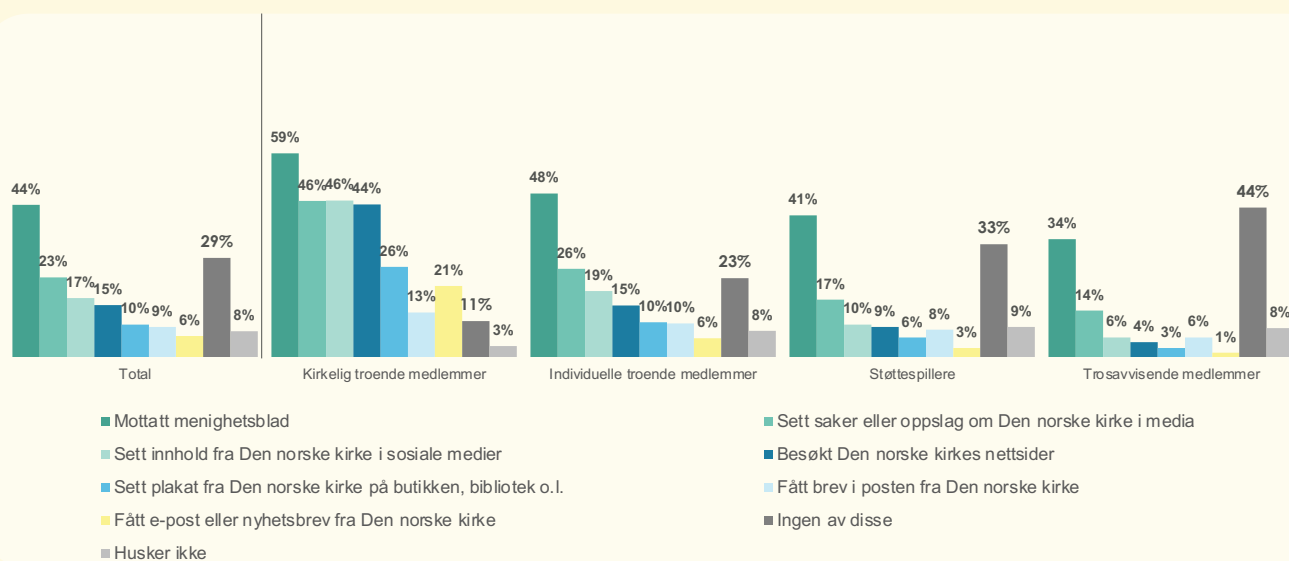
I løpet av de siste 12 månedene, har du...?

35



SEGMENTER

KONTAKT MED KIRKEN



n = 5966

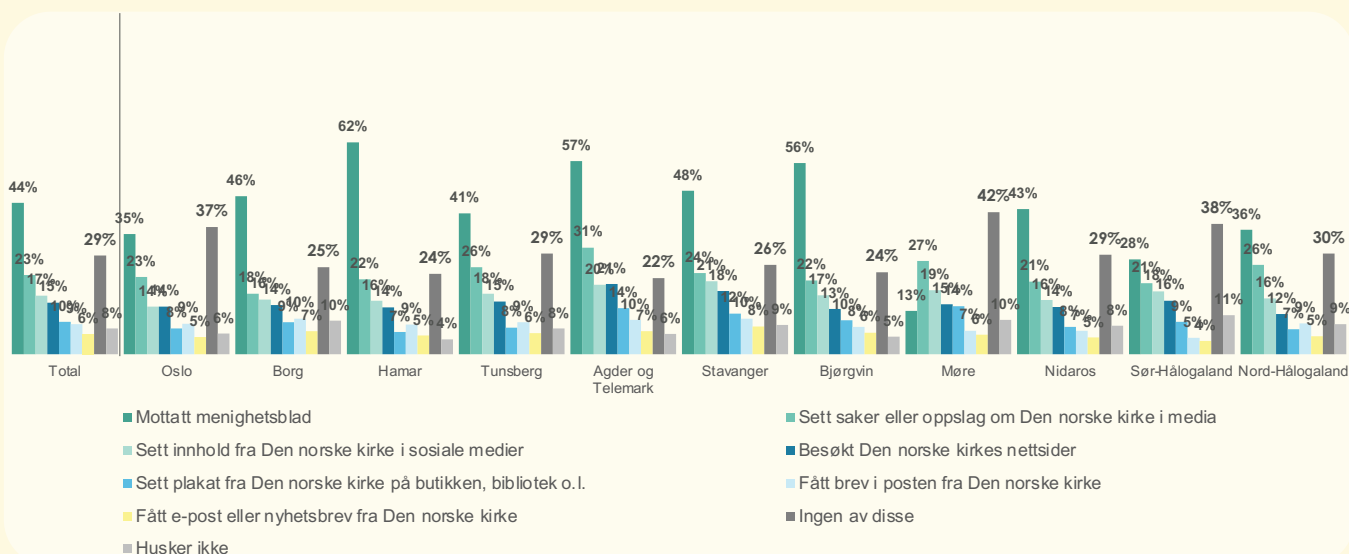
I løpet av de siste 12 månedene, har du...?

36



BISPEDØMMER

KONTAKT MED KIRKEN



n = 5966

I løpet av de siste 12 månedene, har du...?



ALLE MEDLEMMER

HOLDNINGER TIL MENIGHETSBLADET

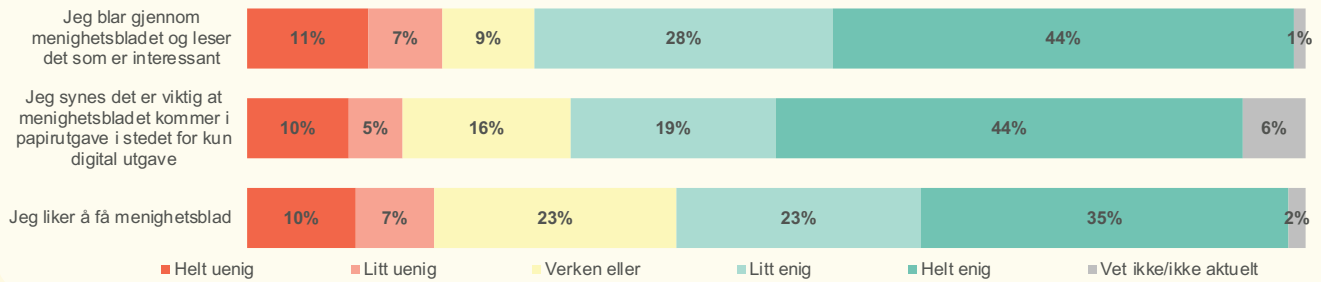
KOMMENTAR

Blant medlemmene som har mottatt menighetsblad, er sju av ti enige i at de leser det som er interessant.

Dette gjelder særlig kvinner, der tre av fire deler dette synet, og blant dem over 60 år, der åtte av ti sier det samme.

Rundt seks av ti mener det er viktig at menighetsbladet kommer i papirutgave og liker å motta bladet – også her med en klar overvekt av kvinner og eldre.

Segmentene «kirkelig troende medlemmen» og «individuelle troende medlemmen» er i større grad enige i disse utsagnene.



n = 2617

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

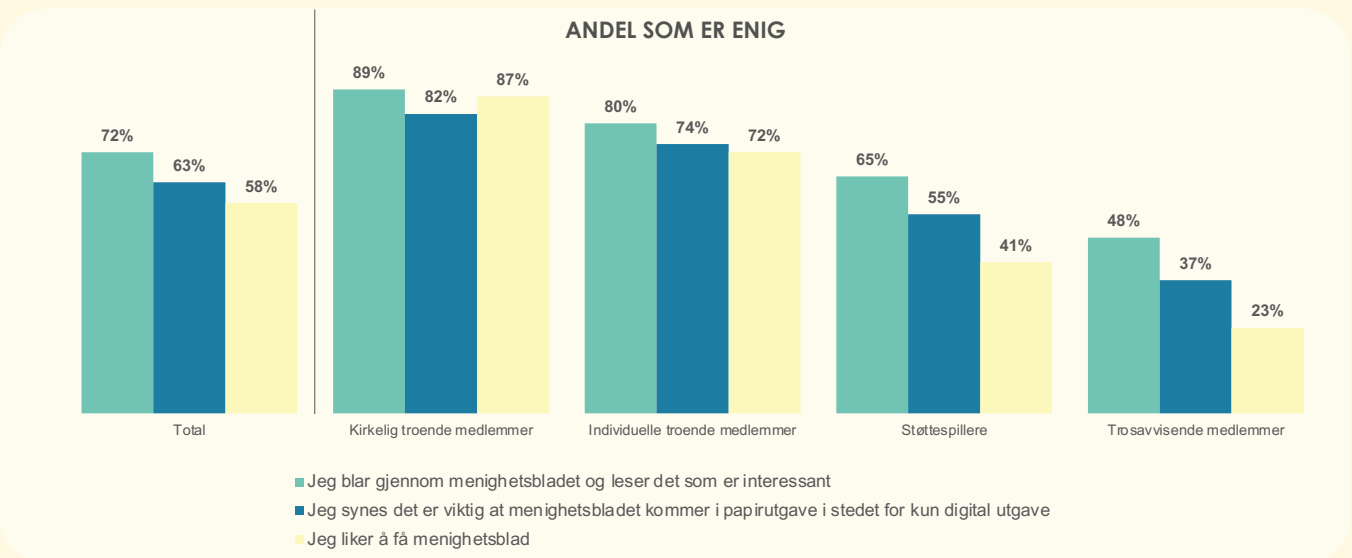
FILTER: Har mottatt menighetsblad

38



SEGMENTER

HOLDNINGER TIL MENIGHETSBLADET



n = 2617

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

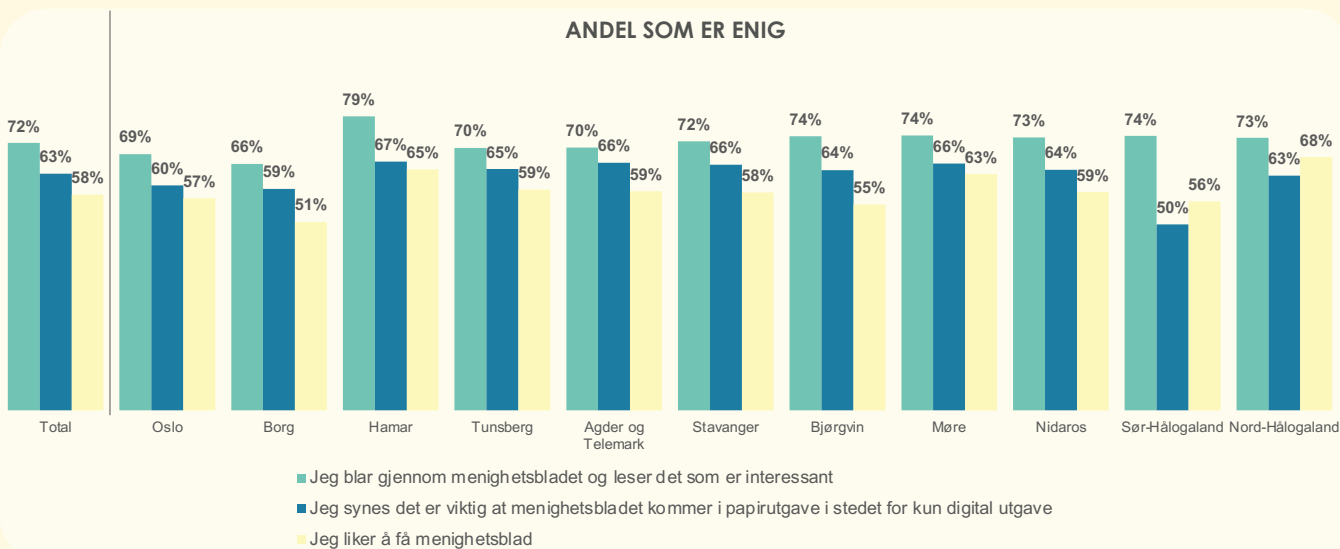
FILTER: Har mottatt menighetsblad

39



BISPEDØMMER

HOLDNINGER TIL MENIGHETSBLADET



n = 2617

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

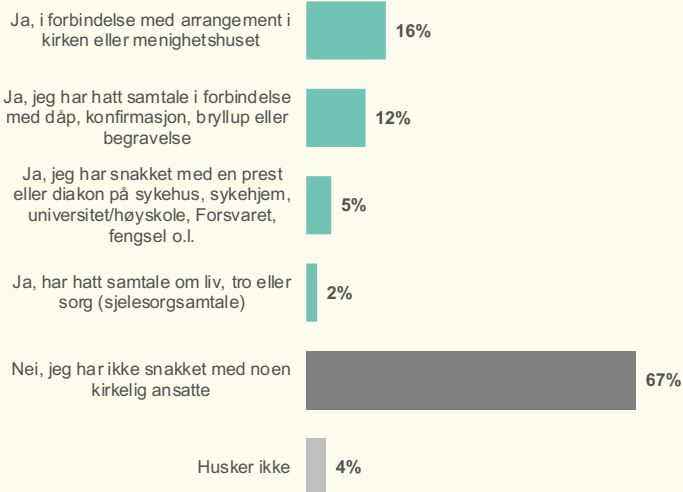
FILTER: Har mottatt menighetsblad

40



ALLE MEDLEMMER

KONTAKT MED KIRKELIGE ANSATTE



KOMMENTAR

Tre av ti medlemmer har hatt kontakt med kirkelige ansatte det siste året.

Kvinner har oftere enn menn snakket med en kirkelig ansatt i forbindelse med arrangementer i kirken eller menighetshuset, med henholdsvis 18 og 15 prosent.

Samtaler knyttet til dåp, konfirmasjon og lignende er vanligere blant dem under 50 år, mens eldre i større grad har kontakt i andre sammenhenger.

Andelen som har hatt kontakt er høyere i Møre og lavere i Oslo.

Segmentet «kirkelig troende medlemmen» har gjennomgående mer kontakt med kirken enn øvrige segmenter.

n = 5966

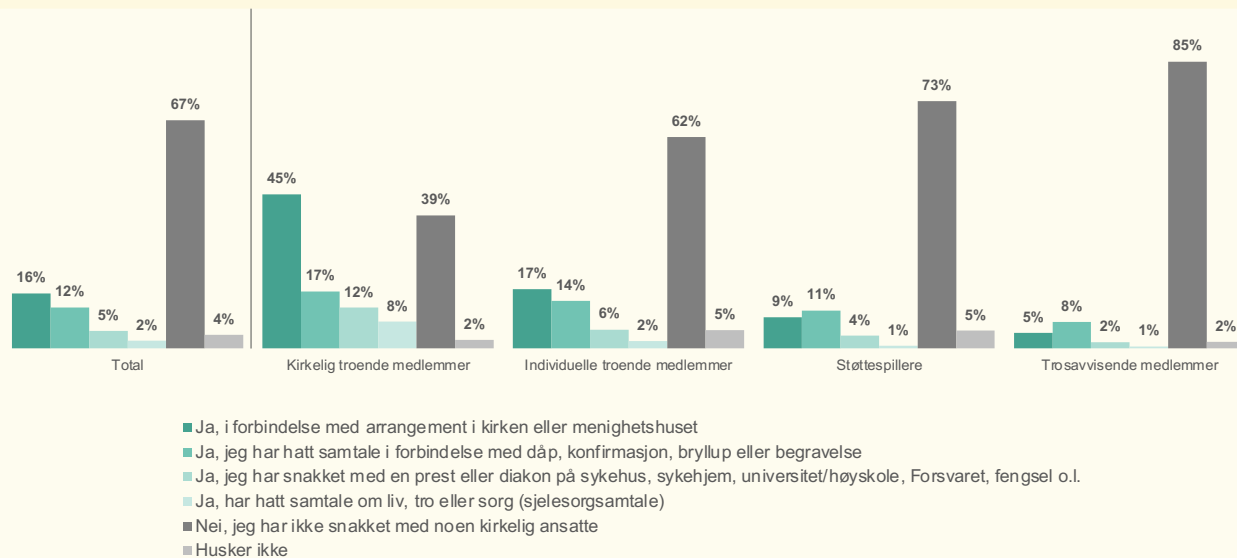
Har du i løpet av de siste 12 månedene snakket med kirkelig ansatte?

41



SEGMENTER

KONTAKT MED KIRKELIGE ANSATTE



n = 5966

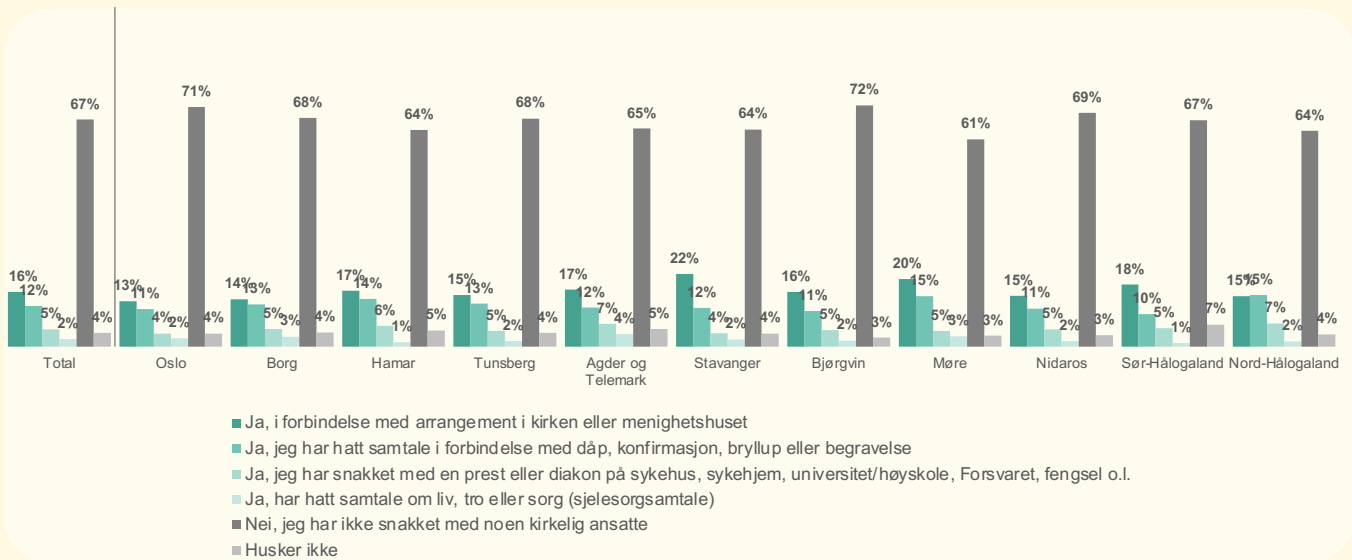
Har du i løpet av de siste 12 månedene snakket med kirkelig ansatte?

42



BISPEDØMMER

KONTAKT MED KIRKELIGE ANSATTE

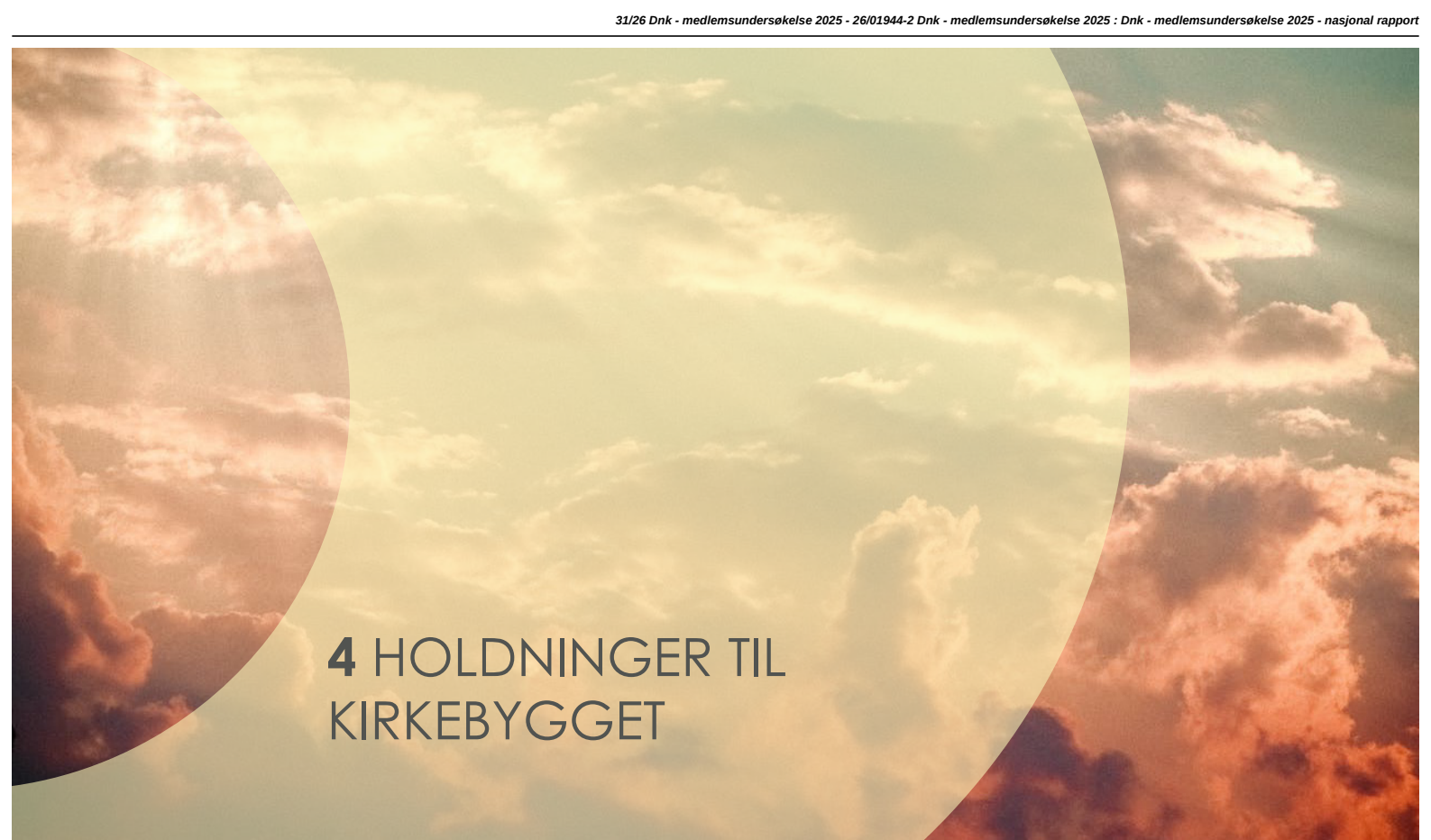


n = 5966

Har du i løpet av de siste 12 månedene snakket med kirkelig ansatte?

43

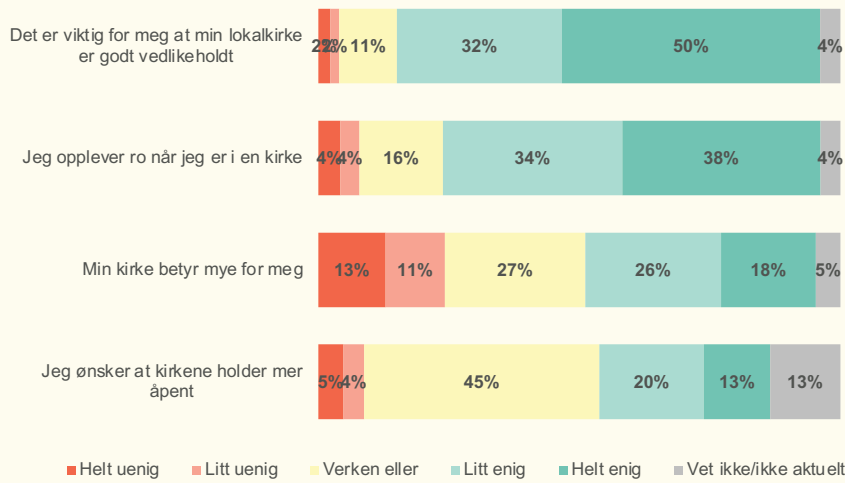




4 HOLDNINGER TIL KIRKEBYGGET

ALLE MEDLEMMER

HOLDNINGER TIL KIRKEBYGGET



KOMMENTAR

Åtte av ti er opptatt av at lokalkirken skal være godt vedlikeholdt, og engasjementet er sterkest blant de over 50 år, der 86 prosent sier dette er viktig.

Sju av ti medlemmer opplever ro i kirken, med en overvekt av kvinner (75 prosent) og særlig blant dem over 60 år, der åtte av ti opplever dette.

For 44 prosent av medlemmene betyr kirken mye, noe som gjelder flere kvinner enn menn (46 mot 42 prosent) og halvparten av dem over 50 år.

En av tre ønsker at kirkene skal holdes mer åpne, og i Agder gjelder dette fire av ti. Andelen er også noe høyere blant eldre over 60 år (36 prosent).

n = 5966

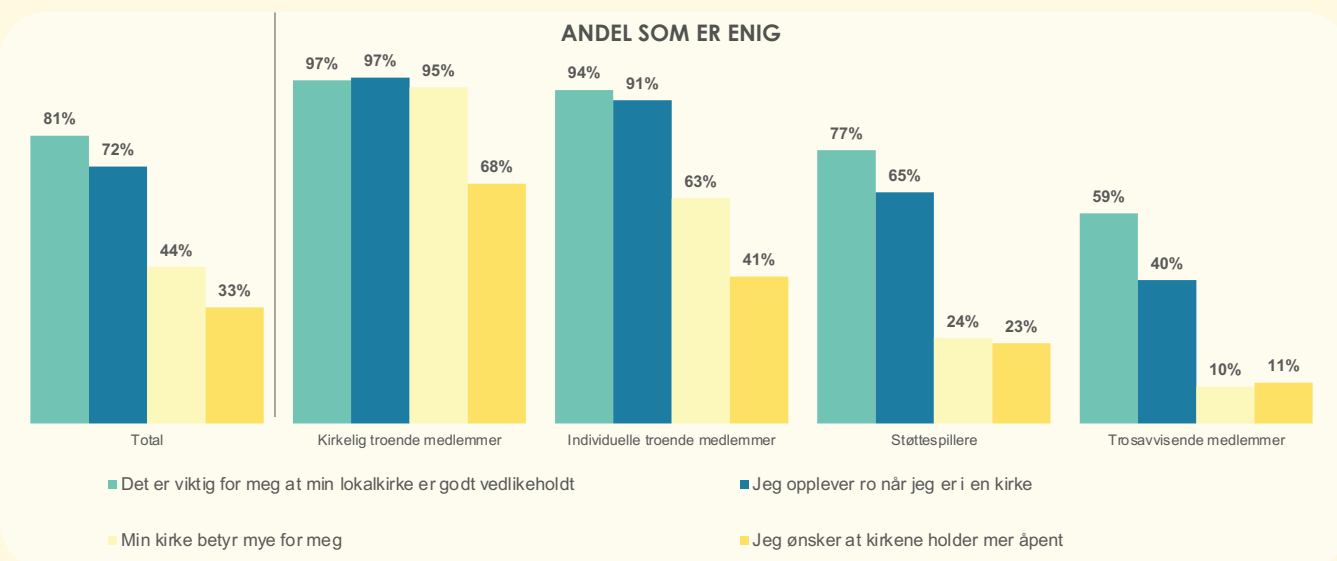
Tenk på kirken der du bor, eller en kirke du er glad i. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om selve kirkebygget?

45



SEGMENTER

HOLDNINGER TIL KIRKEBYGGET



n = 5966

Tenk på kirken der du bor, eller en kirke du er glad i. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om selve kirkebygget?

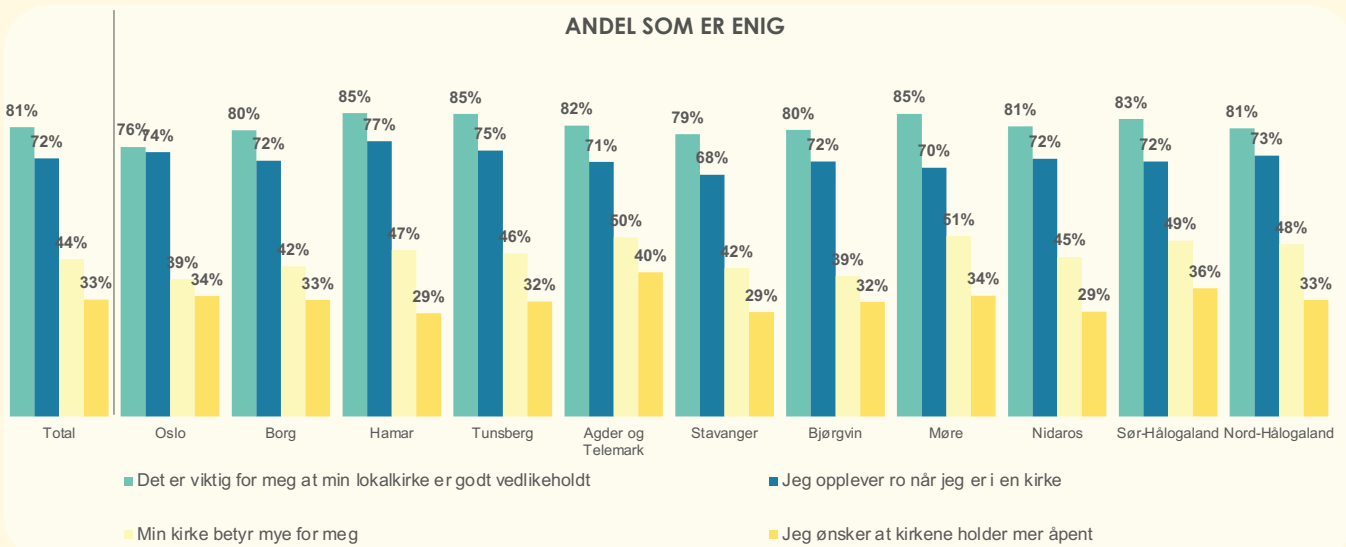
46



BISPEDØMMER

HOLDNINGER TIL KIRKEBYGGET

ANDEL SOM ER ENIG

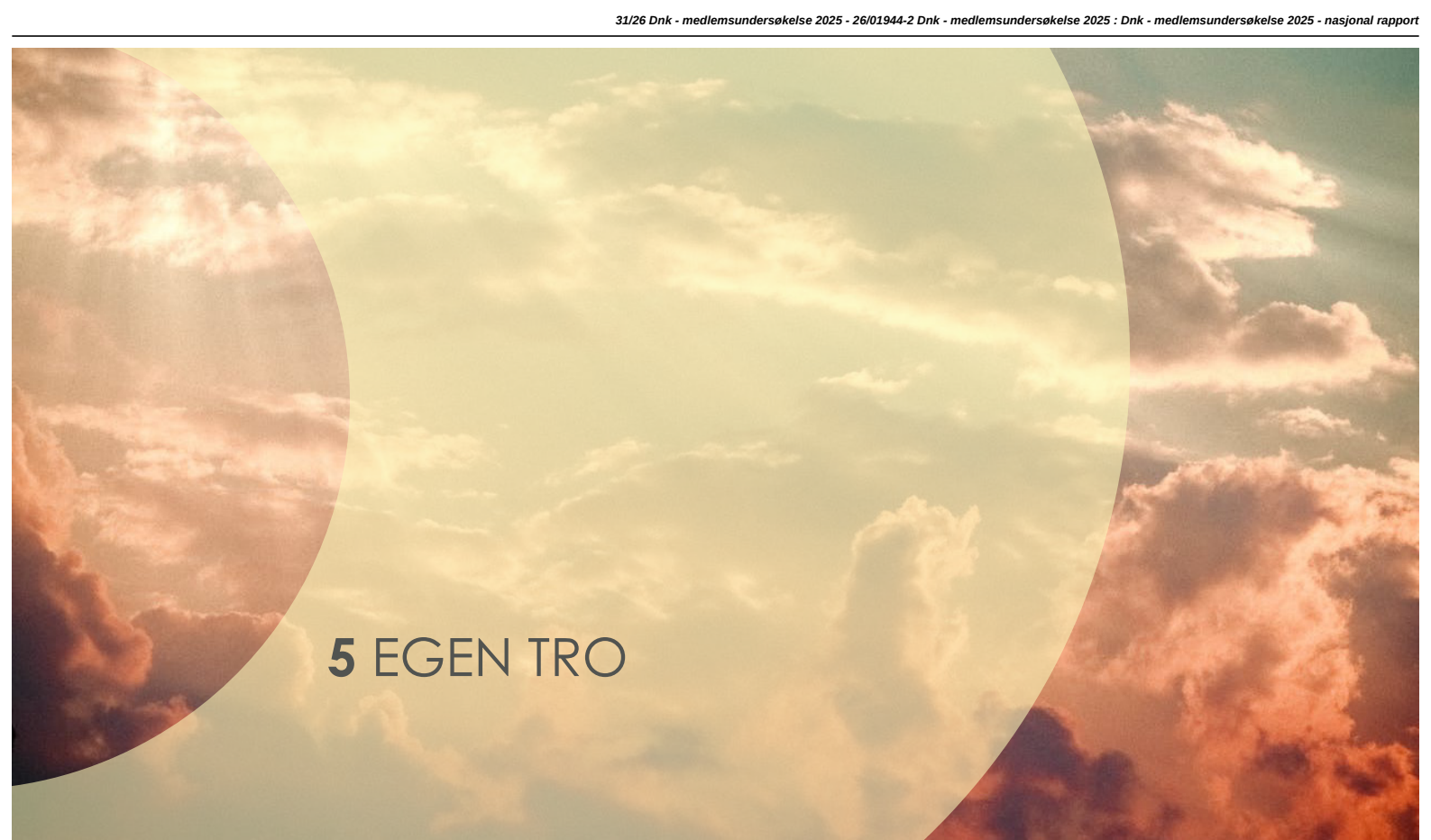


n = 5966

Tenk på kirken der du bor, eller en kirke du er glad i. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om selve kirkebygget?

47



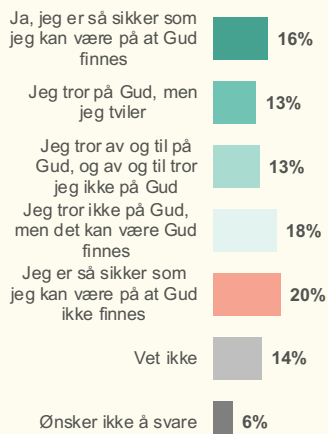


5 EGEN TRO

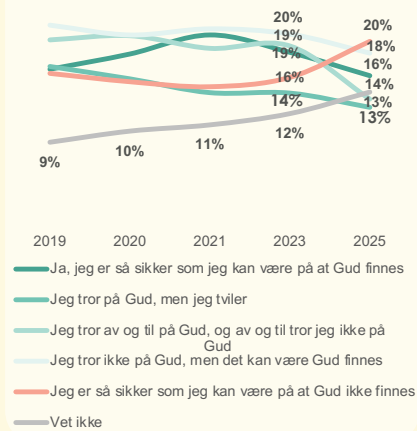
ALLE MEDLEMMER

TROR DU PÅ GUD?

TROR DU PÅ GUD 2025



TROR DU PÅ GUD 2019-2025



KOMMENTAR

Det er en signifikant økning i andelen medlemmer som sier de er så sikre de kan være på at Gud ikke finnes - fra 16 prosent i 2023 til 20 prosent i 2025. Samtidig er det en liten, men signifikant økning i andelen som sier de ikke vet, fra 12 prosent til 14 prosent i 2025. Vi ser også at andelen som er usikre på egen tro har økt over tid og andelen som er sikre på at Gud finnes, har gått ned siden 2021.

Flere menn enn kvinner er sikre på at Gud ikke finnes (24 mot 16 prosent), mens kvinner i noe større grad uttrykker usikkerhet.

Blant de yngste, 15–29 år, svarer én av fire at de ikke tror på Gud, men at det kan finnes en gud. I aldersgruppen 30–39 år er like mange helt sikre på at Gud ikke finnes. Eldre over 50 år har en annen profil – her er det flere som er sikre på at Gud finnes (20 prosent) eller som tror, men tviler (15 prosent).

Andelen som er sikre på at Gud finnes er høyest i Agder og Telemark samt Stavanger, og lavere i Oslo, Hamar og Nidaros.

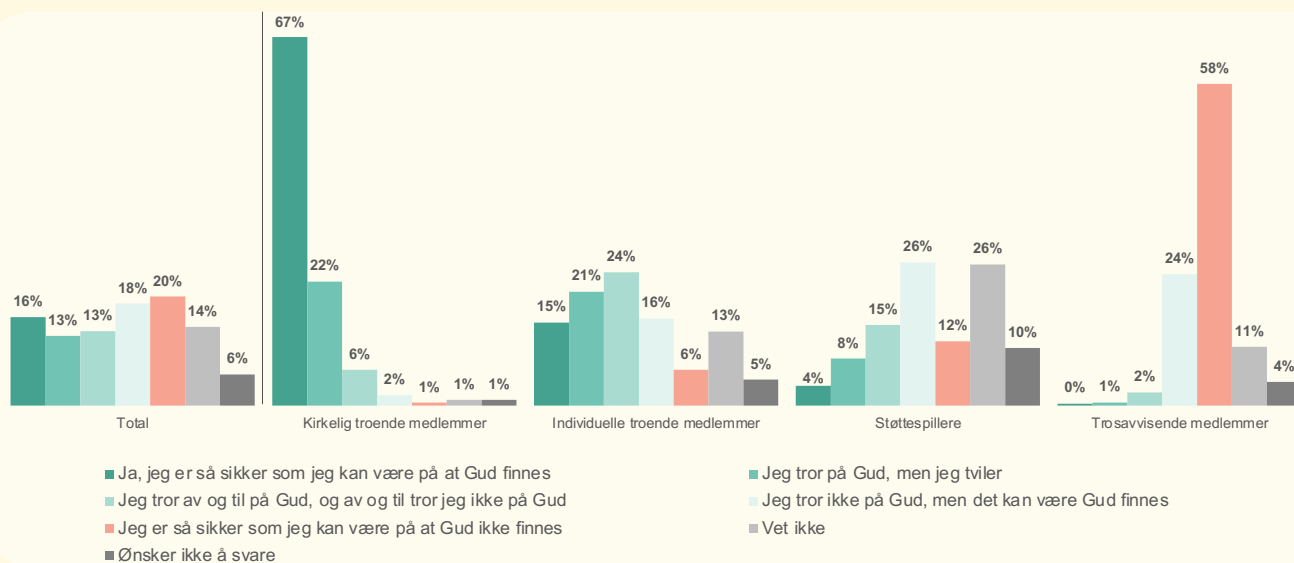
n = 5966

Tror du på Gud?



SEGMENTER

TROR DU PÅ GUD?



n = 5966

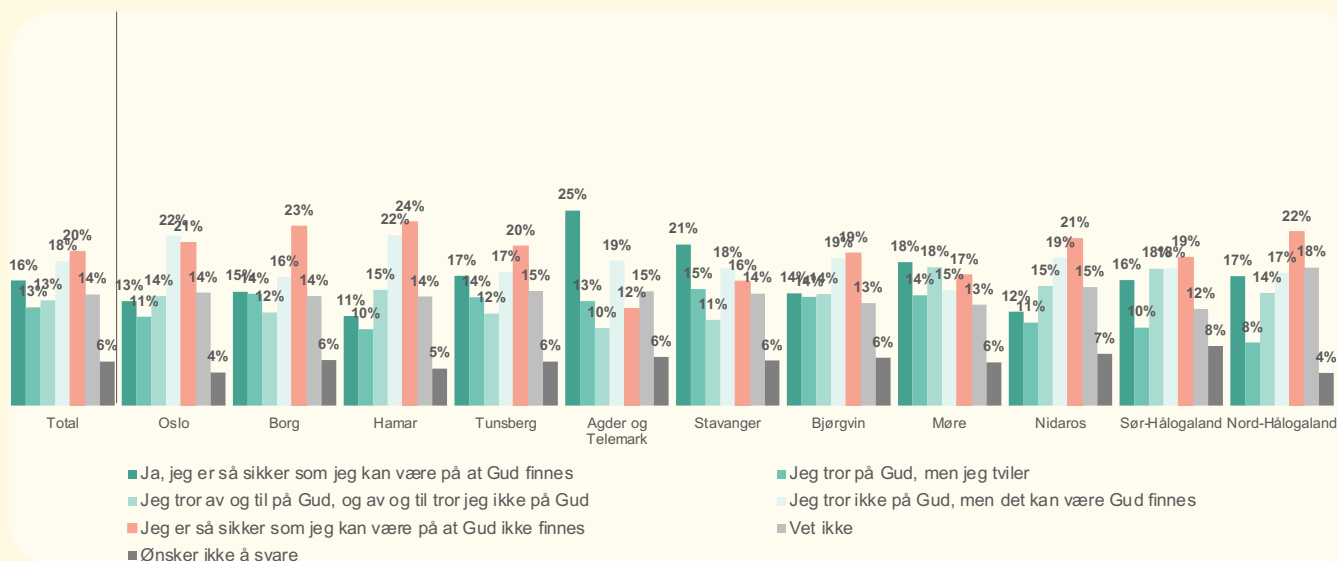
Tror du på Gud?

50



BISPEDØMMER

TROR DU PÅ GUD?



n = 5966

Tror du på Gud?

51



ALLE MEDLEMMER

BER DU TIL GUD?

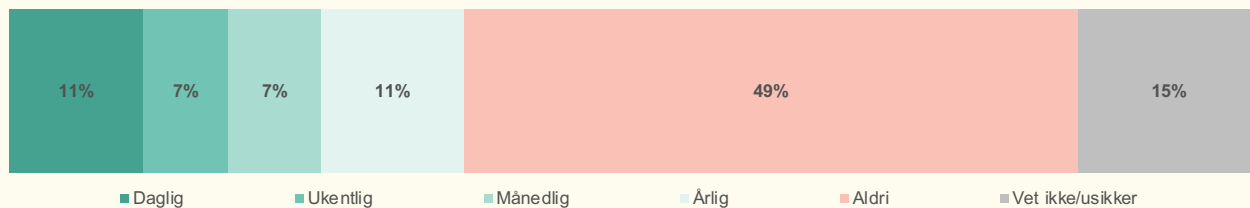
KOMMENTAR

Nesten to av ti medlemmer ber til Gud minst én gang i uken, mens halvparten oppgir at de aldri ber.

Kvinner ber i større grad enn menn. Blant aldersgruppene ber de over 50 år oftest, fulgt av de yngste under 30 år, mens aldersgruppen 30–49 år ber i minst grad.

Det er færre som ber i Oslo og Hamar enn i resten av landet.

Samtidig finnes det en gruppe medlemmer som ber svært ofte – blant «kirkelig troende medlemmen» ber nær halvparten daglig.



n = 5966

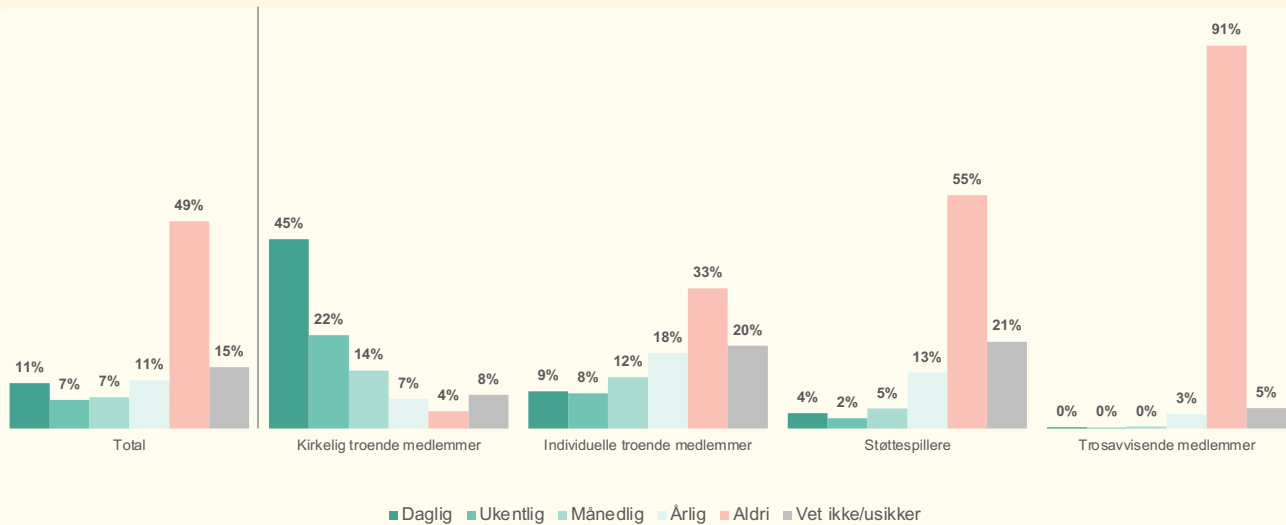
Hvor ofte ber du til Gud?

52



SEGMENTER

BER DU TIL GUD?



n = 5966

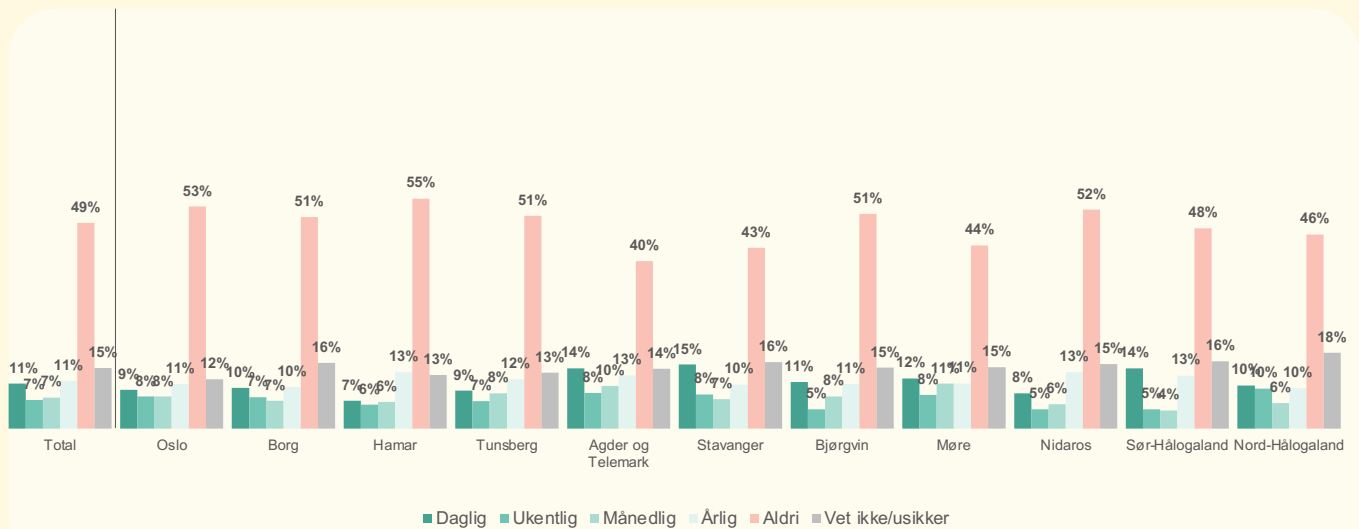
Hvor ofte ber du til Gud?

53



BISPEDØMMER

BER DU TIL GUD?



n = 5966

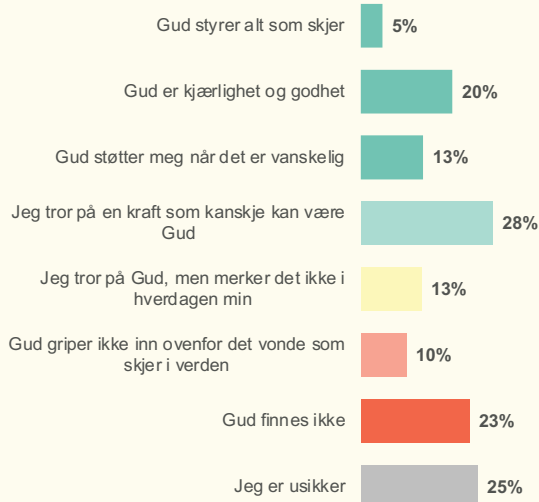
Hvor ofte ber du til Gud?

54



ALLE MEDLEMMER

PÅSTANDER OM GUD



KOMMENTAR

Fem prosent mener at Gud styrer alt, og andelen er noe høyere blant de yngste under 30 år (åtte prosent).

To av ti ser på Gud som kjærlighet og godhet – dette gjelder særlig kvinner og personer over 60 år. En av ti beskriver Gud som en støtte i vanskelige tider, med størst oppslutning blant de yngste under 30 og de eldste over 60 år.

Tre av ti tror på en kraft som kanskje kan være Gud, og denne troen er mer utbredt blant kvinner og eldre over 60 år. Omtrent én av ti sier at de tror på Gud, men uten å merke det i hverdagen, og dette er vanligere blant eldre. Like mange mener at Gud ikke griper inn i det vonde som skjer i verden, også her med noe høyere andel blant dem over 60 år.

Rundt én av fire mener at Gud ikke finnes, mens omtrent like mange er usikre – det gjelder særlig de under 50 år. Flere menn sier at Gud ikke finnes, mens flere kvinner uttrykker tvil eller usikkerhet.

n = 5966

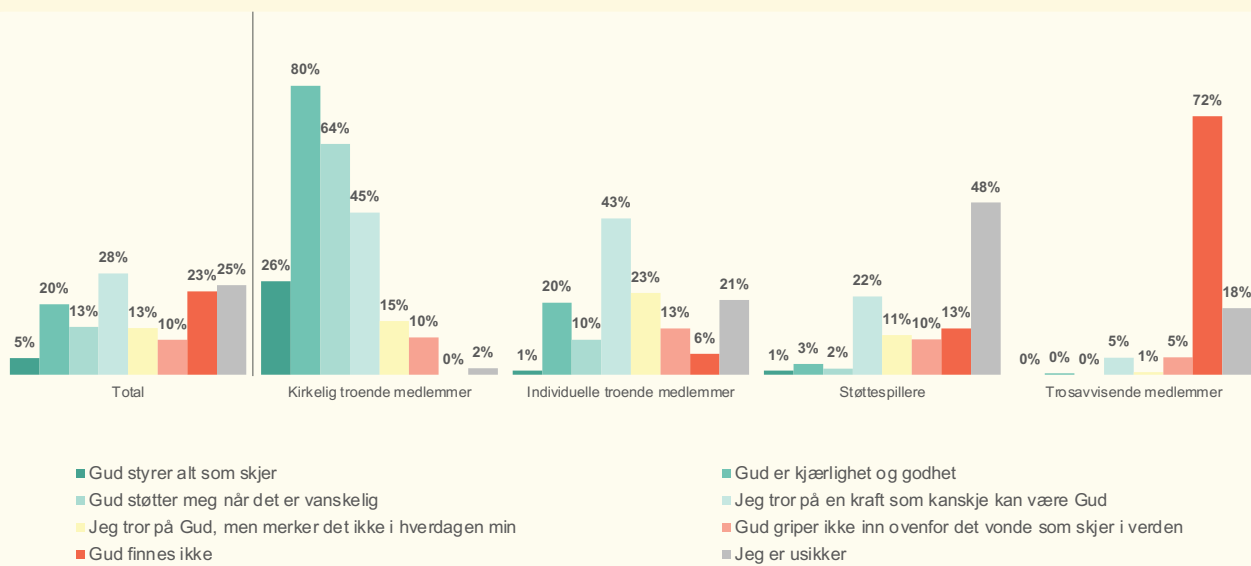
Hvilke av følgende påstander er du enig i?

55



SEGMENTER

PÅSTANDER OM GUD



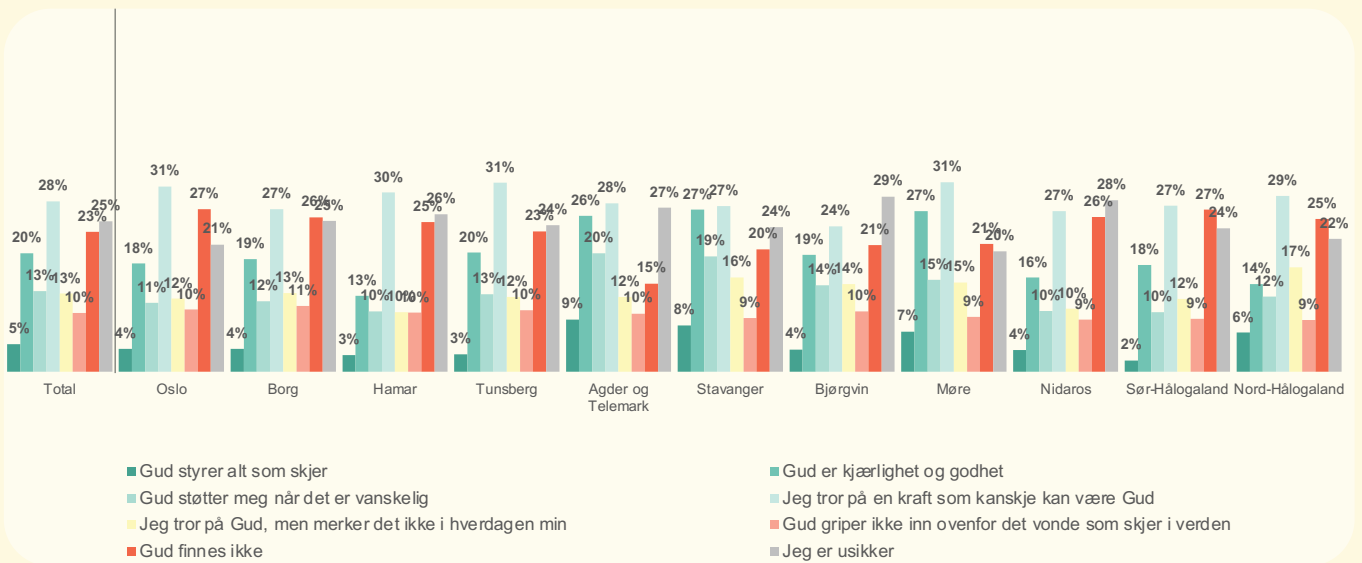
n = 5966

Hvilke av følgende påstander er du enig i?



BISPEDØMMER

PÅSTANDER OM GUD



n = 5966

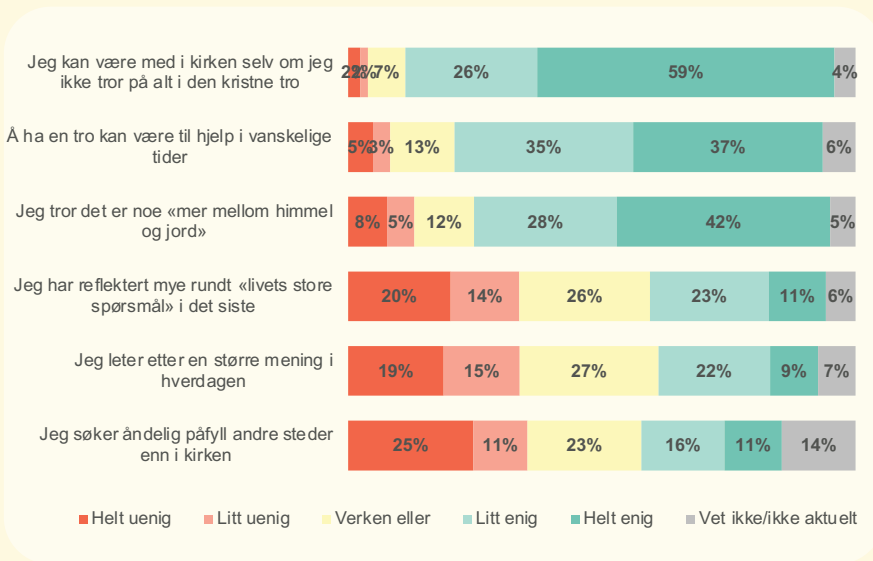
Hvilke av følgende påstander er du enig i?

57



ALLE MEDLEMMER

SØKEN OG EGEN TRO



KOMMENTAR

Hele 85 prosent mener man kan være med i kirken selv om man ikke tror på alt i den kristne tro.

Tre av fire oppfatter at det å ha en tro kan være til hjelp i vanskelige tider, og sju av ti mener det finnes noe mer mellom himmel og jord.

35 prosent oppgir at de har reflektert mye den siste tiden, mens én av tre vurderer å gå til kirken dersom de står overfor noe vanskelig.

3 av 10 søker åndelig påfyll utenfor kirken, og omtrent samme andel leter etter en større mening i hverdagen. Kvinner og eldre over 60 år er gjennomgående mer enige i påstandene, med unntak av letingen etter større mening, som har størst oppslutning blant de yngste.

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

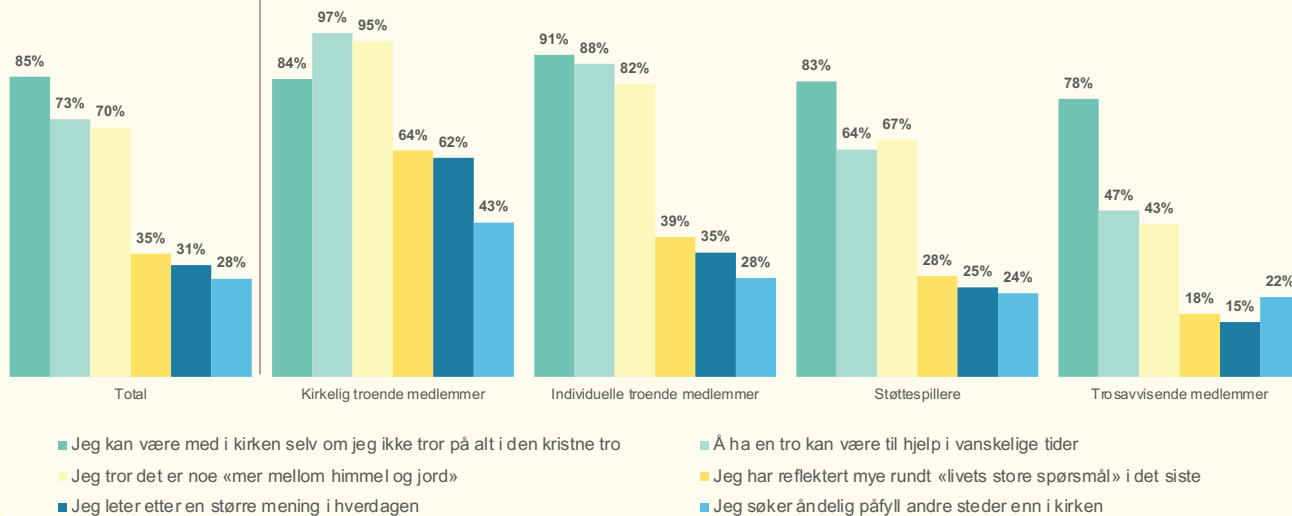
58



SEGMENTER

SØKEN OG EGEN TRO

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

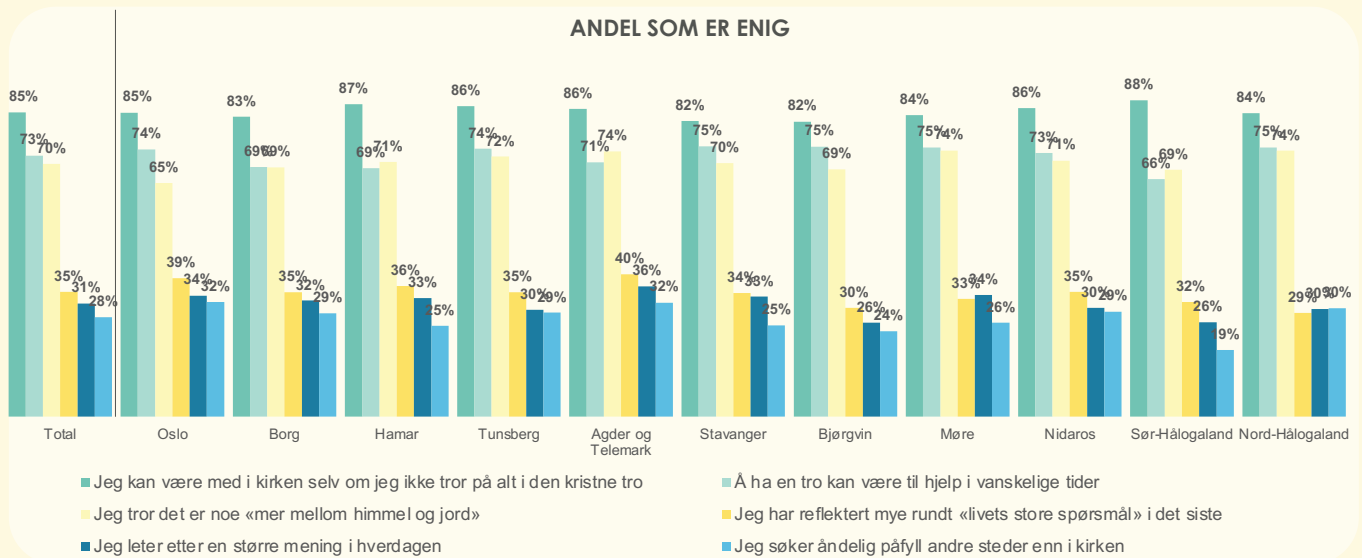
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?



BISPEDØMMER

SØKEN OG EGEN TRO

ANDEL SOM ER ENIG

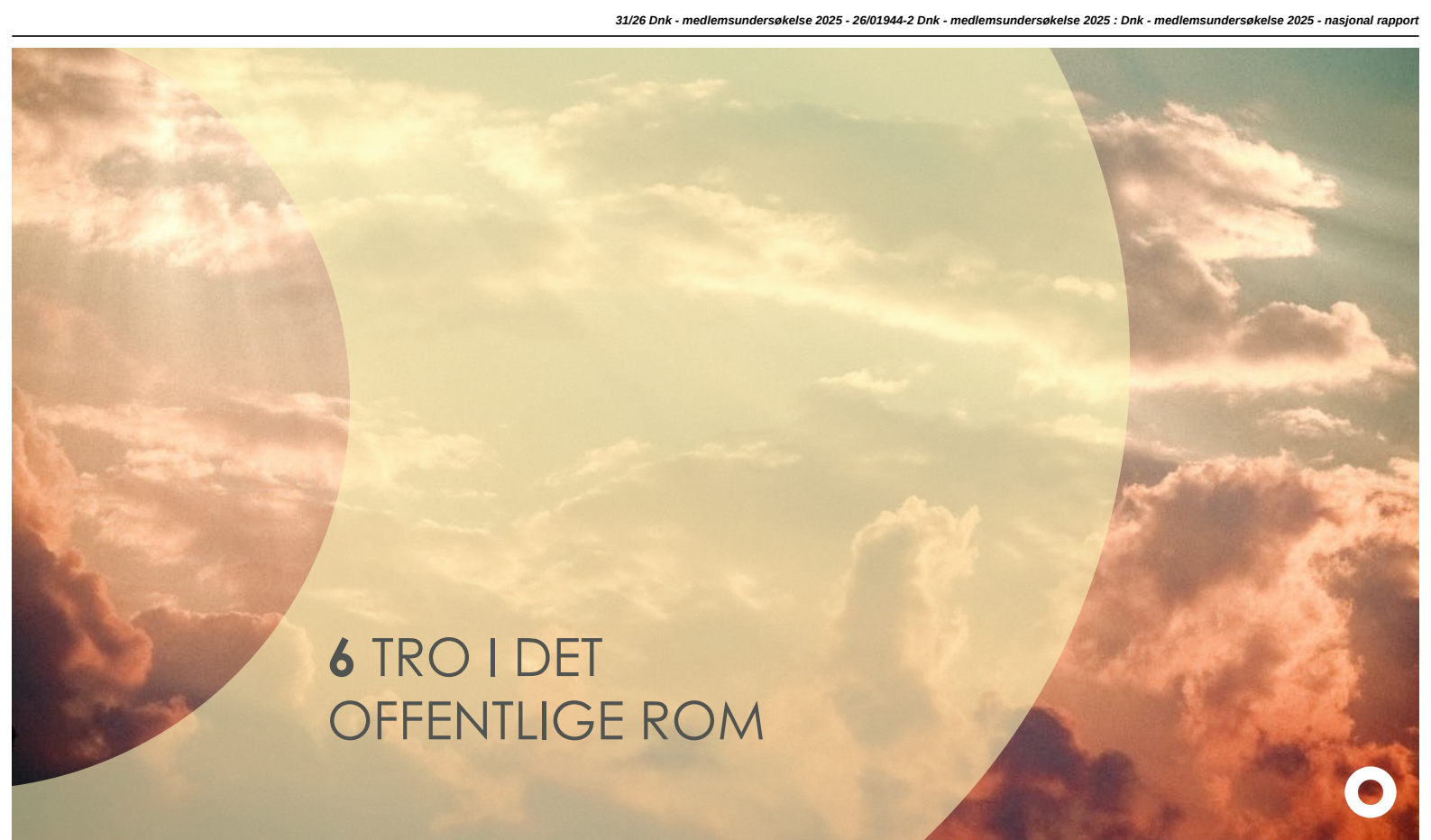


n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

60



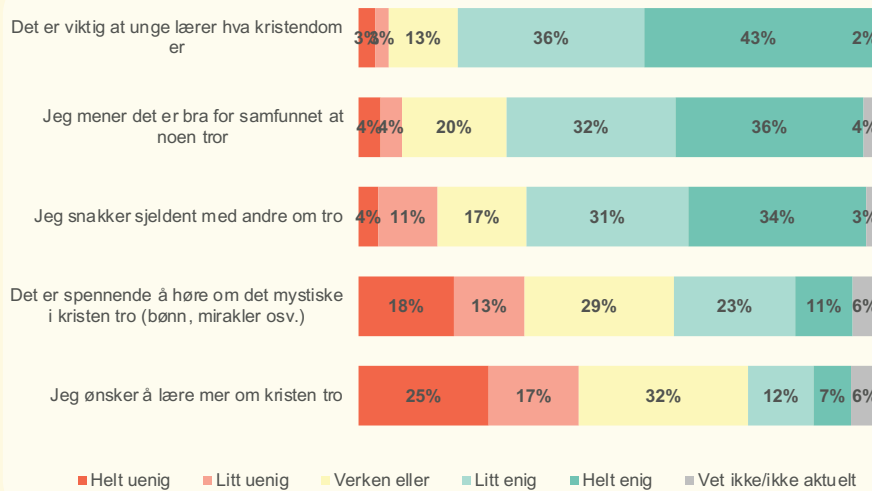


6 TRO I DET OFFENTLIGE ROM



ALLE MEDLEMMER

TRO I DET OFFENTLIGE ROM



KOMMENTAR

Åtte av ti mener det er viktig at unge lærer hva kristendommen er, og andelen som er enig øker med alder.

Sju av ti mener det er bra for samfunnet at noen tror, med noe større oppslutning blant kvinner.

To av tre sier at de sjelden snakker med andre om tro, og dette gjelder i noe større grad eldre sammenlignet med de yngste. Blant segmentet «individuell troende medlemmen» gjelder dette sju av ti.

Én av tre synes det er spennende å høre om det mystiske i kristen tro, og dette har størst oppslutning blant de yngste under 30 år, der 46 prosent sier seg enige.

To av ti ønsker å lære mer om kristen tro, også her med en overvekt blant de yngste – én av tre i denne gruppen uttrykker interesse. Det er også noe flere menn enn kvinner som ønsker å lære mer (21 prosent).

n = 5966

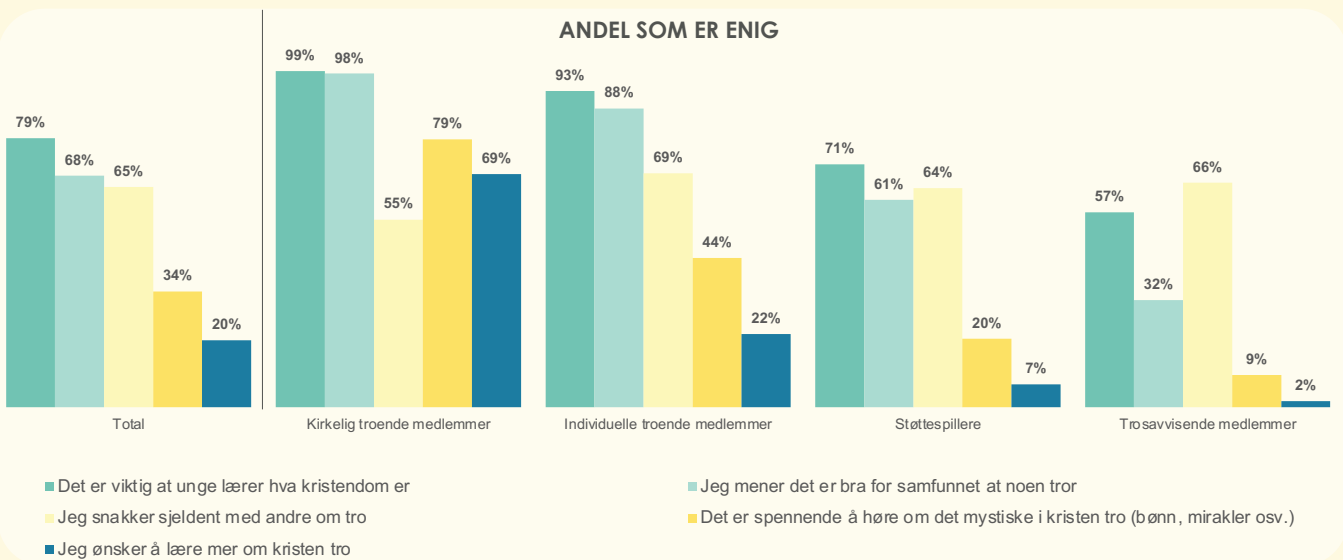
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

62



SEGMENTER

TRO I DET OFFENTLIGE ROM



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

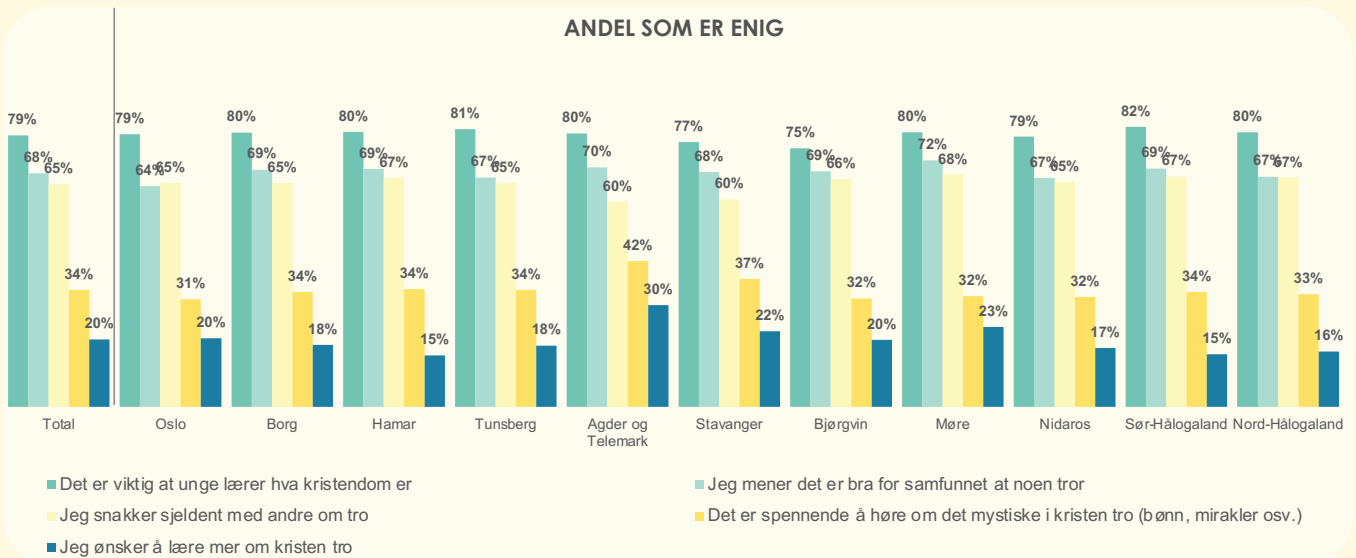
63



BISPEDØMMER

TRO I DET OFFENTLIGE ROM

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

64

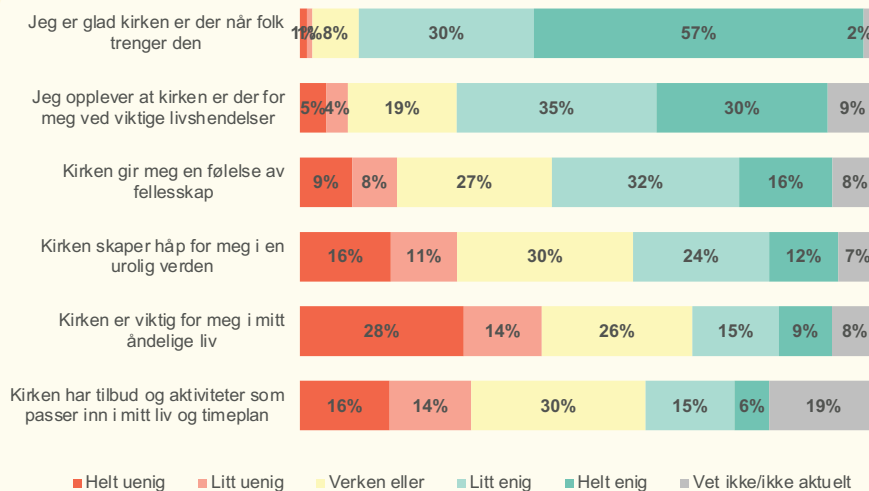


7 KIRKEN OG MEG



ALLE MEDLEMMER

ER KIRKEN DER FOR MEG?



KOMMENTAR

Nesten ni av ti medlemmer er glade for at kirken er der når folk trenger den, med høyest oppslutning blant kvinner og eldre.

Omtrent to av tre opplever at kirken er til stede ved viktige livshendelser – også her med sterkest støtte blant eldre, og svært få som er uenige.

Halvparten mener kirken gir en følelse av fellesskap, i noe større grad blant den yngste aldersgruppen.

Én av tre mener kirken skaper håp i en urolig verden, mens én av fire sier at kirken er viktig for eget åndelig liv – begge deler med størst oppslutning blant eldre.

To av ti opplever at kirken har tilbud og aktiviteter som passer inn i deres liv, særlig blant de yngste og de eldste.

n = 5966

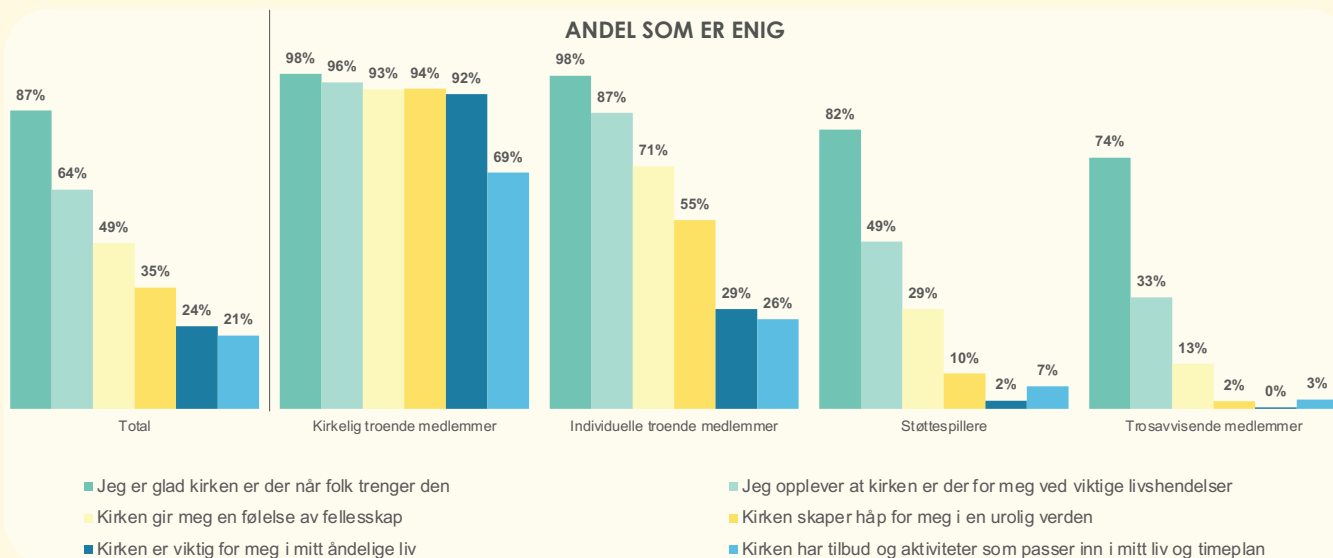
Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene?

66



SEGMENTER

ER KIRKEN DER FOR MEG?



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene?

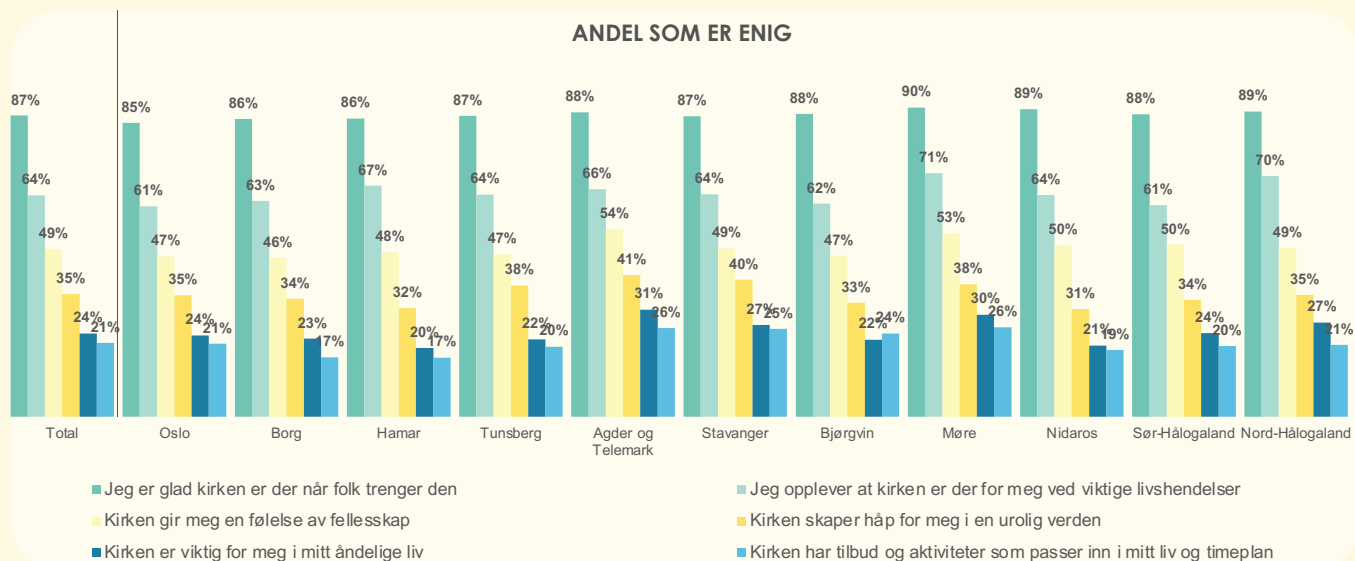
67



BISPEDØMMER

ER KIRKEN DER FOR MEG?

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

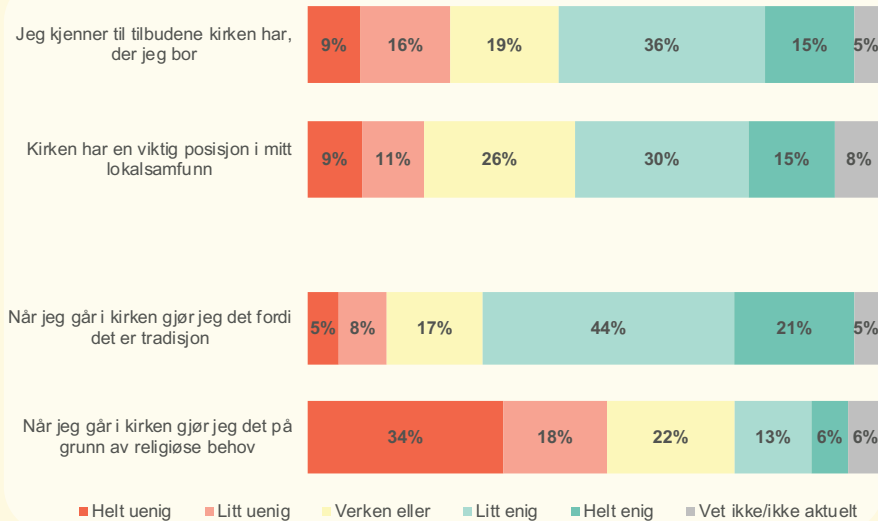
Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene?

68



ALLE MEDLEMMER

ER KIRKEN DER FOR MEG?



KOMMENTAR

Halvparten av medlemmene oppgir at de kjenner til tilbudene kirken har der de bor. Kvinner og eldre over 60 år er noe mer kjent med tilbudene – blant sistnevnte gjelder dette seks av ti.

45 prosent mener kirken har en viktig posisjon i lokalsamfunnet, og dette synet er sterkest blant de eldste.

To av tre sier de går i kirken fordi det er tradisjon, noe flere kvinner enn menn og i større grad de under 60 år.

To av ti går i kirken av religiøse grunner, og andelen øker til én av fire blant dem over 60 år. Det er særlig segmentet «kirkelig troende medlemmen» som oppgir dette – her gjelder det åtte av ti.

n = 5966

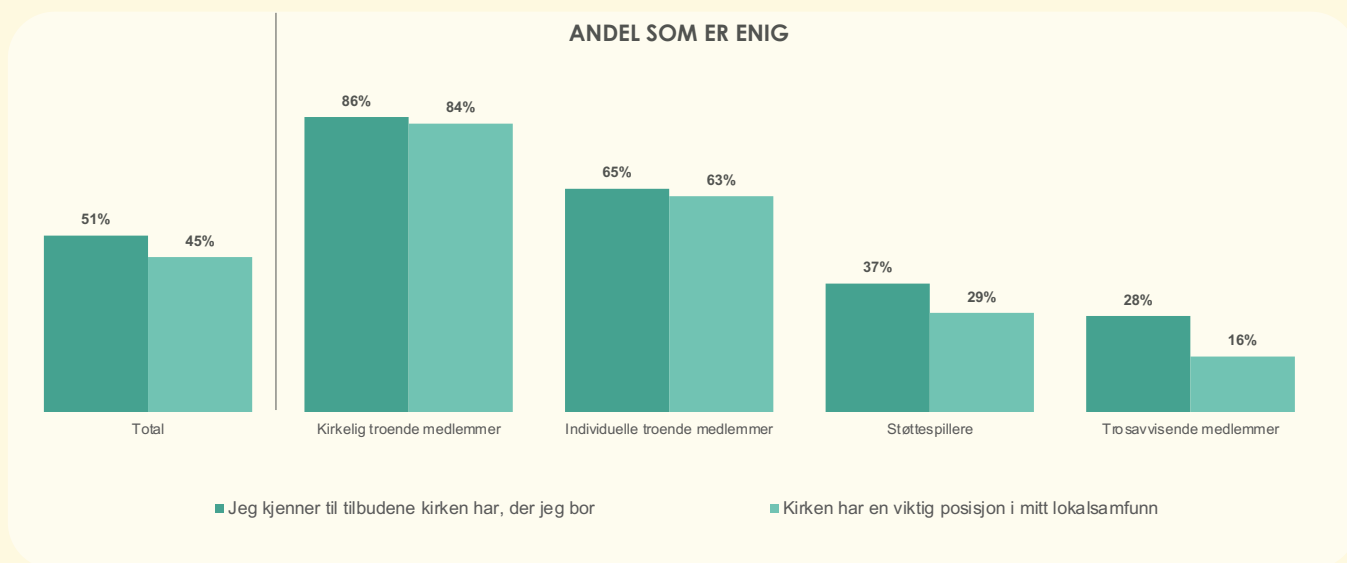
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

69



SEGMENTER

ER KIRKEN DER FOR MEG?



n = 5966

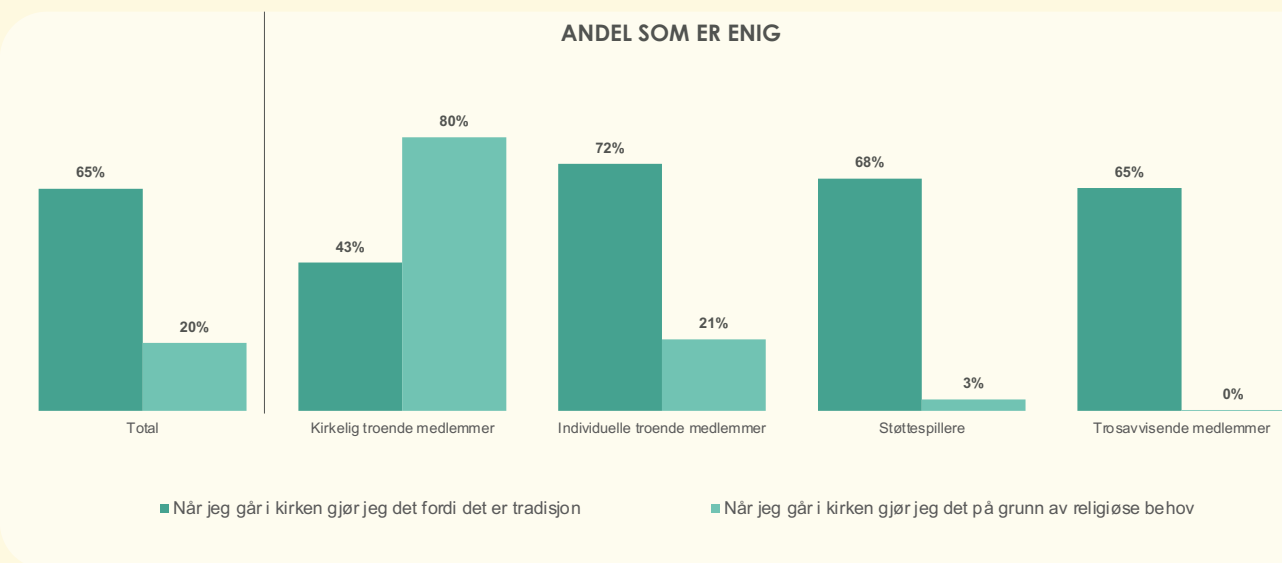
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

70



SEGMENTER

ER KIRKEN DER FOR MEG?



n = 5966

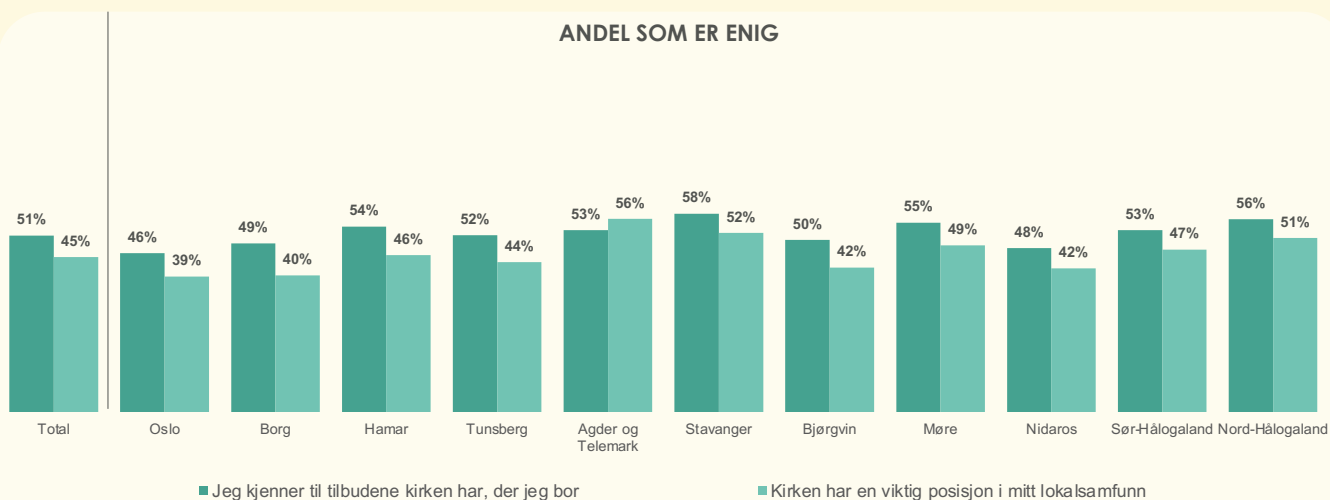
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

71



BISPEDØMMER

ER KIRKEN DER FOR MEG?



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

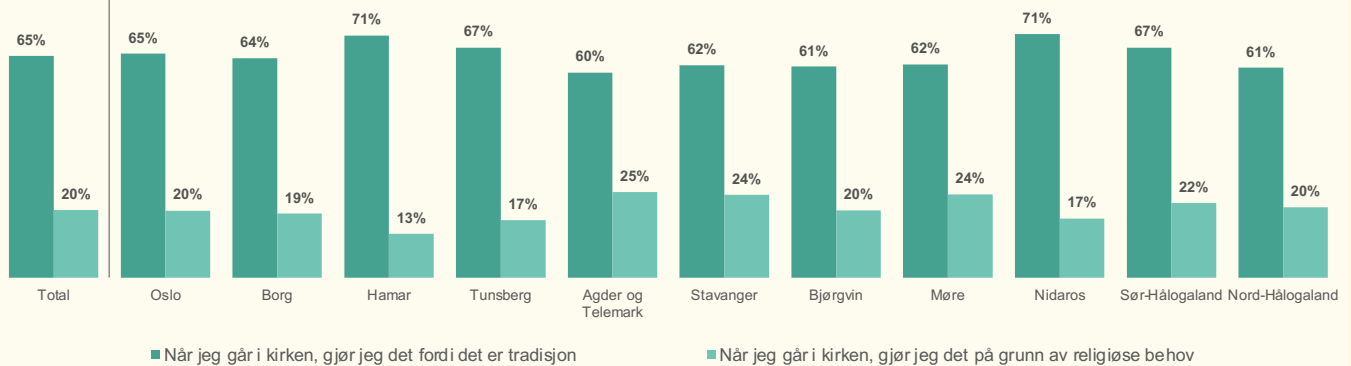
72



BISPEDØMMER

ER KIRKEN DER FOR MEG?

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

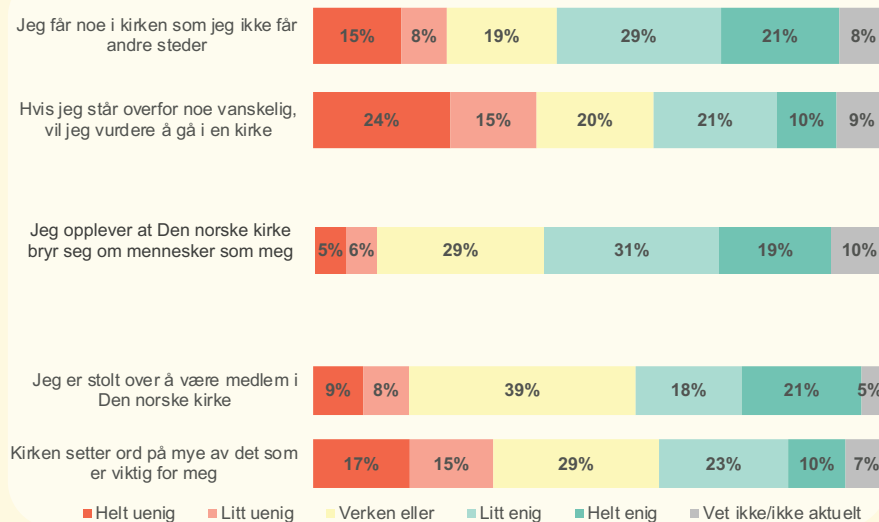
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

73



ALLE MEDLEMMER

KIRKEN OG MEG



KOMMENTAR

Halvparten mener de får noe i kirken som man ikke får andre steder, med høyest oppslutning blant kvinner og eldre over 60 år.

Én av tre sier at de ville vurdert å gå til kirken dersom de sto overfor noe vanskelig – også her med noe større andel blant kvinner og eldre.

Halvparten opplever at Den norske kirke bryr seg, og denne andelen er høyest blant de yngste, der 56 prosent sier seg enige.

Fire av ti er stolte av å være medlem i Den norske kirke, særlig blant dem over 60 år (45 prosent).

Én av tre mener kirken setter ord på mye av det som er viktig, og i aldersgruppen 60+ gjelder dette fire av ti.

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

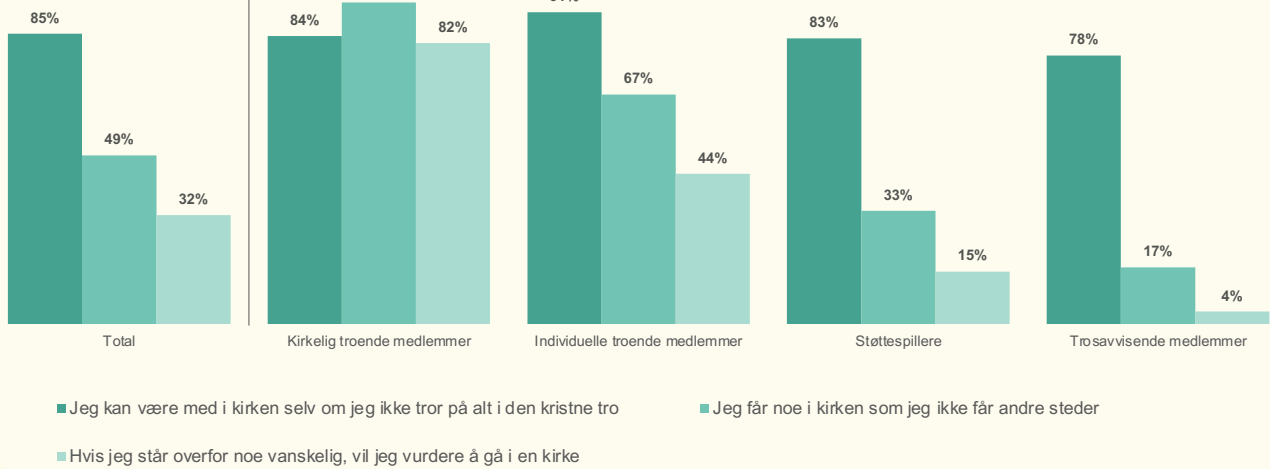
74



SEGMENTER

KIRKEN OG MEG

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

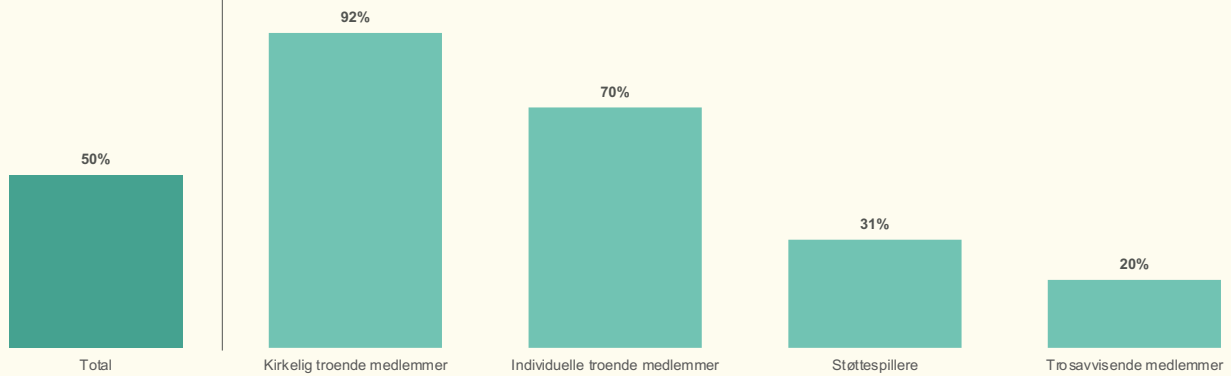
75



SEGMENTER

KIRKEN OG MEG

ANDEL SOM ER ENIG



Jeg opplever at Den norske kirke bryr seg om mennesker som meg

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

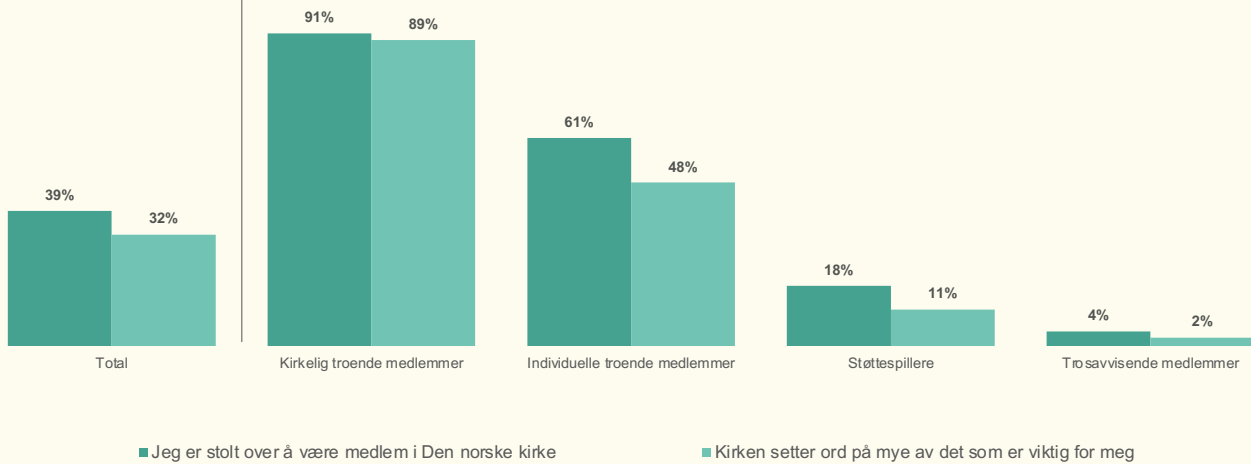
76



SEGMENTER

KIRKEN OG MEG

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

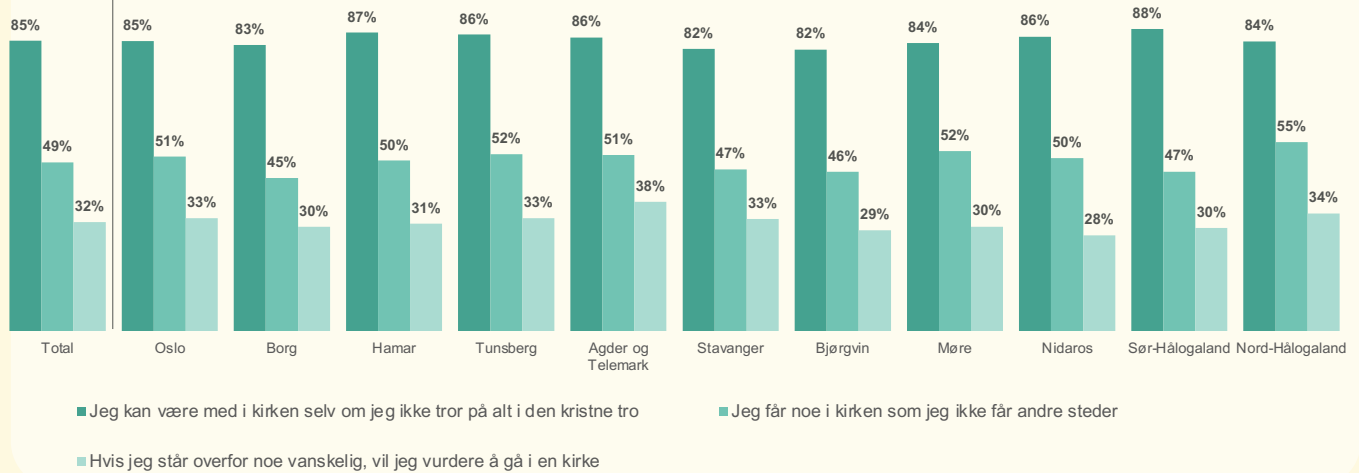
77



BISPEDØMMER

KIRKEN OG MEG

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

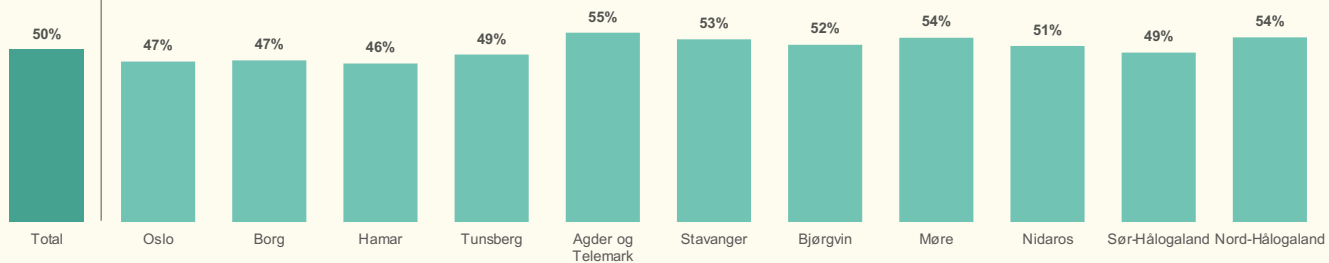
78



BISPEDØMMER

KIRKEN OG MEG

ANDEL SOM ER ENIG



Jeg opplever at Den norske kirke bryr seg om mennesker som meg

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

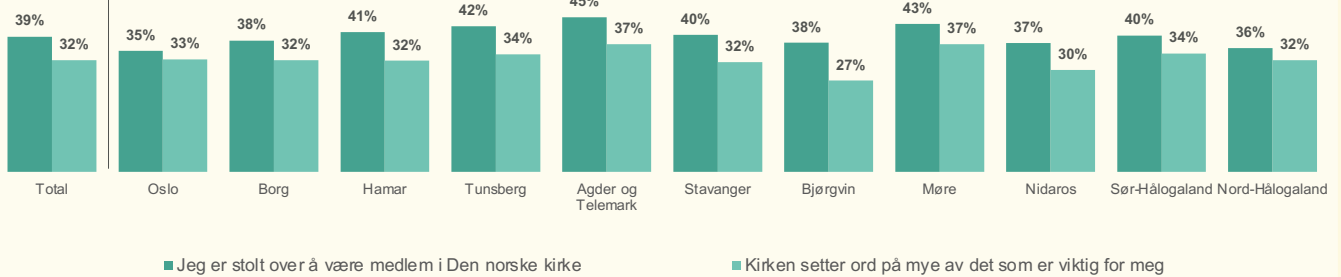
79



BISPEDØMMER

KIRKEN OG MEG

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

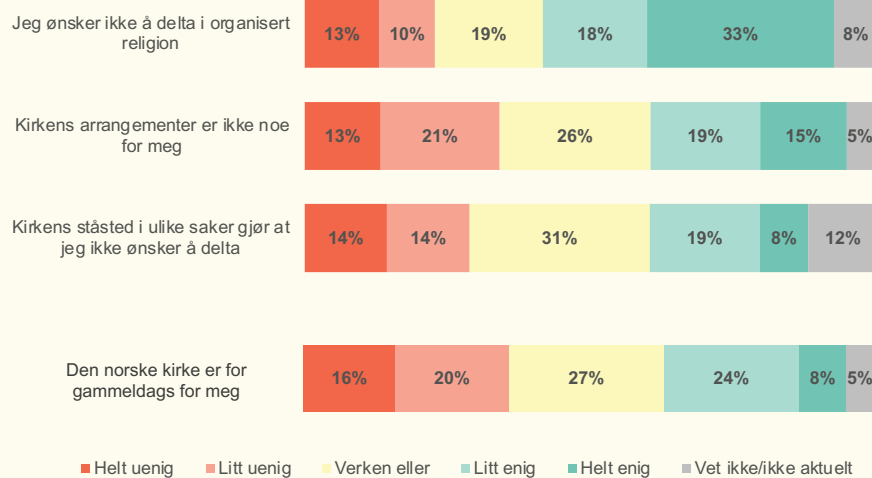
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

80



ALLE MEDLEMMER

BARRIERER



KOMMENTAR

Halvparten av medlemmene sier de ikke ønsker å delta i organisert religion. Andelen er noe høyere blant menn og blant dem i aldersgruppen 50–59 år.

Én av tre mener kirkens arrangementer ikke er noe for dem, særlig blant menn og personer under 50 år.

28 prosent oppgir at kirkens ståsted i ulike saker gjør at de ikke ønsker å delta, med høyest andel blant de yngste (34 prosent).

Én av tre mener at Den norske kirke er for gammeldags, også dette mest utbredt blant de under 50 år

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

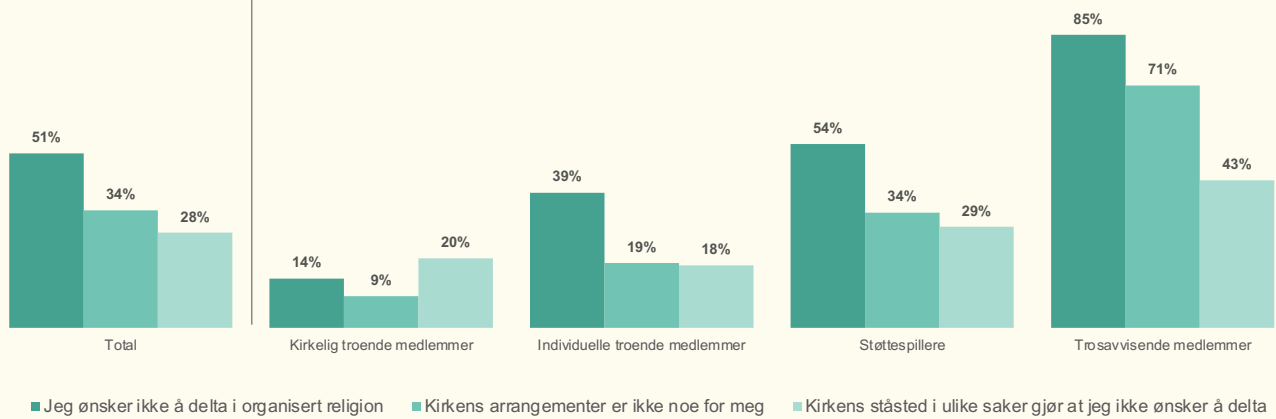
81



SEGMENTER

BARRIERER

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

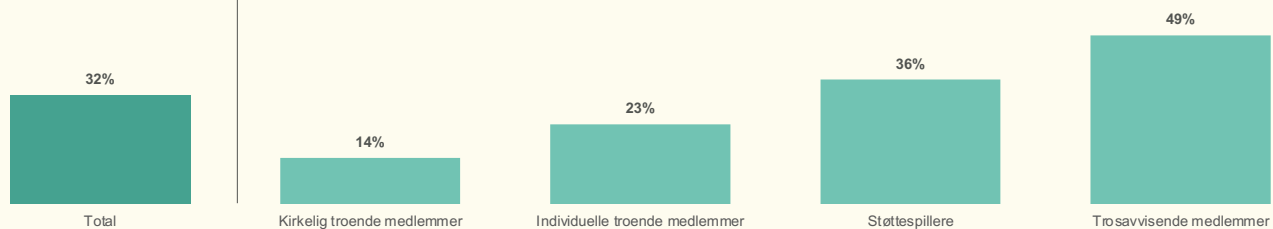
82



SEGMENTER

BARRIERER

ANDEL SOM ER ENIG



Den norske kirke er for gammeldags for meg

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

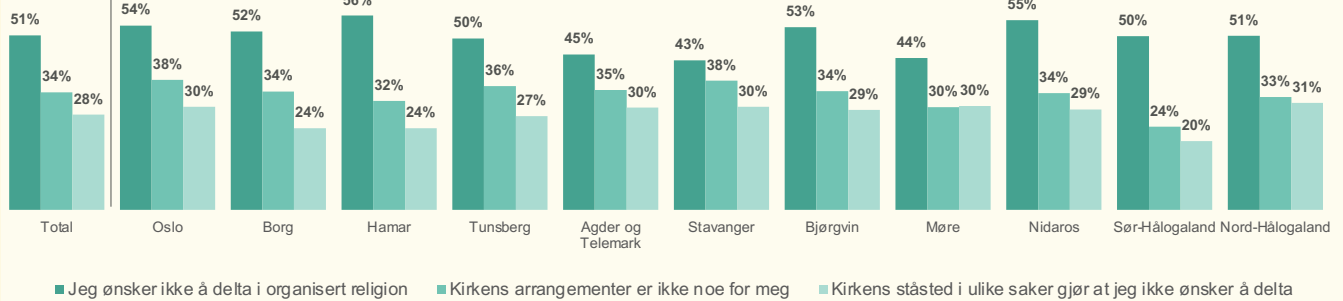
83



BISPEDØMMER

BARRIERER

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

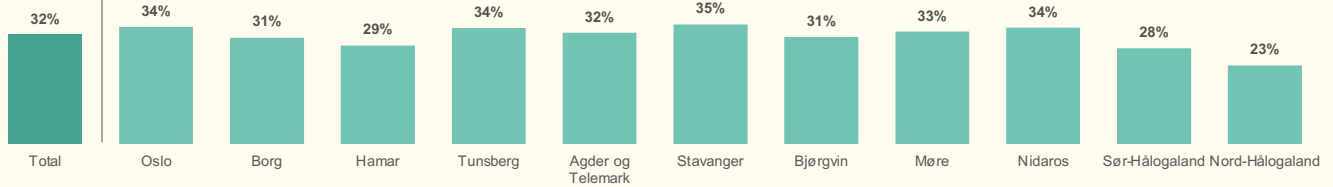
84



BISPEDØMMER

BARRIERER

ANDEL SOM ER ENIG



Den norske kirke er for gammeldags for meg

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

85

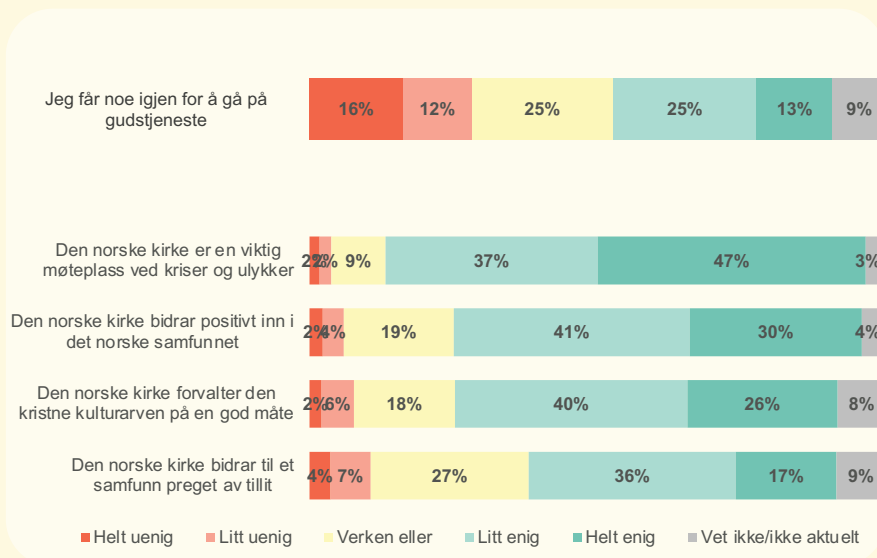


8 KIRKEN OG SAMFUNNET



ALLE MEDLEMMER

KIRKEN OG SAMFUNNET



KOMMENTAR

Fire av ti medlemmer opplever at de får noe igjen for å gå på gudstjeneste.

Åtte av ti mener Den norske kirke er en viktig møteplass ved kriser og ulykker, mens sju av ti oppfatter at kirken bidrar positivt inn i det norske samfunnet.

To av tre mener kirken forvalter den kristne kulturarven på en god måte, og halvparten mener den bidrar til et samfunn preget av tillit.

Gjennomgående er eldre over 50 år mer enige i disse påstandene.

Kvinner er i større grad enige i at de får noe igjen for å gå på gudstjeneste og at Den norske kirke er en viktig møteplass ved kriser, mens flere menn enn kvinner mener kirken bidrar til et samfunn preget av tillit

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

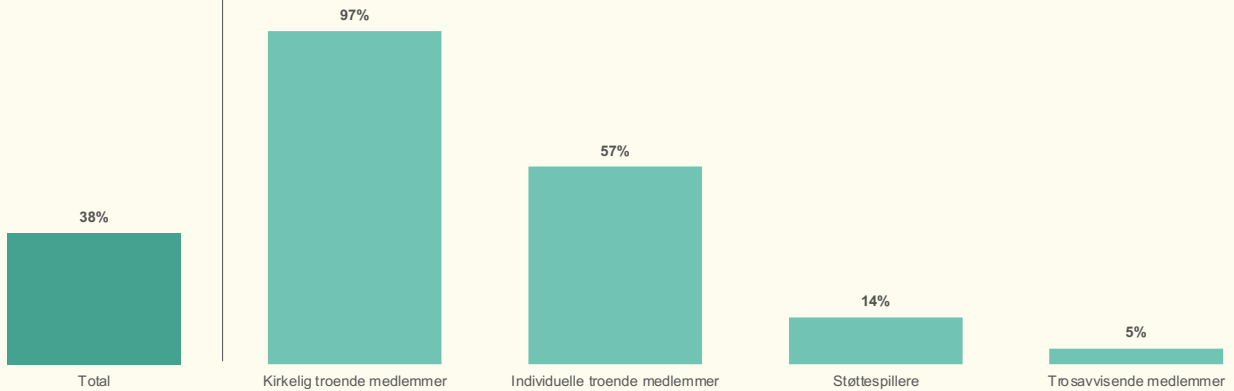
87



SEGMENTER

KIRKEN OG SAMFUNNET

ANDEL SOM ER ENIG



Jeg får noe igjen for å gå på gudstjeneste

n = 5966

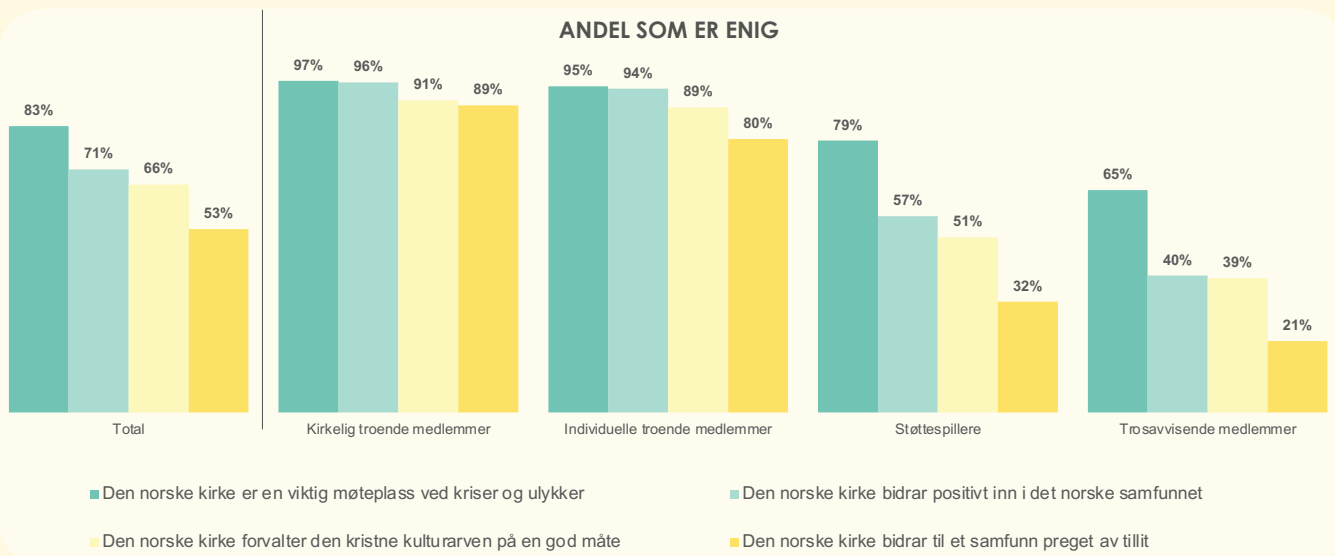
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

88



SEGMENTER

KIRKEN OG SAMFUNNET



n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

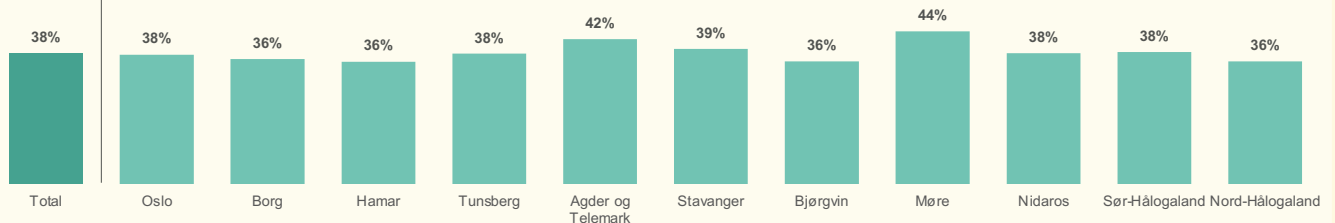
89



BISPEDØMMER

KIRKEN OG SAMFUNNET

ANDEL SOM ER ENIG



Jeg får noe igjen for å gå på gudstjeneste

n = 5966

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

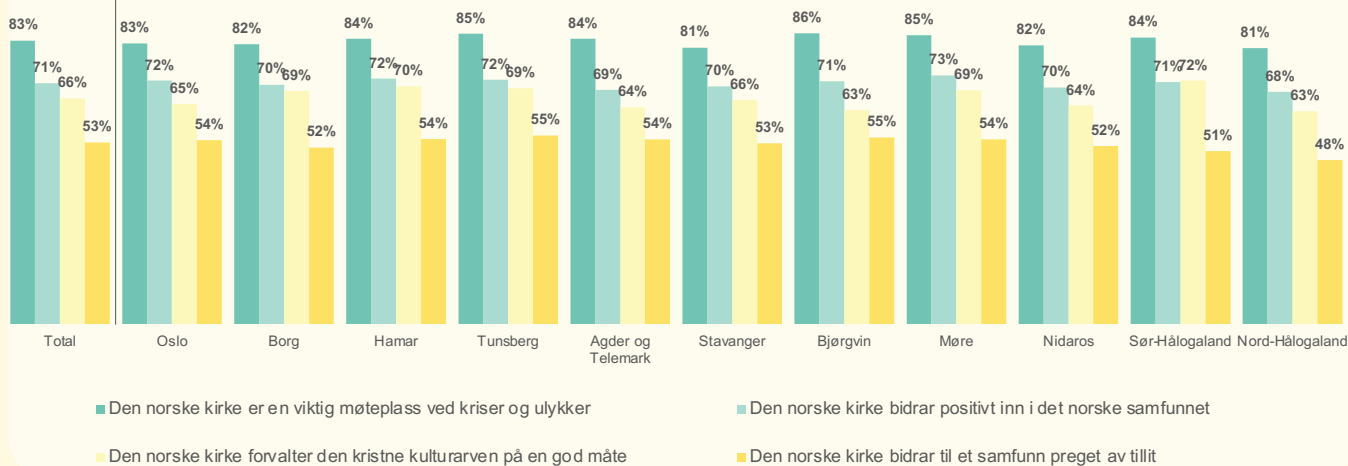
90



BISPEDØMMER

KIRKEN OG SAMFUNNET

ANDEL SOM ER ENIG



n = 5966

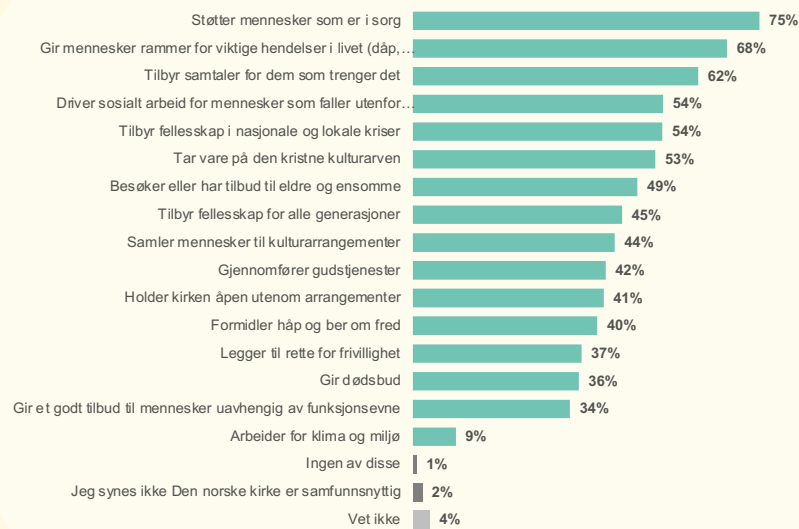
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

91



ALLE MEDLEMMER

SAMFUNNSNYTTE



KOMMENTAR

Den norske kirke støtter mennesker som er i sorg. Nesten åtte av ti mener dette er en situasjon hvor DNK er samfunnsnyttig. Deretter følger kirkens rolle med å gi rammer for viktige livshendelser som dåp, bryllup og begravelse.

Rundt halvparten peker også på sosialt arbeid, fellesskap ved nasjonale og lokale kriser, ivaretagelse av den kristne kulturarven og tilbud til eldre og ensomme som viktige bidrag.

Klima og miljø kommer lengst ned på listen, men blant segmentet «kirkelig troende medlemmen» oppgir 23 prosent at Den norske kirke arbeider for dette.

Kvinner nevner flere situasjoner der kirken har en samfunnsnyttig rolle enn menn, mens den yngste aldersgruppen i noe større grad er usikker.

Rangeringen på neste side viser et tilsvarende bilde, men litt mer nyansert.

n = 5966

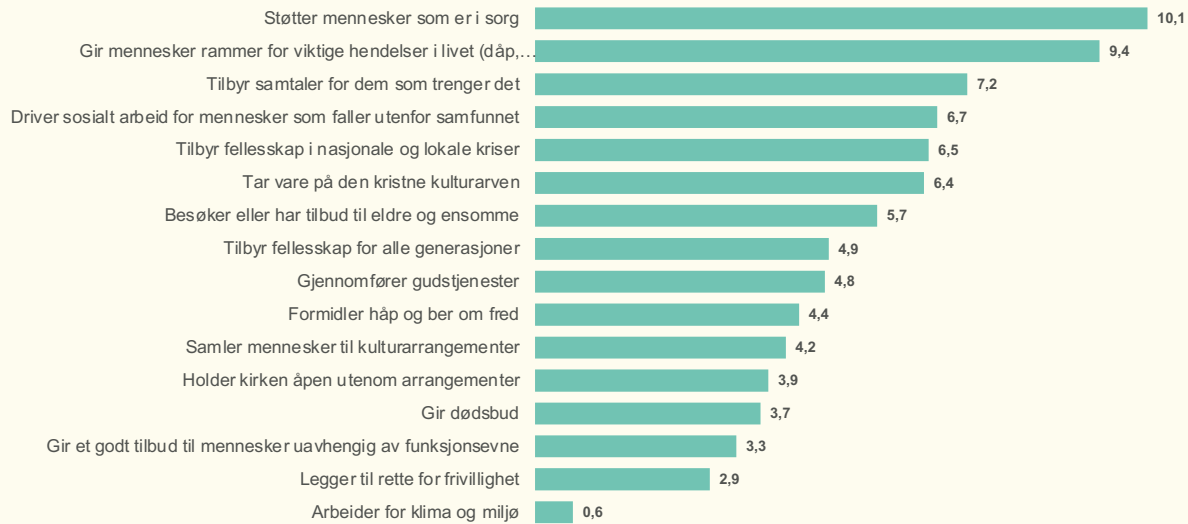
I hvilke situasjoner synes du Den norske kirke er samfunnsnyttig? Flere svar er mulig. Er det når kirken..

92



ALLE MEDLEMMER

RANGERT SAMFUNNSNYTTE



n = 5966

Ranger situasjonene der du synes Den norske kirke er mest samfunnsnyttig. Etter beste evne, ranger de ulike situasjonene ut ifra hvilke situasjoner du mener Den norske kirke er mest samfunnsnyttig

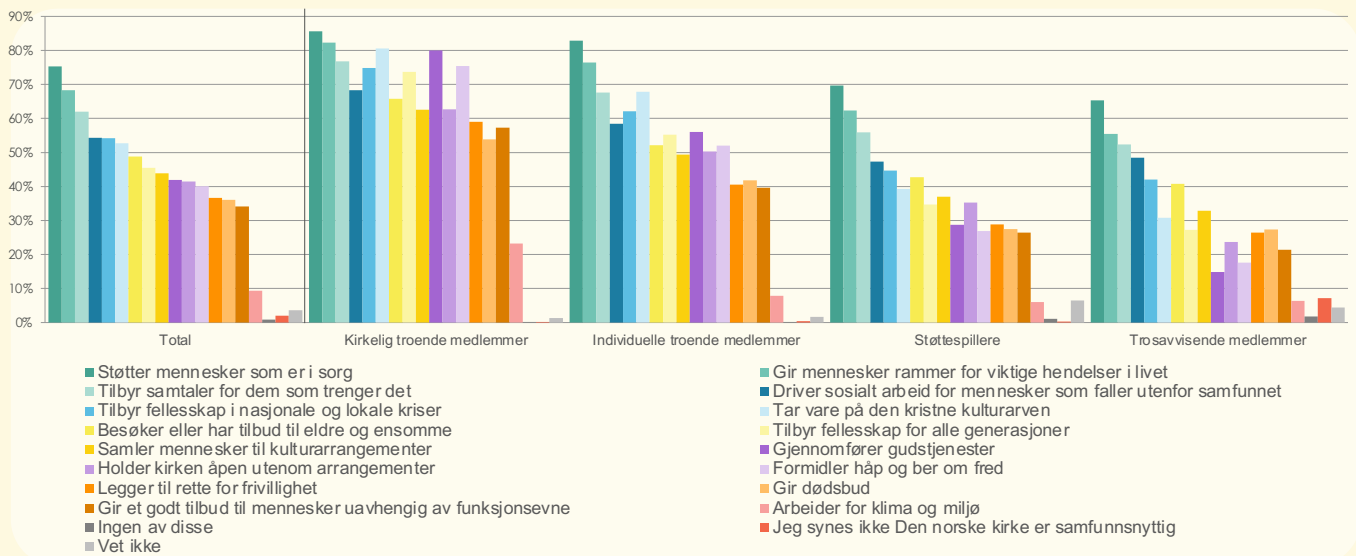
Snitt rangering 0-16

93



SEGMENTER

SAMFUNNSNYTTE



n = 5966

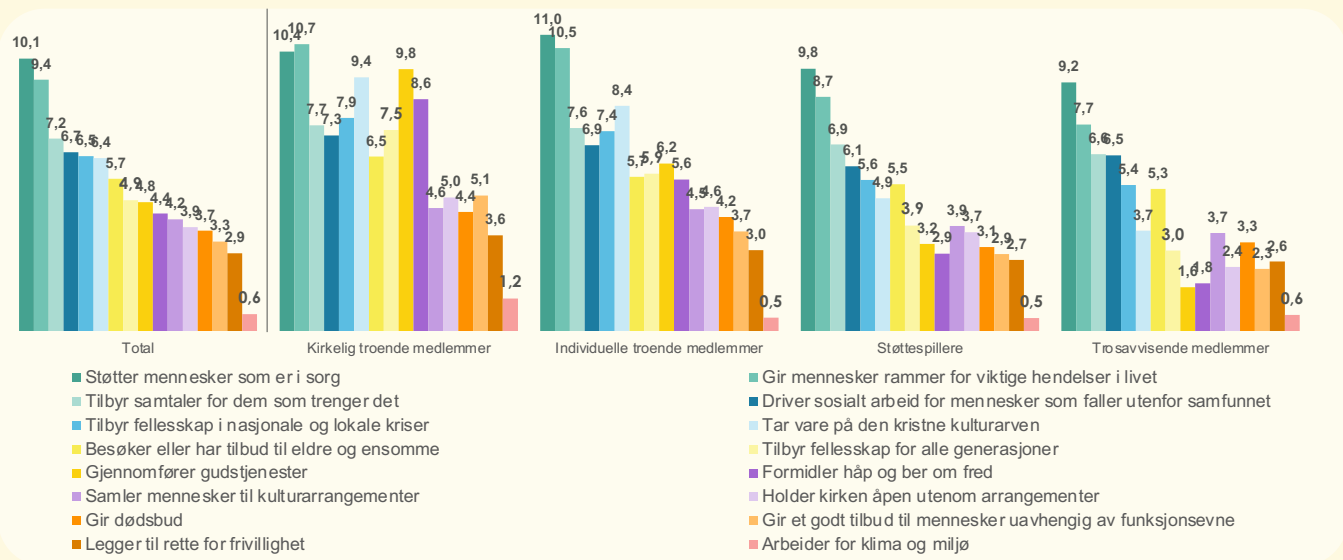
I hvilke situasjoner synes du Den norske kirke er samfunnsnyttig? Flere svar er mulig. Er det når kirken..

94



SEGMENTER

RANGERT SAMFUNNSNYTTE



n = 5966

Ranger situasjonene der du synes Den norske kirke er mest samfunnsnyttig. Etter beste evne, ranger de ulike situasjonene ut ifra hvilke situasjoner du mener Den norske kirke er mest samfunnsnyttig

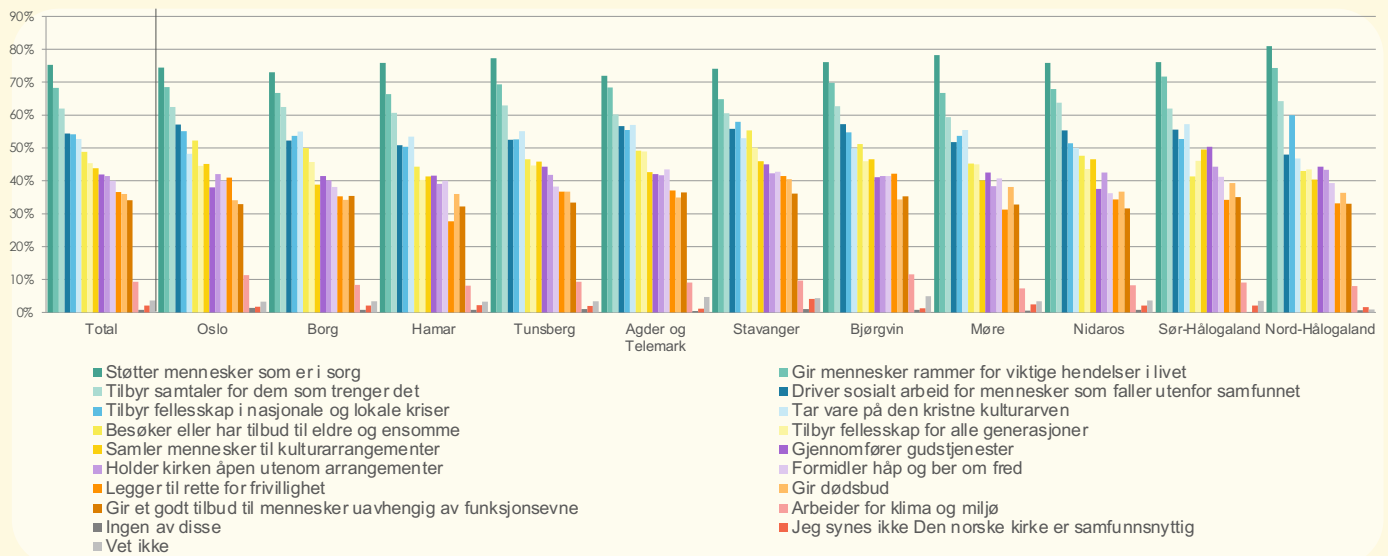
Snitt rangering 0-16

95



BISPEDØMMER

SAMFUNNSNYTTE



n = 5966

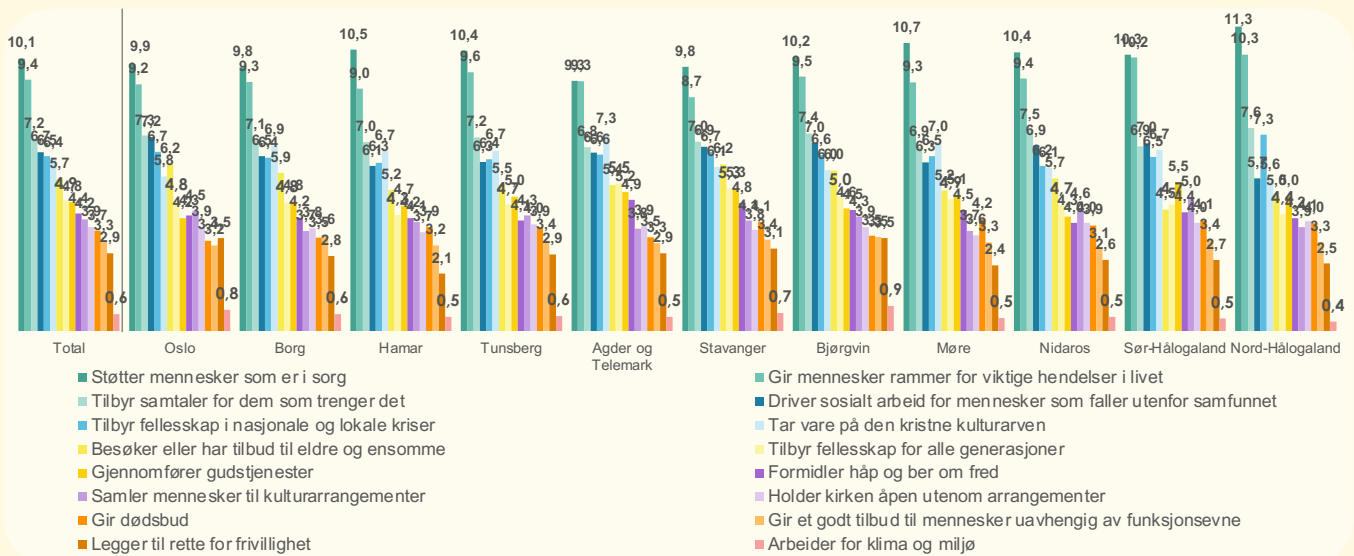
I hvilke situasjoner synes du Den norske kirke er samfunnsnyttig? Flere svar er mulig. Er det når kirken..

96



BISPEDØMMER

RANGERT SAMFUNNSNYTTE



n = 5966

Ranger situasjonene der du synes Den norske kirke er mest samfunnsnyttig. Etter beste evne, ranger de ulike situasjonene ut ifra hvilke situasjoner du mener Den norske kirke er mest samfunnsnyttig

Snitt rangering 0-16

97





9 KIRKENS DELTAKELSE I DEN OFFENTLIGE SAMTALEN



ALLE MEDLEMMER

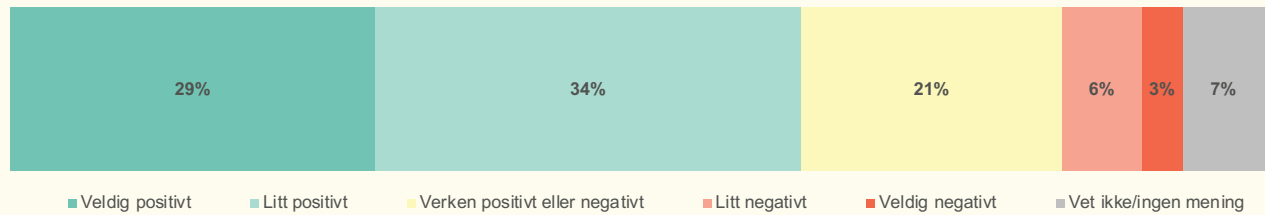
BØR KIRKEN UTTALE SEG?

KOMMENTAR

Seks av ti mener det er positivt at prester, biskoper og andre fra Den norske kirke deltar i den offentlige samtalen, mens én av ti oppfatter det som negativt.

Kvinner vurderer dette mer positivt enn menn – 32 prosent av kvinnene mener det er svært positivt, mot 26 prosent av mennene.

Blant dem over 60 år mener fire av ti at slik deltakelse er svært positiv.



n = 5966

Generelt sett, mener du det er positivt eller negativt at prester, biskoper og andre fra Den norske kirke deltar i den offentlige samtalen og samfunnsdebatten om ulike temaer?

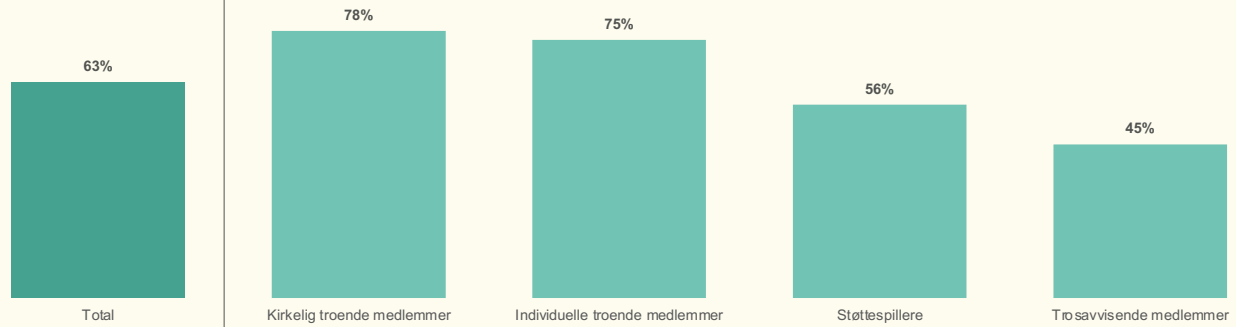
99



SEGMENTER

BØR KIRKEN UTTALE SEG?

ANDEL SOM ER POSITIVE



n = 5966

Generelt sett, mener du det er positivt eller negativt at prester, biskoper og andre fra Den norske kirke deltar i den offentlige samtalen og samfunnsdebatten om ulike temaer?

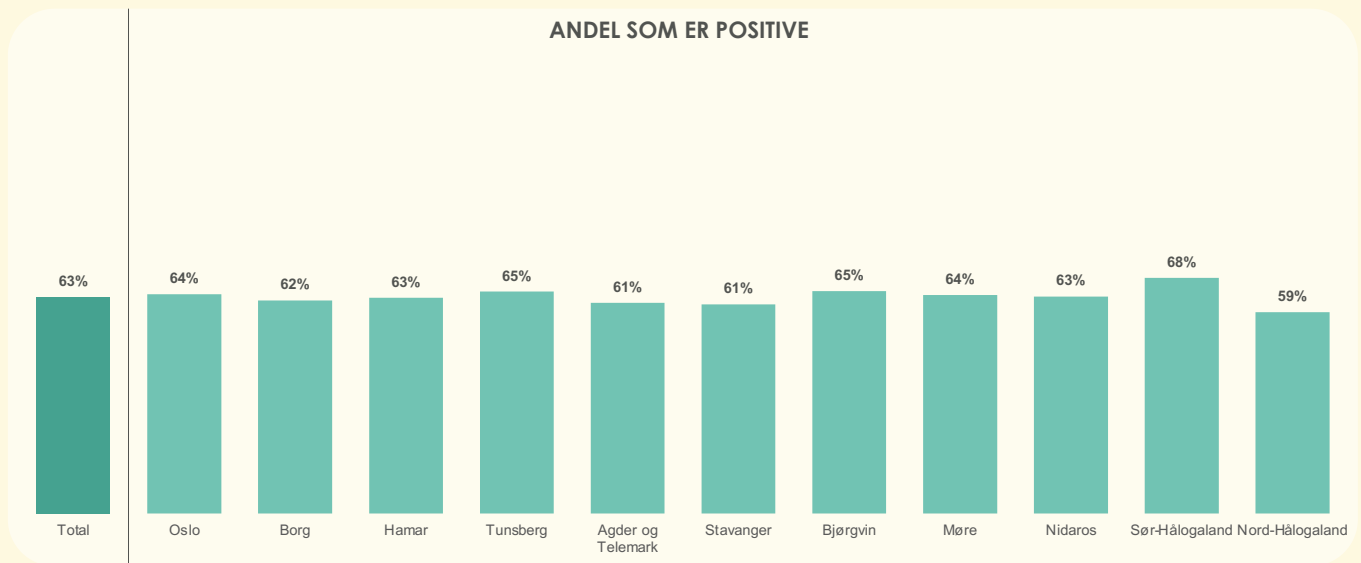
100



BISPEDØMMER

BØR KIRKEN UTTALE SEG?

ANDEL SOM ER POSITIVE



n = 5966

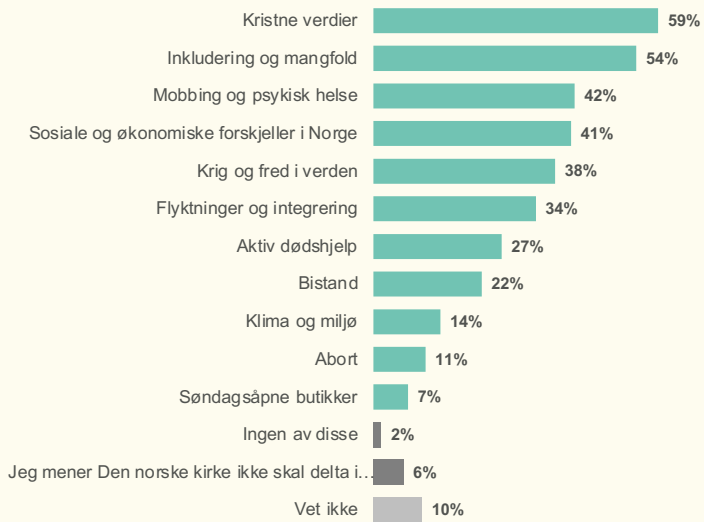
Generelt sett, mener du det er positivt eller negativt at prester, biskoper og andre fra Den norske kirke deltar i den offentlige samtalen og samfunnsdebatten om ulike temaer?

101



ALLE MEDLEMMER

BØR KIRKEN UTTALE SEG?



KOMMENTAR

Kristne verdier, inkludering og mangfold er temaene flest mener Den norske kirke bør delta i den offentlige samtalen om.

Kvinner trekker i større grad frem inkludering og mangfold, mobbing og psykisk helse samt bistand, mens menn i noe større grad nevner abort og søndagsåpne butikker.

Eldre over 50 år oppgir flere temaer enn yngre, som i større grad er usikre på hvilke områder kirken bør engasjere seg i.

n = 5966

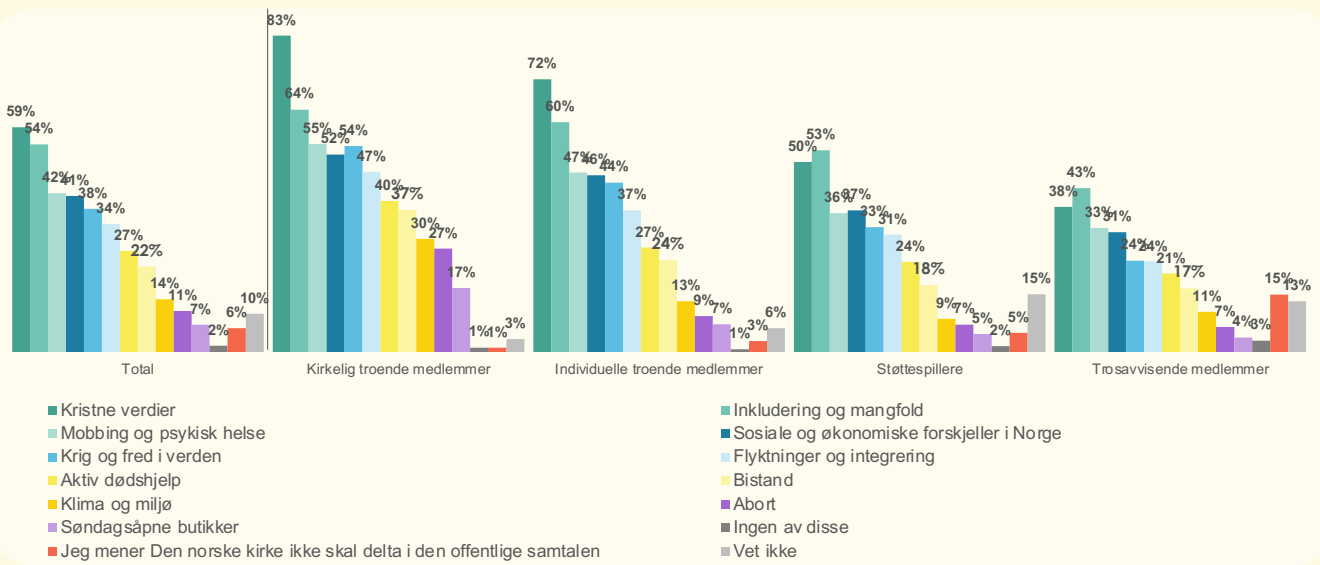
Hvilke temaer mener du at prester, biskoper og andre fra Den norske kirke bør delta i den offentlige samtalen om?

102



SEGMENTER

BØR KIRKEN UTTALE SEG?



n = 5966

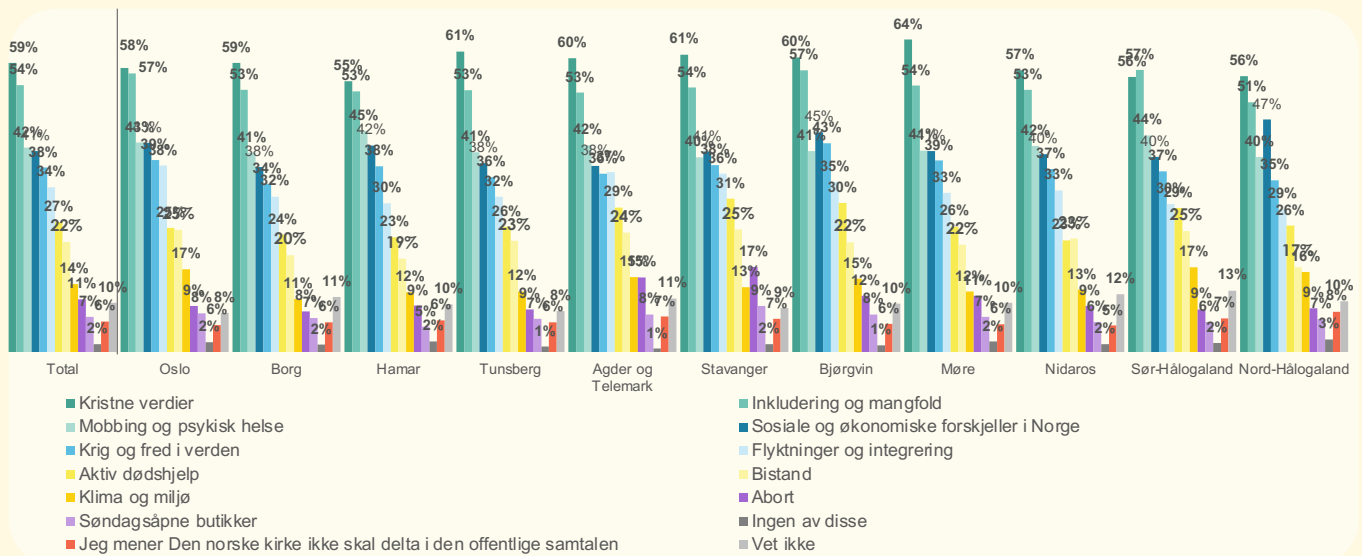
Hvilke temaer mener du at prester, biskoper og andre fra Den norske kirke bør delta i den offentlige samtalen om?

103



BISPEDØMMER

BØR KIRKEN UTTALE SEG?



n = 5966

Hvilke temaer mener du at prester, biskoper og andre fra Den norske kirke bør delta i den offentlige samtalen om?

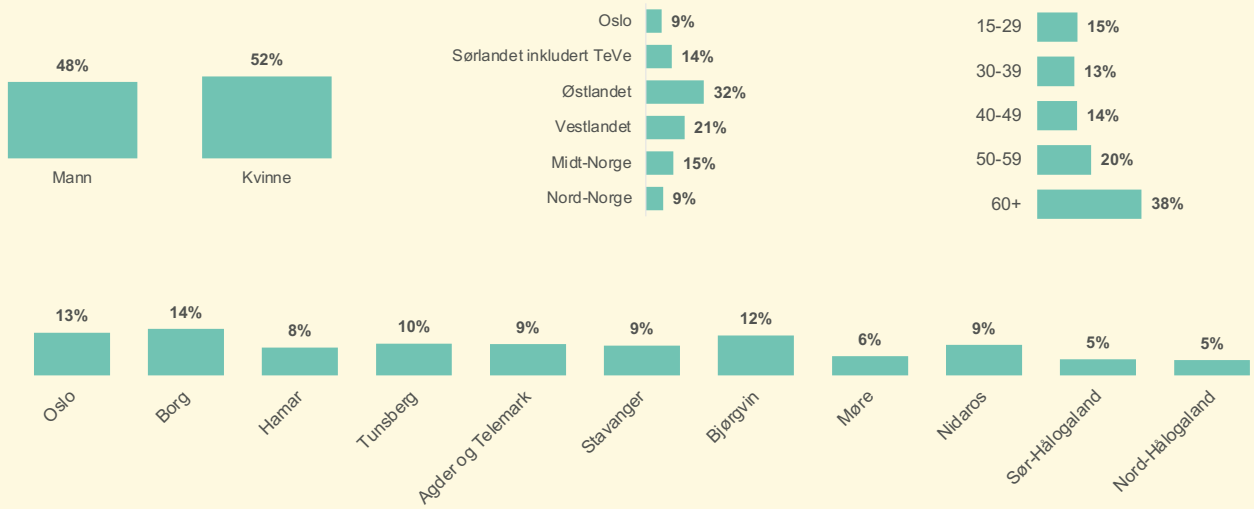
104



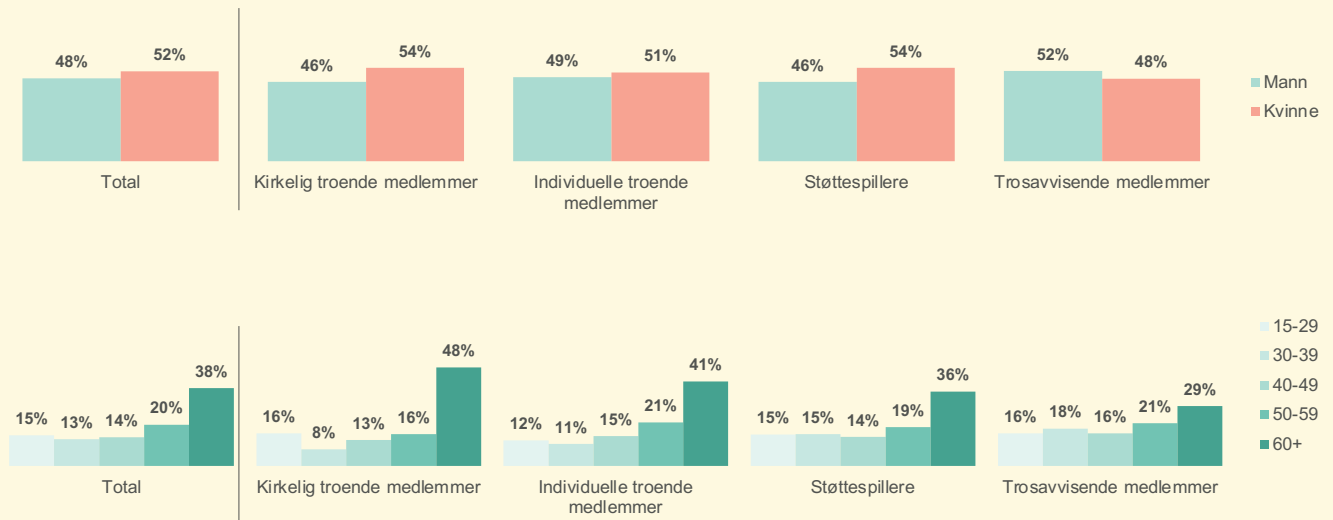
UTVALGSBESKRIVELSE



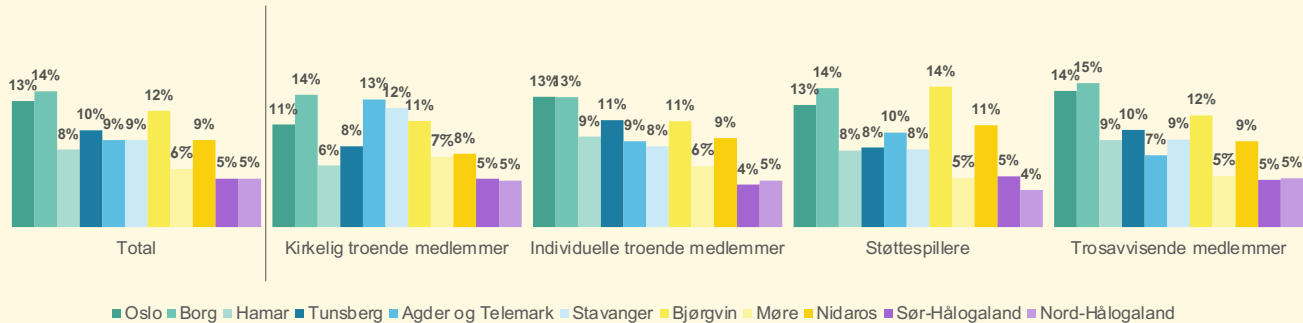
ALLE MEDLEMMER



SEGMENTER KJØNN OG ALDER



SEGMENTER PER BISPEDØMME





Opinion:

INNSIKT SOM BRINGER DEG VIDERE



www.opinion.no



hei@opinion.no



[@opinion-as](https://www.linkedin.com/company/opinion-as)

Opinion AS | Vulkan 16 | 0178 OSLO



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steffen Eikenæs	422	26/00230-4	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
32/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Orientering fra ungdomsrådet i Agder og Telemark 2025 og 2026

Saksorientering

Dette saksfremlegget gir en samlet orientering om rådets sammensetning, møtevirksomhet og arbeid i perioden 2025–2026.

Representanter fra ungdomsrådet, sammen med ungdomsrådgiver, vil delta i bispedømmerådets møte. Det legges til rette for en samtale mellom bispedømmerådet og representanter fra ungdomsrådet.

Ungdomsrådet 2025 og 2026

Valg

Rådet ble valgt på UT-konferansen i november 2024 og november 2025. I perioden 2024–2025 var rådet fulltallig frem til høsten, da ett medlem flyttet og trakk seg. Varamedlemmer møtte fast, og rådet var derfor operativt gjennom hele perioden. I perioden 2025–2026 har rådet vært fulltallig med 6 medlemmer og 3 vara.

Medlemmer 2025

- **Tone Susanne** – Leder
- **Knut Skjerdal** – Nestleder
- **Magnus Espegren** – Medlem
- **Kajus Tamosauskas** – Medlem
- **Noah Raen** – Medlem
- **Frida Nerli Redalen** – Medlem
- **Torjus Mondal Ljostad** – Vara
- **Elisabeth Nystad Ternes** – Vara

Medlemmer 2026

- **Knut Skjerdal** – Leder
- **Tone Susanne** – Nestleder
- **Magnus Espegren** – Medlem
- **Kajus Tamosauskas** – Medlem

- **Kristine Sørensen Håstul** – Medlem
- **Anna Margrethe Espegren** – Medlem
- **Torjus Mondal Ljostad** – Vara
- **Elisabeth Nystad Telnes** – Vara
- **Selina Hallaråker** – Vara

Møtevirksomhet

Ungdomsrådet gjennomfører årlig to digitale og to fysiske møter. Digitale møter brukes primært til orienteringssaker, da saksbehandling oppleves som krevende på Teams.

2025

- Fysisk samling i Dyreparken, Kristiansand
- Fysisk samling i Seljord

2026

- Fysisk samling på bispedømmekontoret i Kristiansand
- Fysisk samling på hyttetur i Farsund

Saksarbeid i perioden

Ungdomsrådet har arbeidet med ulike saker:

- **UT-konferansen** – planlegging, evaluering og gjennomføring (2025 og 2026)
- **UT 2.0** – regionalt samarbeid med ungdomsrådene i Nidaros, Bjørgvin og Stavanger
- **Fokussaker** for UKM 2025 og 2026
 - 2025: «*WWJD?*»
 - 2026: «*Kristent fellesskap for alle – og så i distriktene*»
- **Frivillig arbeid blant unge**
- **Bruk av kirkebygg i ungdomsarbeidet**
- **Utarbeidelse av SOME-strategi**

Delegater til UKM og KM

Ungdomsrådet sendte Tone Susanne og Knut Skjerdal som delegater til UKM 2025. Knut ble under UKM 2025 valgt som delegat til Kirkemøtet 2026. Knut deltok som delegat på KM 2026.

Ungdomsrådet sender følgende delegater til UKM 2026:

Selina Hallaråker

Kajus Tamosauskas

Knut Skjerdal (Kommer med i tillegg siden han var delegat til KM 2026)

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering



DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Aslak Wegge	421	23/03959-53	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
33/26	Agder og Telemark bispedømmeråd 2024-2027	07.09.2026

Orienteringssaker 07.09.26

Saksorientering

Faste orienteringer;

- Orientering fra biskop
- Orientering fra bispedømmerådets medlemmer
- Orienteringer fra stiftsdirektør

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering